

Leto XLVIII, št. 497, 25. oktober 2021

Naš časopis

Izhaja za občine Vrhnika, Borovnica, Horjul, Dobrova - Polhov Gradec in Log - Dragomer

Naslednja številka bo izšla v
ponedeljek, 29. novembra.
Gradivo bomo zbirali do 15. novembra.

Nov kolesarski poligon

Odprli »dirt park« Dr. Mud

Foto: Nejc Saje

Med baliniščem in Vrtcem Log - Dragomer je v letošnjem poletju zrasel kolesarski poligon, ki so ga vsi ljubitelji kolesarjenja po grbinah že vzeli za svojega. Veliko kolesarjev, ki so se zbrali na uradnem odprtju dirt parka Dr. Mud, je nedvomen

pokazatelj, kako zelo priljubljeno je vijuganje in skakanje s kolesi. Kolesarski poligon so oblikovali pridne roke prostovoljcev, ki so ob teniškem igrišču iz kupov zemlje ustvarili grbine, kjer svojo kolesarske veščine že od poletja lahko pilijo

kolesarski navdušenci. Idejni oče projekta, Nejc Saje, je dejal, da je ideja o tovrstnem parku zorela dobrih pet let. Na fotografiji je Jaka Remec, eden izmed sedmih slovenskih športnikov Red Bullove družine.

--> 45

Borovnica

Prenovljena atletska steza

Slovo lužam

Atletska steza se je soočala z zastajanjem vode, zato se je občina odločila za njeno obnovo. Na podlagi najugodnejše prejete ponudbe v višini 90.782,25 evra (z DDV) je bila investicija umeščena v rebalans I proračuna Občine Borovnica za leto 2021. V začetku julija je bila z najugodnejšim ponudnikom, podjetjem Sport technology, d. o. o. Koper, podpisana pogodba o izvedbi. Na površinah za krožni tek sta po prenovi dve stezi, površine za sprint na 60 m pa so štiristezne.

--> 25

Vrhnika

Zelena luč športnemu parku

Sprejeli dokumentacijo

Občinski svetniki so na zadnji občinski seji med drugim sprejeli tudi podrobni prostorski načrt za obnovo športnega parka v središču mesta. Dokument predvideva gradnjo več večnamenskih prostorov, med drugim je v njem rezerviran tudi prostor za nov bazen.

--> 4

Dobrova - Polhov Gradec

Katere ceste bodo urejali?

Številni odseki z novo podobo

V prihodnjih mesecih bodo v občini urejeni in asfaltirani številni cestni odseki. V Črnem Vrhu so že asfaltirali slabih 800 metrov dolg cestni odsek, obsežno gradbišče je v Mali Vodi, prenavljajo cesti Šujica-Stranska vas in Brezje-Podolnica, v drugi polovici oktobra bodo začeli z deli na cesti Žerovnik-Osredek-Topol.

--> 37

Horjul

Cesta med Brezjami in Podolnico

Kmalu asfalt

Na lokalni cesti, ki povezuje Dobrovo in Horjul, natančneje na odseku Brezje-Podolnica, so v oktobru potekala dela za meteorno kanalizacijo. Po izkopu in polaganju jaškov bodo rekonstruirali cesto. Občina Horjul se zahvaljuje občanom za potrpežljivost in razumevanje ob občasnih zaporah ceste.

--> 32

« Kjer je volja, je tudi pot

Kjer je volja, je tudi pot, je znan pregovor. Zveni klišejsko, a vsaj dve zgodbi, ki ju predstavljamo v Našem časopisu, to dokazujeta. Prva je o kolesarskem poligonu, ki je delo prostovoljnih rok v v športnem parku na Logu. Iz lastnih izkušenj z Vrhnike vem, kako velika pridobitev je takšen poligon za otroke in nenazadnje za družine. Tudi kateri od starejših se zapelje po njem. Vesel sem, da se vrača prostovoljstvo v korist širše skupnosti, kar ni več pravilo, kot je bilo nekoč. Druga zgodba navdiha pa prihaja iz Šentjošta, kjer je mladi kuhar Luka Košir prejel Michelinovo zvezdico. Pred petnajstimi leti ali mogoče sedaj že dvajsetimi je, ko smo še kot fantje kolovratili naokoli, rad povedal, da bo nekoč naredil iz picerije vrhunsko gostilno. Fantje, mladi kot smo bili, smo se šalili, da tega ne bo dočakal, ampak trdna odločenost, strokovnost in natančnost so ga pripeljali, da je z ekipo dosegel cilj, o katerem lahko nekateri kuharji samo sanjajo. Vse to dokazuje, da kjer je volja, je tudi pot. Seveda ni lahko, a mogoče je zato uspeh na koncu toliko slajši. V upanju, da bo takšnih in podobnih zgodb v naši lokalni skupnosti v prihodnje še več, vam želim prijetno branje.

Gašper Tominc, urednik Našega časopisa

Cankarjeva misel:

Ali srce je vsevedno;
in česar ne vidi spoznanje,
vidi slutnja.

Ivan Cankar, Nagnilo se je sonce

Odkrij ebm-papst v sebi.

V podjetju ebm-papst Slovenija se ukvarjamo s proizvodnjo malih elektromotorjev in ventilatorjev ter smo eden izmed vodilnih igralcev v industriji motorjev za belo tehniko v Evropi in svetu.

Zaradi širitve produktnih programov iščemo več sodelavcev za delovna mesta:

- Vodja vitke pisarne
- Poslovni informatik
- Inženir kakovosti
- Mehatronik
- Skladiščnik
- Operater

Vse, ki vas navedena delovna mesta zanimajo, vabimo, da nas pokličete na 01/70 90 198 ali nam pišete na zaposlitev@si.ebmpapst.com.

www.ebmpapst.si
#razvijamoboljšezivljenje

ebmpapst

engineering a better life

Kuhinje⁺

TRGOVINA S KUHINJAMI,
BELO TEHNIKO IN VGRADNIMI OMARAMI

50%
popust na
vse modele!

**+ BREZPLAČNI
IZRIS**

Nemške kuhinje:
nobilis

Sušnikova 3a, za bivšo mlekaro Vrhnika - nekdanja trgovina IUUV
www.kuhinjeplus.si | vrhnika@kuhinjeplus.si | GSM: 051/368-210

Nepremičninska agencija
Svet Real d.o.o.
Rovšnikova ulica 2
1000 Ljubljana

SVET nepremičnin je pri nas urejen!

- ✓ **Nepremičninski posel vodimo od prvega kontakta do zaključka**
- ✓ **Nepremičninska agencija s 25 letno tradicijo**
- ✓ **Licencirani nepremičninski posredniki**

☎ 01 230 70 70
✉ info@svet.si
🌐 www.svet.si

Prodajate? Kupujete?

Hiša, Grosuplje
455.000 EUR

PRODAJA
304m²

Skladišče, Logatec
1.800 EUR / mesec

ODDAJA
345m²

Stanovanje, Ljubljana
264.000 EUR

PRODAJA
108m²

DOMOVINSKI DAN " PRAZNUJMO SKUPAJ "

Sreda, 27. oktober 2021
ob 18.00 uri
Cankarjev dom
VRHNIKA

V počastitev
30-letnice Republike Slovenije
30-letnice izгона JLA iz Slovenije

V pogovornem delu sodelujejo

Lojze Peterle
predsednik osamosvojitvene Vlade
Republike Slovenije

Bg Gen Anton Krkovič
1. načelnik Slovenske vojske

dr. Vojko Obrulj
glavni inšpektor
v Inšpektoratu
Republike Slovenije za obrambo

Andrej Podbregar
predsednik VSO obljublanske regije

Glasbeni program bodo izvedli
članice in člani
" DE NIRO AS ORCHESTRA "

PRIJAZNO VABLJENI!

POD ČASTNIM POKROVITELJSTVOM
Alojza Kovšce
predsednika Državnega sveta Republike Slovenije
dr. Borisa Pleskoviča
predsednika Svetovnega Slovenskega Kongresa

Prve novice

Prva ocena novega prometnega režima

Nov prometni režim v okolici šole v Borovnici je večina staršev dobro sprejela. Ugotovljeno je bilo, da starši, ki otroke z avtomobili vozijo v šolo, upoštevajo prepoved parkiranja in ustavljanja na Paplerjevi ulici ter da velika večina upošteva priporočilo, da se otroke odloži pri novem kraku šolske poti mimo Športnega parka Borovnica v obrtni-poslovni coni Struge. Še vedno pa jih kljub prepovedi nekaj parkira pred cerkvijo, nekateri pa za dostavo otrok uporabljajo parkirišče nasproti gostilne Godec ali pri vrtcu. Po umiku nadzora pa se je povečalo število tistih, ki kljub prepovedi ustavljajo na avtobusnem parkirišču pred šolo.

25

Grič ima Michelinovo zvezdico

Grič iz Šentjošta nad Horjulom je konec septembra prejel Michelinovo zvezdico, kar je izjemna potrditev dela Luke Koširja in njegove ekipe! Grič se je s tem pridružil še šestim drugim gostiščem v Sloveniji, ki so prejemniki prestižne zvezdice oz. zvezdic. Iskrene čestitke pa tudi chefu Izidorju Kržišniku iz Rovta, ki v vlogi šefa kuhinje ustvarja v restavraciji Landerik v Ljubljani. Landerik je prejel Michelinovo priznanje The Plate Michelin, za sveže surovine, skrbno pripravljen in dober obrok.

38

Žažarski gasilci ponovno uspešni na planiški velikanki

Na letošnjem tradicionalnem tekaškem vzponu na letalnico bratov Gorišek so se poleg posameznih tekačev in tekačic pomerile tudi štafete gasilcev. Žažarčani imajo na letalnici lepo bero uvrstitev na najvišja mesta in tudi letos ni bilo nič drugače. Za zmago jim je sicer zmanjkalo nekaj moči in so se v kategoriji poklicnih štafet uvrstili na 2. mesto. Ekipe Žažar 3 se je z odličnim 4. mestom med najboljšimi pridružila ekipa Žažar 4.

33

Dobili 175 tisočakov za gradnjo prizidka vrtca

Občina Log - Dragomer bo prihodnje leto začela z gradnjo dvooddelnega prizidka k vrtcu v Dragomerju. Projekt je ocenjen na 396 tisočakov, skoraj polovico sredstev je nepovratnih. V okviru projekta bodo zgradili dve sodobni vrtčevski igralnici z lastnimi sanitarijami. Prizidek vrtca naj bi začeli graditi prihodnje leto, gradnja pa naj bi se zaključila leta 2023.

43

Krožišče pri avtocesti je zgrajeno

Pri izvozu iz avtoceste na Vrhniki je zgrajeno prvo krožišče, kot del prve faze od treh, v okviru katerih se vrši gradnja južne obvoznice. Izvajalec del je začel že z gradnjo drugega krožišča onkraj avtoceste, kjer trenutno vrši pilotiranje podlage. V nadaljevanju se bo omenjeno krožišče povežalo s cesto »na Bajerje«, ki bo omogočila Verjanom in Borovničanom dostop do avtoceste ne da bi zato bilo potrebno zapeljati v mesto.

FRIZERKA META

- žensko striženje
- moško striženje
- otroško striženje
- klasična in modna barvanja
- urejanje pričesk za posebne priložnosti
- ličenje za vse priložnosti

Cankarjev trg 3, Vrhnika

**NAROČILA NA
031 219 541**

Meta Bizjan s.p.
Cankarjev trg 3,
Vrhnika

Frizerski salon FANI
Brezje pri Dobrovi 36b, 1356 Dobrova

Tel.: 01 3643 055 Mobitel: 041 666 748
Delovni čas: PON. - PET. 8:00 - 20:00, SOB. 8:00 - 14:00, po dogovoru

"Na vrhu."

Spoštovane občanke in občani

Mineva 30 let od prelomnih trenutkov, ki so zaznamovali naše življenje v Sloveniji. V tako imenovani desetdnevni vojni smo si izborili samostojno Slovenijo. Upravljanje domovine smo prevzeli v lastne roke. Vrhnika, ki je zasedala strateško mesto na vojaškem zemljevidu, je pri tem spopadu odigrala izredno pomembno vlogo.

Tako pomembno, da je kot edina občina prejela častni znak Republike Slovenije za zasluge v vojni. Pomembno vlogo ni odigrala samo v teh desetih dneh spopadov, temveč ali predvsem v dneh, ki so sledili do odhoda zadnjega vojaka Jugoslovanske ljudske armade. To je do 25. oktobra 1991. V teh mesecih, ko je bilo na Vrhniki 300 tankov in oklepni vozil ter več kot tisoč tujih vojakov, so pristojne službe modro delovale in ohranile premirje brez nepotrebnih konfliktov.

V spomin na te prelomne mesece je Občina Vrhnika na pobudo svetnika Vida Draščaka postavila in odkrila v Parku samostojnosti kamnito skulpturo. Skulptura ali obeležje, ki jo je oblikovala akademska kiparka Alenka Vidrgar, predstavlja dogodke takratnih dni in bo v parku stala kot pomnik časa, ki je združil Slovenijo. Slovenskemu običaju primerne smo se po osamosvojitvi začeli pretekati kdo ima največ zaslug za samostojno Slovenijo.

Nastalo je več veteranskih organizacij, ki imajo večkrat različne poglede na ta del zgodovine. Kot predstavnik generacije, ki je bila v času osamosvojitve premlada, da bi aktivno sodelovala v vojni, hkrati pa dovolj stara, da se spominja teh dogodkov, so mi vsi ti spori nepotrebni.

Zato sem ponosen, da so se predsedniki območnih veteranskih organizacij (policijsko veteransko društvo Sever, Zveza veteranov vojne za Slovenijo, Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve) odzvali vabilu k sodelovanju v komisiji za izbor obeležja.

Tako kot pri vojni, ko smo si bili enotni, so tudi v komisiji vsi člani tvorno sodelovali in izbrali takšno delo, ki nas bo povezovalo in ne razdruževalo.

Naj bo to sodelovanje med predsedniki območnih organizacij zgled nam vsem, da za pomembne zadeve pozabimo na zamere in z roko v roki gradimo nove zgodbe.

Župan Daniel Cukjati

Občinski svet dal zeleno luč prostorskim aktom za nov športni park

Občinski svet se je na zadnji seji strinjal s podrobno prostorsko dokumentacijo (OPPN) za nov športni park, s čimer je bil storjen pomemben korak k njegovi prenovi.

Park že dolga leta ni samo športno, ampak je tudi družabno stičišče, kjer pa del infrastrukture ne dohaja več sodobnih potreb. Zadnji večji poseg v park je bil lani spomladi, ko se je vršila prenova teniških igrišč in asfaltna prevleka velike športne plosčadi.

Športni park Vrhnika je imel leta 2012 že nastavljene prenovitvene posege, a so jih nato odnesle lokalne volitve. V tedanjem časniku Dnevnik lahko preberemo izjavo tedanjega župana **dr. Marjana Riharja**: »V telovadnicah ni sodobne opreme, tla igrišč so iz neprimerne materiala, atletska steza več ne zadovoljuje potreb,« in dodal, da zaradi nedoseganja inšpekcijskih standardov tudi bazen že štiri leta ne obratuje. Volitve so prinesle novo občinsko vodstvo pod taktirko **Stojana Jakina**, ki prenovitvenih posegov v športnem parku ni imelo na prednostni listi. Zavod Ivana Cankarja Vrhnika, ki je bil in je še upravljalec parka, je tako skrbel zgolj za tekoče vzdrževanje.

Novo občinsko vodstvo obudilo idejo prenove športnega parka

Ko se je leta 2018 na županski stolček zavihtel **Daniel Cukjati**, sicer po izobrazbi profesor športne vzgoje, pa tudi dolgoletni sodelavec na področju športa na Zavodu Ivana Cankarja Vrhnika, je bilo skoraj samoumevno, da se bo lotil prenove športnega parka. »Že prej, ko sem deloval na ZIC-u, sem večkrat slišal, da si ljudje želijo prenoviti park, ker da je zastarel in slabo odraža sodobne potrebe športa ter rekreacije,« je pojasnil župan Cukjati, ki je zato oddelku za prostor in okolje naročil pripravo potrebne dokumentacije za prenovu parka. Pripravljeni osnutek prostor-

Idejna skica ureditve športnega parka.

Del prostora je namenjen tudi objektom, kot na primer za »skate park«.

skega akta je dobil zeleno luč od nosilcev urejanja prostora, uskladi se je s stališči in priporočili na javni razgrnitvi, na koncu pa so mu dali zeleno luč tudi občinski svetniki.

Kaj prinaša prenova?

Prostorski akti so nastali v sodelovanju z vrhniškim projektnim birojem **Delavnica d.o.o.** Kot je bilo slišati na občinski seji od predstavnikov biroja (**Andrej Jereb** in **Maj Juvanec**) prenova parka predvideva gradnjo objektov na južnem delu parka, ohranjanje njegove prehodnosti, se še vedno navezuje na Ljubljano in ohranjanje sprehajalno osrednjega enotnega šole. Če pogledamo konkretno, se ohranja osrednja večnamenska plosčad, levo in desno od nje so mogoči manjši posegi, na primer za skate igrišče. Prostorski akt predvideva odstranitev bazena. Namesto njega bo zelenica z dovoljeno

gradnjo igralnih elementov (odprte aktivnosti), s čimer bo zagotovljena prehodnost in zračnost parka. Južni del parka, kjer je sedaj zapornica za vstop na stadion, je predvidena gradnja večjega objekta (na primer športne dvorane), možnost gradnje nekoliko manjšega objekta pa je ob stadionskih tribunah – kot prostor za klube. Možnost pozidave je predvidena tudi na območju stika telovadnice Partizan s parkom. V poduk bralcem velja zapisati, da omenjeni prostorski akt samo predvideva namen posameznih območij znotraj parka in še v ničemer ne prejudicira konkretne projekte.

Star bazen se posavlja in prepušča prostor novemu

Leta 2006 je tedanji direktor ZIC Vrhnika **dr. Edvard Kolar** v Našem časopisu zapisal »Vrhniški bazen je zaprt – katastrofa

ali realnost« in v njem piše, da je bil bazen prvič po dolgem času zaprt in nanizal pet vidikov, ki so botrovali zaprtju bazena. Prvi razlog je kvaliteta vode, ki ne ustreza primernosti vode v bazenih, drugi je slaba tehnična opremljenost objekta, tretji slab obisk (leta 2005 je bilo na dan povprečno 50 kopalcev, kar je premalo, da bi se pokrili stroški obratovanja) in četrti prevzemanje odgovornosti (odškodninsko in finančno). Peti vidik pa je povezan s smotrnostjo obnove v senci današnje zahtevnosti in pričakovani uporabi uporabnikov ter konkurence, ki jo predstavljajo podobni objekti v okolici. Kolarjev zapis je še danes aktualen in je zadel v bistvo problema tega objekta. Bazenske prostore so v naslednjih letih zasedla društva in klubi, samo bazensko šoljko pa izkoristili organizatorji za organizacijo pole-

Iz 849 na 1205 učencev

Slovesno odprli prizidek Cankarjeve osnovne šole

Vrhnika, 5. oktober – Na svetovni dan učiteljev in v tednu otroka sta župan Daniel Cukjati in ravnateljica Polonca Šurca Gerdina prerezala slavnostni trak novozgrajenega prizidka k OŠ Ivana Cankarja Vrhnika.

nih izobraževalnih programov, ki jih izvajajo v šoli.

Prizidek je na južnem delu šolskega objekta, kjer je nekoč že bil vhod v šolo. Del starega objekta (manjša delavnica in vhod) so ob tem porušili, nov dvoetažni objekt v neto površini 308 m² pa je ponudil možnost za tri nove učilnice za posebni program, pisarno za svetovalno službo, nov vhod oziroma

Kulturni program ob slovesnem odprtju so oblikovali učenci.

ski lokalnega podjetja **Arhitekt Ur Ing** z Drenovega Griča.

Iz 849 na 1205 učencev

Osnovna šola Ivana Cankarja Vrhnika je kot hitro rastoča rastlina, pri kateri komaj dohitavamo z oporami, ki ji zagotavljajo optimalno rast. »Delovno mesto ravnateljstva sem prevzela v šolskem letu 2009/2010.

Tedaj je bilo na šoli 849 učencev in smo imeli 29 oddelkov, od tega šest oddelkov nižje izobrazbenega standarda in posebnega programa.

Imeli smo 114 zaposlenih. Danes, v letu 2021, imamo 45 oddelkov rednega pouka, deset oddelkov nižjega izobrazbenega standarda in posebnega programa, 164 zaposlenih ter 1205 učenec in učencev,« je ob odprtju dejala ravnateljica šole **Polonca Šurca Gerdina**. Njeno službovanje je bilo tako nenehno potrjeno zagotavljanju primernih dodatnih prostorskih zmogljivosti za učence in zaposlene.

Vztrajno trkanje na občinska vrata je vendarle prineslo rezultate.

Leta 2016 je tako v kulturnem centru »zraslo« šest novih učilnic in manjša telovadnica, ostajala pa je še vedno prostor-ska stiska za učence z nižjim izobrazbenim standardom in posebnim programom. »Leta 2009 smo imeli v teh programih 31 učencev, danes jim imamo 82. To kaže na močno potrebo po primernih prostorih zanje. Sedaj imamo končno primerne prostore, združene na istem koncu šole.«

Gradnja se je začela marca

Pogodba med izbranim izvajalcem – Tipo investicijske gradnje – in občino je bila podpisana 12. marca (vrednost investicije 514.670,64 EUR z DDV), takoj za tem pa je sledila uvedba v delo. Nadzor je prevzel **Jernej Drašler**, na občinski strani pa je nad projektom bdela **Matej Černetič**. Dela so trajala do prvega septembra, še vedno pa je nekaj malenkosti, ki jih mora izvajalec odpraviti. Kot je dejala ravnateljica, je bilo to obdobje prahu, hrupa in ne- navadnih dogodivščin. »A vse to smo prebrodili, za kar bi se zahvalila vsem mojim učiteljem in učiteljicam, ki so potrpežljivo in imeli razumevanje.« Hkrati z prizidkom so obnovili tudi šolsko avlo, kar sprva ni bilo načrtovano. Zaradi nekega gradbenega posega je namreč na stropu avle odpadel omet. »Z dobro voljo občine smo se nato hitro odločili, da zaradi tega obnovimo še avlo, ki je danes svetlejša in lepša.« Občina je z omenjenim prizidkom kandidirala za sredstva Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, kjer so vlogo označili za primer- no in ji odobrili 287.399,50 EUR subvencije iz državnih sredstev.

Naslednje leto energetska obnova

Gradnja prizidka je končana, a časa za počivanje ne bo veliko. Župan Daniel Cukjati je dejal, da bo prihodnje leto stekla energetska prenova starega dela

šole. »Na srečo imamo zaenkrat dovolj prostora in ne potrebujemo dodatnih gradenj. Tudi projekcija prihajajočih otrok kaže, da naj bi dosedanje kapacitete zadoščale v prihodnje.« Kar pa zadeva gradnjo tretje osnovne šole, o čemer je bilo slišati tudi na zadnji občinski seji, pa je dejal, da gre za zelo drag projekt, ki zaenkrat še ni smiseln, saj je situacijo mogoče obvladati z obstoječimi zmogljivi-

vostmi. »Moram pa pohvaliti učiteljski kader na Vrhniki, ker opravlja plemenito in kvalitetno delo. Ima odprta srca za nova spoznanja, navdihe in je učljiv tudi od svojih učencev. Seme, ki ga trosi, klije še celo življenje. Zato sem kot župan ponosen nanje in jim hkrati ob dnevu učiteljev tudi čestitam.«

Gašper Tominc, foto: GT

S prizidkom so rešili prostor- sko stisko prilagojenih in poseb-

hodnik ter kabinete učiteljev. Projekt je nastal na risarski de-

tnih dogodkov. Letos junija je inšpekcija z ministrstva za okolje in prostor odredila, da je objekt potrebno prenehati uporabljati, saj ni več varen. Temu primerno je bil ograjen z zaščitno ograjo, društva so morala zapustiti prostore. Župan Cukjati pravi, da je prostor za gradnjo novega zimskoletnega bazena predviden na območju stika športnega parka in telovadnice Partizan.

Park kot zeleno dvorišče mesta

Športni park je bil v zadnjih dveh letih deležen nekaj večjih posegov: lani so preplastili veliko večnamensko športno ploščad, leto poprej pa obnovili teniški igrišči in zgradili nogometno igrišče z umetno travo. Urejena je bila

osvetlitev, v delu parka osve- žena urbana ureditev (nove zasaditve, klopi) in obnovljena zaraščena pot, s katero je sprehajalcem prvič po dolgih letih (ali celo desetletjih) omogočen neposreden stik z Ljubljano. Župan Cukjati pravi, da bodo v parku dali prednost prevladujočim športnim panogam in potrebam šole. »Hkrati pa v njem ohranjamo velik del zelenih površin, ki jih bomo nadgradili z igrali, klopmi, drevesi in lokalom, kar mu bo dajalo posebno družabno noto za vse generacije. Tako športni park ne bo bil samo 'športni', ampak park vseh Vrhnčanov za preživljanje prostega časa. Želim, da park postane zeleno dvorišče Vrhnike.«

Gašper Tominc

fotografiranje za dokumente

FOTOSTUDIO TIM
VRHNIKA

V PTC VRHNIKA
ROBOVA CESTA 6, VRHNIKA
Telefon: 01/790 4548, 031/474 005
Info: zbiranje, posila, fotografiranje@gmail.com
FOTOGRAFSKE STORITVE IN OBRABE

pon. - pet. 8.00-18.00, sob. 8.00-12.00

hitra izdelava fotografij iz telefona

tisk velikih fotografij

Akcija
Ob izdelavi 50 fotografij vam podarimo fotografijo A4

*nad 150 dni predelava, nad 300 dni, in.

Zelena luč prostorskim aktom

Občinska seja je zaradi omejitvenih razlogov potekala v mali dvorani Cankarjevega doma.

Vrhnika, 23. september – Napovedovala se je maratonska seja, vsaj sodeč po obsežnem dnevnem redu, ki je obsegal kar 19 točk, a so jo občinski svetniki in svetnice »spravili pod streho« v dobrih treh urah.

Tri točke – občinski prostorski načrti – so se nanašale na okolje, zato so veljale za pomembnejše točke dnevnega reda. Občinski svetniki in svetnice so sprejeli vse tri predloge. Prvi predlog občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) se je nanašal na prvo etapo posega v industrijski con v Sinji Gorici. Gre za območje z okoljevarstvenimi omejitvami (Natura 2000). Nov odlok predvideva etapnost pozidave omenjenega območja, pri čemer je za prvo etapo potrebno samo gradbeno dovoljenje, za območje 2. in 3. etape pa je

potrebno urediti nadomestne habitate na območju Ljubljanskega barja. Drugi OPPN ureja območje Svete Trojice, ki ga je zaščitil kot zelena pljuča mesta, javen prostor za rekreacijo, a mu hkrati odprl nekaj možnosti za manjše posege, ki morajo biti usklajeni z namenom tega območja. Tretji OPPN je zadeval ureditev športnega parka v središču mesta, ki odpira možnosti za njegovo celovito ureditev in gradnjo objektov. Predloge so družno z zunanjimi izvajalci pripravili na občinskem oddelku za okolje in prostor, za kar je bil njegov vodja, Ber-

nard Kogovšek, na seji deležen pohvale in celo aplavza, saj, kot je bilo slišati na seji, takega tempa priprav tovrstnih dokumentov doslej niso bili navajeni. V nadaljevanju so razveljavili sklep o začetku priprave OPPN za zadrževalnik na Beli, saj se je pojavilo vprašanje o prepustnosti zakrasele podlage zadrževalnika, ki bi lahko ogrožala funkcijo slednjega. Strinjali so se s potekom regionalne ceste po Kolodvorski ulici in severni strani Poslovno-obrtne cone Pod Hruševco, sprejeli so letna programa kulture in športa in dali soglasje k spremembam cen komunalnih storitev, ki pa bodo obveljale šele, ko se bosta strinjali tudi občini Borovnica in Log - Dragomer. Občinski svet je podal soglasje k odstopanju od prostorskih izvedbenih pogojev, po katerem bo na

območju nekdanje vojašnice na Stari Vrhniki dovoljeno izvajanje družbene dejavnosti doma starejših občanov. Pozitivno mnenje so dali tudi k vnovičnem imenovanju direktorice (Milena Končina) Doma upokojencev Vrhnika, Barbaro Japelj imenovali za članico Nadzornega odbora občine in Jureta Hrodnika za člana Sveta Cankarjeve knjižnice Vrhnika. Strinjali so se podelitvijo upraviteljskih pravic koloparka in zunanega fitnesa Zavodu Ivana Cankarja Vrhnika ter potrdili prejemanje občinskih priznanj za leto 2021: zlato priznanje: Roman Novak in Bojan Mavsar; srebrno priznanje: PGD Drenov Grič - Lesno Brdo, Županijska karitas Vrhnika, Milena Svenšek; bronasto priznanje Jaka Jerina in Andrej Verbič.

Gasper Tominc

Občina Vrhnika opozarja na nevestno delo pristojnih državnih organov glede primera Kemis

30. september, Vrhnika – Občina Vrhnika vnovič opozarja na nevestno delo pristojnih državnih organov v primeru Kemis.

Župan Občine Vrhnika Daniel Cukjati poziva na pomoč državo in opozarja, da se mora prebivalke in prebivalce Občine Vrhnika primerno zaščititi. »Varstvo okolja in zaščita zdravja prebivalcev ter prebivalcev naše občine je moja temeljna skrb,

zato vnovič kličem k odgovornosti tako Kemis kot pristojne državne organe«, dodaja župan Cukjati.

Na občini menijo »... da Inšpektorat RS za okolje in prostor in ostali pristojni organi dopuščajo, da družba Kemis d.o.o., v nelegalno zgrajenem objektu izvaja tehnološke procese z nevarnimi odpadki, čeprav je bila že 25. 9. 2020 izdana delna odločba Inšpektorata RS za okolje in prostor in kasneje dne 24. 11. 2020 še delna odločba drugostopenjskega organa (MOP), s ka-

terima je bilo ugotovljeno, da je zavezanec gradil nezakonito, saj za gradnjo ni pridobil potrebnega gradbenega dovoljenja in je bila v tem delu prepovedana uporaba ali opravljanje gospodarskih ali drugih dejavnosti. Kemis v posmeh pravni državi navaja, da v času od izdanih predmetnih odločb do danes še ni uspel izprazniti nevarnih odpadkov iz objekta, ki so se tam nahajali pred izdajo odločb in tako nadaljuje s tehnološkimi procesi, od dejstvu da bi morala biti nelegalna gradnja že dne

24. 9. 2021 odstranjena. Potekel je namreč rok za odstranitev v trajanju 360 dni.«

Občina Vrhnika tako ugotavlja, da kljub številnim pozivom objekt in dejavnost, ki je leta 2017 na Vrhniki povzročila največjo okoljsko nesrečo v zgodovini samostojne Slovenije, deluje tudi po več kot štirih letih naprej v nelegalni gradnji, pristojni državni organi pa to dopuščajo. Na občini se tako sprašujejo, ali bo kdo odgovarjal za grozečo nevarnost prebivalcem Vrhnike in okolju. (nč)

Začela se je obnova infrastrukture na Lošci

Vrhnika, 12. oktober – Začela so se gradbena dela na Lošci, in sicer na Sušnikovi cesti, nadaljevala se bodo še na Mrakovi cesti in njenem krajšem nekategoriziranemu odseku.

Gre za 429 tisoč evrov vredno investicijo (brez DDV), ki obsega gradnjo plinovoda,

obenem bodo prenovili odpadno kanalizacijo, vodovod, javno razsvetljavo ter cestišče z meteornim odvodnjavanjem. Kot pojasnjujejo na občini, se bodo gradnji pridružili še ponudniki telekomunikacijskih storitev, na Mrakovi ulici pa tudi Elektro Ljubljana z izgradnjo električnega voda. Skupna dolžina odsekov, predvidenih za prenovu, je 405 metrov. Dela izvaja Komunalno podjetje Vrhnika, končana pa morajo biti marca prihodnje leto. (gt)

Obnovljen vodohran v KS Podlipa – Smrečje

V avgustu 2021 je bil v Krajevni skupnosti Podlipa - Smrečje, nad vasjo Kajndol, obnovljen vodohran, zgrajen leta 1968.

Obnova vodohrana je pomemben korak k izboljšanju kakovosti pitne vode vodovoda Samija, katerega dotrajane vodovodne cevi so bile prav tako uspešno zamenjane pred nekaj leti.

Valerija Babij

Razstava Depoja v preddverju okoljskega ministrstva

Ljubljana, 18. oktober - Minister za okolje in prostor (MOP) mag. Andrej Vizjak je v prostorih ministrstva odprl razstavo izdelkov ponovne uporabe, ki so nastali v okviru Depoja Komunalnega podjetja Vrhnika.

V preddverju zgradbe MOP na Dunajski 48 so do 22. oktobra bili med drugim na ogled prenovljeno kolo za pripravo smutijev, obnovljeni kavč, nahrbtniki in torbice iz avtomobilskih zračnih blazin in varnostnih pasov ter drugi izdelki. Na razstavi s svojimi izdelki, narejenimi iz »sadnega usnja«, sodeluje tudi Kemijski inštitut.

Minister mag. Vizjak je ob odprtju razstave poudaril, da so izdelki na razstavi primeri dobre prakse, kako odpadkom vdahnuti novo vrednost in kako z oblikovanjem in inovativnostjo proizvesti nove izdelke. Tovrstni primeri dobre prakse so po njegovih besedah prava pot v prizadevanjih za zmanjšanje količine odpadkov. Minister je dejal, da si moramo kot družba prizadevati, da odpadki sploh ne nastanejo, zato je v novem zakonu o varstvu okolja (ZVO-

Tomaž Kačar, direktor vrhniške komunale.

2), ki bo predvidoma prihodnji teden sprejet na vladi, temu namenjene veliko pozornosti. V obrnjeni piramidi ravnanja z odpadki sta na vrhu ravno preprečevanje odpadkov in ponovna uporaba.

Župan Daniel Cukjati je pojasnil, da je usmerjenost Vrhnike v ločevanje odpadkov nareko-

valo okolje samo, kajti deponija smeti se je nekoč nahajala tako rekoč v središču mesta. Zato se je tedanja občina Vrhnika odločila za ločevanje odpadkov, kar se je v tistem času mogoče zdelo absurdno, danes pa temu pritrjuje cel svet. »Zgodba o ločevanju odpadkov na Vrhniki je tek na dolge proge. Nič se ni

zgodilo čez noč. Moram pohvaliti vzgojno-izobraževalne ustanove, ki so vzgajale najmlajše v duhu ločevanja odpadkov, zaradi česar danes srednja generacija tako učinkovito ločuje.«

Kakšna je stopnja ločevanja, je pojasnil Tomaž Kačar, direktor Komunalnega podjetja Vrhnika. »Ločenih je 83% vseh

odpadkov, kar je svojevrsten fenomen v državi in v Evropi. Nadgradnja tega je naš Depo, nekakšen center ponovne uporabe. Mi ne govorimo o odpadkih, ampak o ostankih, ki jim z našim delom, inovativnostjo in pridnostjo nadenemo novo uporabo ter vsebino. Še več, te ostanke smo preoblekli v po-

slovna darila, ki smo jih lani že uspešno promovirali med poslovne partnerje.«

Na razstavi je bil viden samo jagodni izbor predmetov, ki so jim vdahnili novo namembnost. »Takšno krožno razmišljanje niti ni edino niti ni center Depo najstarejši in največji v Sloveniji,« je dejal Jaka Kranjc iz Društva ekologi brez meja. »Kaže pa na to, da ljudje iz Depoja hodijo naokrog z odprtimi očmi in imajo v sebi čut, da znajo prepoznati kateremu odpadku lahko vdahnejo novo življenje z njegovo nadgradnjo ali preoblikovanjem.«

Podobno kot v Depoju razmišljajo tudi na Kemijskem inštitutu, ki je na razstavi prav tako predstavil svojo inovativno rešitev, in sicer »sadno usnje« izdelano iz sadnih tropin ter dodatkom bio-kompozitov. Še več, predstavil je tudi topljivo »plastiko«, ki ni zdravju škodljiva in bi lahko kot taka nadomestila trenutno vseprisotno plastiko.

Gašper Tominc, foto: GT

70 let Tehniškega muzeja Slovenije

Bistria, 13. oktober – Tehniški muzej Slovenije letos praznuje 70. rojstni dan.

Državna sekretarka Ministrstva za kulturo dr. Ignacija Fridl Jarč.

3. aprila 1951 je bila v Uradnem listu objavljena Uredba o ustanovitvi Tehniškega muzeja Slovenije. V muzeju so sicer načrtovali slovesno obeležitev jubileja v pomladnih mesecih, zaradi znanih razlogov pa so dogodek prestavili na jesen.

Jubilej je bil obeležen spomladi samo delno, z raznimi e-dogodki, tokrat pa so slovesnost jubileja združili še z odprtjem razstave »Tehnika za šport«, ki predstavlja presek slovenskih športnih proizvajalcev za aktivnosti na kopnem, v zraku in vodi. Razstava je bila sicer odprta javnosti že od decembra lani, a še ni doživela uradnega odprtja.

Na slovesnosti je zbrane pozdravila direktorica TMS-ja Barbara Juršič, sledil je nagovor

državne sekretarke Ministrstva za kulturo dr. Ignacije Fridl Jarč, ki je spregovorila o pomenu muzeja pri ohranjanju tehniške dediščine na slovenskih tleh.

Muzej v prihodnjih letih čaka še veliko dela, kajti kot je bilo slišati na slovesnosti, se s pomočjo evropskega denarja obeta korenita obnova in prenova muzeja, o čemer bomo

več pisali v eni od prihodnjih številčk časopisa. Kustos muzeja Vladimir Vilman, pobudnik in soavtor razstave Tehnika za šport, je predstavil omenjeno razstavo, spregovoril pa je tudi priznani konstruktor in izdelovalec padal Stane Krajnc, čigar izdelki so razstavljeni na razstavi. V sklepnem delu prireditve so prvič predvajali film o »70

V Bistri je do 31. decembra 2021 na ogled razstava Tehnika za šport, ki predstavlja presek slovenskih športnih proizvajalcev za aktivnosti na kopnem, v zraku in vodi ter razvoj in izdelavo športnih pripomočkov, ki sta povezana s tehničnim znanjem in inovacijami.

Na razstavi je razstavljen tudi semafor Elmer za merjenje na smučarskih tekmovanjih, ki ga je izdelal Vinko Jesenovec z Vrhnike.

let TMS«, ki predstavlja bogato zgodovino in delovanje muzeja. Za kulturni program je poskrbela glasbena skupina Flirt.

Prve muzejske zbirke – to so bile gozdarstvo, lesarstvo in lovstvo – so za javnost odprli 25. oktobra leta 1953, danes pa so na več kot 6000 razstavnih površinah na ogled stalne zbirke

s področij kmetijstva, cestnih vozil, vodnih pogonov, prometa, gozdarstva, lesarstva, lovstva, ribištva, tekstila, tiskarstva in elektrotehnike.

Poleg muzeja v Bistri ima muzej svoje razstavne prostore še v Polhovem Gradcu, kjer je Muzej pošte in telekomunikacij, na gradu Bogenšperk pa sta na

ogled razstava Valvasorjev pogled v naravo in Valvasorjeva grafična zbirka. Zbirke Tehniškega muzeja Slovenije so na ogled tudi v Muzeju Tomaža Godca, oglednem depolu v Soški, Muzejski zbirki IMV in Depojih državnih muzejev v Pivki.

Gašper Tominc, foto: GT

Direktorica TMS Barbara Juršič pri rezanju jubilejne torte.

Gasilci očistili Cankarjev spomenik

»Moje delo je slutnja zarje, vsaka moja beseda in vse moje življenje. Že slišim dleto, ki kleše granitni temelj novi zgradbi,« je nekoč zapisal Ivan Cankar.

Pisatelj je imel sicer v mislih drugačno zgradbo, ki ni zrasla še vsaj osem desetletij po tem zapisu, a leta 1930 so Vrhniki granitni temelj namenili Jurkovičevi upodobitvi Cankarja v bronu. Izpolnili pa so njegovo drugo željo – da bi njegov spomenik ne stal. Ob odkritju spomenika je študent prava Franc Jurca v pesmi zapisal: »Zdaj romar večni, Cankar si tu, v Triglav imaš uprte svoje žive

oči.« Proslave, ki je potekala 10. avgusta omenjenega leta, se je udeležila večtisočglava množica. Polne ulice ljudi so pozorno spremljale odkritje spominske plošče na zdajšnji Cankarjevi spominski hiši ter spomenika na zdajšnjem Cankarjevem trgu. V objektiv kamere jih je ujel Ivan Bolle. Na enominutnem posnetku, ki ga je pred nedavnim odkupil Zavod Ivana Cankarja Vrhnika, pred hišo na

Klancu hitro prepoznamo pisateljevega brata Karla in slavnostnega govornika Frana Saleškega Finžgarja. Načrtujemo, da si bo film mogoče ogledati ob vsakokratnem obisku hiše, prvič že 11. decembra.

Prvo spominsko ploščo na hiši, ki je na posnetku, smo obnovili že pred leti in je na ogled v Cankarjevi spominski hiši. Obnove Cankarjevega spomenika pa smo se temeljiteje lotili letos poleti. Odstranjen je bil stari, z zemljo premešani peščen ustroj okrog spomenika ter PVC-prevleke pod njim, položen pa geofilc in nasut svež pesek. Pomoč pri čiščenju samega spomenika so velikodušno ponudili gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Vrhnika. Z visokotlačnim čistilnikom so potrpežljivo in temeljito odstranili večletne plasti prahu, smoga in lišajev. Čistil pri tem nismo uporabili v skrbi, da bi le-ta povzročila morebitno neželeno reakcijo na bronasti skulpturi. Granitni temelj je zasijal, kot bi včeraj prispel iz kamnoseške delavnice – z izjemo delov, kjer so dolga leta polagali sveče in ikebane. To je zgolj potrdilo pravilnost odločitve, da polaganje kakršnihkoli predmetov na sam spomenik ne bo več dovoljeno. Nenazadnje, Cankarjev spomenik ni grob. Medtem pa njegov grob na Žalah večino leta pust sameva.

*Damjan Debevec,
ZIC Vrhnika*

Otroško igrišče Vrtnarija

Montaža kovinske ograje

Po predlogu članice sveta KS Vrhnika Breg ga. Renate Struna smo zaradi večje varnosti otrok in preprečitve kopičenja pasjih iztrebkov, ki nastanejo zaradi neodgovornih lastnikov psov, otroško igrišče ogradili s kovinsko ograjo.

Razpisno dokumentacijo za pridobitev dodatnih finančnih

sredstev je pripravila članica sveta KS Vrhnika Breg ga. Maja Svetličič. Dela je hitro in kakovostno opravilo podjetje Montaža in storitve Peter Brus, s.p., za kar se najlepše zahvaljujem. Tako igrišče dobiva novo podobo in deluje lično, kot zaključena celota.

V Krajevni skupnosti Vrhnika Breg se trudimo za dobro počutje otrok in njihovo varnost. Zavedamo se, da so otroci naši zanamci, ki nas bodo nadomestili v našem okolju, ko nas ne bo več. Vse krajeane z območja

Krajevne skupnosti Vrhnika Breg pozivam, če imate kakršnekoli pobude in predloge za izboljšanje našega sobivanja, da nas obvestite.

Predsednik Sveta KS Vrhnika Breg: jazon12meister@gmail.com, tel. št. 041 501 723.

Naš e-naslov spletne strani: <http://www.ksvrhnika-breg.si/>
Mi ne obljublamo, ampak naredimo!

Krajevna skupnost Vrhnika Breg, Anže Grampovčan, predsednik Sveta

Zbrali 1500 evrov prek sporočil SMS

ZŠAM Vrhnika je s pomočjo Lions kluba Vrhnika uspelo zbrati 1500 evrov za potrebe nakupa prometnega poligona.

Vrhnika, 24. september
– Združenje šoferjev in avtomekanikov Vrhnika je obeležilo zaključek treh večjih »akcij« zadnjega obdobja: nabave prikolice za potrebe izobraževalnega procesa najmlajših, izdelave promocijskega videa in dobrodelne akcije za nakup prometnega poligona.

Kot je dejal **Franjo Čretnik**, predsednik združenja, so prikolico kupili s pomočjo sponzorjev in prostovoljne denarne pomoči, nekateri so pomagali tudi materialno. Zbrali so 5220 evrov. Prikolica jim je v veliko pomoč, saj so doslej vozili pripomočke v prtljažnikih vozil, sedaj pa je vse lepo na svojem mestu, vedno pripravljeno na odvoz. »V prikolici imamo različne rekvizite za izvedbo kolesarskega poligona, na katerem se urijo otroci večšin prometne varnosti: od skirojev, do znakov in semaforjev.«

Drugi projekt je bil promocijski video, ki ga

najdete na kanalu You tube pod »video spot ZŠAM Vrhnika prometna preventiva najmlajših!«. Sestavljen je iz odlomkov s slovesnosti ob 60. obletnici združenja in namensko posnetih posnetkov z ekipo združenja ter otrok.

Tretji projekt, ki še ni popolnoma končan, pa je dobrodelna akcija, ki jo je združenje izvedlo v sodelovanju z **vrhniškimi Lions klubom**. Štirinajst dni je bilo mogoče prek sporočil SMS (1919) darovati deset evrov za nakup prometnega poligona. Kot so povedali člani Lions kluba, so zbrali 1500 evrov, pohvalili dober odziv sodelujočih in izrazili zadovoljstvo, da so lahko pomagali pri projektu, ki temelji na prometni preventivi otrok. Z besedami pohvale za vse opravljeno delo ni skoparila tudi podžupanja **Bernarda Kropf**: »Hvala za zagotavljanje prometne varnosti v prvih šolskih dneh in ker s svojim delovanjem spreminjate miselnost ter kulturo voznikov. Hvala tudi za sodelovanje v projektu Prostofer.«

Vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi projektov, se je Čretnik tudi osebno zahvalil in jim v znamenje zahvale izročil spominske značke. (gt)

Rimski dan na Zaplani

Claustra+ je projekt Občine Vrhnika in Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika, ki z dogodkom Rimski dan na Zaplani, opozarja na rimski zid ter pomembno zgodovinsko vlogo Vrhnike in okolice.

Pri Gostišču Mesec na Zaplani smo se na septembrsko soboto, 18. 9. 2021, zbrali čisto 'pravi Rimljani'. Zavod Ivana Cankarja, ki je organizator dogodka, je k sodelovanju povabil še društva, ki se ukvarjajo z rimsko zgodovino. In vzdušje je bilo res zgodovinsko.

Ob spremljavi prave rimske glasbe je dišalo tudi po hrani, ki so jo v Gostilni Mesec pripravili po starih receptih. Skupina STIK je pripravila kotichek z vsebinami iz vsakdanjega življenja Rimljanov in na ogled postavila predmete, kot so kuhinjsko posodje in mozaiki. Z več-čutnim pristopom so obiskovalci lahko spoznali tudi začimbe, žita in zelišča, najmlajši pa so si izdelali čašo iz gline in se razvedrili ob igranju rimskih iger.

Jaka Vukotič, ilustrator slikanice Ajdovski zid, je pokazal, kako nastaja strip. Zavod Škra-

teljc pa je predstavil še druge knjige, ki nastajajo v okviru pravljičnih poti, med katerimi je tudi Smaragdna dogodivščina ob Ajdovskem zidu, na katero se je ta dan podalo okoli 50 pohodnikov.

Na drugem koncu je za živahen rimski dan skrbelo Kulturno društvo Vespesjan, ki vedno poskrbi za avtentično doživetje. Postavili smo

tudi pravi rimski tabor, kjer so otroci preizkušali vojaško opremo. Animatorji so skrbeli za ustvarjanje, igranje, učenje latinščine in fotografiranje v rimskih oblačilih.

Se vidimo spomladi, ko bomo ponovno priredili najbolj rimski dogodek na tem koncu Slovenije.

Lina Celarc in Gašper Kos, ZIC

Delavnica Pohodništvo in varna hoja v hribe

V ponedeljek, 20. septembra, smo se predstavniki Zavoda Ivana Cankarja udeležili izobraževalne delavnice Pohodništvo in varna hoja v hribe, ki jo je organizirala Regionalna destinacijska organizacija (RDO) osrednja Slovenija (Turizem Ljubljana).

Vrhnika kot del te regije aktivno sodeluje na njihovih delavnicah, kjer si delimo znanje in izkušnje s področja turizma. Tokrat smo se zbrali v koči na Planini nad Vrhniko in se poučili o pohodnih poteh v Ljubljani in regiji ter kako svetovati gostom glede varne hoje v hribe.

V sklopu projekta *Pohodne poti* je izšla tudi brošura **Pohodne poti in družinska doživetja v Ljubljani in regiji osrednja Slovenija**. Iz regije so izbrali kar dve turistično zanimivi točki iz naših koncev – Planino nad Vrhniko ter Pot močvirskih škrtov na Mali plac, ki sta v knjižici podrobneje opisani. **Brošura je brezplačno na voljo v TIC Vrhnika in TIC Ljubljana.**

Vrhnika se je uvrstila tudi na ilustrativni zemljevid znamenitosti regije osrednja Slovenija, ki predstavlja ključne znamenitosti v regiji. Zemljevid je brezplačen in ga lahko prevzamete v TIC Vrhnika ter se podate na odkrivanje novih kotichek v naši regiji.

Lina Celarc in Vesna Popit, ZIC

Vrhnika pod drobnogledom nemškega novinarja

Na tokratni turi novinarjev, ki smo ga priredili v sodelovanju s Turizmom Ljubljana, smo Philipa Duckwitza popeljali po najlepših točkah Vrhnike.

Vodnik Damjan Debevec je nemškega novinarja navdušil nad znamenitostmi, aktivnostmi in dobrotami, ki jih ponuja naš kraj. Novinar se namreč zanima predvsem za neodkrita kotiche sveta, njihovo gastronomijo, kulturo ter prerez med tradicionalnim in modernim. In ravno to je odkril pri nas. Na popotovanju skozi center na-

šega mesta, mimo Cankarjeve spominske hiše in na vrh hriba sv. Trojice, vse do izvirov reke Ljubljanice, mu je vodnik predstavil zgodovino in sedanost Vrhnike. Popoldne sta preživela v Starem malnu, kjer je Phillip ob kosilu, ki so ga pripravili v TD Blagajana, komentiral: »Seveda mi je všeč hrana v restavracijah z Michelinovo zvezdico, vendar je to kosilo tisto domače, lokalno in odličnega okusa.« Ob koncu sta zavila še na ogled pivovarne Human Fish, s čimer sta zaključila lep dnevni izlet.

Lina Celarc, ZIC

Bodi in ostani zdrava

V združenju Europa Donna Slovenija vsako leto obeležujemo rožnati oktober – mednarodni mesec ozaveščanja o raku dojk, ko z različnimi dogodki opozarjamo na pomen zdravega življenjskega sloga in zgodnjega odkrivanja bolezni.

Številne raziskave kažejo tveganje za nastanek raka dojk. Po podatkih Svetovne vpljenjskim slogom in manjšim zdravstvene organizacije bi

lahko z zdravim načinom življenja preprečili od 30 do 50 odstotkov vseh rakov. Z redno telesno dejavnostjo, zdravo in uravnoteženo prehrano, vzdrževanjem telesne teže in pozitivno naravnostjo lahko precej pripomoremo k svojemu zdravju. Zelo pomembno je tudi redno mesečno samopregledovanje ter odzivanje na vabilo državnega presejalnega programa DORA, na katerega vsaki dve leti povabijo vse državljanke Slovenije med 50. in 69. letom.

Letošnje aktivnosti potekajo pod sloganom Bodi in ostani zdrava. S tem želimo poudariti, da lahko sami veliko naredimo za svoje zdravje s preprostimi odločitvami za zdrav življenjski slog.

Na Vrhniki smo skupaj s skupino Kvakvačkaš in Večgeneracijskim centrom SKUPNA TOČKA Vrhnika obeležili rožnati oktober z ovijanjem dreves v rožnate pletenine, s čimer želimo opozoriti na redno mesečno samopregledovanje. Drevesa predstavljajo moč, nežne roza tople pletenine pa ranljivost, ki jo prinaša bolezen. Pri tem se nam je pridružil tudi župan Daniel Cukjati, podporo pa nam je izrekel tudi direktor občinske uprave Boštjan Koprivec.

Europa Donna Slovenija, Joži Alič

Sole Libero izkustveni teden v naravi

V mesecu septembru smo doživeli napozaben teden na Pokljuki, kjer smo na pohodih raziskovali in izkušali Triglavski narodni park v vsej njegovi lepoti.

Mahnili smo jo na Blejsko kočo, Galetovec ter Konjščico. V oktobru se bomo podali še na Mrežice, da vzremo zlate macesne in se lotimo še zahtevnejšega pohoda, saj smo pridobili že kar nekaj pohodnih

izkušenj. Z otroki smo začeli izdelovati Pustolovsko knjigo Slovenije, v katero beležimo vse naše pustolovščine in poleg tega še medpredmetno povezujemo različna področja. Vsak izmed otrok ima svojo knjigo v katero beleži svoja izkustva. Izkustveni teden je bil namenjen povezovanju skupine in skupaj smo ustvarjali nepozabne spomine. Zagodli so nam jo tudi škratje, ki so nam na nočnem pohodu pripravili presenečenje, otroci so si zaželeli tudi plesnega večera in teden je bil hitro pri koncu. Veselimo se leta, ki je

pred nami in bo zagotovo pustolovsko obarvan. **SL**

SimonKr, d. o. o. in Prava vadba, sta naša sončna sponzorja. Če bi želeli biti med našimi sponzorji tudi vi, nam pošite na info@sole-libero.si.

Veseli
December 2021
26. 11. 2021 - 9. 1. 2022

Drsališče
Koncerti
Predstave
Obisk dobrih mož
Šola drsanja
Novo leto s skupino Victory

ZIC VisitVrhnika.si Občina Vrhnika

ZIC Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika

RAZPIS
za pridobitev pravice do uporabe znaka kakovosti

Odlično je, VRHNIŠKO JE!
Znak kakovosti

JEDI POSTREŽENE NA GOSTINSKI NAČIN
Organizator se bo z vami uskladi glede ure prihoda Strokovne komisije za ocenjevanje jedi postreženih na gostinski način.

KRITERIJI IZBORA:
Komisija bo zbrane predloge pregledala in ocenila. Certifikat kakovosti Odlično je, vrhniško je!, bodo pridobili izdelki in storitve, ki bodo zbrali zadostno število točk. Komisija ima pravico, da izdelka oz. jedi ne izbere. Kriteriji pri ocenjevanju so naslednji:
• videz, vonj in okus,
• okvirna receptura ter zgodba o izdelku oz. jedi, ki naj sledi primernemu poimenovanju hrane,
• embalaža, ki je v sorazmerju z izdelkom.

Ponudniki, ki pridobijo certifikat Odlično je, vrhniško je!, pridobijo pravico do:
• podelitve certifikata **Odlično je, vrhniško je!**
• uporabe znaka **Odlično je, vrhniško je!**
• promocijo produkta na spletni strani www.visitvrhnika.si ter preko drugih promocijskih kanalov Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika
• pridobitev 1.000 kos nalepk za izbran-prijavljen produkt.

PRIJAVE
Prijava za vse izdelke so možne do ponedeljka, 22. novembra 2021, preko elektronskega obrazca, ki je objavljen na <https://visitvrhnika.si/razpisi/>

Določila ter kriteriji razpisa se lahko spremenijo zaradi ukrepov države za zaustavitvi širjenja COVID-19 na območju Republike Slovenije.

Veselimo se sodelovanja in se zavedamo, da lahko le z vašo pomočjo dosežemo višjo kakovost ponudbe označene z **Odlično je, vrhniško je!**

NAVODILA ZA SODELOVANJE
PREHRANSKI IZDELKI
Izdelke prinesite v ocenjevanje v četrtek, 2. decembra 2021 med 9.00 in 11.00 v sejno sobo Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika, Tržaška 9, Vrhnika.

VRHNKA

Potapljaška čistilna akcija na Ljubljani

Potapljači PK Vrhnika smo v soboto, 28. avgusta, skupaj s kolegi iz PK Nova sub ter ob pomoči Lovske družine Vrhnika, Ribiške družine Vrhnika ter PGD Verd organizirali čistilno akcijo čiščenja zgornjega toka Ljubljane vse do vrhniškega mostu oziroma Cankarjeve šole pod mostom.

V akciji je pod gladino, v čolnih na reki ter na bregu sodelovalo več kot 50 ljudi.

Pred akcijo

Preden smo si potapljači oprtali potapljaško opremo, smo prisluhnili navodilom o poteku akcije ter opozorilom, česa se ne smemo dotikati. Ljubljana namreč spada v zaščiteno kulturno dediščino z ostanki lončevine in drugimi predmeti iz antičnih časov, posebno pa smo bili opozorjeni tudi na ostanke iz vojn – neeksplozirane mine, granate in podobno. Nato se je 30 potapljačev razdelilo v tri skupine in vsaka se je odpravila na svoj del reke.

Pod gladino Ljubljane

Pričakala nas je mrzla Ljubljana, v kateri je potapljaški računalnik kazal temperaturo od 11 do 12 °C, zato so bile prve minute zelo naporne. A kaj kmalu nas je prevzela povsem drugačna kulisa od morske, ki smo jo potapljači precej bolj vajeni. Živo zelene alge in različno rastlinje, prepleteno z vejami in starimi debli ter, žal, z odpadki. Dobra vidljivost je ustvarila čarobno okolje, kjer smo za kakšen trenutek celo pozabili na mrzlo. Mulj se je dvignil z dna ob vsaki pobrani pločevinki in včasih smo taval v oblaku megle, ki ga je tok le počasi odnesel. Vreče so se hitro polnile z raznovrstno navlakom, ob kateri ne moreš kaj, da ne bi pomislil: »Presneto, smo ljudje res tako nemarni, nesramni in popolnoma neodgovorni, da vse to zmečemo kar v reko?« Pločevinke, steklenice in plastenke, kosi oblačil, gradbeni odpadki, kolesarski deli, gume in zračnice, razbita posoda, bodeča žica, kabli, polomljene igrače, pohištvo in podobno ter sem ter tja kakšna riba, ki je presenečena in prestrašena švignila mimo. Ker se je vse zgodilo zelo hitro, avtor članka ve le, da zagotovo ni bila orada, niti brancin. Kmalu smo opazili, da je smeti

veliko več na delih reke, kjer so na obrežju hiše, vikendi in drugi objekti. Ponekod je najti tudi do 4 m globoke tolmune, kjer že pomisliš na neokrnjeno naravo, a te že nekaj metrov naprej na kruto realnost spomni stara »feltna od bicikla« in drugi žalostni ostanki sodobne civilizacije. Svoje delo so odlično opravile tudi ribiško-lovske posadke čolnov, ki so prevzemale nabrane smeti in nas zalagale z novimi vrečami. Tudi oni niso mogli skriti presenečenja, kaj vse smo privlekli iz vode ...

Po uspešni akciji

Zadnji potapljači smo se po več kot uri in pol premraženi vkrcali v čoln in se odpravili v bazo. Pred gasilskim domom sta nas pričakala zabojnik, poln odpadkov, ter kotel, poln odličnega golaža, in dan je bil takoj lepši. Mimogrede: odpadke so natančno stehali v JP Komunalno podjetje Vrhnika, d. o. o.,

tehnika pa je pokazala skupno težo 600 kg!

»Smeti je še za najmanj dva dni potapljanja, pa tudi kakšen bager ne bi bil odveč!« se je slišalo med potapljači, saj nekaterih reči preprosto nismo mogli izpuliti rečnemu dnu. Na srečo nismo našli nobene granate, prav tako se nismo dotikali reči, ki so bile podobne ostankom iz antičnih časov. Organizatorji, s predsednikom PK Vrhnika Boštjanom Tur-

kom na čelu, smo z akcijo zadovoljni. Hvaležni smo vsem sodelujočim v akciji in pokroviteljem, ki so podprli naš trud. Upamo, da bo akcija postala tra-

dicionalna, še bolj pa si želimo, da bi se lahko nekoč v Ljubljani potapljali brez vreč za smeti ...

PKV

Donatorji: SVEČARSTVO PREZELJ, D. O. O., OBČINA VRHNIKA, SERVIS POTAPLJAŠKE OPREME BOŠTJAN TURK, S. P., AVTOTRADE, D. O. O., VRHNIKA, ANOK OBDELAVA KOVIN ANDREJ NADRIH S. P., VRTKO SLAK – Darjan Slak, s. p., PLINOVODI, D. O. O., SILIKO, D. O. O., RIBIŠKA DRUŽINA VRHNIKA – ZLATA POSTRV
Zahvala za pomoč: JP Komunalno podjetje Vrhnika, d. o. o., DETEL, D. O. O.

Zavihali smo rokave in očistili Slovenijo!

Potapljači Potapljaškega kluba Vrhnika so se pridružili pobudi Zavijajmo rokave in očistimo Slovenijo v organizaciji Radia 1 in Merkur Zavarovalnice.

V tej akciji so pozornost nameni prav divjim odlagali-

ščem odpadkov v naravi. Žal je eno izmed črnih odlagališč tudi naše morje, kar najprej opazimo prav potapljači. Zato smo tudi dali pobudo na Radio 1, kjer so nam priskočili na pomoč in skupaj z Občino Piran tudi poskrbeli za odvoz smeti. V akciji, ki je potekala v Portorožu, je sodelovalo enajst potapljačev in tri spremljevalke, ki so pomaga-

le smeti dvigati iz vode. Skupaj jim je uspelo iz morja odnesti za skoraj en tovrnjak različnih odpadkov, med katerimi je bilo kar nekaj pnevmatik, celo izvenkrmni motor in ogromno plastičnih odpadkov. Potapljači z Vrhnike si zelo želijo, da bi akcija postala tradicionalna.

Besedilo in foto: Darja Štravs Tisu

Vrhniški taborniki na republiškem orientacijskem tekmovanju osvojili 5. mesto

Od 24. do 26. septembra 2021 je potekalo republiško orientacijsko tekmovanje (ROT), ki velja za najzahtevnejše taborniško tekmovanje v Sloveniji.

Udeležila se ga je ekipa Roka na lice iz Rodu Enajsta šola Vrhnika. Rebeka, Zala, Žan, Pika in Marin so zasedli fenomenalno 5. mesto v moški kategoriji popotnikov, starost 15-21 let.

Z mislimi so že na naslednjih tekmovanjih.

Podelitev lesenega kipca Pastirček

Kipec v roke Urše Trček iz Smrečja

Podelitev kipca Pastirček; z leve proti desni: Jasmina Slatnar, spec. za živinorejo na KGZ Ljubljana, Urša Trček, najboljša pastirica v letu 2021, Franc Stražisar, najboljši pastir v letu 2019, Ana Pečjak, terenska kmetijska svetovalka, KSS Vrhnika

Čredinke za pašo v okolici kmetije Plaznik

Podelitev lesenega kipca Pastirček je tradicionalna prireditev, ki poteka na območju Vrhnike že vrsto let – od leta 2008, in sicer lesen kipec prejme za eno leto najboljši pastir oz. najboljši kmet ali kmetica, ki pase živali na tak način, da je travinje kolikor mogoče dobro popaseno.

Vemo, da paša spodbudi rast nizkih in srednje visokih trav, travna ruša se zgosti, poveča se število poganjkov in zmanjša zapleveljenost ruše ter širjenje strupenih in invazivnih rastlinskih vrst.

Komisija za podelitev kipca Pastirček se je sestala septembra letos in šla na ogled po terenu – okolica Ljubljanskega barja, ogled paše na hribovskih kmetijah.

Komisija se je nato odločila, da lesen kipec Pastirček za leto

2021 dobi hribovska kmetija, kmetija Plaznik iz Smrečja, katere nosilka je Urša Trček. Izbira kmetije, ki je letos prejela kipec, je tudi paša različnih živalskih vrst; na kmetiji pasejo že vrsto let, in sicer govedo, konje, ponije in koze.

S pravilno kombinacijo različnih živalskih vrst na paši in primerno obtežbo dosežemo najboljši učinek ohranjanja kmetijskih površin ter preprečujemo širjenje invazivnih in strupenih rastlin. Pri paši na območjih, ki so že delno zaraščena, lahko zelo dober učinek dosežemo z mešano pašo različnih živalskih vrst (koze, ovce, govedo, osli in konji). Zaraščanje lahko ustavimo s pravilno izbrano kombinacijo živali, razmerjem in sosledjem posameznih živalskih vrst, primerno obremenitvijo živali na površino ter prilagoditvijo na obseg in tip zemljišča.

Paša koz prepreči zaraščanje in širjenje grmovnic, z drugimi živalmi pa vzdržujemo travno rušo; govedo pase višje zelenje,

ovce pa so zelo primerne za pašo za govedom, saj se pasejo na nizki ruši.

V letu 2019 je kipec prejel Franc Stražisar iz Borovnice in ga pri sebi zadržal do letos zaradi ukrepov in razmer v minulom letu (epidemija).

Po navadi je bila podelitev kipca na prireditvi v Bistri na travniku, kjer je vhod na Barje, tam, kjer stoji tudi 5,5 metra visok kip Pastirček, ki zaznamuje kraj dogajanja in prireditve v povezavi s širitvijo paše na Ljubljanskem barju. Na prireditvi so se udeleženci ob peki zorjene govedine družili in predali kipec najboljšemu pastirju tistega leta.

Verjamemo, da bo prireditev v Bistri zopet prihodnje leto in da bomo kipec podelili v okolju, na travniku oz. pašniku, kjer se pase govedo in kjer stoji izviren kip Pastirčka, torej v okolju, kamor podelitev lesenega kipca spada!

Spodbujajte pašo živali in srečno!

Ana Pečjak, KSS Vrhnika

»Dovolj nam je« člani združenja borcev NOB

V mali dvorani Cankarjevega doma Vrhnika je bila 29. septembra skupščina Združenja borcev za vrednote NOB Vrhnika za leto 2020.

Člani združenja in gostje

Richard Beuermann: »Dovolj nam je.«

Zaradi epidemije je bilo delo združenja okrnjeno, zato je bila tudi skupščina sklicana, ko je bilo to mogoče. Na zboru je sodelovalo 43 članov od 218 ter povabljeni gostje: župan Občine Log - Dragomer Miran Stanovnik, članica predsedstva ZZB NOB Slovenije Tilka Bogovič in predsednik PVD Sever Vrhnika – Logatec Zdravko Godnjavec.

Zbrane je prvi nagovoril predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Vrhnika Jani Kikelj, ki je poudaril, da je bil zaradi epidemije program zelo okrnjen. Vendar pa so bile glavne obveznosti urejanja spominskih obeležij in udeležbe na pomembnih dogodkih izvedene:

- 12. 1. udeležba na slovesnosti ob obletnici bitke v Dražgošah,
- 11. 2. polaganje venca pri spomeniku ustreljenih talcev v Ligojni,
- 2. 3. redna skupščina za leto 2019,
- 6. 5. polaganje venca na Drči v čast 75. obletnice osvoboditve Vrhnike
- 19. 6. polaganje venca ob spomenikih padlim borcev I. tankovske brigade (NOV),
- 31. 10. na Drči polaganje venca v spomin na padle ob dnevu mrtvih,
- vse druge dejavnosti so bile opravljene v zmanjšanem obsegu.

Predsednik je predstavil program dela in finančni načrt za leto 2021, predvsem z mislijo, da bi se epidemija ublažila in bi program izvajali brez okrnjenih dejavnosti.

Nato je sledila razprava. Zbrane je nagovoril župan Občine Log-Dragomer in izpostavil odlično sodelovanje z združenjem, saj je izredno pomembno, da se ohranjajo zgodovinske vrednote in spomini na to.

Richard Beuermann je najprej pohvalil delo vodstva združenja in njihov prispevek k ohranjanju spomina na slavno zgodovino. Hkrati je spomnil, da je treba v teh časih, ko glavo dviga neofašizem in se širi nedemokratsko vzdušje, tako v politiki kot med ljudmi, z različnimi akcijami in lastnim prispevkom povedati: »Dovolj!«

Predlagal je sprejem nekakšnega sklepa našega združenja, ki bi pokazal, da smo aktivni in ne dovolimo vsega omenjenega. Tilka Bogovič je pripomnila, da je ZZB zelo aktivna na tem področju in da predvsem predsednik Križman v vsaki izdaji našega glasila opozarja na te težave ter graja odločitve oblastnikov. Zveza spremlja dogajanje in se promptno odziva, kot je dejala, na sporadične izbruhe nedemokratske fašistoidne ideje.

Nekaj razpravljavcev je podprlo Beuermannovo besedo »Dovolj nam je« in predlagalo, da skupščina na to sprejme argumentiran sklep. Tako je predsedstvo izoblikovalo sklep, ki je bil soglasno in z aplavzom tudi sprejet: »Skupščina Združenja borcev za vrednote NOB Vrhnika izraža močno podporo Zvezi združenj borcev za vrednote NOB Slovenije in njenemu predsedniku tovarišu Marjanu Križmanu pri hitrem in argumentiranem odzivanju na trenutno situacijo in politiko v Sloveniji. Glasno sporočamo, da je dovolj razvrednotenja naše zgodovine, dovolj predruženja temeljev naše državnosti in dovolj vzpona nedemokratske in fašistoidne politike, ki je v preteklosti že pripeljala do velike morije. Slovenija mora ostati na poti spoštovanja antifašističnih idej, ki so bile osnova in podlaga za nastanek svobodne evropske integracije in mirnega sobivanja vseh ljudi, narodov in držav.«

Zanimiv je bil tudi predlog Teofila Bizjaka, da mora združenje poskušati pridobiti nek prostor, kjer bi lahko uredili spominsko sobo z raznimi muzealijami in podobnimi artefakti iz časov NOB ter v povezavi z njo. Valči Fefer pa je dodala, da se boji prihodnosti za naš narod, saj je šolski sistem počepnil o zgodovinski aktivnosti in resničnosti NOB.

Tako se je zaključila skupščina združenja za leto 2020 in se je že napovedala za leto 2021, ko bodo tudi nove volitve v organe Združenja borcev za vrednote NOB Vrhnika.

Simon Seljak

Ob **30. obletnici**
osamosvojitve Slovenije -
Vrhnika junaško mesto (7.)

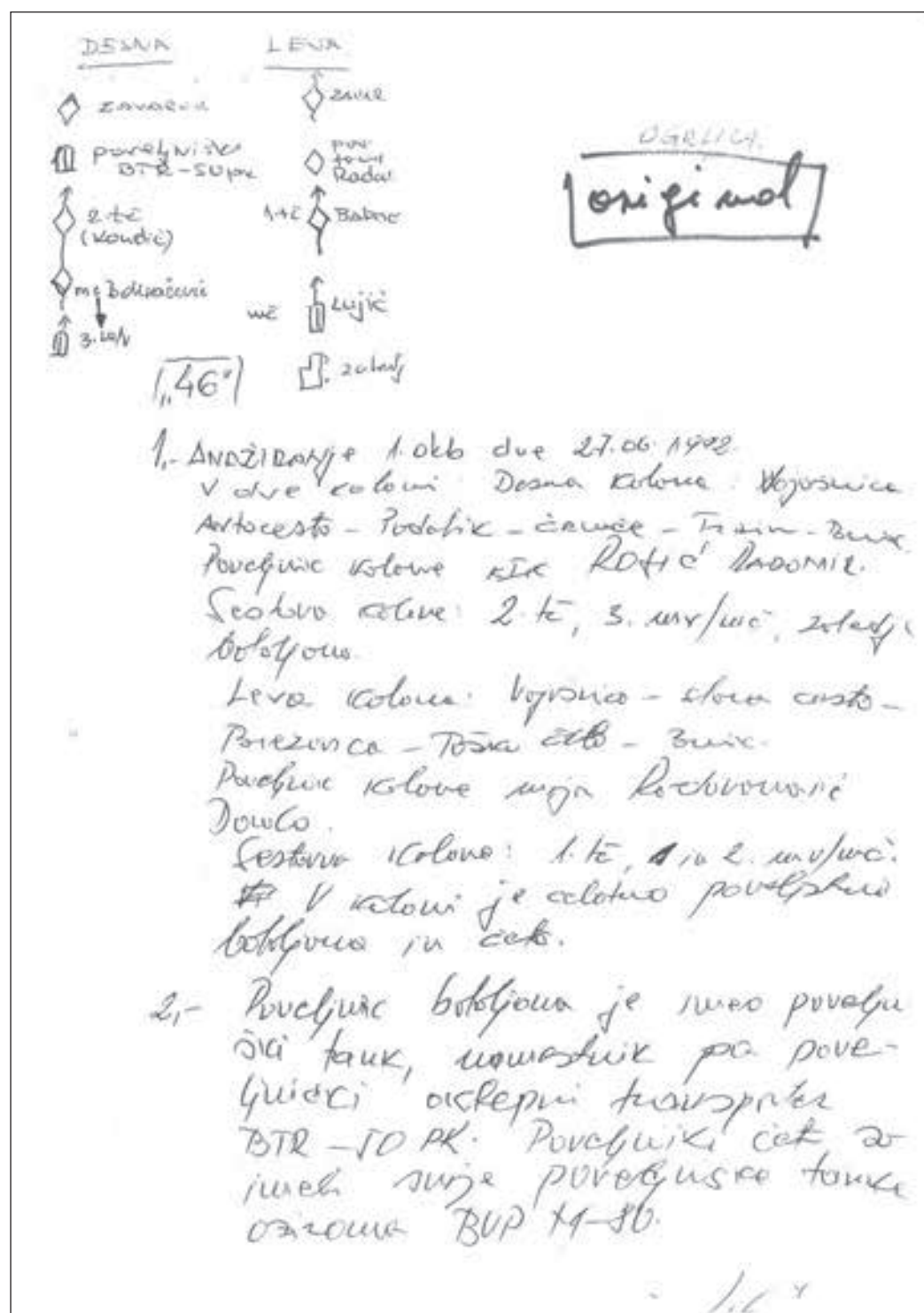
Zmečkana vozila na barikadi med Brezovico in Vičem (vir: Vrhnika se spominja).

Ples gosenic, varnostna služba, točneje njen obveščevalni oddelek, ki ga je takrat vodil Tone Peinkihner, je že en mesec pred vojno napovedovala, da bo JLA izvedla agresijo na Slovenijo ob razglasitvi samostojne RS.

Tone se je zaposlil v takratnem VOMU maja 1991, že od junija 1990 pa je z njo sodeloval kot tajni sodelavec JLA s psevdonomim Košarkar. Osebnost sem ga spoznal šele prve dni

vojne, večkrat pa sva govorila po telefonu. Zelo smo skrbeli za konspirativnost, res so bili nevarni časi in vsako izdajo bi JLA strogo kaznovala. Osebnost se kot tajni sodelavec takratne

Milice z VOMO nisem bal, saj sem vedel, da me bo Milica v vsakem primeru kot takrat zelo usposobljena in oborožena sila zaščitila. Še posebno sem imel zaščito v svojih kadetih, ki so takrat zaključevali četrti letnik in prav na dan agresije postrojeni odšli širom po policijskih postajah po Sloveniji braniti domovino. V razredu sem imel tudi dva sinova, katerih očeta sta bila oficirja JLA in se sedaj rada pohvalita, da sta v vojni

Zapis Rasima Imamovića o formiranju obeh tankovskih kolon, ki sta se z Vrhnike podali proti Brniku. Major Rasim je bil prvi, ki je prestopil iz I. oklepne brigade v TO. Zapis in skica formacije sta nastala 10. julija 1991.

premagala očeta.

S 26. 6. 1991 na 27. 6. 1991 je na sektorju za varnostne zadeve na Zupančičevi 3 v Ljubljani dežural prav Tone Painkiher. Varnostna službe je intenzivno

spremljala vse premike JLA, še posebno v I. tankovski brigadi na Vrhniki in jih takoj posre-

dovala republiški koordinaciji. Premikov je bilo več in z zelo natančno analizo strokovnjaka

O zastavah Slovencev in Slovenije

V zadnjih treh številkah Našega časopisa sem kot operativni zastavoslovec našel kar 35 posnetkov, na katerih so bile objavljene tim. slovenske zastave, pa tudi prapori in bandera.

Ko je bil oktobra 1994. leta sprejet Zakon o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi, ki je stopil v veljavo 11. novembra istega leta, sem si spontano postavil kot nalogo seznanjanje državljanov Slovenije, pa tudi Slovencev drugod po svetu, o pravilni uporabi simbolov Slovencev in Slovenije. Ko je 2004. leta vlada sprejela še Uredbo o uporabi zastave in himne EU v Sloveniji, sem tudi to stvarino vključil v moje posredovanje znanja zainteresiranim. Za zastave občine in njihovih uporabi imajo le te odloke.

Po dr.Tinetu Hribarju so naslednje stopnje razvoja prebivalcev določenega območja: ljudstvo, narod in nacija. Prvo nima knjižnega jezika, drugo ga ima, slednje ima svojo državo. Torej je zgrešeno ves čas govoriti o ljudstvu, saj smo vendar nacija. Brez negativnega prizvoka o

nacionalizmu. Slovenska narodna zastava: belo-modro-rdeča zastava z vodoravno razporejenimi barvami ali slovenska zastava, od 23. 9. 1848. in 11. 11.

1994. Leta uradno predstavlja Slovence povsod po svetu. Bila je osnova za zastavo Slovenije. Le ta je po Ustavnem amandmaju C k Ustavi Republike Slovenije z dne 24.6.1991 obogatena še z grbom. Predstavlja našo državo. Že v tem aktu je zapisano, da je razmerje med širino in dolžino zastave ena proti dve. Zastavo Slovenije se ne sme

obešati navpično z drogov, jamborov, balkonov, oken, spomenikov, itn. Na zastavi Slovenije namreč grb ne sme nikdar ležati. Natikanje zastave na palico, cev, ročico in prečko je žalitev za zastavo, pa tudi za narod, državo ali skupnost, ki jo predstavlja. Nameščena sme biti le na celovito urejen drog ali jambor.

Pri opremljenosti občin z

zastavami moramo razlikovati opremljenost ustanov in zavodov ter občanov. Vzgojno izobraževalni zavodi so obvezni imeti izobešeno zastavo Slovenije vse dni v letu. Lahko ji pridajo tudi druge zastave. Opremljeni so, a marsikatera ima zastave obešene navpično. To je narobe. Podobno je na upravnih zgradbah. Prve in druge pa naj

bi bile vzor občanom vseh starosti, ki naj za praznike izobešajo narodno in državno zastavo.

Nikjer ni zapisano, da ne smete istočasno uporabiti ob nekem dogodku na enem mestu tudi ducat enakih ali različnih zastav. Pomembno pa je, da so takrat, ko so pri nas uporabljene dve, tri ali štiri in več, pravilno razporejene ter enake širine. Širina izraža enakovrednost zastav. Če uporabljamo zastavo Slovenije, je njeno častno mesto pri dveh zastavah levo, pri treh na sredini, pri štirih in več pa ponovno na levi in potem zastave po abecedi ali po vrednosti. S pogledom proti zgradbi. Paziti je potrebno na rang zastave. Seveda, nobena pa ne sme biti strgana, obledela, zmečkana, popisana ali zamazana. Spoštovati mora tudi razmerje širine proti dolžini. Čas je, da država vrne ugotavljanje prekrškov in izrekanje glob zaradi nespoštovanja zakonskih in drugih določil o uporabi omenjanih zastav.

Stanislav Jesenovec

Pravilno razporejeni, zastava Slovenije (zadaj) in slovenska narodna zastava. Na našo hišo ju namestimo na urejene drogove ob praznikih Slovenije ter ob izjemnih dosežkih športnikov iz Slovenije.
(foto: Stanislav Jesenovec)

*Štiri zastave v dvoranskem stojalu
različnih vrednosti: Slovenije, EU,
Občine Radovljica in OŠ Antona T.
Linharta Radovljica
(Foto: Stanislav Jesenovec)*

*Zakon ne določa navpičnega obešanja zastave
Slovenije in drugih ob njej na prečko ali ročico
ter da kjerkoli prosto visijo na prostem ali v
prostorih.
(foto: Stanislav Jesenovec)*

>>

bi bilo mogoče izluščiti name-ro I. tankovske brigade. A po bitki je lahko vsakdo general.

Že 24. 6. 1991 je moral ko-mandant brigade podpol-kovnik **Pane Matič** svojo podporno enoto – četo PZO (protizračno obrambo) obo-roženo s 57/2 (samohodna oklepna vozila z oborožitvijo dveh topov kalibra 57) po-slati v Ljubljano v Moste, ki bi zavarovala zračni prostor pri prodiranju brigade na mejni prehod Brnik. Prav 24. 6. 1991 osebno štejem za začetek vojne v Sloveniji, kar mi je Pane Matič leta 1997, ko se je upokojil in se vrnil v Slove-nijo, pri uradnem razgovoru tudi potrdil. »Ja,« je dejal, »ko sem moral bojno pripravljeno enoto pod vodstvom kapeta-na **Tomislava Pečka** poslati v Ljubljano, sem vedel, da se bo vojna oziroma agresija začela.« Svoje ugotovitve je »prišepnil« najožjemu delu poveljstva bri-gade in »šefi« so svoje družin-ske člane »evakuirali« z Vrh-nike. Nekateri v vojaški kamp v Medulinu, poveljnik k tastu v Vipavo, poveljnik I. tankovske-ga bataljona domov v Subotico itn. Nižji po činu **Danilo Ra-dovanović** o tem niso vedeli nič, zato pa so se pozneje uprli »bombardiranju« po ciljeh na Vrhniki (občina, policijska po-staja, pošta, elektro).

Komandant brigade Pane Matič je moral 26. 6. 1991 po-slati v Kranj poveljniku Jurošu še kompletno izvidniško četo, ki jo je vodil kapetan Javorič, spremljal pa pomočnik načel-nika štaba brigade za obvešče-valne in izvidniške dejavnosti brigade major **Vlado Posav-čič**.

Enoto sem osebno spre-mljal, ko je zapustila Vrhniko okoli 12.30 in tudi obvestil dežurnega Varnostne službe z besedami: »Kompletna izvi-dniška četa je zapustila kasar-no oklepne brigade, čas je, da se postavijo barikade!« A se ni nič zgodilo. Dežurni (BB) je bil vodja protiobveščevalnega oddelka.

Ob 18. uri istega dne je **Marjan Čelec** (zunanj sode-lavec varnostne službe v sta-novanju nad Gostilno Povž) obvestil dežurnega sektorja za varnostne zadeve, da oklepna brigada, konkretno I. bataljon, vžiga motorje in jih segreva. Tanki so bili že nekaj časa parkirani na prostem bliž-je izhodu in tako tudi bližje spalnim prostorom posadk, ki pa so bile v zgornjem delu vojašnice. Ob 2. uri 27. 6. 1991 je Marjan z nočno opazovalno napravo opazil, da iz zgornjega dela, torej iz spalnih prostorov prihajajo posadke in lezejo v tanke. Takoj je obvestil dežur-nega sektorja, ki je bil tisto noč Tone Peinkiher. Nato je bilo 40 minut čiste tišine. Ob 2.40 so zagrmeli motorji, v treh minu-tah so zapustili vojašnico in se odpeljali proti Vrhniki. Zamu-da treh minut naj bi bila zato, ker ni vžgal tank poveljnika bataljona, Danila Radovano-viča, in sicer tank T 55, ki je bil edini od starejših tankov

v bataljonu. Na tanku naj bi slovenski mehaniki, ki jih je imel Marjan na vezi (mehanik z Rakeka) narejena sabotaža tako, da je Radovanović moral v trenutku zamenjati tank iz kvote motorizirane čete BVP 80.

Bataljon tankov T84 in BVP80 (skupaj približno 30 oklepnih vozil) se je razdelil v dve koloni: levo je vodil po-veljnik bataljona Danilo Ra-dovanović, desno pa njegov namestnik **Radomir Rosič**. V levi koloni je bil še poveljnik motorizirane čete kapetan **Mladen Lujčič**, v desni pa nje-gov namestnik **Tomislav Ba-kračević**.

Tone Peinkiher je čez nekaj trenutkov ponovno poklical Marjana in mu dejal, da koor-dinacija ne verjame, da so tan-ki odšli iz vojašnice. Marjan je ponovno ponovil dejstvo. Da bi postavili barikade na Vrh-niki, ni bilo časa. Za bataljon ni bilo več ovir. Desna kolona je agresivno zavila na avto-cesto, kjer je prvi tank brez usmiljenja pomendral Zalar-jevega golfa in nadaljeval proti prestolnici. Leva kolona pod poveljstvom Radovanoviča pa je krenila po stari cesti proti Logu in naprej proti Brezovici.

Usoda je nanesla, da sva se oktobra leta 1999 znašla sku-paj na onkološki kliniki v Lju-bljani s **Petrom Brožičem**, ki je bil v času vojne za Slovenijo voznik težjega tovornjaka pri Komunalnem podjetju Lju-bljana Vič, sicer pa doma z Loga pri Brezovici. Povedal mi je naslednje: »Okoli 3.00 ure zjutraj me je poklical dežurni Komunalnega podjetja Vič, da grem s tovornjakom h Kloba-sarju, kjer bomo napravili ba-rikado. Tovornjak sem že cel mesec vozil domov naložen s peskom, da bi lahko takoj od-peljal na barikado. Zbudil sem še sina Braneta, ki je bil pripa-dnik Specialne brigade Moris in se je naslednji dan izkazal pri zavzetju skladišča v Borov-nici. Ko sem zapeljal z vozilom na regionalno cesto Vrhnika–Ljubljana, sem se v trenutku znašel med tanki. Ukleščen med njimi sem se moral po-drežjati njihovi hitrosti. Ne lažem, vozili smo 70 km/h (tehnične lastnosti največje hitrosti tanka so omogočale hitrost okoli 60 km/h – op. a.) Narod je stal ob cesti in ogor-čeno mahal nad tanke. Na kri-žišču na Brezovici pri Gorjan-cu sem videl, kako tanki pred-menoj gazijo osebna vozila, ki so bila na hitro zapeljana v barikado. Videl sem, kako se je tank izziviljal nad policijsko stoenko, jo mendral. Zgledalo je, da tank pleše, zgledalo je kot ples tankovskih gosenic, motorji tankov pa so rjovali.«

Vid Drašček, predlagatelj Zlatega častnega znaka svobode Vrhniki.

Radioamaterske postaje ICOM in YAESU, s katerimi sta Leon Marjan Možina in Jože Žitko spremljala radijske zveze JLA (foto: Leon Marjan Možina).

Ob letošnjem dnevu vezistov Slovenske vojske, 22. junija, je izšel zbornik Vezisti in zveze ob 30-letnici Republike Slovenije, ki med drugim opisuje manj znano vlogo vezistov v osamosvojitveni vojni za Slovenijo.

Priprava in izdaja zbornika sta rezultat dobrega sodelova-nja treh veteranskih in domo-ljubnih organizacij: Zveze vete-ranov vojne za Slovenijo, Zveze policijskih veteranskih dru-štev Sever in Zveze slovenskih častnikov (ZSČ) s Slovensko vojsko in Policijo – naslednici struktur obrambnih sil, ki sta vojaško obranile samostojnost pred tridesetimi leti. K nave-denim je kot sodelujoče pri na-

stajanju zbornika treba dodati še Zvezo radioamaterjev, Pošto in Telekom Slovenije ter javni RTV-servis in številne posame-znike.

Zbornik je obširna knjiga, ki prinaša manj znane, zakrite in tudi pozabljene podrobnosti o zvezah v osamosvajanju Slove-nije, pa tudi o razvoju zvez in informatike pred prelomnimi dogodki leta 1991 in potem. V zborniku, ki je namenjen stro-kovni in domoljubni javnosti, je na 876 straneh objavljenih 92 prispevkov, ki jih je oblikovalo 51 avtorjev različnih generacij in struktur. K temu je treba do-dati še recenzentski mnenji, tri prevode v angleški jezik, pred-stavitve avtorjev in izdajateljev zbornika s podporniki ter dona-torji. Zbornik je uredil dr. Alojz

Vezisti 53. ObmŠTO v osamosvojitveni vojni za Slovenijo

Spominsko obeležje na hiši Jožeta Žitka, Borovnica (foto: Jože Žitko)

Šteiner, predsednik ZSČ.

V zborniku s svojimi pri-spevki sodelujejo tudi avtorji z Vrhnike in iz Borovnice, ki so bili v času priprav in osamo-svojitvene vojne za Republiko Slovenijo nosilci organizacije in vzdrževanja zvez na območju 53. ObmŠTO. **Leon Marjan Možina, Jože Žitko in Slavko Celarc** so v prelomnih časih prevzeli veliko breme odgovor-nosti in svoje naloge v zadovolj-stvo vseh opravili odlično.

Leon Marjan Možina je svoje spomine na priprave in osamo-svojitveno vojno strnil takole: »V maju leta 1991 se je pripravljala reorganizacija TO po celem ob-močju Slovenije. Občinski štabi so se po hitrem postopku zdru-žili in preoblikovali v območne

štabe Teritorialne obrambe. Iz OŠTO Vrhnika in OŠTO Loga-tec je nastal ObmŠTO Logatec s sedežem v Logatcu. Za povelj-nika je bil imenovan Jože Molk, prej poveljnik OŠTO Vrhnika. Združitev štabov je, poleg siceršnje vojaške in politične napeto-sti po plebiscitu decembra 1990, ki so naraščale iz dneva v dan, povzročila veliko izzivov tudi na področju zvez. Ni se vedelo, kako bo organizirana bodoča sestava pripadnikov zvez. Kot nosilci organiziranosti zvez smo bili vpoklicani: Jože Žitko iz Borovnice, ki ga pred tem nisem poznal, jaz Leon Marjan Možina ter komandir voda za zveze, ki pa zaradi obveznosti na delovnem mestu v času osa-mosvojitvene vojne v enoti za

>>

>>

zveze ni več sodeloval.

14. junija 1991 leta sva bila skupaj z Jožetom Žitkom iz Borovnice vpoklicana na Oddelek za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. S Policijske postaje Vič sva se odpeljala v Kočevsko Reko z namenom, da prevzameva novo radijsko opremo Racal. Ker radijske postaje iz logističnih razlogov tega dne niso prispele, je 20. 6. 1991 sledil nov poziv. Z voznikom lade nive Zvonetom Mačkom smo ponovno odpotovali v Kočevsko Reko skupaj z vezisti enot za zveze iz Območnih štabov TO Ljubljanske pokrajine ter enote za zveze 5. PŠTO. Naslednji dan je bila opravljena vgradnja nove radijske opreme in postaje Racal v vozilo lada niva in 22. 6. 1991 smo uspešno vzpostavili radijske zveze med štabi. Ta dan je bil kasneje razglašen za praznik vezistov TO oz. Slovenske vojske.

Kot radioamaterja sva z Jožetom Žitkom z lastnimi radioamaterskimi ročnimi postajami ICOM in YAESU spremljala dogajanje na frekvencah tankovskih enot in letalstva JLA in bila povezana tudi s takratno Milico. Tako sva med drugim spremljala tudi letalski napad na Vrhniko 2. julija 1991 in istega dne prestregla informacijo ter takoj obvestila štab o name-ni kasnejšega izpada tankovske enote proti Logatcu.

Delo na zvezah v času osamosvojitvene vojne je potekalo dobro, kljub začetnim težavam pri organiziranju zvez na novi lokaciji, to je v štabu Logatcu. Svoje naloge sem moral zaključiti 13. 7. 1991 po ukazu takratnega sekretarja za obrambo z dne 10. 7. 1991, da morajo vsi pripadniki TO, starejši od 35 let, takoj zapustiti enote TO. Sem pa bil kasneje v tem letu še nekajkrat prisoten in pomagal pri urejanju logistike s področja zvez na območju 53. ObmŠTO Logatec.«

Jože Žitko je imel v svoji hiši v Borovnici tajno skladišče sredstev za zveze. To je bilo za sredstva zvez edino tajno skladišče v Sloveniji. O spominih na osamosvojitveno vojno in nalogah, ki jih je izvajal, pa se Jože Žitko spominja: »Z radioklubom Borovnica je bil 15. 6. 1989 podpisan sporazum o uporabi rezervnega centra zvez na Pokojišču z Jožetom Prvinškom, načelnikom oddelka za LO Vrhnika.

V letu 1990 sem na prošnjo takratnega poveljnika OŠTO

Vrhnika Jožeta Molka v tajno skladišče v Borovnici na Ljubljanski cesti 43 prejel v hrambo vsa sredstva zvez takratnega občinskega štaba TO Vrhnika. Kot izkušen radioamater že od leta 1979 sem vsa sredstva tudi tehnično pregledal in preizkusil na ustreznih aparaturah. Tako sem zamenjal večje število akumulatorjev NiCd, popravil več pogovork ter antenskih kablov. Kasneje pa sem prevzel tudi sredstva zvez od OŠTO Logatec. Pred začetkom agresije na Slovenijo, 23. junija 1991, so bila vsa sredstva zvez tehnično usposobljena ter prepeljana v novi 53. ObmŠTO v Logatec. Po dostopnih podatkih je bilo med vojno 1991 na področju 53. ObmŠTO v omrežju radijskih zvez sočasno aktivnih 22 Iskrinih vojaških radijskih postaj (RT-1-T4, RT-20-TC6, RT-20-TM) ter najnovejša radijska postaja Racal (VRQ-316HE/HG) za povezavo s 5. pokrajinskim štabom TO (5. PŠTO Ljubljana).

V veliko pomoč pri informacijah o radijskih frekvencah je bil Branko Garafolj z Vrhnik. Na svojem domu je imel spektralni analizator, tako mi je posredoval vse radijske frekvence bivše JLA. Z njegovimi podatki sva z Leonom Marjanom Možino spremljala ves njihov radijski promet ter na tak način pridobila vrsto koristnih podatkov za poveljnika in poveljstvo 53. ObmŠTO. Branko Garafolj je bil v času osamosvojitvene vojne pripadnik voda za zveze Občine Vrhnika, ki je bil lociran na območju Bevk.

Pomanjkanje vezistov je bilo veliko. Za delo na centru za zveze v Logatcu je bil vpoklican Franci Tomažin z Drenovega Griča, za vzdrževanje zvez na izpostavljenem poveljniškem mestu na Razpotju nad Ligojno pa se je prostovoljno javil Slavko Celarc.«

Slavko Celarc je kot izkušen radioamater naloge vezista v TO opravljal kot mladinec prostovoljec že od leta 1975. O spominih na naloge, ki jih je izvajal v času osamosvojitvene vojne je povedal: »Pričujoči zbornik je čudovita publikacija, ki bo služila tudi našim zanamcem, saj govori o dogodkih med osamosvojitveno vojno v letu 1991. Minilo je že 30 let in v vsem tem času je spomin zbledel, marsikaj pa je tudi ušlo iz spomina. Sam osebno se teh dogodkov spominjam na naslednji način. Sam v tistih dneh zaradi določenih razlogov nisem bil vpoklican. Sem pa seveda po radioamater-

skih zvezah in ostalih medijih spremljal dogajanja. Na radioamaterskih zvezah je takrat potekala kar dobro organizirana mreža, kjer si lahko izvedel precej pomembnih informacij. Ena od teh je bila tudi, na primer, kako priti iz kraja v kraj mimo vseprisotnih barikad.

Po nekaj dneh sem se na pobudo Jožeta Žitka odločil, da se prostovoljno javim na dolžnost. Povedal mi je, da vezistov primanjkuje. No, precej so k temu pripomogli tudi prizori na TV, ki so mi dvignili pritisk! Žitko je organiziral moj prihod v TO. Preko barikad me je Igor Miklavčič po stranskih poteh, prek Drenovega Griča in Loga, odpeljal v Ligojno na Razpotje, kjer je poveljnik 53. ObmŠTO Molk Jože imel izpostavljeno poveljniško mesto. V naslednjih dneh sem opravljal delo vezista.

Vzpostavljal in vzdrževal sem radijske in telefonske zveze. Bil sem edini vezist na izpostavljenem poveljniškem mestu, zato skoraj nisem spal, saj je redno preverjanje zvez potekalo vsako uro. Če me spomin ne vara, sem v tej vlogi deloval osem dni. Ko je bilo izpostavljeno poveljniško mesto ukinjeno, sem bil premeščen v četo, ki je bila nameščena na Drenovem Griču.

Najbolj se spominjam prvega dne, ko sem zadolžil orožje in bojno strelivo. To dejstvo mi je dalo misliti, saj sem se verjetno še takrat resnično zavedal, da gre tokrat zares. Pod orožjem sem ostal 22 dni, če me zopet spomin ne vara. Pa se takrat zagotovo nisem zavedal resnosti dogodkov. Z današnjimi očmi, ko vemo, kaj se je v nadaljevanju dogajalo na območju naše nekdanje države, pa vse to dobi čisto drugačen pomen in smisel.

V tistih prelomnih trenutkih nas je v enotah TO delovalo kar

nekaj radioamaterjev, članov Radiokluba Ivan Cankar Vrhnik. Ne bom jih našteval, saj bi zaradi minljivega spomina zagotovo katerega zgrešil. Smo pa vsi po svojih najboljših strokovnih močeh prispevali svoj delež k naporom osamosvajanja. Vsaj osebno sem na to zelo ponosen. Ko danes po toliko letih poslušamo razne dezinformacije in potvarjanje dejstev, se moramo zavedati, da naše ljube države niso osamosvojili samo tisti možakarji, ki so delovali v zaklonišču v kleti Cankarjevega doma v Ljubljani! Brez vseh nas posameznikov, ki smo bili na terenu, bi se lahko zadeva obrnila čisto drugače. Vesel sem, da sem bil pri tem aktivno udeležen.«

V tem mesecu se spominjamo tudi 30-letnice odhoda zadnjega vojaka JLA iz Slovenije. Zna-na akcija, ki je potekala širom po Sloveniji, se je zaključila z odhodom vojakov JLA iz Luke

Koper v tednu od 21. do 25. oktobra 1991. Preko Luke Koper so se umikali tudi vrhniški tankisti. Kljub ciničnemu »pozdravljanju« z jugoslovansko zastavo je bil pogled nanje klavrn. Odhajali so brez svojega ponosa – tankov in drugih oklepnikov, zaskrbljeni in negotovi za svojo usodo in prihodnost.

Manj znano je, da smo v Luki Koper zasegli tudi vso opremo zvez, ki so jo enote JLA hotele odpeljati kot nebojna vozila. Pod krinko »nebojnih vozil« so hoteli izigrati sporazum ter odpeljati vsa vozila s sistemi za zveze ter vse naprave za zveze. Tik pred natovarjanjem na trajekte v Luki Koper smo jim, skupaj s teritorialci 43. ObmŠTO iz Izole, vsa navedena vozila in opremo zvez odvzeli ter zadržali v Sloveniji.

Franci Knaflič, član uredniškega odbora Zbornika

Gasilci Stara Vrhnika vabijo nove operativevne člane

Povžarski gasilci v svoje vrste vabimo nove operativevne člane!

Si starejši od 16let in želiš pomagati ljudem v stiski? Potem boš zagotovo pravi za v našo ekipo, ki išče poštene, dobrosrčne ter zabavne fante in dekleta.

V društvu dajemo velik pou-darek operativnemu področju, zato je posledično trud, da se naši člani čez celo leto pridno usposablajo ter obnavljajo znanje, vedno prisoten. Vse to je ključnega pomena za varno in kvalitetno posredovanje na intervencijah, ki jih ni malo. To, da smo na terenu, torej intervencijah, usklajena in dobro uigrana ekipa, ne gre pripisati samo rednim vajam ampak tudi času, ki ga namenimo za vzdrževanje dobrih odnosov in stikov izven rednih operativnih opravil. Najraje se družimo ob namiznih igrah ali dobrem pikniku.

V kolikor si se prepoznal v opisu nas kontaktiraj na mail: info@pgd-stv.si ali na 051 243 833 (Florjan Ogrin).

Kaj pa smo v društvu počeli čez poletje? V začetku junija bi morali imeti sedaj že tradicio-nalni dan odprtih vrat, pa smo žal tudi letos zaradi covida mo-

rali odpovedati. Tudi veselica je podlegla ukrepom za preprečitev širjenja virusa. A mi se ne damo in naše društvo aktivno deluje naprej. Skozi celo leto se že pridno usposabljam na našem poligonu. Do danes smo tako izvedli preko 35 društvenih vaj. Slednje zavzemajo celotno področje našega delovanja: tehnično reševanje, gašenje, oskrba ponesrečen-cev, reševanje na vodi in tudi pod njeno gladino, zaradi česar so naši potapljači opravili kar nekaj potopov. Poskrbeti moramo tudi za red in čistočo. Mesečno organiziramo čistilne akcije, na katerih poskrbimo za čist in urejen gasilski dom z okolico ter tudi poligon. Glede na sezono poskrbimo za pokošeno travo ali očiščen sneg iz dovozov.

V mesecu septembru smo se odzvali na povabilo Uprave za zaščito in reševanje na državno tekmovanje v tehničnem reševanju gasilskih enot širšega pomena. V društvu smo izbrali šestčlansko ekipo, ki je takoj pričela s pripravami. Na dan tekmovanja ekipe izžreba-jó scenarij. Za izvedbo le tega ima posamezna ekipa na voljo 20 minut, v tem času pa mora rešiti dve poškodovani osebi in na enem vozilu opraviti tehnični poseg. Za nadzor in oce-

no ekip skrbi osem sodnikov. V državi je trenutno 53 društev, ki ima podpisano pogodbo o tehničnem reševanju, na tekmovanje pa se je žal prijavilo zgolj deset ekip. Naše društvo je doseglo odlično peto mesto, za kar vsem članom iskreno čestitamo in se zahvaljujemo za vložen trud. Seveda pa nam bodo vse vaje za pripravo na tekmovanje služile tudi v re-

alnih situacijah. Da pa je lahko ekipa trenirala, se iskreno zahvaljujemo tudi vsem, ki ste se odzvali na prošnjo za odslužena vozila. Brez teh pri našem delu žal ne gre. V kolikor imate taka vozila na domačem dvorišču in potrebujete odvoz in ureditev vse potrebne dokumentacije, smo vam na voljo preko telefonske številke 041 915 261 (Matija Šnemberger).

PREJELI SMO

Prijaznost

Vse pohvale uredništvu Našega časopisa, še posebno Gašperju Tomincu, ki v vsak mesec zbira članke in jih nato objavi. Tako smo občani Vrhnik, Horjula, Borovnice, Dobrove - Polhovega Gradca in Loga - Dragomerja seznanjeni z vsem, kar se dogaja v naših občinah. Res smo seznanjeni z marsičem, a članka o »prijaznosti« pa še nisem zasledila. Zato sem se odločila, da nekaj besed napišem o tem.

Nekje sem prebrala zanimiv angleški pregovor, ki pravi, da so v življenju pomembne tri stvari: prva je prijaznost, druga ponovno prijaznost in tretja zopet prijaznost. V prijaznosti si polepšamo medsebojne odnose, si popestrimo dan in umirimo našo dušo. V življenju je vse preveč stresnih trenutkov, ki smo jih včasih le stežka kos. Prav zato nam neizmerno godi prijaznost ljudi, ki jih srečujemo na naši poti. V tem članku bi z velikim veseljem izpostavila trgovino Mercator na Hribu na Vrhnik. Majhna je, vendar zaposleni poskrbijo za dobro vzdušje in

prijazne besede. Tako se stranke počutimo zažele-ne. Začutimo tisto prijaznost, ki nam vliva zaupanje in spoznanje, da je to tisto pravo, kar si želimo! Zato lepa hvala poslovdji Maji Šabič, za katero sem prepričana, da s svojim pozitivnim odnosom dobro vpliva na svoje sodelavce. Hvala Edisi – »kalamarček« – to je šala, ker se dolgo nisem mogla zapomniti imena: lepa košarkarica, zelo simpatična, vedno nasmejana. Robi – nasmejan, prijazen, zna se pošaliti, vedno priskoči na pomoč, če jo potrebujemo. Maja – prijazna in delavna kot mravljica,

izredno ustrežljiva. Dušica –že samo ime pove, da je prijazna in čustvena. Prav lepa hvala vsem. Z veseljem se vedno znova vračam v to trgovino prijaznih ljudi. Poleg nakupovanja smo ljudje željni prijaznosti, ki tako dobro dene vsem: prodajalcem in kupcem. Zato toplo pozdravljam male trgovine, kjer si še vedno vzamejo čas za toplo in prijazno besedo.

Tatjana Molnar

V prometu nismo sami

Mobilnost je ena najpomembnejših človeških vrednot, ko je le ta okrnjena ali jo morda izgubimo, se počutimo nemočno in odrinjeno.

Veseli smo, ko lahko naredimo premik iz ene točke na drugo, naj bo to z vozilom, kolesom, različnimi invalidskimi prevoznimi sredstvi in seveda tudi peš. Starejši si želijo biti neodvisni, mobilni čim dlje časa.

V Združenju šoferjev in avtomehaničnikov Vrhnika se trudimo, da je tudi ta del prometnega delovanja, s starejšimi občani prepoznan. Na tem mestu ne govorimo samo o starejših občanih, tudi mlajša populacija, zaradi različnih dejavnikov, uporablja različne oblike mobilnosti. Pa na začetku namenimo nekaj besed o mobilnosti in sodelovanju starejših v prometu.

Žal opažamo, da je med vozniki veliko nestrpnosti do starejših voznikov. Zgoščen promet narekuje previdnost in preudarne odzive, saj na cesti nismo sami, sprejemati moramo drug drugega in voziti strpno. Mlajši vozniki so pogosto prehitri, zavedati pa se moramo, da bomo vsi enkrat starejši udeleženci v prometu. V ta namen

je skupna pripravljenost Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa (AVP), Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem v prometu (SPV) in nekaterih nevladnih organizacij, med katere sodi tudi ZŠAM Vrhnika, pomagati z nasveti, z organizacijo predavanj in s praktičnimi vožnjami, vsi skupaj se trudimo starejše voznike vključevati v promet. Mnogokrat se zgodi, da ob izgubi partnerjevih voznih sposobnosti, ki je prevzel vožnjo skozi celotno skupno življenje, vajeti vozila prevzame partner, ki želi biti čim bolj samostojen, pri tem pa je brez vozniskih izkušenj. Toplo priporočamo, da si vzamejo nekaj ur za vožnjo v avto šolah in obnovijo svoje znanje. Na ta način bodo pridobili na samozavesti pri vključevanju v promet, hkrati pa se bodo seznanili z veljavnimi prometnimi predpisi. Tudi prometna pravila se skozi čas spreminjajo. Najbolj zapletena je zagotovo večšina vključevanja v krožni promet, vključevanje v križišča brez semaforjev, voziti na varnostni razdalji in parkirati v ozka parkirna mesta v mestih.

Vsi vozniki se moramo zavedati, da se v promet vključujejo osebe, ki pri vožnji uporabljajo različne oblike električnih invalidskih vozičkov in skuterjev. Prav tovrstna vozila so idealen

pripomoček za lokalno mobilnost, od doma do trgovine, za obisk javnih objektov, lekarn, zdravstvenega doma, prav tako za prosti čas in obisk prijateljev. Vozilo lahko upravlja uporabnik sam, vendar se je treba zavedati, da s tem postane udeleženec v prometu, kar narekuje k še večji pazljivosti. Marsikdo od njih pa potrebuje za premik v ustanove bergle ali priročno hoduljo. Vsa vozila, ki se vključujejo v promet so v večini primerov opremljena in testirana za varno vožnjo v prometu.

Priznati moramo, da se v zadnjih letih izboljšuje dostopnost do objektov, ureja se tudi dostopnost na javnih površinah kot so: klančine, urejene kolesarske poti in pločniki. Občasno se zaplete, ko se na posameznih delih izvajajo različna obnovitvena in rekonstrukcijska dela. Prosimo vse, da nas preko lokalnih SPV-jev obveščate in tako lahko skupaj izboljšujemo dostopnost in mobilnost ranljivejšim skupinam v prometu.

V promet se vključujejo tudi osebe z invalidskimi vozički, nekateri od njih potrebujejo spremstvo, med nami so kolesarji, uporabniki trikolesnikov in pešci. Prav vsi udeleženci v prometu moramo upoštevati prometne zakonitosti in CPP pravila. Pri vseh je pomembno, da smo vidni v prometu, toliko

bolj je to pomembno ob slabši vidljivosti v jesenskem času in ponoči. Uporaba luči, pomožnih svetil, kresničk, odsevnih teles in odsevnih jopičev, naj postane naša vsakodnevna obveza, kasneje navada, vse za našo večjo varnost in vidnost v prometu.

Mnogokrat so starejše in invalidne osebe, zaradi slabše gibljivosti telesa priča nepričakovanim, nevarnim bližnjim srečanjem na prehodih za pešce in na kolesarskih poteh. V današnji naglici, uporabi telefona in vsem direndaju na cesti, ni to nič presenetljivega.

Vožnja s kolesom je za samo motoriko in gibljivost uporabnika najboljši pripomoček mobilnosti. Zavedati se je potrebno, da smo pozorni na naše fizične sposobnosti (z leti tudi sluh in vid pešata). Pozorni moramo biti na gibljivost pri sestopanju

s kolesa, z varnim vključevanjem v promet in spremljanjem le tega. V kolikor nismo več prepričani v svoje fizične sposobnosti bodimo pošten, sprejmemo signale in razmislimo o svoji varnosti na kolesu. Padci s kolesom pri starejših največkrat terjajo resne poškodbe glave, zlomljene kosti, mnogokrat tudi kolkov.

V kolikor smo pešci udeleženci v prometu moramo biti previdni pri sestopanju s pločnika na prehod, saj je pločnik povsod malo dvignjen, hkrati pa ne smemo pozabiti na kolesarje na kolesarskih stezah, saj se križajo s prehodi za pešce. V mislih moramo imeti tudi, da se čas prehajanje prehoda za pešce podaljšuje glede na naše psihofizične sposobnosti. Bodite previdni.

V zimskem času, ko nastopi mráz se lahko pojavijo ledene

površine, sneg, kar je lahko nevarno pri zdrsih oz. padcih.

V javnih ustanovah, domovih za starejše občane, varovanih stanovanjih, okoliših z bolnicami, zdravstvenih domovih, v avtobusih, kjer se dnevno giblje večje število oseb z motnjo gibanja, je potrebno zagotavljati optimalne površine za premaganje ovir. Ob tem ne pozabimo, da se povsod vključujemo v promet, še posebej posvetimo pozornost na krajih, kjer se naše poti križajo (pločniki, kolesarske poti, prehodi za pešce, pešpoti) prav zato moramo skupaj poskrbeti, za sožitje in varnost v prometu vsem ranljivim skupinam.

Otroci so naša radost in veselje, zato člani ZŠAM Vrhnika zelo dobro sodelujemo z Vrtcem Vrhnika. V letošnjem letu smo člani združenja, z otroki in zaposlenimi z vrtca pripravili poseben obisk Doma upokojencev Vrhnika. Našim najstarejšim občanom smo pripravili prometne delavnice preko katerih so se otroci učili vključevanja v promet, oskrbovanci Doma pa so obnovili svoje znanje ter se preizkusili v spretnostni vožnji z invalidskimi vozički; nekateri sami, drugi pa ob pomoči svojcev in zaposlenih Doma upokojencev Vrhnika. Naš namen je bil pričarati nasmeh na obraz našim najstarejšim prijateljem. Z medgeneracijskim sodelovanjem, v tem posebnem času, nam je uspelo.

Poskrbite za vidnost in skrbite za svojo varnost v prometu.

Anita in Franjo Čretnik, ZŠAM Vrhnika

Na Vrhniki uspešno končana preventivna akcija Pešec

Pešci spadajo med ranljivejše udeležence v cestnem prometu, zato je njihova varnost ena izmed prioritet nacionalnega programa in preventivnih ter vzgojnih aktivnosti Javne agencije RS za varnost prometa (AVP).

Akcijam, katerih nosilec je (AVP), se pridružuje tudi ZŠAM Vrhnika, tokrat smo se pridružili akciji Pešec. Letos nismo namenili pozornosti samo

uporabi odsevnih predmetov in vidnosti na cesti v nočnem času, ampak smo posebno pozornost namenili pravilnemu ravnanju vrtčevskih in šolskih skupin, ki

hodijo na sprehode v okolici vrtcev in šol.

Najmlajše smo opozorili na pravila v cestnem prometu, ki jih je treba spoštovati. Poseben poudarek smo namenili pravilnemu gibanju skupin po pločniku in drugih cestnih površinah, prečkanju ceste v skupini, varovanju in označevanju skupine v prometu – vse z namenom bolj

še vidnosti udeležencev.

Ozaveščali smo tudi strokovne delavce, ki vodijo otroke, da so v danih trenutkih odgovorni za premik teh skupin.

Pred odhodom na pot je zelo pomembno obveščanje udeležencev (otrok) o varnem vedenju na poti in jih opozarjati na morebitne nevarnosti, naloge odraslih pa je, da podajajo

sprotne informacije in navodila med potjo. Vozniki se moramo zavedati, da lahko v okolicašol, vrtcev in športnih objektov srečujemo skupine otrok, prav tako moramo biti še bolj pozorni v temi in ob slabši vidljivosti. Zavedajmo se, da so pešci in kolesarji najbolj ranljiva skupina na cesti. Z zmanjšanjem hitrosti in osredotočenjem na vožnjo

bomo varno obvozili pešce, kolesarje in voznike električnih skirojev. Ne pozabimo na tehnično brezhibno delovanje svetil in čistih vetrobranskih stekel podnevi in ponoči. Pozimi bodimo pozorni na zaledenele površine na cesti in na vozilu.

V času akcije je bila dobro obiskana tudi prometna preventivna delavnica v Gostilni Bistra. V sklopu prireditve Dopoldanska dogodivščina v Bistri smo člani ZŠAM Vrhnika za otroke in odrasle pripravili prometni poligon, ki je bil namenjen vsem generacijam sodelujočih. Preizkusili so v spretnostni vožnji na poligonu, posebno pozornost smo namenili tudi pešcem v prometu in opozorili na pasti na prehodih za pešce.

Z organiziranimi in samostojnimi akcijami za večjo varnost v prometu bomo člani ZŠAM Vrhnika nadaljevali in tako prispevali svoj kamen v mozaik prometne kulture in varnosti v prometu. Pod sloganom "S skupnimi močmi se prometna preventiva gradi" nadaljujemo s svojim poslanstvom.

Srečno vožnjo!
Predsednik ZŠAM Vrhnika, Franjo Čretnik

Letos praznujemo

»Letos praznujemo 65 let, ko skupne šolske klopi smo zapustili, osemdeset let, ko v neznani svet smo se napotili.

Z lepimi pozdravi vas vabijo Tine, Metka in Betka v Gostilno pri Kranjcu – 24. septembra 2021 ob 13. uri.« To je bilo vabilo, ki je marsikomu seglo v dušo in srce. Srce zazvoni v mladostnem ritmu, iz duš osemdesetletnikov pa prežene udomačeno mračnost in vsiljive misli na slovo s tega sveta.

Počasi so se zbrali, brez nervoze se ogledovali in zasmejali, ko so ga ali jo zagledali v razredu A ali B, v drugi klopi levo. To je veljalo predvsem za tiste, ki so se bolj poredko udeleževali prijetnih in sproščujočih srečanj. Prišel je med prvimi, drugič ali tretjič – vedno h Kranjcu. Pri vходу je stal starejši moški vitke postave, v spremstvu mlajše ženske. Nehote, nezavedno se je ustavil ob njem. Le-ta ga je s prijaznim nasmehom pozdravil, rekoč: »Ali me poznaš?« Odkimal je. Nekaj trenutkov sta se merila od glave do pete. Nato pa zmagoslavno: »Ššššš... Švajger Stane si? Igrala sva nogomet. Jaz iz A, ti iz B.« Objel ga je. Ni se spomnil kdaj in kdo tako hvaležno kot Stane.

Sošolci zadovoljnih obrazov, okrašen z reliefi osemdesetletnikov, so se

Mirko Markelj, Andrej Štular, Tone Mele, Marta Popit, Valentin Kupec, Janez Maček, Stane Švajger, Tine Jurejevčič, Metka Stanonik, Betka Malavašič, Marija Dobrovoljc, Tatjana Dobrovoljc.

posedli drug ob drugem in klepet se je začel. Sprva ležerno in lagodno, bližnji z bližnjim. Kmalu potem pa bolj ogreto in suvereno. Na štiri leta trajajočo gimnazijo so se spominjali različno, eni bolj, drugi manj. Skupaj so ustva-

rili popoln mozaik na tisto mladost v šolskih klopah na Vrhniki. 65 let se je izteklo, nevidno pobegnilo, ostale so le sanje po prespani noči. Zadnji dnevi v razredu A – razredničarka tovarišica Stanka Šušteršič je razdelila 27 izkazov

o uspešnosti, marljivosti in ubogljivosti. Prav tako je v razredu B delil odličja razrednik tovariši Anton Pirnat; razdelili so jih 29. Neprecenljiva stalnica na našem planetu je rojevanje in umiranje. Iz razreda A se je poslovilo sedem sou-

čencev, iz B pa dvakrat toliko.

Ko so se razhajali (šest iz A in šest iz B), so si obljubili, da se bodo leta 2022 znova srečali, zato se čuvajte in ostanite zdravi.

M. Kupec

Rojstni kraj bratov Jager

Franc in Ivan Jager sta bila rojena v skromni železniški čuvajnici nad Bistrom. V poznejšem življenju sta se povzpela do naziva univerzitetnega profesorja čebelarstva oz. priznanega arhitekta v ameriški zvezni državi Minnesota.

Železniška čuvajnica 365A ob progi Dunaj - Trst je stala med še obstoječima čuvajnicama nad Bistrom - h.š. Bistra 12 in Verd 256, na od leta 1961 izbrisani stavbni parceli št. 174/3, v starem kilometru 458,3 (novem 595,2). Čuvajnica je bila pozneje preštevilčena v 675. Med drugo svetovno vojno so jo Italijani predelali v bunker, po vojni je nekaj časa še nosila št. 69, dokler je niso porušili in porabili njeno opeko za gradnjo združnega doma. Kamniti temelji čuvajnice so še danes vidni, nahajajo pa se tik nad točko 23 učne poti po gozdovih Bistre. Po gabaritih je bila precej podobna železniški čuvajnici št. 666 v Borovnici, kjer si lahko ogledate v kakšnem »razkošju« so prebivale družine železniških čuvajev. Poleg hišice je menda stal še hlevček, zagotovo pa so imeli obdelan vsaj en laz v neposredni bližini (točka 22 učne poti). Ne glede na skromne razmere sta v takšnem okolju železniški čuvaj Andrej Jager in njegova žena Katarina (roj. Primožič)

Izsek katastra, AS 1093, TE 206

na svet spravila kar osem otrok. Prva dva sta h krstu pri sv. Pavlu na Vrhniki pospremila Martin Primožič in Marija Oblak. 2. aprila 1869 se je v čuvajnici nad Bistrom rodil Franc Jager. Fant se je leta 1887 preselil v Minnesoto, ZDA, tam doštudiral za duhovnika ter nato služboval v Minneapolisu in njegovih predmestjih. Kot samouk se je povzpел do naziva univerzitetnega profesorja čebelarstva. Svetoval je celo ameriški vladi, katedra za čebelarstvo univerze v Minnesoti pa je postavljena na temeljih njegovega dela. Umrl je 30. januarja 1941. Kot drugi otrok je nad Bistrom 16. maja 1871 na svet prišel Janez Jager. Podal se je v arhitekturne vode in v stari

domovini prijateljeval s pisateljem Ivanom Cankarjem ter arhitektoma Maksom Fabianijem in Jožetom Plečnikom. Cankarju je opremil knjigi Vinjete in Za narodov blagor. V iskanju boljšega življenja se je tudi on leta 1901 preko Daljnega vzhoda podal v ZDA, kjer je lahko v celoti izkazal svoj talent. Pustil je pečat ne več koncih Minnesote, najbolj pa na mestu Minneapolis, kjer so ga imenovali celo za »graditelja mesta«. Umrl je 31. oktobra 1959. Oče Andrej je v čuvajnici nad Bistrom služboval do maja 1874. Njegov vsakdanjik je bilo odstranjevanje ovir s proge (kamenje, drevje, deli kompozicij ...), javljanje napak ter skrb za bližnji železniški

prehod, t.i. »malo rampo«. Mati Katarina je medtem skrbela za gospodinjstvo. Srčen spomin nanjo je ohranil Franc: »Mati je sedela pred hišo in pripravljala za kosilo. Lupila je krompir in k njej je prišla srna in ji iz naročja jedla lupine. Bili smo zadovoljni in srečni, saj smo pri hiši imeli in doživeli marsikaj. Imeli smo vsega, samo denarja ne.« Podobno se sreče v revščini spominja tudi Ivan: »Tisto siromaštvo nad Bistrom, nad Verdum nad Galetovim gradom (Kartuzijanski samostan Menišija) ... kamor sem hodil na jez Bistre z materjo Katerino, kamor je hodila na pranje ... Vsa tista skrivnost Meniševskega gozda in bučnega prometa C. kr. priv.

Temelji čuvajnice so pri km 595,2

Južne na Trst in Dunaj - vse to so največje dragocenosti mojih spominov... na Ljubljanskega gradu pogled... in na pogled Triglava...« In četudi se je kot triletnik že selil v Ivanje selo, se je spominjal »svoje dvoletnice, ko me je krava Rudečka vrgla v robide in me je Polona, prijateljica matere Katarine vzlekla vsega opraskanega iz gošče. Blizu tam sem hodil s popkario praskati rumeni kamen (oker) in ga

zalivati s svojo vodico v rumen močnike s katerim sem slikal na prstek po apnenčevi skali. Tudi hobatove jagode so mi dajale opravo, lepo modrikasto črna barva me je sila zanimala. Ampak roke sem dobil od zlo-deja črne in kregali so me.«

In za zaključek, v pomiritev vzplamteli lokalpatriotskih strasti v starodavni Bistri - Jagra sta bila Bistrana, ne Verjana.

Damjan Debevec

Od »gepla« do zrna

Gepl – gepelj je stara večnamenska naprava, ki so jo v letih od 1890 do druge svetovne vojne, ko še ni bilo elektrike, imeli na vseh večjih kmetijah.

Najpogostejše so jo uporabljali v času žetve za mlačev žit, kot so pšenica, rž, oves, pa tudi za rezanje slame ali stelje na slamo-reznici, za žaganje drv ... Pred tem so žita mlatili s cepci, slamo in steljo so ročno rezali in tudi drva so žagali ročno.

Sprva so bili geplji leseni, izdelani iz belega ali črnega gabra, redkeje iz jesena, zobčeniki pa vedno iz črnega gabra. Oblika je bila lahko pokončna ali ležeča. Da naprava ni bila izpostavljena dežju, je bila vedno nameščena na istem mestu, pogosto pod streho klonice ali kozolca in zavzemala približno 8 x 8 m prostora. Ležeči gepelj je imel pogonsko gred vgrajeno v pokrit talni kanal, da je živina lahko prek njega stopala v krogu. Ob steni hleva ali stavbe, kjer je bila na **podu** mlatilnica, se je prek kotnih in jermenskih prenosov v pravilnem prestavnem razmerju vrtenje prenašalo na jermenico mlatilnice ali drugih naprav (slamorenico, cirkular), ki so bili na podu. To je bil urejen prostor še za druga kmečka ročna dela, kot mlatenje fižola, za metev prosa, otepanje lanu, ličkanje koruze in tudi družabna srečanja, ki so se nadaljevala po nekaterih opravljenih delih.

Pozneje so izdelovali kovinske geplje, ker so bili vzdržljivejši, odpornejši proti vlagi in varni pred požari. V Lučinah so bili doma kovači, daleč naokoli znani po izdelavi ur za cerkvene zvonike ter bili večji izdelavalci kovinskih naprav, tudi delov za geplje, za katere je leseno opremo izdeloval Anže Košir, Mihov z Dolgih Njiv. Stojeci gepelj je imel enako vlogo, le da je bila pogonska gred namesto v tleh, v kanalu, postavljena v središču vrtenja navpično navzgor in prek prenosov vrtela stroj, postavljen na podu.

V žetev je bilo vključenih več ljudi. Če ni bilo dovolj domače

delovne sile, so kmetje žanjice in kosce najeli. Ko se je jutranja rosa osušila in se je sonce že sramežljivo pomikalo izza krošenj dreves, so se zbrali na njivi, kjer je zorelo zlato rumeno žito. Pod ostrimi srpi žanjic so padala žitna stebila, ki so jih spretno vezale v snope. Na večjih njivah so k delu pristopili tudi moški. Brusili so srpe, vezali snope in jih odnašali na voz. Polne vozove so vozili domov in snope zlagali v »štante«. Ob prvo spodnjo lato so jih postavili z obeh strani pokončno, s klasjem navzgor, da ga kokoši niso kljuvale in greble narazen, na višjih vrstah pa so jih zlagali z latjem navzkrižno, da je bila obremenitev »štanta« sorazmerna in sušenje učinkovitejše. Z enim vozom snopov so napolnili en »štant«, kar je bilo približno 10 mernikov žita. Teža zrnja je bila različna, odvisno od sorte žita. Tako je tehtal en mernik ovsa 18 kg, en mernik ječmena 22 kg in en mernik pšenice 25 kg.

Če jim je uspelo na dan spraviti pet voz žita in napolniti pet »štantov«, so bili z delom zelo zadovoljni. Kadar so žito kosili kosci s koso, so bile za enim koscem tri žanjice: ena je delala pasove, drugi dve pa sta s srpom pobirali zgrabke žitnih stebel ter pri tem pazili, da je bilo klasje obrnjeno v isto smer in jih vezali v trdne snope. Pri tem so govornik Matevž hudomušno pripomni, da so imele žanjice ta dan na njivi govorilne ure, če pa so se skregale, so jezno gledale v tla in delale še hitreje.

Gospodinja je imela na skrbi hrano za delavce, poprijeti pa je morala tudi za srp in skupaj z žanjicami žeti. Z žetvijo na površini 1,5 ha so po navadi končali v poznih popoldanskih urah, to je približno v osmih urah. Ko so se žanjice zvečer vračale domov, jim je gospodinja dala še po pol hleba kruha

za seboj. V »štantih« se je žito v vetru in soncu sušilo vsaj tri tedne. Med tem časom so domači pospravili pod, kjer je bila postavljena mlatilnica, ter na njem zamašili vse špranje in luknje, da se žito med mlačvijo ni izgubljalo. Ko je bilo primerno suho, so snope znosili ali zvozili na pod ob mlatilnico in z več delavci začeli mlačev. Na pogonski tram geplja so vpregli par konj ali par volov, ki je bil z drogom ali kovinsko vezjo prek komata ali jarma povezan z ohišjem geplja. Žival je bila zato prisiljena hoditi v krogu in s hojo poganjati mehanizem. Za živino je s šibo v roki stopal odrasel človek in ji določal enakomeren ritem hoje. Vendar nekateri konji ali voli niso hoteli hoditi v krogu ob geplju, čeprav so bili za druga dela primerni in ubogljivi.

Delavci so si delo razporedili tako, da je eden snope polagal na mizo mlatilnice in jih razvezoval, drugi pa je razgrnjene drug za drugim podajal v mlatilnico, jih toliko pridržal, da je bilo zrnje osmukano, in nato popustil, da jih je potegnilo naprej. Pri tem je pazil, da odmerki šopov klasja niso bili preveliki, ker je sicer mlatilnico stresalo. Vse skupaj, žito, pleve in slama je padalo iz mlatilnice na isto mesto, kjer pa so delavci slamo odmetavali na drugo stran in od tam še naprej, zrnje pa je ostajalo na podu. Ko so omlatili en »štant«, so mlatilnico ustavili, ki ter žito s plevami ročno čistili – **rejtali** in na grobo ločevali zrna od plev. Zrna so dodatno očistili še v **vejniku** – **pajklu ali vevcu**, (vrsta strojnih naprav za ločevanje žita od plev), nato pa ga z merniki ali vrečami znosili v kaščo in stresali v pregrado. Nekateri domačije so imele navado v kašči na mizo postaviti stekleničko žganja, da si je tisti, ki je prinesel žito, lahko privoščil požirek.

Pregrade so bile dvojnih velikiosti, ena pregrada za 18 mernikov ali ena pregrada za 40

Pogonski del geplja (Peter Oblak, Goli Vrh)

Maketa geplja (Matevž Košir, Koširjeva kašča, Suhi Dol)

Meh (Matevž Košir, Koširjeva kašča, Suhi Dol)

mernikov in niso imele pokrova, da se je žito zračilo, morali pa so biti vse leto pozorni, da se v kašči niso zaredile miši in onesnažile žito. Ponekod so bile pregrade postavljene nekoliko od tal in imele ob dnu vgrajeno odprtino z loputo, po kateri je žito samo zdrselo v podstavljen **meh**, s katerim so ga nosili v mlin in po mletju moko domov. Iz pšeničnih zrn so mleli moko za kruh, nekateri so ji dodajali tudi ječmen ali pa z njim krmili živali, oves pa so imeli le za krmo živini.

Če je bila njiva na dobri legi, je iz enega mernika posevka žitnih zrn zrastle tudi deset mernikov zrnja. Za povprečno letino se je štelo, če so na 1,5 ha pridelali 60 mernikov žita, vendar so bila tudi odstopanja. Sogovornik France z Golega Vrha se še spomni, da so starejši pripovedovali o izjemno bogati letini okrog leta 1900, ko so na 1,5 ha zemlje pridelali sto mernikov. Srednje velika domačija je na leto porabila okrog 70 mernikov žita. Najboljša sorta pšenice je bila **golka**, ki ni imela res. Dobro je uspela, če so jo sejali v **kva-ternem** tednu, to je okrog 20. septembra. Če so v tem tednu setev zamudili, jo tudi v prihodnjem tednu, imenovanem **bel teden**, niso sejali, ker je veljalo, da se v tem času žito ne seje. Tudi za oves se je izkazalo, da bolje obrodi, če ga sejejo zgodaj spomladi. Slabša sorta pšenice je bila **resarka**, imela je izredno močne in ostre rese.

Od žita niso nič zavrgli. Z narezano slamo, pomešano s

tretjino detelje, so krmili gove-do, pšenične rese so namakali v vodi in jih dajali živini, pri ovsu pa pleve prečistili z grabljami ter boljše uporabili za polnje-nje žimnic in blazin ali z njimi krmili prašiče, slabše pa stresli na senožet. Rž je zrastle višje od pšenice, zato so rženo slamo pogosto uporabljali za slamnate strehe, še zlasti za kritino v sle-menu, kjer so potrebovali daljšo slamo, da so jo lahko upognili na dva enako dolga konca. Za kritje se je bolje izkazala ozimna sorta rži, ker je imela močnejša stebila. Skoraj vse stare hiše v okolici Golega Vrha so bile tja do leta 1960 krite s slamo in šele pozneje, po letu 1970, so jih začeli prekrivati z glineno opeko.

Za pomoč pri delih niso bila v navadi plačila, pač pa so si usluge med seboj vračali. Veljalo je, da je bilo treba za ena dan gospodarjevega dela s parom konj odslužiti tri dni dela ob žetvi, košnji sena ali stelje. To evidenco je pošteno in skrbno vodil gospodar in zato med **žernadniki** – dninarji ni prihajalo do nesoglasij. Na Lomarjevi domačiji so imeli navado, da so novembra, ko je gospodar Andrej godoval, povabili na orehovo in ocvirkovo potico vse, ki so k njim čez leto prihajali delat. V Suhem Dolu pri Koširju pa so **likof** naredili že ob zaključku del.

Delo z gepljem je bilo nevarno in skoraj vsako leto se je zgodila kakšna nesreča. Velikokrat so bile žrtve otroci, ki so se neprevidno približali geplju in stopili z nogo v odprtino pokrova med vrteče zobnike. Ali pa je med

zobnike zgrabilo del obleke in delavca spodneslo, da je padel in pri tem utrpel poškodbe. Nevarnost je prežala tudi pri mlatilnici in slamorenici. Da bi se izognili podobnim nesrečam, je Mihov Anže naredil varnostne pokrove, ki so vsaj delno preprečili tovrstne nesreče.

Gepelj se je na kmetijah obdržal razmeroma kratko dobo, dobrih 50 let. S pridobitvijo električne energije so se pojavili varnejši in zmogljivejši stroji, ki so ga nadomestili. Masivna železna kolesa in druge kovinske dele so po večini odpeljali zbiralci kovin. Zdaj ga hranijo le še redke domačije, ena izmed njih je Lomarjeva na Golem Vrh.

Dele geplja imajo skrbno shranjene in v letošnji pomladi jih je gospodar Peter celo zaščitil s premazom proti rji. Tudi na podu kozolca so še vedno kot nekoč postavljeni mlatilnica, vejnk ter slamorenica in že desetletja nemo pričajo o delu v prejšnjem času. O njih še zdaleč ni zapisana zadnja beseda, čeprav je res, da tisti časi, ko so bili ti stroji nepogrešljivi, počasi in vztrajno tonejo v pozabo, vendar je ta kmetijska dediščina tako izjemna, da jo moramo ohraniti za naše otroke in generacije, ki prihajajo za nami.

Za pripovedovanje, prikaz delovanja, dovolitev fotografiranja in objavo fotografij se zahvaljujem Francu Oblaku in sinu Petru Oblaku z Golega Vrha ter Matevžu Koširju iz Suhega Dola.

Zapisala: Sonja in Jože Malovrh

Slamorenica (Peter Oblak, Goli Vrh)

Štefan Hadalin, intervju

»Osebna sreča in zadovoljstvo morata biti na prvem mestu«

V četrtek, 16. 9. 2021, je na Osnovni šoli Antona Martina Slomška Vrhnika potekala prireditev, s katero smo zaključili letošnje praznovanje 20-letnice naše šole.

Nanjo smo kot osrednjega gosta povabili nekdanjega učenca naše šole in vrhunskega smučarja Štefana Hadalina. Osrednji dogodek je bil štafeta s časovno kapsulo, ki jo je Štefan Hadalin ponesel okrog šole skupaj z našimi učenci. Nato smo jo spravili za naslednje generacije, odprli pa jo bomo čez deset let, ko bomo praznovali naslednjo okroglo obletnico. Štefan se je nato nato z veseljem odzval tudi vabilu šolskih novinarjev za kratek intervju. V nadaljevanju vam predstavljamo, kaj nam je povedal o sebi in svojem življenju vrhunskega športnika.

Vemo, da ste osnovno šolo obiskovali ravno tukaj pri nas, na OŠ Antona Martina Slomška Vrhnika. Kakšne spomine imate na tisti čas?

Na ta čas imam zelo lepe spomine. Dejstvo je, da je šola zgrajena v zelo lepem okolju in je bila takrat, ko sem jaz začel hoditi v šolo, še čisto nova.

Kateri šolski predmet vam je bil najljubši in zakaj?

Moj najljubši predmet je bil športna vzgoja. Zelo rad pa sem imel tudi geografijo in zgodovino. To so predmeti, pri katerih smo obravnavali teme, ki me zanimajo še danes. In ravno zato bi rad izpostavil ravno te tri predmete.

Se spomnite kakšne zanimive prigode iz osnovne šole?

Zagotovo je bilo takih prigod veliko, težko pa izpostavim kakšno specifično. Spomin se nekaj prigod, ki so se zgodile pri pouku tehnike. Ko smo delali kakšne izdelke, smo po nesreči kaj napačno odrezali ali pa smo to naredili le za šalo. Včasih smo tudi prevrtali, kar ni bilo potrebno. V spominu mi je ostalo tudi to, da nam je bilo enkrat v učilnici, ko ni bilo prisotnega učitelja, dolčas, pa smo s sošolci za šalo s tečajev sneli vrata. No, na to nisem ravno najbolj ponosen, ampak nam je bilo to takrat zanimivo.

Kdo vas je navdušil za smučanje? Kdaj je bilo to?

Najverjetneje je bila to moja mama. Že od nekdaj so me doma spodbujali k smučanju. Odraščal sem v takšnem okolju, da je bilo to dovolj podprto in potem sem kar nekako nadaljeval v tej smeri vse do danes.

Kdaj ste prvič stali na smučeh in koliko časa se že ukvarjate s smučanjem?

Mislím, da sem prvič stal na smučeh, ko sem imel tri leta. Od tega je sedaj že triindvajset let. Ko sem dopolnil sedem let, sem pričel smučat pod okriljem Smučarskega društva Vrhnika. Od tega je sedaj že devetnajst let. Resneje, torej bolj profesionalno, pa sem se pričel s smučanjem ukvarjati v prvem letniku srednje šole in seveda to počnem še danes.

Vemo, da je življenje vrhunskega športnika precej naporno in polno odrekanih. Kako poteka vaš običajen dan?

To drži. V bistvu je to služba 24/7. To pomeni, da delam vse dni v tednu in vsaka ura v dnevu ima svoj pomen oziroma namen. Moje dnevne dejavnosti so natančno določene. Moj današnji dan poteka tako: zbudil sem se ob 5.45. Ob 7.00 sem v Ljubljani začel s treningom, ki sem ga zaključil ob 9.00. Potem sem šel domov, se stuširal in nekaj pojedel. Trenutno sem na tem vašem dogodku. Običajno imam na dan vsaj eno aktivnost, ki je povezana s sponzorji ali kakšnimi partnerji oziroma s samim smučanjem. Na primer danes moram urediti nekaj v povezavi s smučarsko opremo. Moram namreč h krojaču, da mi nekaj sešije. Današnji popoldan bom namenil počitku. Med poletjem pa imam v popoldanskem času še en trening. Zelo pomembno je tudi, kako se prehranjujem. Ne morem jesti vsega, saj si moram

prilagoditi jedilnik. Ravno zaradi tega tudi sam kuham. Torej si sam pripravim zajtrk, kosilo in večerjo. Zato tudi nekaj časa in energije na dan porabim za pripravo obrokov.

Na kaj morate biti še posebno pozorni oz. na kaj morate paziti, da lahko dosegate odlične rezultate?

To je skupek več dejavnikov. Potrebni so določena aktivnost, določen počitek in seveda tudi psihološka pripravljenost. Potrebno se je posvečati vsem tem dejavnikom. Na smučanju se posvečam tehniki, izvedbi, psihološki pripravi pa tudi materialu. To so na primer oprijem smuči, smučarski čevlji in preostale stvari, ki so v našem športu zelo pomembne. Pomembno pa je tudi, da sem fizično pripravljen. To pomeni, da redno treniram, da se ustrezno prehranjujem, da se psihološko pripravim že v pripravljalnem obdobju, in ne šele takrat, ko so že tekme. Pomembno je tudi, da primeren čas počivam, in da nisem psihološko in fizično preveč obremenjen. Tako skupek vseh teh dejavnikov prinese dober rezultat. Do dobrega rezultata torej ne pride, če si samo vrhunsko fizično pripravljen, a si pri vseh drugih dejavnikih slab. Dober rezultat je ravno skupek vseh teh dejavnikov, ki morajo biti na čim višji ravni.

Kateri uspeh je do zdaj vaš najboljši?

Zagotovo medalja s svetovnega prvenstva. Včasih je tudi uspeh, ki je relativno velik, mogoče manj cenjen, ker medalja je le medalja, je vrh ledene gore. Ali pa je to le eden izmed njenih vrhov, ker verjamem, da še nisem dosegel svojega osebnega vrha. So pa tukaj še uspešne uvrstitve: 10. na Svetovnem prvenstvu v slalomu, 7. na Svetovnem prvenstvu v slalomu, bil sem že 7. in 8. na Svetovnem pokalu. Gre za precej visoke uvrstitve, ampak niso tako cenjene kot tiste, ki so čisto blizu vrha.

Kategore vašega uspeha v karieri ste najbolj veseli?

Najverjetneje kar tega, ki sem ga omenil že v zadnjem odgovoru. Zelo sem vesel, kadar sem na svetovnem pokalu med deseterico. Na primer, če v drugi vožnji slaloma oziroma veleslaloma postavim najboljši čas, mi je to pokazatelj, da imam potencial in možnost, da grem še više in da naredim

Intervju šolske novinarke Maše Černetič iz 8. c s Štefanom Hadalinom (foto: Tadej De Gleria)

še več. Tudi takšni rezultati so tisti, ki mi dajejo veselje in potrditev, da prav delam.

Koliko časa boste še vztrajali na svoji športni poti?

To je zelo nevhvaležno vprašanje. Jaz grem po vrsti iz ene sezone v drugo. Imam neko vizijo, strategijo, ki ji sledim. Ampak se glede tega ne želim preveč opredeljevati, ker sta na prvem mestu zdravje in osebno zadovoljstvo. Dokler bom čutil pri sebi, da mi to še daje tisto, česar si želim, bom vztrajal in poskušal delati najboljše.

Ste že razmišljali, kaj boste počeli po končani smučarski karieri?

Konkretnih razmislekov še nisem delal. Zagotovo pa si želim ostati v športu. Najverjetneje ne kot prvovrstni smučarski delavec, kot je to na primer trener. Mogoče bolj kot zunanji sodelavec na področju trženja ali podobno.

Vam ostane tudi kaj prostega časa? Kaj najraje počnete takrat?

V poletnih mesecih mi ostane tudi nekaj prostega časa. To je predvsem ob koncih tedna ali kakšen dan, ko imam lažji trening, pa tudi včasih, ko zaradi utrujenosti prilagodim svoj urnik. Trenutno se učim igrati kitaro, rad preberem kakšno knjigo ali revijo ali pogledam dober film. Rad tudi hodim na umirjene sprehode in se družim s prijatelji.

Zelo veseli smo, da ste se odzvali našemu vabilu na dogodek, s katerim obeležujemo zaključek 20-letnice naše šole, kjer ste osrednji gost. Se večkrat udeležite podobnih dogodkov? Zakaj?

To imam nekako v svoji strategiji komuniciranja z mediji oziroma z ljudmi iz okolice. Želim se držati nekega kodeksa, po katerem se na leto vsaj tri- do štirikrat udeležim kakšnih dogodkov, ki v osnovi nimajo marketinških namenov, ampak so družbeno koristni. In dogodek, na katerem sem danes z vami, je te vrste. Menim, da na tak način lahko nekaj vrnem ljudem, ki navijajo zame in so mi v podporo. Spregovorim jim, če me kaj vprašajo, jim dam kakšen avtogram in s tem nekomu polepšam dan ali mu prižgem iskrico v očeh, ga malo motiviram ali osrečim.

Bi nam, osnovnošolcem, želeli še kaj sporočiti?

Želim vam sporočiti, da bodite na svoji poti, pa kakršnakoli ta že je, vztrajni in potrpežljivi. Bodite to, kar ste, in tisto, kar delate, naredite najboljše. Pomembno je, da to radi delate in tako boste v življenju vedno srečni. Osebna sreča in zadovoljstvo morata biti na prvem mestu. Pri določenih ciljih, ki jih želimo doseči v življenju, je treba biti vztrajen in potrpežljiv. Le tako jih uresničimo in ti cilji nam dajo motivacijo, da v življenju ne ostanemo na mestu, ampak gremo naprej.

Šolska novinarica, Maša Černetič, 8. c

Dnevnik iz ruskega ujetništva (3)

Nadaljujemo z objavljanjem dnevnika Antona Mehleta, vojaka avstro-ogrske vojske, ki ga je pisal 38 mesecev v času ruskega ujetništva. Besedilo zaradi avtentičnosti ni lektorirano.

Moje življenje pri Ruskem grofu

Str. 15

Bilo je že proti jutru ko se voz ustavi pred nekom malo hišico. Voznik zakliče hlopci vstavajte dospeli smo to je hiša za grofove delavce idite notri in še malo polegajte nardijoluč mi vstopimo in vidimo da ležijo hlapci in dekle vse navzkriž kamor stopiš kdo zakriči ne po nogah tam na slami že leži naših 10 tovarišev kteri so so zvečer prišli po stenah in stropu pa je cele oblake muh poležemo se in kmalo pospimo.

Zjutraj vstanemo oskrbnik nas nažene do parove mašine mlatilice

Str. 16

in nam pove da bomo tukaj sami mlatili od solnčnega vzhoda do zahoda. Potem smo se sami razvrstili trije so šli na njivo na voze nakladat 2 sta iz vozov na oder metala 2 sta slamo odkopavala 2 sta zrnje stran vozila eden je v mašino metal eden je pleve odkopaval eden pleve skladal eden slamo skladal itd mašinist pa je bil nemec vsak dan smo delo premenjali Pluskarjev Čukov in jastreba smo delali zmeraj skupaj ker drugi so bili dobri le z jezikom za delo pa so bili izvoljeni. Pri tem grofu nam ni bilo ravno slabo le hrano smo imeli silno

Str. 17

slabo in nečisto mnogokrat sem reku kaj bi počev če bi me kdo od doma takoj sem na tako hrano prestavil ali grozna vojna me je že na vse priučila. Bilo je v resnici silno svinjsko če sem kruh prelomu so se posvetile muhe kakor pri nas v kolaču rozine vsaka jed je po čim smrдела ali po petrolmu in Bog zna po čim še posode menda niso nikdar pomili na njivo so nam pripeljali

boršč v loncu ki je bil zavezan z umazano cunjjo pogledali smo in videli da lazi po cunji bataljon uši umevno je da je mnogokrat zletu lonec z borščem in ušmi po njivi, mi pa smo bili brez južne. Nagnali smo oskrbnika da je

Str. 18

kuharco premenu a ni bilo nič boljše mnogokrat smo zaštrajkali in delali silno počasi. Oskrbnik je nejevoljen letal sem in tja in godrnjal ker smo mu malo nardili mi pa smo mu rekli kakor nas krmiš tako ti pa delamo.

To je bila neka graščina ki ni imela nikakega pravega gospodarja zato tukaj ni bilo nobenega reda imela je 800 desetín lepo ravnega silno rodovitnega polja kolikokrat sem rekel tovarišem to je pravi greh ki imajo taki mečkači tako zemljo v rokah ki je rabiti ne znajo.

Oskrbnik je računov da bo same pšenice 23 do 30 tisoč pudov koliko še družga žita ali zaradi slabe hrane

>>

Str. 19
in reda svojih delavcov ni mogu dobiti in se ni ob pravem času pospravilo mu je na njivi vse zrastlo.
Mi smo potem počasi mlatili do Pokrova to sprideno rastečo pšenico če si pogledal kopice po njivi je bilo videti kakor bi stalo zeleno grmovje. Mnogokrat smo mu zaradi slabe hrane zaštrajkali in tisti dan je nam dal malo bolši da je nas sprav(u) da smo spet začeli mlatiti.
V naši partiji so bili sami primorci sami hudi in korajžni ljudje mi trije smo bili kakor raveži proti njim tako da se jih je oskrbnik skoraj bal. Vsaki večer po končanem delu pa smo peli kakor zvonovi.
V nedeljo nismo delali šel sem

Str. 20
tja za velikanske stoge slame in pisal domu pisal sem mnogokrat a od doma nisem dobil še ničesar Bog ve kako je z njimi ali so še živi in zdravi in kako se imajo ali kaj vedo kje sem jast: Zmeraj mi je bila pred očmi objokana žena in otroci ktere sem moral zapustiti kdo kaj skrbi za njih Bog ve kaj še vse njih in mene čaka ta misel me je spremljala na vsih potih in mi težila srce.
Tako je nam čas potekal in približal se je praznik Pokrova 1.Oktobra t je po naše 14. oktober. Pokrova je ruskim kmečkim delavcam to kar je pri nas hlapcam in deklam sveti Štefan.

Str. 21
Naša plača je bila v letu 6 a v jeseni 5 rubljev v mesec in ravno toliko so morali od nas plačvati v carsko kaso. Dan pred Pokrovom nam je Oskrbnik izplačav imu sem zdaj že 14 rubljev ktere sem zaslužu v Rusiji.
Popoldne dne 13.Oktobra 1915 nas je imu oddati naložimo se na voz in odpelja nas proti trgu Pokrovsko ki je bilo kakih 20 km oddaljeno na vozu me je zelo zeblo ker že je vlekla zimska burja obleko pa sem imu že slabo sukna pa mi

je bila že davno vkradena.
Akonomija Ivanickaja nam zgine kmalo izpred očíj le velikanske gore slame ktero smo mi naložili vidijo se še daleč za nami.

Str. 22
Dospemo v trg pelja nas naravnost na kolodvor tja so prišli tudi drugi naši tovariši s kterimi smo se pred tremi mesci skupaj sem od Harkova pripeljali. Pripovedovali smo eden drugemu kako se je komu godilo spoznav sem da se je mnogim godilo silno slabo.
Tukaj smo čakali vlaka ker govorili so da bodo nas v mesto v lager odpeljali ali mesto vlaka je prišu telegram da naj nas oddado še čez zimo pokmetih na delo. Šli smo iz kolodvora v trg in so nas po hišah kvertirali.
Drugi dan so že prišli kmetje z vozmi po nas jast in moji tovariši nismo hoteli iti takoj prvi dan hoteli smo

Str. 23
se malo oddahniti ostali smo tukaj nekaj dni in smo dobro živeli ker je bilo še vse poceni.
Tukaj sem se spomnu besed svoje žene ki je rekla če boš imu priloznost daj se fotografirat in pošlji domu imu sem priliko in smo se dali fot. Ki smo potem slike tudi domov poslali. Vsaki dan so hodili kmetje nas nagovarjat da bi šli k njim služit a nekaj med nami je bilo tacih da so rekli rajši se pustim vbiti kakor da bi šu k tem kmetom na delo teh so potem v lager odposlali.
Neki dan pridejo iz vasi po imenu Novobogdarovska ki je bila 4 km od trga in nas nagovarjajo da bi šli k njim meni v logarju ležati

Str. 24
stradati in uši pasti ni posebno dišalo zato se je nas nabralo 10 med njimi moja tovariša Pluskarjav in Čukav in smo šli z njimi.

Se nadaljuje.

Teden mobilnosti v enoti Želvica

Pred natanko dvajsetimi leti so v Franciji 22. septembra v prizadevanju za varstvo okolja prvič organizirali evropski dan brez avtomobila.
Z leti je dan brez avtomobila prerasel v evropski teden mobilnosti, ki je nekakšen vrhunec celoletnih aktivnosti za bolj trajnostne oblike mobilnosti. Obeležujemo ga tudi v slovenskih vrtcih in šolah in Želvica seveda ni izjema. Slogan letošnjega tedna mobilnosti se glasi: Živi zdravo.
Potuj trajnostno. Do cilja namreč vodijo različne poti, za okolje in za nas pa so gotovo najboljše tiste, ki za seboj pustijo najmanjši ogljični odtis, hkrati pa z njimi naredimo tudi nekaj zase. Dejavnosti na

vohodu druge starostne skupine enote Želvica so bile zelo razgibane, njihova rdeča nit pa je bilo gibanje, saj smo v istem tednu obeležili tudi dan športa. Najmlajše otroke je k gibanju in trajnostnim načinom potovanja spodbujal Beli zajček, ki ga starejši otroci poznajo že od lani. Otroci so prihajali v vrtec z različnimi vozili (skiroji, poganjalci, kolesi) ali peš ter tako pomagali sivemu zajčku očistiti kožušček.
Starejši otroci so prek delavnice, ki jih je zanje predstavil ZŠAM Vrhnika pod vodstvom Franja Čretnika, spoznavali zakonitosti varnega obnašanja v prometu, in sicer tako hoje kot vožnje s skiroji in kolesi.
Otroci so nova znanja utrjevali na voznem poligonu v

vrtcu, kjer so premagovali različne ovire in bili pozorni tudi na prometna pravila. Strokovne sodelavke so za otroke in starše pa tudi mimoidoče sprehajalce na pločnik, ki vodi do vrtca, narisale pot z gibalnimi nalogami, ki je popestrila marsikateri prihod v vrtec.
tevilčno obiskana in zanimiva je bila razstava Pravljične sobe in Sobe veselja v sodelovanju s Komunalnim podjetjem Vrhnika ter ZIC Vrhnika. Dogajanje je potekalo na parkirišču pred vrtcem. Razstava je rezultat razmišljanja in ustvarjanja otrok o tem, kako bi poskrbeli za manj avtomobilov na Vrhniki:
»Bi pokvarili avte in imeli več avtobusov.«
»Bi v trgovino hodili peš ali s kolesi«
»Bi se lahko več vozili s skiroji.«
»Bi se morali voziti več s kolesi.«
»Bi morali hoditi več peš.«
Če bi bilo na Vrhniki manj avtomobilov, bi potrebovali tudi manj parkirišč. Le-te bi otroci spremenili v kmetije, prostor za zabavo, igrišča, pašnike, cirkus, travnik s cveticami, kolesarsko progo in še in še. Svoje ideje so likovno upodobili in jih ponosno postavili na ogled. Vsi skupaj pa se bomo tudi letos trudili, da teden mobilnosti ne bo trajal le nekaj dni, pač pa vse leto.

Strokovne delavke druge starostne skupine, Vrtec Vrhnika – enota Želvica

Društvo Kneipp praznuje 10 let

V zeliščnem vrtu

V soboto, 2. oktobra, smo člani vrhniškega društva Kneipp na občnem zboru v zeleni dvorani v Termah Olimje praznovali desetletnico delovanja.
Ob tem ljubileju smo dobili tudi pismo zahvale iz Nemčije.
Za uvod nas je Maja Artenjak, predsednica Društva Kneipp, pozdravila in nam predstavila, kaj vse smo uresničili v desetih letih delovanja:
– predavanja slovenskih strokovnjakov za področje zdravega načina življenja (Erika Brajnik, Terezija Nikolčič, Francka Čuk, Cvetka Avguštin, Simona Domjan ...)
– tematski vodeni izleti po Sloveniji
– izobraževanje v Nemčiji in Italiji
– svetovanje in pomoč pri postavitvi Kneipovih točk v Sloveniji (Snovik, jezero Jasna, Rimske Toplice, kmečki turizem na Čegovniku, Hotel Delfin ...)
– izdelava zemljevida z označenimi kraji, kjer so Kneippove točke
– sodelovanje z VŠŠKV (Višjo strokovno šolo za kozmetiko in velnes) v Ljubljani
– uvedba izobraževalnega programa Kneippovih terapij za obogatitev velnes programa v izobraževanje na VŠŠKV Ljubljana
– sodelovaje na IKAT
– organiziranje IKAT v Sloveniji
– sodelovanje z vrtcem Preprostomontessori

– sodelovnje z inkluzivnim parkom na Trojici
– sodelovanje z vrtcem v zamjestvu
Na žalost nam je pandemija preprečila izobraževanje po petih Kneippovih stebrih, ki smo ga lani hoteli organizirati v sodelovanju z vrtcem Preprostomontessori Vrhnika.
Po uvodnem delu in predstavitvi računovodskega poročila naše računovodkinje Valerieje Marinč smo radovedni kneippovci prisluhnili strokovnjakom, da bi izvedeli kaj novega.
Svoje znanje in izkušnje so z nami delili: Francka Čuk, dr. Samo Kreft, dr. Cvetka Avguštin. Gospa Francka Čuk nas je seznaila, da je v Bad Weri-

shofnu svetovni center znanj in poleg Kneippovega društva še center mednarodnih zvez Kneipp World. Razložila nam je razliko med zdravljenjem in življenjem po Kneippu, povezanim z naravo. Če želimo znanje poglobiti, priporoča ponatis knjige, v kateri je na sodoben način predstavljenih pet stebrov Kneippa. Poudarila je, da pri ohranjanju zdravja največ lahko pomagamo sami, če sledimo petim stebrom. Poudarila je tudi pomen zelišč in Kneippovo načelo naj bo tako hrana kot zelišča regionalna, raznovrstna in redna. Vsako leto Kneippova zveza predstavi zelišče leta. Letos je to hren, drugo leto bo kopriva. S svojim šopkom zeli z domačega vrta nam je približala pomen uporabe zelišč tudi v kulinariki. Poudarila je, da za obogatitev prehrane lahko nabiramo tudi regačico in grenkuljico, ki spadata med plevel.
Samo Kreft je poudaril, da zdaj večina strokovnjakov črpa znanje iz knjig, zelo malo pa iz tradicije. Ko raziskujejo zdravilne učinkovine rastlin glede na način priprave, ugotavljajo, kam gre največ učinkovin, če pripravimo čaj, tinkturo ... V kliničnih študijah s kontrolo placebo raziskujejo uporabo zdravilnih zelišč za terapevsko uporabo ali za zdrav način življenja. Ugotavljajo, v katerem delu rastline je največ zdravilnih učinkovin. Najlažje je raziskovati s kemič-

no raziskavo, npr. delovanje zelišč na rakave celice, kjer na podlagi kemijske raziskave določijo, katero zelišče je najbolj učinkovito in ga potem uporabijo v farmaciji. Razskave lahko potekajo prek naročnikov ali pa študentje raziskujejo v okviru izdelave diplomske naloge. Raziskovali so ajdo, belo jelko, konopljo.
Dr. Cvetka Avguštin je delala kot zdravnica v Termah Olimje. Vseskozi je raziskovala, kako naj bi bil zdravnik pacientu le v oporo z informacijami. Že naši predniki so živeli z načeli TKM (tradicionalne kitajske medicine). Upoštevali so prehrano glede na letni čas. Hrana daje energijo; pozimi jemo jedi, ki grejejo, poleti tiste, ki hladijo naš organizem. Seznaila se je tudi s Kneippovimi terapijami in jih en del tudi uvedla v parku v Termah Olimje: senzorično pot, namakalnik za roke, cev za obliv nog, vodno pot za hojo po kamenčkih. Velik poudarek je tudi na zeliščnem vrtu, ki je zelo lepo urejen. Zelišča uporabljajo v kuhinji, obiskovalci pa se naužijejo vonja in odpočijejo oči na cvetočih zeliščih.
Raziskovala je naprej in našla gozdno terapijo, ki uči, kako izboljšat odnos med ljudmi in do narave – soodvisnost. Tako je končala še izobraževanje za GOZDNEGA TERAPEVTA in ljudi vodi po gozdni poti.
Voditelj prek navodil vodi

udeležence, da se prek pozornosti in čutil povežejo z gozdom.
To je gozdna meditacija, ki so jo uvedli na Japonskem kot pomoč ljudem, ki so bili v stresu in stanju izgorelosti. V Sloveniji gozdna terapija ni priznana, čeprav Maria Ana Kolman govori o moči dentoterapije – vpliv fitoncicidov v deblu, ki vplivajo na naše počutje, ko se sprehajamo po gozdu, ter o energijskem polju, ki ga oddajajo devesa. Raziskovalec Marko Pogačnik tudi raziskuje energijo dreves v povezavi z vilinskimi bitji ter povezavo z našimi predniki. Jože Munih odkriva moč dreves, npr. da nam hrast daje moč, bukev pripomore k boljšemu učenju ...
Vse, kar je povedala dr. Cvetka Avguštin, lepo zaokroži citat z njenega predavanja: »Pogosto pozabimo, da smo narava. Narava ni nekaj ločenega od nas. Ko torej rečemo, da smo izgubili povezanost z naravo – izgubili smo povezavo s sabo.« (Andy Gold Sworty)
Zahvalila bi se dr. Cvetki Avguštin in Termam Olimje za uporabo njihove zelene dvorane ter vsem govornikom za podelitev znanja in zvestim kneippovcem za udeležbo na občnem zboru.
O naših načrtih v tem letu pa drugič.

Društvo Kneipp Vrhnika

UPOKOJENSKI KOTIČEK

Spoštovane upokojenke in spoštovani upokojenci

Zakorakali smo v pravo hladno in vlažno jesen, ki bo začela povzročati prehladna obolenja poleg virusa, ki ga še nismo uspeli premagati. Vsak od nas ve, kako se je treba zaščititi pred temi nevšečnostmi, da lažje prebrodimo jesensko zimsko obdobje.

Glede na epidemiološke razmere smo lahko zadovoljni, da smo v oktobru izpeljali še en izlet, in sicer v Posavje, saj vedno bolj pogrešamo drug drugega.

Splošna telovadba je potekala doslej, ki jo je bilo še dovolj toplo, na dvorišču, zdaj pa se seli v notranje prostore. Skupini sta polni zaradi 1,5 m razdalje, ki jo je treba upoštevati.

Klekljarice že pridno klekljajo ob sredah. Ročna dela pa pričakujemo, da se bodo začela prvi petek v novembru. Razmišljamo tudi o možnosti krožka družabnih iger.

Zelo pa smo se razveselili ODLOČBE Ministrstva za delo, družino ..., da je ugodno rešilo naš status nevladne organizacije oziroma društva. Namreč: s to odločbo smo postali humanitarno društvo v javnem interesu za socialno dejavnost.

V ta sklop pa sodita projekt Starejši za starejše in delovanje socialne komisije, ki je ves čas zelo aktivna.

Le trije planinski vodniki trenutno vodijo skupine Zimzeleni, Sončki, Barjani in občasno Vandrovke. Programe sestavljamo sproti glede na vremenske razmere.

V novembru bomo poskušali izvesti sejo Upravnega odbora, da bi se pogovorili o programu za leto 2022, ker je treba pravočasno pripraviti koledarček.

Zato bodo tudi seje vseh komisij, ki pripravljajo predloge za program.

Tudi moška balinarska skupina je začela s treningi, sestavljamo pa še žensko ekipo. Vse članice, ki vas balinanje zanima, vabimo, da se oglasite v društveni pisarni, kjer boste dobile dodatna pojasnila. Veseli bi bili, če bi na tekmovanja spet lahko pošiljali moško in žensko ekipo.

Če je še kdo, ki je slučajno pozabil vplačati članarino, ga prosim, naj to stori čim prej.

Vsem želim zdravja in čim večkrat srečanja v naših prostorih, kjer se vsak dan najde kaj za druženje. Saj veste, človek je družabno bitje in potrebuje družbo, sebi podobno pa najde v društvu.

V imenu UO Elica Breljih

Pohod Barjanov h Kamniti mizi pri Žireh

Prvi letošnji jesenski pohod, ki je bil 14. 9. 2021, smo se Barjani napotili h Kamniti mizi pri Žireh. Dnevna temperatura več kot 30 stopinj ni kazala, da se nam bliža jesen, ampak je bolj spominjala na poletje.

Pohod smo začeli v zaselku Podklanec. Pot nas je vodila ob potoku Črna do ostankov Bizjakovega mlina, ki je bil omenjen že leta 1630. Od tolmana pri mlinu se pot vzpne in pripelje do zaselka Ravne. Zaselek s petimi domačijami leži pod vznožjem hriba Kovk (824 m). Na koncu Raven, v vrtači sredi gozda, stoji skrivnostna Kamnita

miza. Skali iz različno trdnih plasti kamnin sta naloženi ena na drugo v obliki mize, ki je široka približno 5 m ter visoka od 3 do 4 m. Zgornji del gobe ali mize je iz trdnejših plasti, zato jih erozija oblikuje počasneje kot spodnji, mehkejši del.

Pot smo nadaljevali okoli Kovka do »Marjetnaga« doma, kjer v idiličnem okolju stojijo tri glamping hiške in obnovljen kozolec. Le streljaj stran je vas Dole, kjer nas je čakal avtobus, ki nas je prek Medvedjega Brda odpeljal do Logatca. Za konec pohoda smo si tam ogledali železniški predor iz prve svetovne vojne.

Tokratni pohod je pripravil in vodil Jože Školc, udeležilo se ga je 23 Barjanov.

Zapisala: Vanda Rafaela Kržmanc, foto: Stane Kržmanc

Barjani na planini Zajamniki

Ob jesenskem enakonočju, 23. 9. 2021, je bil cilj pohoda Barjanov Gorenjska. V sončnem jutru smo se odpeljali v Triglavski narodni park, na Pokljuko. Zaradi zapore ceste smo pohod začeli nekaj kilometrov pred Biatlonskim centrom in odšli v smeri proti Uskovnici. Po kratkem postanku pri energijskih točkah smo pot nadaljevali mimo planine Praprotnica in naprej do planine Zajamniki

(1290 m). Planina leži na zahodnem robu Pokljuke in obiskovalce navdušuje z ulico pastirskih stanov, saj je ohranila prvotno pastirsko postavitve lesenih hišk in tako velja za eno najlepših "ulic" pri nas. Prav tako idilični Zajamniki ponujajo enega najlepših pogledov na dvatisočake v Sloveniji.

Po daljšem času je bil naš vodnik Frenk Petrič, ki je tokrat preizkušal našo vzdržljivost. Vseh 25 Barjanov mu je dokazalo, da smo kljub poletnemu premoru dobro telesno pripravljeni.

Zapisala: Vanda Rafaela Kržmanc, foto: Stanislav Kržmanc

Svizci so obiskali Vrhniske bajeje.

Svizci praznovali dvajsetletnico delovanja

V aprilu letos, zaznamovanem z epidemijo koronavirusa covid-19, so Svizci praznovali dvajsetletnico delovanja. Na pobudo Elice Breljih je bila aprila leta 2001 ustanovljena skupina ljubiteljev pohodništva, sestavljena iz upokojenih prosvetnih delavcev in šolskega osebja iz občin Vrhnika, Borovnica, Logatec in Brezovica. Nadeli so si ime Svizci, po sindikatu prosvetnih delavcev SVIZ. Prvih deset let je pohode načrtovala in vodila Elica Breljih, sedanja predsednica DU Vrhnika, drugih deset let pa planinska vodnica Sonja Zalar Bizjak.

Na pohode še vedno odhajamo enkrat na mesec; v vseh dvajsetih letih se jih je nabralo 167. V primeru res slabega vremena smo šli trikrat v muzej ali pa imeli potopisna predavanja z diapozitivi. Vseh udeležencev pohodov je bilo 4898, povprečno kar 29 na pohod. To je dolgočasna statistika, v številkah pa se skriva veliko doživetij ob spoznavanju številnih naravnih koticov Slovenije in aktivno preživljanje dni v dobri družbi, kar je za nas

upokojenke izredno pomembno. Kako močna je vez med nami, so dokaz člani, ki v skupini Svizci aktivno sodelujejo vseh dvajset let; to so: Stanka Grbec, Vika Končan, Mari Levstek ter zakonca Mari in Franci Zorc. Ob tej priložnosti so prejeli pisna priznanja. Seveda so naši pohodi prilagojeni starostni skupini, saj je med nami vedno več takih, ki so si že naložili osmi križ.

In kako smo praznovali? Brez pohoda seveda ni šlo. Sprehodili smo se okoli Vrhniskih bajejev, katerih zgodovina je prav zanimiva. Spregovorili smo o preteklosti od prazgodovine naprej, obudili spomin na opokarno, ko so s kopanjem gline nastale velike kotanje, ki jih je zapolnila voda. Zaradi velike rose smo se odrekli hoji prek travnikov in po trasi bodoče južne obvoznice nadaljevali skozi Verd do gostilne, kjer smo imeli krajšo interno prireditev od dvajsetletnici delovanja. S pomočjo preglednice s seznamom vseh pohodov in fotografij minulih desetih let smo obudili spomine na prehojene poti. Bili smo zadovoljni, da nam je bilo dano zaužiti toliko lepote in spoznati mnoge zanimivosti naše ljube Slovenije. Za konec smo si zaželeli, da bi se še dolgo družili.

Besedilo in fotografija: Sonja Zalar Bizjak

Okrogli jubileji v oktobru

Franci Dovč, Jelovškova (1930)
Marija Suhadolnik, Na livadi (1930)
Jožefa Burjak, Kotnikova cesta (1931)
Francka Šterman, Verd (1931)
Hedvika-Frančiška Sluga, Pot k Trojici (1936)
Edvard Tegelj, Kopališka ulica (1936)
Ivanka Petelin, Miklavičeva (1936)
Andrej Kavčič, Stara Vrhnika (1941)
Mihael Rihar, Verd (1941)
Elizabeta Žalik, Dom upokojencev Vrhnika (1941)
Elizabeta Justin, Kurirska pot (1941)

Vsem jubilantom iskreno čestitamo za visoki jubilej. Čestitke pa tudi vsem, ki so oktobra praznovali rojstni dan.

UPOKOJENSKI KOTIČEK

Sončki na Visokem Mavrincu

Končno so v septembru nastale razmere, da smo se Sončki podali na prvi jesenski pohod – na že dalj časa načrtovani Visoki Mavrinc. Pogoj je bilo lepo, stabilno vreme, epidemija koronavirusa nas ni ovirala, saj smo upoštevali vse pogoje za druženje. Na Visoki Mavrinc ali Špico v Sedelcih na nekaterih zemljevidih ne vodi markirana pot, je pa zelo obiskan vrh, ker je lahko dostopen od Koče na gozdu. Steza se vzpenja skozi gozd in tik pod 1561 metrov visokim vrhom se gozd konča. Visoki Mavrinc je stranski vrh v grebenu, ki loči dolini Velike in Male Pišnice in slovi kot lepa razgledna točka. Z njega se odpirajo pogledi na zahodni del Karavank, Kranjsko Goro in na visoke skalne vrhove nad Krnico in prelazom Vršič. Med

Sončki ga nihče ni poznal, zato je bilo presenečenje nad obsežnim razgledom toliko večje. Vzeli smo si čas za malico, počitek in uživanje v razgledu. Motilo nas je le rohlenje težkih motorjev na cesti čez Vršič, ki je odmevalo od skalnih sten. Med potjo navzdol smo se ognili cesti in se po nemarkirani stezi mimo Mihovega doma spustili v dolino Velike Pišnice. V Klinu smo krenili levo, kjer se nam je na travnikih pridružila čredica kratkonogih koz, ki so nas kot vodnice popeljale preko suhe struge Velike Pišnice na makadamsko cesto v Krnico. Kozе so si privoščile vrbovo listje, mi pa smo ob šumeči vodi, ki se je pojavila v strugi, nadaljevali pot do vršiške ceste, kjer nas je čakal avtobus. Zadovoljni nad lepim dnevom in ponovnim druženjem smo se razšli na Vrhniki v želji, da bi se spet ponovno srečali in odpravili na pohod.

Besedilo: Sonja Zalar Bizjak, foto: Tatjana Rodošek

sredni bližini je hrib Ajdovščina (804 m), poseljen že od železne dobe do rimskega obdobja. Ogromni kupi kamenja spominjajo na prazgodovinsko gradišče, v katerem so po ljudskem izročilu živeli Ajdi. Mitološke točke so označene z visokimi umetniškimi označevalniki in skulpturami.

Ustavili smo se tudi pri mitološki točki Njvice, kjer naj bi domovale duše umrlih, pri Kobilji glavi, kjer se skriva zaklad, in pri Robidi, kjer kačon s krono na glavi čuva zaklad.

Mitska pot je speljana po gozdnih poteh, kjer

prevladuje kostanj, ki ga je nedavna burja dodobra oklestila. Ker pot ni naporna in ne predolga, saj jo pohodnik prehodi v slabih treh urah, se zelo dobro počuti. Pravijo, da je ob mitskih točkah izjemno močna energija, zato je vredno tam postati in prebrati ljudsko izročilo – mit o tistem območju, ki ga najdemo v lični skatlici, in si ogledati skulpture, ki tam stojijo in na umetniškem nivoju dopolnjujejo zgodbo.

Besedilo: Andrej Štular, foto: Janez Cerk

Zimzeleni po Mitski poti v okolici Rodika v občini Hrpelje - Kozina

Kraj Rodik leži na zahodnem delu Brkinov, kamor smo prispeli prek Kozine. Ustavili smo se v Centru za obiskovalce, kjer nas je pričakala prijazna gospa Valerija in nam na kratko predstavila čezmejni Mitski park, ki obsega Rodik z okolico, na Hrvaškem pa od Mošćeniške Drage do Peruna. To so mesta staroselskih in slovanskih verovanj, kjer se odražajo nekdanja doživljanja

sveta, razlage izvorov skupnosti, nastanek sveta, življenjskega okolja, bitij, življenja in smrti.

V Mitskem parku v Trebiščih domuje bog groma Perun, medtem ko v Rodiku najdemo praslovansko boginjo Babo. Verovanje staroselcev o mitski Babi in kulturnem kačonu, ki prebiva v jezeru pod vzpetino Čuk in če se razjezi, pošlje nevihte in poplave, se je ohranilo dolgo, saj so pozneje še kristjani organizirali procesije in maše, da bi pomirili strašnega kačona.

Obogateni s predstavitevijo mitskih zgodb, seznanjeni z znanstvenimi izsledki, z religioznostjo in umetniškim pogledom Marka Pogačnika o teh mitih smo se odpravili na raziskovanje. Na vzpetini Čuk naj bi bilo mitološko jezero, hrib naj bi bil poln vode in v njem kačon ali Lintvern. V nepo-

Barjani na Blegošu

12. oktober - Pohod smo začeli v zaselku Laze. Pot nas je ves čas vodila skozi gozd, ki v tem letnem času ponuja obilo svojih darov. Po dveh urah hoje smo prispeli do Koče na Blegošu, kjer se nam je odprl lep razgled na zasnežene Alpe in Karavanke. Najvztrajnejši smo zagrizli v zadnji klanec, da smo razgled občudovali še z vrha. Marsikdo med nami se je spomnil modrih besed našega prijatelja, ki je rekel: »Kdor hoče osvojiti Blegošovo kapo, mora globoko zajeti sapo!« Ble-

goš je 1562 m visoka gora, ki je od daleč prepoznavna po svoji pleši. Za Ratitovcem je drugi najvišji vrh v Škofjeloškem hribovju. Njegovo lepoto je v svojem delu Cvetje v jeseni opeval že pisatelj Ivan Tavčar. Tik pod vrhom so posejani bunkerji, ki so bili del Rupnikove obrambne linije. V dolino smo se vrnili mimo Zavetišča gorske straže na Jelencih do vasi Leskovic. Pohod je vodil Jože Školc, na koncu kolone pa je bil Andrej Velkavrh. Udeležilo se ga je 28 Barjanov.

Zapisala: Vanda Rafaela Kržmanc, foto: Jože Školc

Na podlagi Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17 in 21/18 – ZNOrg in 82/20), 7. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda »Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika (Naš časopis, št. 340/07 – UPB, 343/07, 345/08, 354/08, 365/09, 390/12, 488/20 in 494/21), 7. in 8. člena Odloka o sofinanciranju letnega programa športa v Občini Vrhnika (Naš časopis, št. 463/18), v nadaljevanju: odlok, Letnega programa športa Občine Vrhnika za leto 2022 (Naš časopis, št. 496/21) ter sklepa župana o objavi javnega razpisa št. 671-1/2021 (3-01) objavlja Občina Vrhnika, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika

JAVNI RAZPIS

ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV ŠPORTA V OBČINI VRHNIKA V LETU 2022

I. IZVAJALEC JAVNEGA RAZPISA:

Izvajalec razpisa je Občina Vrhnika, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika, strokovna in administrativna dela za potrebe razpisa pa opravlja Zavod Ivana Cankarja Vrhnika, Tržaška cesta 9, 1360 Vrhnika.

II. PREDMET JAVNEGA RAZPISA IN VIŠINA RAZPISANIH SREDSTEV

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje športnih programov in ostalih dejavnosti v športu, ki so v javnem interesu v Občini Vrhnika. Višina razpisanih sredstev je 250.000,00 €.

A. Športni programi

1. Prostočasna športna vzgoja otrok in mladine, ki se prostovoljno ukvarja jo s športom zunaj obveznega izobraževalnega programa:

1.1 Prostočasna športna vzgoja predšolskih otrok – 3.500,00 €:
• Programi celoletne vadbe (60 ur)
• Program »Ciciban planinec«

1.2 Prostočasna športna vzgoja šoloobveznih otrok – 34.125,00 €:
• Programi celoletne vadbe (najmanj 60 ur in največ 80 ur)
• »Ciciban planinec« in »Mladi planinec«
• Pohodi in planinski izleti
• Šolska športna tekmovanja (nadgradnja interesne šolske športne dejavnosti)

1.3 Prostočasna športna vzgoja mladine – 3.125,00 €:
• Programi celoletne vadbe (najmanj 60 ur in največ 80 ur)
• Pohodi in planinski izleti

1.4 Športna vzgoja otrok v pripravljalnih programih – 46.750,00 €:
• Cicibani in cicibanke (do 180 ur)

• Pripravljalni dečki in deklice (do 240 ur)

3. Športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport – programi starostnih kategorij, v katere so vključeni registrirani športniki, ki tekmujejo v uradnih tekmovalnih sistemih nacionalnih panožnih športnih zvez:

3.1 Športna vzgoja otrok, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport – 33.875,00 €:
• Mlajši dečki in mlajše deklice (športnik mlajši od 12 let, vendar ne mlajši od 10 let, ki je registriran v olimpijski športni disciplini individualni športni panogi, pri kateri lahko na svetovnih prvenstvih v članski kategoriji nastopi mlajši od 18 let - do 240 ur vadbe)
• Starejši dečki in starejše deklice (do 330 ur vadbe)

3.2 Športna vzgoja mladine, usmerjene v kakovostni in vrhunski šport – 49.125,00 €:

• Kadeti in kadetinke (do 440 ur vadbe)
• Mladinci in mladinke (do 440 ur vadbe)

4. Kakovostni šport – 25.125,00 €:
• Člani in članice (do 320 ur vadbe)

5. Vrhunski šport – 6.875,00 €:

• Športniki z nazivom športnik olimpijskega razreda, športnik mednarodnega razreda in športnik svetovnega razreda (do 800 ur vadbe)

6. Šport invalidov

6.4 Športna rekreacija invalidov (celoletna vadba v obsegu najmanj 60 ur in največ 80 ur) – 1.000,00 €

7. Športna rekreacija – programi v različnih športnih panogah, v katere so vključene osebe, starejše od 19 let, ki niso vključene v uradne tekmovalne

sisteme nacionalnih panožnih zvez – 8.125,00 €:

- Programi celoletne vadbe (najmanj 60 ur in največ 80 ur)
- Planinski izleti, pohodništvo

8. Šport starejših – programi v različnih športnih panogah, v katere so vključene osebe, starejše od 65 let – 875,00 €:

- Programi celoletne vadbe (najmanj 60 ur in največ 80 ur)
- Planinski izleti, pohodništvo

B. Razvojne dejavnosti v športu

1. Usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev v športu – 7.500,00 €:

- Usposabljanje za pridobitev 1. ali 2. stopnje usposobljenosti po veljavnem programu usposabljanja (največ 2 strokovna delavca, ki pri izvajalcu opravljata vzgojno-izobraževalno delo in izpolnjujeta pogoje za vključitev v program usposabljanja)
- Izpopolnjevanje strokovnih delavcev – licenciranje, ki pri izvajalcu opravljajo vzgojno-izobraževalno delo

C. Organiziranost v športu

1. Delovanje športnih organizacij – 26.250,00 €:

- Delovanje športnih društev, ki izvajajo najmanj en športni program in športne zveze

D. Športne prireditve in promocija športa – 3.750,00 €:

- Športne prireditve namenjene tekmovalnemu športu
- Športno rekreativne prireditve
- Promocijske športne prireditve

III. SUBJEKTI, KI SE LAHKO PRIJAVIJO NA JAVNI RAZPIS:

V razpisu lahko sodelujejo naslednji izvajalci športnih programov:

- športna društva,
- zveze športnih društev, ki jih ustanovijo društva s sedežem v občini,
- zavodi, pravne osebe in druge organizacije, ki so na podlagi zakonskih predpisov registrirane za opravljanje dejavnosti na področju športa,
- zavodi s področja vzgoje in izobraževanja, ki izvajajo javnoveljavne programe,
- ustanove, ki so ustanovljene za splošno koristen namen na področju športa, v skladu z zakonom, ki ureja ustanove,
- lokalne skupnosti,
- samostojni podjetniki posamezniki, registrirani za opravljanje dejavnosti v športu v Republiki Sloveniji,
- zasebni športni delavci.

IV. POGOJI, KI JIH MORAJO IZPOLNJEVATI IZVAJALCI ŠPORTNIH VSEBIN:

Na razpisu lahko sodelujejo izvajalci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- so najmanj dvanajst mesecev registrirani v skladu z veljavno zakonodajo s sedežem v občini Vrhnika in izvajajo programe, namenjene občanom Vrhnike;
- imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničitev načrtovanih športnih aktivnosti;
- izpolnjujejo ostale pogoje za sofinanciranje, določene v odloku.

V. MERILA ZA VREDNOTENJE RAZPISANIH PROGRAMOV:

Merila za vrednotenje športnih programov so določena v Odloku o sofinanciranju letnega programa športa v Občini Vrhnika.

VI. DOLOČITEV OBDOBJA, V KATEREM MORAJO BITI PORABLJENA SREDSTVA:

Sofinancirajo se programi, ki se bodo izvedli v letu 2022. Rok za porabo sredstev je 31. 12. 2022. Sredstva morajo biti porabljena za namen, za katerega so bila dodeljena in niso prenosljiva.

VII. ROK IN NAČIN ZA PREDLOŽITEV VLOG:

Z zbiranjem vlog na Javni razpis pričnemo v ponedeljek, 25. 10. 2021. Predlagatelji morajo vloge oddati kot priporočeno pošiljko po pošti na naslov Zavod Ivana Cankarja Vrhnika, p. p. 54, 1360 Vrhnika, najkasneje z datumom 3. 12. 2021 ali osebno dostaviti na upravo Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika, Tržaška cesta 9, Vrhnika, najkasneje do 12. ure tega dne. Če bo predlagatelj vlogo osebno dostavil na upravo Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika, mora za vstop izpolnjevati pogoj »PCT« oz. druge takrat veljavne ukrepe vlade.

Vloga mora biti izdelana na obrazcih, ki so sestavni del razpisne dokumentacije ter vsebovati zahtevane priloge.

Nepravočasno oddane vloge bodo zavržene.

Vloga v zaprti kuverti mora biti označena z imenom in naslovom predlagatelja ter opremljena s pripisom »NE ODPIRAJ - VLOGA RAZPIS ŠPORT 2022«.

VIII. DATUM ODPIRANJA VLOG:

Odpiranje vlog bo komisija, ki jo imenuje župan, predvidoma opravila 9. 12. 2021. V primeru velikega števila vlog se bo odpiranje nadaljevalo naslednji dan. Odpiranje vlog ne bo javno. Odpirale se bodo samo pravočasno oddane ter pravilno označene ovojnice.

IX. DODATNE INFORMACIJE:

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom so vam na voljo na Zavodu Ivana Cankarja Vrhnika, po telefonu 051 661 061 (Gašper Stržinar), oziroma po elektronski pošti sport@zavod-cankar.si.

X. RAZPISNA DOKUMENTACIJA:

Razpisna dokumentacija je objavljena na spletni strani <https://visitvrhnika.si/razpisi/>.

Razpisno dokumentacijo lahko zainteresirani dvignejo tudi na sedežu Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika, Tržaška cesta 9, Vrhnika, in sicer v ponedeljek, sredo in petek od 9. do 12. ure ter v sredo od 13. do 17. ure od dneva objave javnega razpisa do dneva, ko se izteče rok za oddajo vlog. Tudi za dvig razpisne dokumentacije na sedežu Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika, je potrebno izpolnjevanje pogojev »PCT« oz. drugih, takrat veljavnih ukrepov vlade.

XI. IZID JAVNEGA RAZPISA:

Predlagatelji programov bodo o izidu javnega razpisa obveščeni z odloč-

bo, ki jo bo izdala občinska uprava v roku 90 dni od datuma odpiranja vlog na podlagi ocene komisije, ki jo imenuje župan. O ugovoru na izdano odločbo bo odločal župan.

- Zavržene bodo vloge prijaviteljev:
- ki ne bodo predložene v roku in na način, ki je določen v točki VII. besedila javnega razpisa,
 - ki ne bodo vsebovale vseh prilog in sestavin, ki jih zahteva besedilo javnega razpisa in razpisne dokumentacije ter ne bodo dopolnjene v roku, navedenem v pozivu za dopolnitev vloge.
- Zavržene bodo vloge prijaviteljev:
- ki ne bodo izpolnjevale pogojev iz javnega razpisa (točka IV.) ali drugih pogojev, navedenih v razpisni dokumentaciji in pravilniku,
 - ki ne bodo predložene na predpisanih obrazcih za posamezne programe,
 - ki jih bo komisija pri vsebinskem pregledu prijav na podlagi določil odloka ocenila kot neustrezne.

XII. ZAČETEK VELJAVNOSTI JAVNEGA RAZPISA:

Javni razpis prične veljati z dnem objave v Našem časopisu.

Številka: 671-1/2021 (3-01)

Datum: 15. 10. 2021

OBČINA VRHNIKA

Na podlagi 7. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda »Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika« *Nasčasopis*, št. 340/07 – UPB in 343/07, 345/08, 354/08, 365/09 in 398/12- UPB), 5. člena Pravilnika o sofinanciranju ljubiteljske kulture v Občini Vrhnika (*Nasčasopis*, št. 340/07 – UPB1), Letnega programa kulture Občine Vrhnika za leto 2022 (*Nasčasopis*, št. 496/21) ter sklepa direktorja o objavi javnega razpisa (št. 84-2-01-21, z dne 25. 10. 2021), objavlja Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika, Tržaška cesta 9,1360Vrhnika.

JAVNI RAZPIS

ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA SOFINANCIRANJE LJUBITELJSKE KULTURNE DEJAVNOSTI V LETU 2022

1. NAROČNIK JAVNEGA RAZPISA:

Občina Vrhnika, Tržaška cesta 1, 1360 Vrhnika

2. PROGRAMI IN PROJEKTI, KI SO PREDMET SOFINANCIRANJA:

Sofinancira se redna dejavnost in projekti z naslednjih področij ljubiteljske kulture:

- glasbena dejavnost (pevske, instrumentalne skupine),
- gledališka dejavnost (gledališče, lutkovne skupine),
- plesna dejavnost (folklor, ples),
- arheološka, muzejska dejavnost, obujanje starodavnih običajev,

- recitatorske, literarne, likovne, fotografske skupine, filmska dejavnost, performansi.

3. POGOJI ZA SODELOVANJE NA RAZPISU:

- Izvajalci redne dejavnosti in projektov morajo biti ljubiteljska kulturna društva in izpolnjevati naslednje pogoje:
- da imajo sedež v občini Vrhnika,
- da so registrirani za izvajanje dejavnosti na področju ljubiteljske kulture najmanj eno leto,
- da imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske možnosti za uresničitev načrtovanih aktivnosti na področju kulture,
- da svojo dejavnost izvajajo kontinuirano,
- da imajo urejeno evidenco o članstvu, plačani članarini in ostalo dokumentacijo, kot to določa zakon o društvih,
- da vsako leto javnemu Zavodu Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika redno dostavljajo poročila o realizaciji redne dejavnosti in projektov, načrte aktivnosti za prihodnje leto, aktivnosti za prihodnje leto in poročila o doseženih uspehih na občinskih, regionalnih in državnih tekmovanjih, če se jih udeležijo. Dostavijo pa se tudi kritike in recenzije o delu društev, ki izkazujejo kvaliteto izvedenih posameznih projektov.

4. VIŠINA SREDSTEV JAVNEGA RAZPISA:

Predvidena vrednost vseh razpoložljivih sredstev, namenjenih za predmet projektnega razpisa za leto 2022 je 60.000 €. Sredstva bodo na podlagi Letnega programa kulture Občine Vrhnika za leto 2022 namenjena za:

- redno dejavnost (delovanje) ljubiteljskih kulturnih društev in skupin – 40 % zneska
- projekte ljubiteljskih kulturnih društev in skupin 60 % zneska, (z naslednjimi razmerji med področji ljubiteljske kulture: glasbene dejavnosti 32 %, gledališke dejavnosti, 8 %, plesne dejavnosti 5 %, arheološke, muzejske dejavnosti 10 %, ostale dejavnosti 5 %).

5. POGOJI IN MERILA ZA IZBOR PROGRAMOV IZVAJALCEV:

Pogoji in kriteriji sofinanciranja, določeni s tem razpisom, upoštevajo proračunske možnosti in načelo, da so proračunska sredstva dostopna vsem v 3. točki tega razpisa navedenim izvajalcem programov in projektov.

6. ROK ZA PORABO SREDSTEV:

Sofinancirajo se programi, ki se bodo izvedli v letu 2022. Rok za porabo sredstev je 31. 12. 2022. Sredstva niso prenosljiva.

7. RAZPISNI ROK IN NAČIN DOSTAVE PREDLOGOV:

Z zbiranjem vlog na Javni razpis pričnemo v ponedeljek, 25. 10. 2021. Predlagatelji morajo vloge oddati kot priporočeno pošiljko po pošti na naslov Zavod Ivana Cankarja Vrhnika, p. p. 54, 1360 Vrhnika, najkasneje z datumom 3. 12. 2021 ali osebno dostaviti na upravo

Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika, Tržaška cesta 9, Vrhnika, najkasneje do 12. ure tega dne. Če bo predlagatelj vlogo osebno dostavil na upravo Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika, mora za vstop izpolnjevati pogoj PCT oz. druge takrat veljavne ukrepe.

Vloga mora biti izdelana na obrazcih, ki so sestavni del razpisne dokumentacije ter vsebovati zahtevane priloge.

Nepravočasno oddane vloge ne bodo upoštevane.

Vloga v zaprti kuverti mora biti označena z imenom in naslovom predlagatelja, v spodnjem levem kotu pa opremljena s pripisom »RAZPIS - LJUBITELJSKA KULTURA 2022«.

8. DODATNE INFORMACIJE:

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom so vam na voljo na Zavodu Ivana Cankarja Vrhnika, po telefonu 051-661-064, kontaktna oseba mag. Tatjana Oblak Milčinski, oziroma po elektronski pošti kultura@zavod-cankar.si.

9. ODPIRANJE PONUDB:

Odpiranje ponudb bo po preteku razpisnega roka. Odpiranje ne bo javno. V primeru nepopolno izpolnjenih prijav s pomanjkljivo dokumentacijo bodo ponudniki pozvani, da v roku 8 dni prijavo dopolnijo. V primeru, da ponudnik prijave v danem roku ne bo dopolnil, bo ponudba izločena kot nepopolna.

10. RAZPISNA DOKUMENTACIJA:

Razpisno dokumentacijo lahko zainteresirani dvignejo na sedežu Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika, Tržaška cesta 9, Vrhnika, in sicer v ponedeljek, sredo in petek od 9. do 12. ure ter v sredo od 13. do 17. ure od dneva pričetka veljave javnega razpisa do dneva, ko se izteče rok za oddajo vlog.

Razpisna dokumentacija je objavljena na spletni strani www.visitvrhnika.si

<https://www.visitvrhnika.si/si/zavod-ivana-cankarja/razpisi/kultura>, možno pa jo je dobiti tudi po elektronski pošti.

11. IZID JAVNEGA RAZPISA:

Predlagatelji programov bodo o izidu javnega razpisa obveščeni v roku 60 dni po odpiranju ponudb, pod pogojem, da je proračun že sprejet.

12. ZAČETEK VELJAVNOSTI RAZPISA:

Razpis prične veljati z dnem 25. 10. 2021.

Številka: 84 -2-01-21

Datum: 25. 10. 2021

ZAVOD IVANA CANKARJA ZA KULTURO, ŠPORT IN TURIZEM VRHNIKA

Subvencije v podporo razvoju malega gospodarstva v občini

Besedilo javnega razpisa za podpore razvoju obrti in podjetništva v Občini Borovnica v letu 2021 je bilo skupaj s prijavnimi obrazci in Pravilniku o podporah za razvoj obrti, podjetništva in sobodajalstva 13. 7. 2021 objavljeno na spletni strani Občine Borovnica.

Rok za oddajo vlog je bil 17. 9. 2021. Komisija, ki jo je imenoval župan Bojan Čebela, se je v sestavi Adela Cankar in Peter Caserman (oba OOOZ Vrhnika), Dolores Dolenc Bajc in Andrej Klemenc (oba Občina Borovnica) sestala 20. 9. 2021 v prostorih OOOZ Vrhnika, na Tržaški cesti 8c na Vrhniku ob 13. uri in pregledala prispele vloge.

Po pregledu vlog in posredovanih dopolnitvah s strani vlagateljev, ki jih je zahtevala komisija, je slednja predlagala dodelitve naslednjih subvencij:

1. **Aleksandru Jeliću** s.p. dodelitev subvencije v višini 7,5 % upravičenih stroškov bruto plače. Ker mesečni prihodek znaša 24 mesecev znašajo

6.955,92 €, se vlagatelju dodeli subvencija v znesku 521,69 €.

2. **Maji Dodič** s.p., za spodbujanje začetnih investicij in investicij v razširjenje dejavnosti in razvoj dodelitev subvencije v višini 25 % upravičenih stroškov. Od skupaj prikazanih 5.077,82 € upravičenih stroškov se ji tako dodeli subvencija v višini 1.269,46 €.

3. **Podjetju Mikrozelejenje Šebenik** d.o.o. za spodbujanje začetnih investicij in investicij v razširjenje dejavnosti in razvoj dodelitev subvencije v višini 25 % upravičenih stroškov. Od skupaj prikazanih 1.006,76 € upravičenih stroškov se podjetju tako dodeli subvencija v višini 251,69 €.

Dne 12. 10. 2021 so bile vlagateljem posredovane ustrezne odločbe o dodelitvi subvencij in v kolikor nanje ne bodo vložili ugovora, bodo do 20. 10. 2021 prejeli v podpis ustrezne pogodbe, na osnovi katerih bodo lahko izstavili zahtevke za izplačilo sredstev. Ta bodo na njihove poslovne račune nakazana v 30 dneh po prejemu zahtevka. Od razpisanih 6.000,00 € podpora malemu gospodarstvu bo tako predvidoma v letu 2021 v Občini Borovnica skupaj izplačanih 2043,02 €.

Čeprav se morda zdi, da igrajo v državi pomembno vlogo le odločitve vlade, tudi lokalna samouprava bistveno vpliva na naša vsakdanja življenja.

Ker mora biti zato njihovo delovanje odprto in vključujoče, so na inštitutu Danes je nov dan v sodelovanju z Organizacijo za participatorno družbo ter PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja pripravili raziskavo transparentnosti in odprtosti slovenskih občin. V njej so z 80 kazalniki ocenili vseh 212 slovenskih občin, pri čemer so pregledovali vsebine in podatke za leto 2020. Občina Borovnica se je pri tem uvrstila med prvo četrtino slovenskih občin oz. na 52. mesto.

Raziskava je zajela 5 vsebinskih sklopov, v katerih so z 80 indikatorji ocenjevali:

- Transparentnost delovanja občinskega sveta, kar vključuje zagotavljanje pravočasnih in ustreznih informacij ter javne narave lokalnih procesov odločanja.
- Preglednost spletnega mesta in dostop do informacij, kjer smo se osredotočili predvsem na enostavno in uporabniku prijazno prikazovanje javnih občinskih podatkov.
- Transparentnost in vključenost v postopek sprejemanja občinskega proračuna, kjer so preverjali prizadevanja občine, da ta sicer tehnično in vsebinsko zapleten postopek poenostavi in približa občanom ter jim s tem omogoči participacijo.
- Dostopnost občinskega spletnega mesta, s čimer so preverjali, ali občina zagotavlja enostaven dostop do informacij in funkcij spletnega mesta čim večjemu številu oseb, ki imajo zelo različne sposobnosti.
- Vključenost javnosti v delovanje občine in ustrezno obveščanje, kjer so preverjali, v kolikšnem obsegu in kako občina o svojem delovanju obvešča javnost ter katerih procesov vključevanja javnosti se poslužuje.

Kaj so ugotovili v raziskavi?

Pridobljeni podatki so pokazali signifikantno korelacijo med številom doseženih točk in populacijo ter tudi med številom doseženih točk in višino proračuna.

To pomeni, da so občine z večjim številom prebivalcev in višjim proračunom praviloma bolj odprte in transparentne ter obratno – manjše občine so v večini primerov manj transparentne in odprte. Pri tem

Solidna uvrstitev občine v raziskavi o transparentnosti v slovenskih občinah

predvidevamo, da je v manjših in bolj ruralnih občinah za razliko od urbanih središč spletno mesto manj prepoznan kanal obveščanja, nizko število točk pa je lahko tudi posledica nezadostnih kadrovskih kapacitet in finančnih sredstev.

Upošteva ta dejstva 52. mesto, ki ga zaseda Občina Borovnica, ni slab rezultat, saj spada med manjše in kadrovsko slabše zasedene občine.

Če se primerjamo s primerljivo velikimi občinami oz. občinami, ki imajo podoben proračun, smo nekje v »zlati sredini«.

Seveda pa to ni razlog za »spanje na lovorikah«, temveč spodbuda, da se glede transparentnosti še izboljšamo in povzpemo vsaj med prvih dvajset občin v državi oz. med najboljše, ki imajo primerljivo število prebivalcev in proračun.

Zaključki sicer kažejo zaskrbljujočo sliko. Večina občin pri odpiranju svojega delovanja ni proaktivna, temveč zgolj sledi zastarelim praksam in nizkim zakonskim standardom.

Tudi kadar so podatki na spletnih mestih objavljeni, so pogosto skriti v zapletene labirinte hiperpovezav ali pa na voljo le v več sto strani dolgih in zapletenih dokumentih.

Kar 95 % občin pri pregledu vsebin ni doseglo niti polovice od 100 možnih točk, tudi najvišje ocenjena občina pa je dosegla le 67,2 točke. Občine tako v veliki meri ne omogočajo ustrezne participacije ali informiranja občanov in občanov.

V povprečju so slovenske

občine v pričujoči raziskavi odprtosti in transparentnosti njihovega delovanja dosegle 34,9 od 100 točk (Občina Borovnica 39,5 točk). To pomeni, da je povprečna občina dosegla le tretjino vseh kazalnikov, tudi najboljše uvrščena občina pa je dosegla le približno dve tretjini točk.

Iz tega lahko sklepamo, da imajo prav vse slovenske občine v odnosu do občanov in občanov še precej možnosti za izboljšanje svojega delovanja. Najboljše se je sicer odrezala Mestna občina Ljubljana, ki je dosegla 69,2 točke, najslabše pa Občina Velika Polana, ki je dosegla zgolj 13,5 točke.

Priporočila za občino borovnica za izboljšanje transparentnosti poslovanja?

Glede na rezultate, ki jih je v raziskavi dosegla Občina Borovnica, so podali pet predlogov, ki jih lahko upošteva za bolj odprto in transparentno delovanje.

1. **Občina naj preneha objavljati skenirane datoteke v formatu pdf in prične objavljati podatke o delu občinskega sveta v strojno berljivih formatih.**

Podatke, objavljene v skeniranih datotekah PDF, je težje najti in analizirati.

2. **Občina naj zagotovi, da je do vseh vsebin na spletnem mestu možno dostopati s**

tipkovnico in pomožnimi tehnologijami, vključno z lupami, bralniki zaslona in orodji za prepoznavanje govora.

Na ta način lahko občina dostop do vsebin zagotovi tudi osebam z oviranostmi.

3. **Občina naj zagotovi večjo transparentnost dela delovnih teles občinskega sveta.**

Delovna telesa so sestavni deli lokalne samouprave in pogosto močno vplivajo na odločitve, ki jih svetniki sprejemajo na sejah občinskega sveta.

4. **Občina naj pripravi in objavi izjavo o dostopnosti spletnega mesta.**

Občine z izjavo, ki so jo dolžne objaviti po zakonu, pojasnijo, katere vsebine niso dostopne osebam z oviranostmi, razloge za takšno nedostopnost ter navedbe nadomestnih možnosti dostopa.

5. **Občina naj uvede participativni proračun.**

Participativni proračun je eden najbolj naprednih mehanizmov vključevanja občanov v odločanje o porabi javnih sredstev, hkrati pa bistveno dviguje nivo njihove aktivacije.

Podrobneje si lahko rezultate raziskave ogledate na spletni strani:

Lestvica transparentnosti (danesjenovdan.si)

Obvestilo

Podaljšan rok za predlaganje kandidatov za občinsko volilno komisijo

Ker v roku ni prispelo dovolj predlogov, Občina Borovnica ponovno poziva vse zainteresirane občane, politične stranke v občini in druge organizacije občanov, da najkasneje **do 29. oktobra 2021 do 12. ure** posredujejo predloge kandidatov za člane Občinske volilne komisije in njihovih namestnikov.

Celotno besedilo poziva in obrazec sta dostopna na spletni strani občine, pod zavihkom Razpisi.

Prva ocena novega prometnega režima v širši okolici osnovne šole

Predstavniki

Medobčinskega inšpektorata in redarstva Vrhnika, Občine Borovnica ter prometni reditelji, ki so v prvih dveh tednih pouka učencem pomagali zagotavljati varno pot v šolo.

Predsednik Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Jože Korošec, so po treh tednih od njegov uvedbe, ocenili nov prometni režim v širši okolici

OŠ dr. Ivana Korošca Borovnica. Ugotovili so, da so starši, ki otroke z avtomobili vozijo v šolo, skoraj brez izjeme sprejeli in upoštevajo prepoved parkiranja in ustavljanja na Paplerjevi ulici ter da velika večina upošteva priporočilo, da se otroke odloži pri novem kraku šolske poti mimo Športnega parka Borovnica v obrtno-poslovni coni Struge. Še vedno pa jih kljub prepovedi nekaj parkira pred cerkvijo, nekateri pa za dostavo otrok uporabljajo parkirišče nasproti gostilne Godec ali pri vrtcu. Po umiku nadzora pa se je povečalo število tistih, ki kljub

prepovedi ustavljajo na avtobusnem parkirišču pred šolo. Slednje mora glede na potrebe šole ostati v funkciji, saj veliki avtobusi ne morejo uporabljati parkirišča pri šoli. Zato je bil podan predlog, da se namesto sedanjega parkirišča uredi novo in sicer na samem vozišču,

dostop do sedanjega pa prepreči s količki. Glede upoštevanja omejitev hitrosti na 30 km/h pa kaže, da ga vozniki upoštevajo vsaj v času prihodov učencev v šolo in odhodov iz šole domov.

Nova šolska pot skozi območje Struge je v uporabi zlasti ob jutranjem prihodu v šolo, ob

odhodu iz šole pa učenci iz S in SV dela Borovnice raje uporabljajo pot čez Molkov trg. Ker ob zavijanju tovornjakov vlačilcev prihaja do tega, da se prikolice zelo približajo novi šolski poti ali celo posežejo na njeno območje je bilo predlagano, da se namesto črte na vozišču za ločitev hodnika za pešce postavi fizične ovire.

Reditelji so tudi opazili, da kar nekaj učencev, ki v šolo prihaja s kolesom, ne uporablja zaščitne čelade in zavestno ne upoštevajo prometnih predpisov. Velika večina učencev-kolesarjev, ki prihaja v šolo po Mikuževi in Mejačevi ulici se ne zna pravilno razvrstiti in v križišču Mikuževe in Mejačeve ulice ter Molkovega trga oziroma ga pravilno prevoziti, saj na Molkov trg zavijajo tako, da sekajo vozni pas nasproti vozečih vozil. Pri usposabljanju za kolesarske izpite bi bilo potrebno učence naučiti pravilne vožnje skozi omenjeno križišče, prav tako pa tudi skozi križišče Ljubljanske in Zalarjeve ter Miklavičeve ceste. V tem zelo nevarnem križišču preglednost zmanjšujejo tudi preveč razraslo okrasno grmičje in cvetje pri stanovanjski hiši na Miklavičevi cesti 2, ki bi ga bilo potrebno pristriči.

Pri uporabi novega parkirišča na območju obrtno-poslovne cone Struge za zaposlene v OŠ dr. Ivana Korošca Borovnica je bilo v prvih dneh nekaj zmede in težav s pomanjkanjem zadostnega števila parkirnih prostorov, medtem ko je bilo zlasti prvi

dan na parkirišču pri šoli nekaj nezasedenih parkirnih mest. S časom se je zadeva uredila in večjih težav s pomanjkanjem parkirnih mest za zaposlene v OŠ ni. Kljub temu pa je ob končni prometni ureditvi območja Struge potrebno zagotoviti še nekaj dodatnih parkirnih mest. Sicer je v neposredni bližini predvidena izgradnja novega trgovskega centra Mercator z večjim številom parkirnih mest, tako da v tem delu naselja ne bi smelo biti težav s parkiranjem.

Razveseljivo je, da se je zelo povečalo število učencev, ki prihajajo v šolo s kolesi ali skiroji. Posledično pa kolesarnica pri šoli ne omogoča več parkiranja koles vseh otrok, ki prikollesarijo v šolo, zato jo bo potrebno čim prej temeljito povečati. Po zaslugi vodstva in vzgojiteljic otrok v vrtcu, ki so v okviru Evropskega tedna mobilnosti 2021 uspešno motivirale vrčevske otroke, da so v vrtec prišli s skiroji ter na poganjavčkih in kolesih, se velik primanjkljaj parkirnih mest za kolesa in skiroje pojavlja tudi pri vrtcu, zato bo tudi tam potrebno čim prej povečati kolesarnico.

Ugotovitve in priporočila bo na svoji prvi naslednji seji obravnaval Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter na tej osnovi županu in občinski upravi predlagal ustrezne ukrepe za izboljšanje prometne varnosti in spodbujanje zdravih načinov mobilnosti. (OB)

Prenovljena atletska steza

občinski proračun prispeval 44.665,08 EUR oz. malo manj kot polovico, 23.201,00 EUR je prispevala Fundacija za šport, 22.916,67 EUR pa je prispevalo Ministrstvo za izobraževanje, znanost šport.

Kljub pomislekom nekaterih strokovno nepodučenih, da na zoženi tekaški stezi ne bo mogoče izvajati dejavnosti, ki jih predvideva osnovnošolski športni kurikulum, pa steza ustreza njegovim zahtevam. Učenci OŠ dr. Ivana Korošca Borovnica in drugi uporabniki sedaj lahko uporabljajo sodobno tekaško stezo, na kateri jih ni treba biti strah, da jim bo v mokrem vremenu spodrsnilo, praktično pa tudi ni več možnosti, da bi na stezi pri teku prišlo do zvina gležnja ali drugih podobnih poškodb, predvsem pa bo steza bolj prijazna do kolen tekačev. (AK)

Atletska steza v Športnem parku Borovnica je bila kljub rednemu vzdrževanju, pri katerem so pod vodstvom učiteljev športne vzgoje občasno sodelovali tudi učenci osnovne šole, dolga leta v zelo slabem stanju.

Razlog za to je bila neustrezna izvedba odvodnjavanja pri njeni izgradnji.

Po vsakem večjem dežju je bil del steze poplavljen oz. namočen in tekalna površina se je udirala pod športnimi copati, neredko pa tudi pod gumami koles in mopedov, ki so si jo, čeprav to ni bilo dovoljeno, tudi vzeli za svojo.

Že v letu 2019 je Občina Borovnica za celovito prenovo atletske steze poskušala pridobiti sredstva na razpisu Fundacije RS za šport, vendar pri tem ni bila uspešna, z obrazložitvijo, da je glede na razmerje med stroški in predvidenim številom uporabnikov vloga primerjalno prešla premajhno število točk, da bi bila upravičena do odobritve sofinanciranja. V sodelovanju s aktivom

učiteljev športne vzgoje na OŠ dr. Ivana Korošca Borovnica je občina v lanskem letu izdelala projekt celovite prenove atletske steze. Na osnovi strokovnih smernic in ugotovljenih potreb je bilo odločeno, da se steza zoži, ob tem pa se peščenost nadomesti s tartansko, ki ob manjših zahtevah po vzdrževanju nudi tudi boljše pogoje za tek, zlasti v mokrem vremenu. Občina je vlogo za sofinanciranje prenove atletske steze dne 4.12.2020 oddala na razpis Fundacije za šport. 26. 5. 2021 je s strani omenjene fundacije občine prejela Odločbo o sofinanciranju v višini 23.201,00 EUR. Občina je projekt prenove atletske steze 11. 6. 2021 prijavila tudi na razpis Ministrstva za izobraževanje, znanost, šport in 26. 8. 2021 prejela odločbo o sofinanciranju v višini 22.916,67 EUR.

Konec maja je Občina Borovnica povabila k oddaji ponudbe za sanacijo tekaške steze 5 izvajalcem z ustreznimi referencami s tega področja in do roka, 10. 6. 2021, prejela tri ponudbe. Na podlagi najugodnejše prejete ponudbe v višini 90.782,25 eur (z DDV) je bila investicija umeščena v rebalans I proračuna Občine Borovnica za leto 2021 in potr-

jena na 14. seji občinskega sveta 30. 6. 2021. V začetku julija je bila z najugodnejšim ponudnikom, podjetjem Sport technology d.o.o. Koper, podpisana pogodba o izvedbi z rokom 31. 8. 2021.

Ta je bil na prošnjo izvajalca zaradi enormnega podaljšanja dobavnih rokov materiala podaljšan do 15. 10. 2021. V tem roku bo projekt prenove atletske steze tudi končan.

Površine za krožni tek imajo po obnovi dve stezi, površine za sprint na 60 m pa so štiri-stezne. Ob tem je prenovljena tudi steza za skok v daljino in doskočišče. Pri obnovi se je izvedel nov zunanji obod robnikov, nevezana nosilna plast iz tamponskega drobljenca ustreznih dimenzij v debelini 50 cm, ki predstavlja tudi ponikovalno polje, pod katero je nameščen sloj gradbenega filca, ob katerem so nameščene cevi za odvajanje meteorne vode. Na nevezano nosilno plast je položen drenažni asfalt dveh različnih granulacij v skupni debelini 8 cm, nanj pa je z metodo litja nameščena guma EPDM, kije odporna na vplive UV svetlobe in vezana na poliuretanski material.

Skupna vrednost investicije znaša 90.782,75, od tega je

Končno urejena atletska steza

Po skoraj 30 letnih prizadevanj smo le dobili tartansko tekaško stezo.

To je velika pridobitev za Borovnico, saj si naša kotlina zasluži urejeno igrišče. Največ bodo pridobili naši otroci, saj steza ne bo več neuporabna in nevarna zaradi stoječe vode, blata, prahu, kamenja in plevela. Seveda bodo tudi vsi ostali občani deležni odličnih pogojev za vadbo.

Seveda bi si želeli, da bi se igrišče obnovilo v celoti, tako tekaške stezo v celoti, kot tudi ostale igralne površine, vendar pa naj bi bil to za Občino prevelik finančni zalogaj, zato smo bili primorani v kompromis, ki je obsegal le obnove tekaške steze, in sicer v ožjem obsegu.

To je tudi glavni razlog, da je steza ožja kot je bila, s čimer si že nekaj časa beli glavo marsikateri občan. Drugi razlog je, da za naše potrebe ne potrebujemo širše tekaške proge, saj tudi prej ni nihče tekal več kot tri metre od roba. Tudi trend v zadnjih letih je izdelava le dveh, največ

treh prog, razen če gre seveda za 400-metrski krog, ki je namenjen tekmovalcem. Z zožitvijo proge pa smo dobili še dodatno tekaško progo na travnati površini, ki jo bomo tudi lahko s pridom uporabljali, le-to pa bo potrebno še kvalitetno urediti.

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili vsem, ki so pripomogli k obnovi igrišča oz. atletske steze, predvsem pa Občini Borovnica z županom na čelu. Kraj je s tem veliko pridobil in upamo, da bo igrišče sedaj še bolj polno in da bomo vsi uporabniki za novo pridobitev znali tudi odgovorno skrbeti. To pomeni, da se bo po stezi hodilo in tekalo in nikakor vozilo s skiroji, kolesi in drugimi prevoznimi sredstvi.

Upamo, da obnovitvenih del še ne bo konec in da v naslednjem letu preplastimo še ostale igralne površine, postavimo streho in nekaj klopov, dreves ... Potem pa bo počasi že čas, da razmišljamo o večji telovadnici.

Športni pedagogi OŠ dr. Ivana Korošca Borovnica

Promet v občini, kot ga vidijo osnovnošolci

Učenci 6.–9. razreda OŠ dr. Ivana Korošca Borovnica so pri predmetu Tehnika in tehnologija, ki ga poučuje Klemen Jevnikar, v okviru EMT 2021 opazovali promet v občini in prišli do naslednjih opažanj in predlogov:

Pohvale:

- ni veliko prometa;
- urejen promet okoli trgovin Mercator in Spar;
- parkirišče na železniški postaji;
- veliko kolesarjev (tudi učencev);
- prisotnost redarjev in policistov ob začetku šolskega leta;
- omejitve hitrosti in hitrostne ovire (center Borovnica, Rimska cesta);
- obnovljene talne oznake pred pričetkom šolskega leta;
- talna osvetlitev prehoda na Zalarjevi;
- kolesarski park pri mostu Pot v Jele;
- novo urejena pot ob desnem bregu Borovnišče do Ljubljanske ceste;
- veliko pločnikov;
- novo asfaltirane ceste (dovozna pot pri šoli, Obrtniška, Breg);
- ureditev igrišča pri šoli;
- urejena parkirišča;
- dovolj prehodov za pešce;
- dobra ulična razsvetljava;
- dobra povezava z vlakom do LJ.

Slabosti, izzivi in predlogi:

- pomanjkanje kolesarskih stez;
- nevarne šolske poti;
- pomanjkanje prehodov za pešce (Ljubljanska c. pri mostu in pri Ulici bratov Mivšek);
- razsvetljava prehodov za pešce, pločnikov, cest;
- nepreglednost nekaterih križišč (Gradišnikova, TVD Partizan, Brezovica – križišče za Kopitov grič, "pri Petriču", most v Jele, Obrtniška-Ljubljanska);
- pomanjkanje semaforjev (Kocka, Petrič);
- ureditev pločnikov po Borovnici in po okolici (Laze, Dol, Rimska c.);
- neprimerno urejena kolesarska steza pri Sparu;
- rimska cesta: prehitra vožnja, ureditev pločnika;
- gradišnikova: neprimerni križišči, manjkajo prehodi za pešce;
- prometna kultura: vozniki ne ustavijo pred prehodom za pešce, prehitra vožnja, neupoštevanje kolesarjev, neprimerno parkiranje, vozniki kmetijskih strojev, uporaba telefonov, neprijetost, upoštevanje pravil kolesarjev in pešcev;
- dostop do knjižnice;
- pumptrack, kolesarski park (zemlja – dirt in asfaltiran pumptrack, skatepark);
- dostop kolesarjev do šole;
- kolesarske steze zunaj prometa (npr. od igrišča na Dolu do makadamske ceste proti Bistri; "Stara štreka" Pako-Jele);
- slaba prometna povezava proti Vrhniki;
- pokrita kolesarnica na S strani šole;

Župan Bojan Čebela se za poslana opažanja in predloge zahvaljuje in si bo v naslednjem tednu vzel čas, da se s predstavniki učencev ter učiteljem Klemnom Jevnikarjem sestane in o vsem skupaj z njimi pogovori. (AK)

Dejavnosti v okviru evropskega tedna mobilnosti 2021 v občini

V sklopu ETM 2021 so bile v Občini Borovnica izvedene naslednje dejavnosti:

- celotedenska promocija in usposabljanja za kolesarjenje otrok, ki obiskujejo vrtec s strani vzgojiteljic v vrtcu;
- potopisno predavanje Liljane Kogovšek o preživetju počitnic s pešačenjem na dolge razdalje po znanih evropskih pešpoteh;
- predstavitev in preizkusa el. skirojev in el. koles;
- predstavitev el. avtomobilov, ki jih uporabljajo naši občani in člani DEMS ter srečanja občanov in lastnikov el. vozil;
- "prometne igre" in slikanja prometnih in prometno-okoljskih motivov s kreda na asfalt;
- predstavitev električnega tricikla JP KVP, "reciklaže" odslužnih koles v okviru projekta "Zero Waste" in brezplačni osnovni servisa koles občanov s strani JP KPV;
- nagradni kviz o prometu in okolju ter varni vožnji el. koles in skirojev s predstavitvijo zavarovanja kolesarske odgovornosti
- kolesarski izlet preko barja v Tehniški muzej Slovenije z vodenim ogledom prometne zbirke.

V okviru ETM smo v sodelovanju s Tehniškim muzejem Slovenije in Koalicijo za trajnostno mobilnost v prostorih TMS v Bistri organizirali tudi zanimiv posvet KOLO IN VLAK V LETU ŽELEZNIC.

Tudi letos so bilo nad ponujenimi možnostmi najbolj navdušeni otroci, odrasli pa se še vedno držijo nekako ob strani.

Čeprav smo imeli v prvem terminu tudi obetavno najavo udeležbe za izlet z vlakom in peš na ogled Trsta (več kot 20 prijavljenih), pa je ob nujni spremembi termina zaradi spremenjenih PCT pogojev in vremena, zaradi prenizke potrjene udeležbe izlet žal odpadel.

Zaradi bolezni sta odpadli predavanja o varni in pravilni uporabi električnih skirojev v prometu.

Podrobno smo predstavili tudi ponudbo električnih koles sponzorjev MC ŠPAN, JANSPOORT, ATM 24 in AVTERA, pri slednjem pa tudi ponudbo el. skirojev in pametnih čelad. Predstavili smo tudi zavarovanje kolesarske odgovornosti in zavarovanje koles preko Agencije MTT.

Hvala vsem, ki ste pripomogli k uspešni izvedbi dogodkov: vodstvu vrtca in vzgojiteljicam, rediteljem, redarjem MIREDA, učiteljem Klemnu in Igorju, slikarki Slavici, serviserju koles Boštjanu ter JP KPV d. o. o., popotniški predavateljici Liljani in sodelavcu Janezu Stražišarju. Hvala tudi Turističnemu društvu Borovnica za postavitev stojnic.

Posebna zahvala vsem sponzorjem in donatorjem: ATM 24, AVTERA, KOLEARSKA TRGOVINA IN SERVIS JANSPOORT, MOBILNOSTNI CENTER ŠPAN IN AGENCIJA MTT ter seveda sodelujočim lastnikom električnih vozil.

Več o posameznih dejavnostih v okviru ETM 2021 si lahko preberete na spletni strani Občine Borovnica, v rubrikah »aktualna obvestila« in »novice«.

Foto: Maja Dodič

Posvet

»vlak in kolo v letu železnic«

Koalicija za trajnostno prometno politiko (KTPP) je v sodelovanju z Občino Borovnica in Tehniškim muzejem Slovenije (TMS), v okviru Evropskega tedna mobilnosti 2021 in evropskega leta železnic, v petek, 17. 9. 2021, v prostorih Tehniškega muzeja Slovenije, v Bistri, pri Vrhniki, organizirala posvet »Vlak in kolo v letu železnic«.

Posveta so se poleg organizatorjev in predstavnikov slovenskih železnic udeležili predvsem predstavniki turističnih organizacij z različnih koncev Slovenije ter kolesarski aktivisti, ki si prizadevajo za boljše storitve za kolesarje v slovenskem železniškem potniškem prometu.

Ključne ugotovitve posveta:

- **Povpraševanje po »železniških« storitvah za kolesarje, kot so možnost hitrega in neoviranega dostopa do varnega parkiranja koles čim bližje peronom potniškega prometa, prevoz koles na vlakih ter varno shranjevanje koles in prtljage kolesarskih potnikov na železniških postajah, vse bolj narašča tudi pri nas.**
- **Turistične organizacije in ponudniki turističnih storitev se, z nekaterimi izjemami, še premalo zavedajo pomena razvoja in vpliva železniškega prometa na dostopnost in privlačnost turistične ponudbe, zlasti za turiste iz nam bližnjih zahodnoevropskih držav.**
- **Slovenske železnice z uvajanjem novih, potnikom z gibalno oviranostjo prijaznih garnitur ter izgradnjo pokritih kolesarnic ob prenovi postajališč, delajo pomembne in opazne korake k boljši integraciji prevozov z vlakom in kolesom oz. boljšim storitvam za različne vrste kolesarjev.**
- **Znižanje cene za prevoz koles, brezplačen prevoz za upokoјence, veljavnost študentskih in dijaških mesečnih kart za ves javni prevoz v državi ter cenovno zelo ugodni paketi za družine in prevoz ob vikendih in praznikih so**

sicer zelo dobrodošli, vendar zlasti pri delovno aktivni populaciji ne morejo odtehtati potrebe po krajših potovalnih časih in bolj pogostih ter usklajenih železniških potniških povezavah.

- **Poleg posodobitve voznege parka, prenove glavnih prog in kapacitet za parkiranje koles na železniških postajah, je potrebno hitreje in bolj odločno pristopiti tudi k prenovi regionalnih in lokalnih prog. Tudi na njih je potrebno zagotoviti kakovostne storitve za kolesarje.**
- **Na vseh železniških postajah je potrebno zagotoviti neposreden, neoviran in enostaven dostop kolesarjev do peronov, na vseh postajah v večjih urbanih središčih in turističnih centrih pa tudi zmogljivo-sti za enostavno in varno hranjenje koles in prtljage kolesarskih potnikov.**

Uvodoma sta udeležence pozdravila in jim zaželela uspešen posvet **direktorica TMS mag. Barbara Juršič** in **župan Občine Borovnica Bojan Čebela**. Direktorica TMS je izpostavila pomen sodelovanja z **Občino Borovnica** pri urejanju nujno potrebne obvozne ceste mimo muzeja ter sodelovanja s **SŽ Potniški promet** in **občino** pri razvoju novih produktov. Muzej v Bistri bo mogoče obiskati trajnostno - kombinacija prevoza z vlakom do Borovnice ter nadaljevanje s kolesom (izposoja koles) ali z organiziranim avtobusnim prevozom. Borovniški župan je predstavil pomen železnice pri razvoju Borovnice nekoč in danes ter izpostavil vedno boljše sodelovanje s SŽ, tako pri urejanju problemov, ki jih povzroča železniški promet skozi občino kot tudi pri boljših ter tudi kolesarskim turistom prijaznih železniških povezavah kraja.

Andrej Klemenc, ki je na Občini Borovnica zadolžen za razvoj in razvojne projekte, po drugi strani pa v imenu slovenske in ljubljanske kolesarske mreže s SŽ sodeluje pri izboljšanju storitev za kolesarje, je predstavil **relevantne cilje Celovite prometne strategije Občine Borovnica ter že izvedene dejavnosti**. Med drugimi izgradnja P+R in B+R parkirišča pri železniški postaji s kohezijскими sredstvi EU in RS. V prihodnjem letu načrtujejo tudi izgradnjo kolesarske povezave med železniško postajo v Borovnici in gasilskim domom na Bregu pri Borovnici, pri kateri bo rekonstruiran tudi pripadajoči del regionalne ceste. Predstavil je tudi potenciale za razvoj kolesarskega turizma v občini v navezavi na prevoz z vlakom.

Primož Kokalj je kot predstavnik SŽ Potniški promet predstavil predvidene **ključne posodobitve slovenskega železniškega omrežja in nakup novih vlakovnih garnitur**, ki je že prispeval k občutnemu izboljšanju možnosti za prevoz koles na slovenskih vlakih in bo v naslednjih dveh letih pripeljal do tega, da bo na večino vlakov SŽ Potniški promet mogoče vkrcati 10 koles. Poleg tega pri obsežni prenovi železniških postaj SŽ izvajajo tudi postavitev pokritih kolesarnic. Do konca leta se bo 16 novim garnituram potniških vlakov Stadler Flirt, pridružilo še 10 novih dvopodnih vlakovnih garnitur KISS.

Vsi novi potniški vlaki so zelo prostorni, omogočajo sodoben informacijski sistem, imajo vtičnice za polnjenje elektronskih naprav, WI-FI povezavo in so, kar je zelo pomembno, prilagojeni so za prevoz gibalno oviranih oseb (od velikih vstopnih vrat, izvlečne stopnice za lažji vstop oz. izstop, prilagojenimi toaletnimi prostori) in koles. Od skupno 52 novih garnitur naj bi jih do konca leta 2023 vozilo po naših tirih, pa jih bo nekaj vozilo tudi na novih regi-

onalnih povezavah z Avstrijo in Hrvaško.

Uspešen dosednji razvoj trajnostnega turizma v Mariboru in ob Dravi ter smeje načrte za prihodnji razvoj je predstavila vodja sektorja za turizem na Regionalni razvojni agenciji za Podravje - Maribor, **Karmen Razlag**. Predstavila in poudarila je novosti glede kolesarske infrastrukture, info tabel in novih počivališč Drava Bike na **Dravski kolesarski poti**, pomen sodelovanja tako z lokalnimi deležniki kot s partnerji iz Avstrije in Hrvaške ter želje po še boljših možnostih za kombiniranje prevozov z vlakom in kolesom, ne le med Mariborom in Prevaljami oz. državno mejo na Koroški progi, temveč tudi med Ljubljano in ostalimi kraji in Mariborom kakor tudi s tujino.

Prav tako je poudarila potrebo po celovitem razvoju mobilnosti in predstavila nadaljnje načrte v smeri celovitega upravljanja porečja reke Drave, od infrastrukture do promocije, od naravovarstvenih vsebin do urejanja plovnosti in razvojem nadaljnjih produktov na in ob reki Dravi v Sloveniji.

Med odmorom so si udeleženci lahko s pomočjo posebnega kolesa sami pripravili slasten borovničev Smuti, se seznanili s projektom ponovne uporabe odsluženih in zavrženih predmetov **»DEPO – Staro za novo« JP KPV** in z najnovejšo pridobitvijo vrhniške komunale za trajnostno izvajanje storitev – električnim triciklom. Namenjen je čiščenju površin za kolesarje in pešce ter vzdrževanju javne razsvetljave. V dar so dobili »odslužene« oz. pred odpadom rešene keramične »šalce«.

Odmoru je sledila **»Zoom« predstavitev Petra Zajca**, ki je za razvoj kolesarstva in kolesarskih produktov in storitev pristojen na RRA Koroška. Izpostavil je sobotni kolesarski vlak na Koroški progi med Mariborom in Pliberkom v Avstriji ter razvoj kolesarske povezave med Velenjem in Dravogradom, za katero vsem, ki poznajo koroški dialekt, že ime **Štrekna** pove, da poteka po trasi opuščene železniške proge. Povezava se bo ob izdatni pomoči evropskih sredstev v prihodnjih dveh letih nadaljevala vse do Velenja in bo potekala tudi po mostovih in tunelih skozi razvpito »Hudo luknjo«.

Da bi kolesarski turisti z enega konca povezave na drug prišli hitreje oz. brez poganjanja pedal, so uredili možnost **prevoza potnikov in koles med Velenjem in Labotom v Avstriji z avtobusi**. Da imajo različne vrste kolesarjev različne prioritete in pričakovanja glede železniških storitev in da torej ne gre za uniformno skupino »kolesarjev«, je v predstavitvi svojih bogatih izkušenj s kolesarskimi potovanji po domovini in tujini, na katerih si je pogosto pomagala s prevozom z vlaki, opozorila **Irena Hlede**.

Z bogatim slikovnim gradivom je tako zelo plastično predstavila najboljše prakse v tujini in nekaj sicer še preveč redkih dobrih praks pri nas, predvsem

pa opozorila na **resne težave, s katerimi se soočajo kolesarski popotniki in turisti, ko uporabijo železniški prevoz pri nas**. Čeprav se tudi pri novih postajah ob osrednjih progah pojavljajo težave s premajhnimi ali nedelujočimi dvigali, neustreznim vodenjem kolesarjev do peronov ter neobveščanjem glede tega, v katerem delu vlakovne garniture se nahaja »oddelek« za kolesa, pa se kolesarji s hudimi težavami, kot so višinske razlike med podom vlaka in peronom, ozka vrata in preozki peroni, srečujejo predvsem na domačih regionalnih in lokalnih progah.

O združenju »Alpski biseri« je govoril Direktor **Turizma Bohinj Klemen Langus**. Gre za mrežo privlačnih počitniških krajev z okolju prijazno mobilnostjo, **katere članica je tudi Občina Bohinj**. V Bohinju že več kot 10 let uvajajo ukrepe trajnostne mobilnosti, v zadnjih letih tudi na širšem območju Julijskih Alp - kolesarska povezava med mostom čez Savo Bohinjko pred Bohinjsko Bistrico in Bohinjskim jezerom, uvedba turistom prilagojenega javnega prevoza v občini, kolesarjem prilagojen »kopalni vlak« iz Nove Gorice, prepoved parkiranja ob samem jezeru in ureditev novih parkirišč itd. Izpostavil je, da se tako turistične organizacije, kot tudi ponudniki turističnih storitev premalo ukvarjajo z vprašanjem mobilnosti – trajnostnim prihodom na destinacijo in trajnostnim premikanjem znotraj destinacije (do turističnih znamenitosti, gostinske ponudbe itd.). Končal je s predstavitvijo možnosti za intermodalni ter mednarodno integriran prometni sistem na območju Julijskih Alp, katerega hrbenico predstavljata železniški progi (Bohinjska in tista

po Kanalski dolini). S to iztočnico je nadaljeval tudi **Matjaž Marušič**, član delovne skupine Konzorcija za Bohinjsko progo. V konzorcij so se pred kratkim povezale občine, razvojne agencije in destinacijske organizacije na območju od Jesenic preko Nove Gorice do Sežane in Ajdovščine, z namenom, da se na osnovi izboljšanja infrastrukture in storitev prevoza potnikov na Bohinjski progi omogoči **boljše storitve javnega prevoza za lokalno prebivalstvo in razvoj bolj trajnostnega turizma**.

Potenciali za tak razvoj so izraziti, od same turistične privlačnosti regije (na območju Julijskih Alp se ustvari približno ena četrтина vseh turističnih prenočitev v Sloveniji), do trendov tako na področju turizma kot na področju same mobilnosti: odgovorni turizem spodbuja trajnostno mobilnost gostov, s čim manjšo uporabo avtomobila, kar je v občutljivem okolju, kakršnega povezuje Bohinjska proga, tudi nujno, hkrati pa tak turizem omogoča izboljšave in promocijo alternativnih oblik mobilnosti tudi za lokalno prebivalstvo.

Bohinjska proga ima vse možnosti, da postane moderna regionalna železnica, kar pa ne zahteva velikih infrastrukturnih posegov.

Prioritetna so vlaganja v zagotovitev varnosti, povečanje propustnosti, izboljšanje potniške infrastrukture, nov vozni park in omogočanje intermodalnosti. Sodobni večmodalni potniški centri se že dejavno snujejo v Bohinjski Bistrici, na Mostu na Soči in v Novi Gorici, v roku dveh let pa naj bi zaživela tudi potniška povezava Bohinjske proge z italijanskim omrežjem v Gorici. (AK)

Obvestilo

Odlok o varstvu javnega reda in miru v Občini Borovnica – javna obravnava

V enomesečni javni obravnavi je Odlok o varstvu javnega reda in miru v Občini Borovnica. Gradivo je objavljeno na spletni strani Občine Borovnica pod rubriko »Namere in objave«. Pisne predloge in pripombe lahko pošljete na naslov Občina Borovnica, Paplerjeva ulica 22, Borovnica, ali na obcina@borovnica.si, do vključno 22. 11. 2021 do 12. ure.

Obvestilo

Javni razpis za prodajo stanovanja

Na spletni strani občine Borovnica je pod rubriko »Razpisi« objavljen Javni razpis za prodajo prostega stanovanja na Bregu 14, Borovnica, v izmeri 34,80 m².

Ambulanta veseloigra »Tarok« v gostilni Godec

Občina Borovnica in HUD Karel Barjanski sta v nedeljo, 26. 9. 2021, ob 18.00, v gostilno Godec v Borovnici povabila kvartopirke posebne vrste.

Režiserka Barbara Bulatovič je s projektno igralsko skupino še zadnjič uprizorila inovativno gledališko predstavo, v kateri so lutke in igralci pozvali občinstvo, da se pridruži napetim partijam taroka, v katerih se karta za premoženje sedmih sestra iz režiserkine družine, ki so

se začetku 19. stoletja poročile vsaka na grad svojega ženina na Primorskem.

Maloštevilni gledalci so bili povabljeni tudi h komentiranju napetega dogajanja za tarokaškim omizjem. Ob tem pa smo bili priča pripovedim in izpovedim o usodah žensk, ki so si v družbi, v kateri so bile posestniške in lastniške pravice trdno v rokah moških, poskušale izboriti svojo avtonomijo in svobodo. V uvodni zgodbi smo lahko spoznali tudi, kako si je avstrijsko cesarstvo po koncu Napoleonskih vojn prisvojilo severno Italijo in kasneje z

gradnjo Južne železnice, katere največji objekt je bil Borovniški viadukt, uničilo tudi prevoznišvo in tovarništvo, z organizacijo katerega si je svoje bogastvo in preživetje zagotavljala ena od sedmih sestra.

Burkaška predstava s številnimi kabaretnimi vložki je podala precej trpke življenjske zgodbe žensk v prelomih trenutkih zgodovine, ki so jo krojili moški, velikokrat sicer ne vede pod vplivom svojih, formalno sicer podrejenih žena. Borovniški kvartopirci pa so dokazali, da znamo tarok dobro igrati tudi v naših logih. Z dogodkom smo

v občini Borovnica obeležili letošnje Dneve evropske kulturne dediščine in Teden kulturne

dediščine, ki so letos potekali v znamenju kulinarčne dediščine, zato ni naključje, da so

potekal v gostilni in da so bili prigrizki tudi sestavni del predstave. (OB)

Predjamska »štorja«

Štorja o Predjami je stara verjetno toliko, kolikor je stara legenda o Erazmu Predjamskemu.

Ta naj bi se v jami skrival leto dni in svojim sovragom v posmeh metal češnje. Od takrat dalje veljajo Predjamske globine za skrivnostne. Nad njimi se navdušuje in v njih raziskuje tudi Jamarski klub Borovnica (JKB). Kako se tudi ne bi, ko pa zmerom znova odkrivamo kakšen podaljšek, kjer človeška noga še ni stopila.

Erazem Predjamski

Gre za eno izmed večjih jam, ki leži 10 km severozahodno od Postojne in naše najbolj znane Postojnske jame. Tu nas presune v skalo vklesan grad, ki se s svojo markantnostjo vtisne slehernemu obiskovalcu v spomin. Po legendi naj bi se v njem skrival vitez Erazem Predjamski. S tem, ko se je pridružil kralju Matiji Korvinu, se je zameril avstrijskemu cesarju. Ta je svojim podložnim naročil, naj ga ujamajo. Tako je bil vitez primoran prebivati v gradu ves čas obleganja. Uspešno se je branil in jim kar leto dni z gradu hihitajoče metal češnje. A konec se ni odvil junaku v prid. Ker Erazma niso mogli pokoriti na pravičen način, ga je izdal podkupljen služabnik, ravno ko se je mudil tam ... na *stranišču*.

Jama nekoč

Predjama je bila torej vse od Erazma zavita v tančico misterioznosti. Spraševati so se začeli, kam jama vodi? Bojda naj bi Erazem z Vipavskega po skrivnih rovih dobival ves potreben živež. A kot pravi predsednik JKB Peter Svete je Erazmova zgodba »sicer legenda, ki ni znanstveno podprta. Vendar obstaja del jame, rov, ki se stika s površjem. Tam bi Erazem lahko prišel na površje in dobival hrano iz okoliških vasi.« Jamo opisuje tudi Valvasor v svoji sloviti *Slavi vojvodine Kranjske*. Da je jama stara, nam da čutiti tudi zaporedna

številka. V *Jamarskem katastru* ima dokaj *zgodnjo* oznako 734. Danes je namreč odkritih skoraj 14.500 jam, številke pa v katastru rastejo zaporedno – pač po času odkritja.

Začetek sistematičnih raziskav

Bolj intenzivno se je začelo vršiti odkrivanje jame v zadnjih 30 letih. Različna jamarska društva odkrivajo Predjamo, ki je s svojimi gabariti postala pravcati jamski sistem in s tem legenda slovenskega jamarstva. Da kakšna jama dobi takšno *titulo* se morata združiti vsaj dve dolgi jami. Slednji jamski sistem se uvršča na peto mesto po dolžini izmerjenih rogov. Do začetka leta 2020 je združeval štiri jame in meril v dolžino slabih 14 km.

Borovniški rov

V zadnjih dveh letih pa so se dosedanje dimenzije jame ponovno povečale. V začetku lanskega leta je jama ponovno začela *šibati*, kot se reče v jamarskem žargonu. Poleg nadobudnih jamarjev borovniškega kluba so se na *štrik* podali tudi z Ajdovskega in Postojnskega. Vsi skupaj pa smo morali svoje

obetajoče raziskave zaustaviti zaradi *rojstva* korone. Vendar se je *preboj* zgodil navkljub oteženemu delu, čeprav so bile raziskave v času poostrenih ukrepov seveda ustavljene.

V jami je vladala pravcata evforija, tako da so se točne številke spreminjale iz tedna v teden. Jama se je v soboto in nedeljo – če ne že kar v petek – napolnila s srčnimi ljudmi, ki vse bolj ver-

jamejo, da se v Erazmovi zgodbi skriva zrno resnice. »*Predvidevali smo, da se možna nadaljevanja odpirajo proti zahodu, kamor tudi odteka voda.*« Gre za potok imenovan Lokva in drugi manjši vodotoki, ki se mu pridružijo pod površjem. »*Tako smo začeli s plezanjem kaminov – vertikalnih stopenj znotraj jame. Na ta način smo odkrili dvoje manjših in dvoje večjih odkritij.*«, navdušeno ilustrira jamska predvidevanja predsednik Peter.

V začetku marca smo praktično ob istem času našli dva glavna rova. Od dveh rogov gre »*eden nižje v področje Lokve, poimenovan kot Borovniški rov z dolžino 251 metrov. Drugi – Rov Marjana Vilharja – pa gre navzgor in šteje okoli 2042 metrov.*« Slednji je zato bolj suh in okrašen s kapniki. Poimenovan pa je po nedavno preminulemu postojnskem jamarju. Ker leži na predelih, kjer je pred več milijoni let tekla voda, je jamsko okolje – predvsem blato – suho. To pa ne velja za *Borovniški rov*, kjer nadaljevanje sledi v smeri odtekajoče vode, zato je veliko namočenih blatnih sedimentov in je nadaljevanje težko. Oba predela pa sta namenjena vsekakor le jamskim sladokuscem, saj predeli niso nič kaj *romantični* – gledano z vidika tistih idiličnih prizorov z vlakcem. Tudi z vidika napredovanja so tu rovi pridržani le jamarskim društvom, saj se je potrebno spoznati na vrhno tehniko, ki pritiče jamarstvu.

Preboj za sifonom

Nekega junijskega vikenda smo jamski raziskovalci doživeli nova odkritja. Kar je l. 1997 uspelo le potapljačem, je sedaj uspelo tudi nam. In to po suhem. Našli smo prehod in prišli za sifone Lokve! Rov velikih dimenzij vodi v obe smeri do ogromnih dvoran. Odkritje je sprožilo domino efekt: saj nas v tem delu čaka še precej razisko-

vanj zaradi številnih kaminov in odcepov na višjih ravneh. A to še ni vse! V istem vikendu je druga ekipa – sestavljena iz članov DZRJ Luka Čeč Postojna in JKB – našla tri nadstropja višje veliko nadaljevanje tudi v Lenčkovih jami. Tu je bilo do sredine julija namerjenih 771 m novih rogov. Odkritje je pomembno zaradi povezave Lenčkove jame s Predjamskim sistemom, ki je verjetno le še vprašanje časa. In ta povezava bo Predjamski sistem podaljšala za debelih 1730 m.

Da Erazmova legenda vsebuje tudi nekaj resnice, priča tudi veliko odkritje v Rovu netopirjev. Gre za ožino, ki smo jo Borovničani in Postojničani začeli kopati pred štirimi leti. Za to ožino se skrivata dve veliki dvorani (*Vilinska dvorana*), nato pa rov konkretnih prečnih dimenzij (*Vilinsko kraljestvo*). Tu smo namerili dodatnih 421 m.

Vsota vseh namerjenih rogov v lanskem letu znaša kar 2891 m, kar je več kot dober ulov. Vsi pa smo prepričani, da nas čakajo še velika odkritja, kar se je potrdilo v zadnjih vikendih, ko smo zopet našli nova večja nadaljevanja in do sedaj neznane čudovite dvorane. To pa je tudi čar vse jamarske dejavnosti in tisti »*zakaj (to počnete)?*«.

Janez Mevec,
Jamarski klub Borovnica

JAMARSKA ŠOLA

JKB ima poleg raziskovalne za svojo nalogo tudi izobraževalno dejavnost. Če povemo po domače: izšolati želimo nove nadobudne člane. Če si ob gornjih odkritjih dobil/a kurjo polt in bi se rad/a preizkusil/a tam spodaj – v jami namreč – potem lepo povabljen/a. Glede starostne omejitve je edini pogoj 14+. Druge ovire in pomisleke pa bomo odpravili skupaj. **Pričetek bo 17. novembra ob 19h v TVD Borovnica.** Za več informacij pa se lahko obrnete na: ana.makovec@gmail.com.

Vabilo

Vabljeni na komemoracijo
ZB Borovnica vabi na

KOMEMORACIJO OB DNEVU SPOMINA NA MRTVE

V nedeljo 31. 10. ob 15. uri pri spomeniku na bregu.

VABILO

Vse otroke od 1. do 9. razreda, ki radi plešete, poje in nastopate, vabimo, da se nam pridružite v

OTROŠKI FOLKLORNI SKUPINI.

Vaje bomo imeli ob četrtnih, od 17:00 do 18:00 za otroke od 1. do 4. razreda in od 18:00 do 19:30 za otroke od 5. do 9. razreda, v mali telovadnici OŠ Borovnica.

Prve vaje bodo 4. novembra 2021

Za več informacij lahko pokličete Kristino (030 922 041) ali Saro (041 901 969).
Lepo vabljeni!

Kulturno društvo Borovnica

Šumeči Klas, prvi del

Imava težavo. Odločava se, na katero lokalno občinsko stran Našega časopisa naj spada članek, ki ga prebirate.

In to je dobro. Ker to pomeni, da sta med seboj sodelovali dve občini, dva kraja, dve društvi, dve skupini. Tako kot tudi dva piševa tale članek. »Sodelovanje«. V aktualnih nekoliko čudnih časih vedno bolj življenjsko ogrožena beseda, a tokrat ne med dvema folklornima skupinama. Kaj pomeni, ko ta beseda »postane meso«, smo dokazali in dokazujemo v Folklorni skupini Klas iz Horjula in Folklorni skupini Šumnik iz Borovnice.

Epidemija je seveda naredila svoje in tudi na kulturni dejavnosti poskrbela za veli-

ko prevetritev. Marsikje je pustila veliko praznino, odri so samevali, zavese so bile spuščene, reflektorji ugasnjeni ... Pa tudi vaj različnih dejavnosti ni bilo, bil je tak »mr-tvi tek« kulturnih skupin. In za marsikate-ro skupino je bila ta socialna distanca le še zadnji žebelj v krsto ... A so tudi skupine, ki jim je koronavirus dal vetra v jadra, ki so dale priložnost za nove ideje, nova sodelo-vanja.

Obe folklorni skupini, tako horjulska kot borovniška, sta se soočili z občutnim po-manjkanjem članov, pa sta se tako na začet-ku poletja odločili, da združita moči. Povod za to je bilo gostovanje v Nemčiji, kamor smo bili vabljeni horjulski folklorniki. Ker je bilo še veliko plesnih čevljev brez lastni-ka, smo v njih povabili borovniške noge. In

poglej, bili so jim prav. In bilo je dobro. No, nekateri so imeli samo težave z »lajbči«, ka-terih velikost je bolj spominjala na palčkove dimenzije.

Poletni vroči večeri so tako za 20 folklor-nikov minevali na vročih vajah. Namesto da bi se zvečer spočili po napornem dnevu, smo si vzeli čas in prišli v Prosnetni dom še malo razmigati. Ker je bila za nami več kot enoletna pavza, smo morali priti nazaj v kondicijo in vaditi čisto celo poletje. Nad nami pa je s svojo strokovnostjo in potr-pežljivostjo bedela mentorica Marija Čipič Rehar, ki je poskrbela, da nismo bili mokri samo zaradi vročine ...

Kako se zgodba o sodelovanju nadaljuje, preverite na horjulskih straneh ...

Eva Žakelj in Rok Mihevc

Tudi Tonje korona čas vidijo kot priložnost

Dekleta ŽPZ TONJA ljubitelji lepih pesmi in kulturnih dogodkov razveseljujejo že več kot dvajset let, čeprav 20. obletnice zaradi korone še niso uspele praznovati.

Glasovi dveh generacij se skozi več sezon zlivajo v sozvočje sproščenega, a delovnega vzdušja, rezultati tega pa so lepo slišni.

Pohvalijo se lahko z dvema zgoščenkami, na drugi je izbor pesmi s koncertov. Trikrat so nastopile na regijskem tekmo-vanju, na Vrhniki (2016), v Ljubljani (2013) in v Kočevju (2019), pa so prejele srebrno priznanje. Sodelovale so tudi na regijskih Sozvočjenjih: na Vrhniki (2012), v Zagorju ob Savi (2014) ter v Trbovljah (2018).

Svoje pevske izkušnje bogatijo na običajnih, v zadnjem letu tudi manj običajnih ter na intenzivnih vajah, pred korona seveda na nastopih in koncer-tih doma in drugod. Tonje so se velikokrat izkazale tudi kot

Snemanje videa z dronom

odlične organizatorice prire-ditev v kraju. Kulturni večeri z različnimi gosti, tudi narodno – zabavnimi ansambli, koncerti z nastopi solistov in orkestrrov GŠ Vrhnika, pevske revije v Bo-

rovnici, organizacijo slavnostne akademije idr.

Dva zanimivejša koncerta sta se odvila v letu 2017, ko so v Borovnici gostile ŽPZ »Pre-šernovke« Kulturnega društva

Slovencev Dr. France Prešeren iz Šibenika in MePZ Slovenske-ga kulturnega društva »Triglav« iz Splita. Maja 2018 so gostovale tudi pri njih in utrdile prijateljsko pevske vezi. ŽPZ Tonja stro-

kovno, z veliko dobre volje in prave mlade energije že pet let vodi zborovodkinja Eva Mori.

Žal je obdobje koronavirusa prekinilo marsikaj. Tudi njihov že podrobneje načrtovani sve-čan jubilejni koncert, napove-dan v aprilu 2020; kajti 8. marca 2020 so v goste povabile prijate-lja Adija Smolarja, ki je tik »pred zaprtjem« še uspel razveseliti občinstvo v večnamenskem prostoru OŠ dr. Ivana Korošca Borovnica. (Le vikend zatem so bile ustavljene vse prireditve po Sloveniji.) Takrat si ni nihče predstavljal, da bodo kulturne prireditve prekinjene za leto in več, da pevskih vaj kot so jih po-znale ne bo in se bodo preselile k vajam na daljavo. Mimogrede je iz zbora odšlo celo nekaj pevk.

Ostale pa so snemale svo-je glasove in videe tako, da je nastal kar se da poslušljiv in gledljiv posnetek ter pridobile tudi veliko novih računalniških veščin ... Seveda je k temu s svojimi znanji in entuziazmom veliko pripomogla tudi njihova Eva.

Ob tem so skušale ohranяти pevske kondicijo, se medseboj-no spodbujale in načrtovala reči,

ki si jih pred tem ne bi niti zami-slile. Izbrale so pesem Ti si moja ljubezen, ki so jo lahko posnele skupaj in hkrati na daljavo. Nji-hova pevka Lili Podlesnik je za novo nastali tekst našla izziv v dogajanju okrog nas in na sple-tu so Tonje objavile svoj posne-tek z naslovom Nisi moja koro-na. Letošnjo pomlad so se lotile druge pesmi, tokrat originalne, z naslovom Mini in maxi in jo posnele večinoma na prostem tudi s pomočjo zunanjih ak-terjev ter sodobne tehnologije – drona. Julija so zelo uspešno nastopile na mednarodni prire-ditvi Europa Cantat, v Slovenski Filharmoniji v Ljubljani.

Konec oktobra se odpravljajo na gostovanje v Dravograd, kjer bodo nastopile z MoPZ Čaki, izbirajo že pesmi za božični koncert, na katerega vas z upa-njem v izvedbo vabijo že danes. Sestavljajo tudi program jubilej-nega koncerta ter pišejo zbor-nik. Torej, dela jim ne manjka, pri tem pa jim želimo še veliko uspeha in ubranega petja.

*Po osnutku Jožice Rupar
zapisal Rok Mihevc*

»Pridejo trenutki, ko sodelavke Karitasa mnogim postanemo pomožni steber«

Župnijska karitas Borovnica praznuje lep jubilej.

Že 30 let v našem kraju skrbi za pomoč osebam potrebnim pomoči, tako na materialnem kot na psihološkem in duhovnem področju. Danes ta dobrodelna organizacija šteje 24 rednih sodelavk, deset jih pomaga občasno. Kakšne so stiske ljudi danes, kakšna je vloga Župnijske karitas Borovnica v času epidemije in kaj žene prostovoljce k takšnemu delu, sem se pogovarjal s tajnico in tudi gonilno silo organizacije, Damjano Košir.

Začniva z vašo lepo obletnico. Kako ste praznovali okrogli jubilej?

Ob slovesnosti 30-letnega delovanja Župnijske karitas Borovnica smo se pri slovesni sv. maši, ki jo je ob somaševanju vodil gospod nadškof gospod Stanislav Zore, zahvalili za vso Božjo dobroto, ljubezen in milosti, ki smo jo lahko preko svojih rok lahko darovali vsem, ki so se na kakršen koli način srečali s stisko v svojem življenju. K sodelovanju ob praznovanju slovesnosti smo povabili moški pevski zbor Štinglc, ki prav tako letos praznuje častitljivo 30. letnico delovanja zbora. Po končani sv. maši smo imeli krajši kulturni program, kjer so sodelovali s svojim petjem. Iskrena hvala njihovemu zborovodju gospodu Muller Aleksandru, za tako dobro vodenje zbora in želim jim še veliko skupnega petja in druženja. Med programom je zbrane nagovoril predstavnik Škofijske karitas gospod Jože Kern in nekdanji borovniški župnik Jože Stržaj. Ob 30-letnici Župnijske karitas Borovnica pa smo pripravili in dali v izdajo brošuro, kjer je zbrana zgodovina delovanja Karitasa ter podobico sv. Elizabete Ogrske, ki je zavetnica Karitasa ,medicinskih sester, pekov, revežev, brezdomcev in vdov.

Začetek dela Župnijske karitas Borovnica sega res v sam začetek organiziranega karitativnega dela v Sloveniji, mar ne? Kako pa se je začelo s to dobrodelno organizacijo v našem kraju? Kdo je bil njen pobudnik, kakšni so bili začetki?

Tako je. Slovenska karitas je bila ustanovljena 1. maja 1990, Župnijska karitas Borovnica pa samo leto dni kasneje, leta 1991. Pobudnik oz. ustanovitelj je bil tedanji župnik v Borovnici, g. Jože Stržaj. H karitativnemu delu je kot prve sodelavke povabil krasilke oz. čistilke cerkve, ki so se takoj odzvale povabilu. Pri slovesnosti ob ustanovitvi Župnijske karitas, so peli domači pevci-fantje, ki so tako lepo peli, da jih je gospod župnik poimenoval »Štinglci«. In ta moški pevski zbor skupaj z našo Karitas letos praznuje častitljivo 30-letnico delovanja. Prvi paketi z oblačili so bili namenjeni beguncem, ki so prihajali iz bivše države Jugoslavije, kasneje pa se je s pomočjo Škofijske karitas začelo razdeljevati tudi pakete s hrano.

Koliko članov Župnijske karitas Borovnica šteje danes in kdo so ti prostovoljci?

Danes Župnijska karitas Borovnica šteje 24 rednih sodelavk, deset jih pomaga občasno (prevozi, prevzem hrane, pomoč pri organizaciji prireditve ...) V zadnjih šestih letih se je v karitativno delo vključilo kar deset mlajših sodelavk. Vesela sem, da se nam pri našem karitativnem delu vključujejo tudi osnovnošolci in dijaki. Vsako srce ki čuti, vsake roke, ki imajo odprto dlan, je dobrodošlo, da se nam pridruži pri karitativnem delu.

Kaj vse nudi Župnijska Karitas Borovnica oz. kako lahko pomaga človeku v stiski?

Vsak prvi torek v mesecu imamo organizirano dežurstvo pri katerem se deli pakete s hrano in higienskimi potrebščinami. Prav tako v času dežurstva lahko vsak kdor pride, dobi obutev, oblačila, gospodinjske pripomočke, posteljnino, igrače ... V jeseni organiziramo zbiranje ozimnice. V zbiranje prehrabnih artiklov se vključujeta tudi

OŠ Borovnica in vrtec Mavrica. Ljudem, ki so se znašli v finančni stiski, po svojih zmožnostih pomagamo pri plačevanju položnic. Največkrat so to stanovanjski stroški, kurjava, šolska prehrana, zdravstveno zavarovanje, naravne nesreče ... S pomočjo Škofijske karitas Ljubljana vsako leto omogočimo eni družini letovanje na morju, prav tako družinam pomagamo z denarnimi boni pri nakupu šolskih potrebščin. Župnijska karitas Borovnica ima na voljo za izposajo šest bolniških postelj, dve sobni stranišči, en voziček za prevoz bolnika in en prostostoječi trapez. Po dogovoru je možna občasna oskrba na domu in prevoz .

Oblike stisk se skozi leta delovanja verjetno niso veliko spremenile. Spremenil pa se je pristop k reševanju stisk. Kako ste organizirani danes?

Sodelavke Karitasa se redno izobražujemo na seminarjih, ki jih organizira Škofijska karitas Ljubljana, nekaj pa jih je organizirala tudi naša. Na teh predavanjih dobimo veliko informacij in znanja, ki ga potrebujemo pri svojem delu. Udeležujemo se tudi izobraževanja o usposabljanje oseb, ki delajo v stiku z živili, z naslovom HACCP za nevladne organizacije. Ljudje danes velikokrat potrebujejo nasvet, pogovor, nekoga, ki razume njegovo stisko. Na pravi način moramo znati dati tako materialno kot duhovno pomoč. Mati Terezija pravi: »Prijazne besed so lahko kratke in preproste, njihov odmev pa nje neskončen.«

Se je stiska ljudi poglobila? Je pomoči potrebnih več kot nekoč?

Lahko bi rekla, da je pomoči potrebnih sedaj za polovico manj, kot jih je bilo pred približno sedmimi leti, vsaj glede paketov s hrano in higienskimi pripomočki. Po strukturi upravičencev je največ samskih oseb, sledijo več članske družine. Največji problem jim predstavlja plačevanje stanovanjskih stroškov.

Poznamo več vrst stisk, nekateri potrebujejo le pogovor, bližino. . .

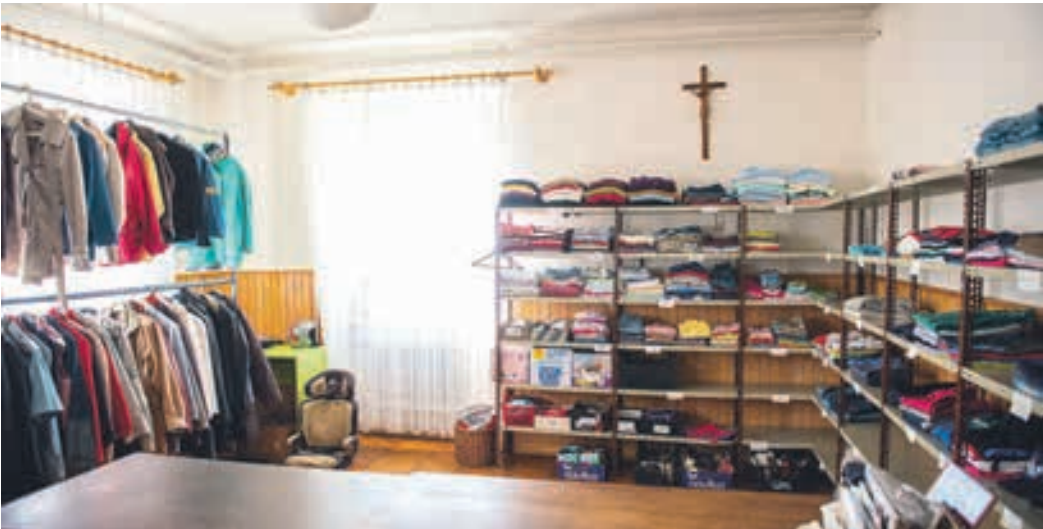
Včasih ni potrebno veliko storiti, da nekomu polepšaš dan. Samo ustaviti se moraš, pogledati bližnjega v oči , ga pozdraviti in ga slišati. Ja, imeti ga čas slišati in poslušati ... Kako preprosto je, pa kako težko je to narediti. Vsem se neznansko mudi, tudi časa za pozdrav skoraj več ni ... Pravi jo, da je pogovor hrana za dušo. Ljudje so danes osamljeni tudi na duši, ker nimajo nobenega, s katerim bi se lahko pogovarjali in zaupali svoje težave. Pridejo trenutki, ko postanemo sodelavke Karitasa pomožni steber oseb, kateri pomagamo nositi težo bremena. Pa vendar nam ta bremena niso pretežka, ker vsakega, ki ga srečamo na svoji poti, sprejememo in mu pomagamo v duhu Božje ljubezni.

Kakšna je vloga Župnijske karitas Borovnica v času pandemije?

V prvem valu se je Župnijska karitas s svojimi sodelavkami in prostovoljci pridružila Civilni zaščiti Borovnica. Zagotavljala je pomoč vsem bolnim in starejšim od 65 let, ker jim je bilo z zakonom prepovedano hoditi v trgovino zaradi nevarnosti, da bi se okužili in zboleli zaradi koronavirusa. Nudili smo jim pomoč pri nabavi hrane in higienskih pripomočkov, pri plačilu položnic, pri zdravstvenih storitvah, preskrba z zdravili in tehničnimi pripomočki, pri prevozu, ker je bil javni prevoz ustavljen. Prav tako smo se sodelavke odzvale povabilu občine Borovnica za pomoč pri izdelovanju zaščitnih obraznih mask. V času epidemije ni bil mogoč vstop v prostore Karitasa. Vsak upravičenec je preko prejel SMS sporočilo, ob kateri uri naj se oglasi po paket in dobil navodila glede samozaščite. Paket je lahko prevzel

Tajnica Župnijske karitas Borovnica Damjana Košir

Prostori v Župnijski karitas Borovnica, kjer delijo tudi oblačila

Prostovoljki Damjana in Jana pripravljata pakete hrane

pred vrati. Sodelavke pa smo veliko paketov kar same dostavile do upravičencev.

Vi pomagata ljudem, kdo pa pomaga Župnijski karitas Borovnica? S kom sodelujeta?

Delovanje Župnijske karitas Borovnica je v vseh pogledih, finančnih in materialnih, odvisna od dobrotnikov. Letno se organizira zbiranje ozimnice, otroci v vrtcu in OŠ zbirajo prehrabne artikle in higienske pripomočke , ki se jih potem razdeli med pomoči potrebnim. V trgovini smo imeli košaro, kjer so se zbirali artikli dobrotnikov. Hrane dobimo od Škofijske Karitas Ljubljana, iz blagovnih rezerv Republike Slovenije, imenovano EU hrano, preostalo hrano pa kupimo sami z zbranimi finančnimi sredstvi. Kar se pa tiče finančnih sredstev, pa ima Župnijska karitas Borovnica prilive od dobrotnikov, vsako letna donacija občine Borovnica, podaritev 1% odmerjene dohodnine za ŽK Borovnica, nabirka Karitasa, nabiralnik Karitasa v cerkvi pod korom in dobrodelni koncert.

Lahko rečemo, da ste v Župnijski Karitas Borovnica zelo pomemben člen, lahko bi rekli gonilna sila. Kaj vas žene v to prostovoljno obliko dela? Kako ste vi prišli v stik z Župnijsko karitas Borovnica?

Vedela sem, da v župniji deluje Karitas, poznala sem poslanstvo karitativnega dela, pa vendar sem potrebovala čas, da sem odločila za ta korak, odločilne so bile besede gospoda župnika, ki vsako

leto, ko se praznuje nedeljo Karitasa, povabi k sodelovanju nove sodelavke. Delo z ljudmi, predvsem s tistimi, ki potrebujejo kakršno koli pomoč v stiskah, v katere jih pahne življenje, me veseli, notranje bogati, mi daje moči po božji Ljubezni in se ob tem delu tudi sama bogatim in zorim na polju Življenja in Ljubezni. »Dajte Jezusa svojim ljudem, ne z besedami, ampak z zgledom, s svojo ljubeznijo do njega, z izžarevanjem njegove svetosti in s širjenjem vonjave njegove ljubezni« pravi mati Terezija.

Je včasih po težkih zgodbah težko zaspiti?

Če imaš vero, zaupanje v Boga, da lahko nekomu položiš na oltar vso bridkost tega sveta potem, ti je teža bremena lažja, ker veš, da imaš ob sebi Njega, ki ti daje moči in tolažbo in te nikoli ne zapusti.

Nam za zaključek zaupate kakšno zgodbo s srečnim koncem?

Zame se vsaka zgodba srečno konča, če je uporabnik, ki je prosil za pomoč dobil tisto, za kar je prosil in je zadovoljen s sprejetim. Naj bo to samo obleka, prošnja za prevoz, prošnja za plačilo položnice, prošnja za posvet.... Izraz veselja na obrazu in pogled hvaležnosti je za nas največje plačilo za naše delo. Naj še enkrat citiram mati Terezo: »Sem le majhen svinčnik v rokah Boga, ki piše ljubezensko pismo svetu.«

Rok Mihevc

Iz naftalina (4.)

Biljana Milašinović – Bili, športno ritmična gimnastičarka

Športno ritmična gimnastika se je v svetu pojavila že v prejšnjem stoletju, potrditev pa je dobila leta 1984, ko so tekmovalke prvič uradno nastopile na olimpijskih igrah v Los Angelesu ZDA.

Ta športna panoga združuje elemente baleta in plesa, tekmovalje poteka v več disciplinah in sicer v mnogoboju, z vajami brez rekvizitov, s kolebnico, z obročem in vajami s tremi rekviziti: žogo, trakom in kijem.

Pred tridesetimi leti se je s tem zahtevnim športom začela ukvarjati tudi Biljana (rojena 1984), ko je bila v prvem razredu osnovne šole dr. Ivana Korošca v Borovnici. Njen vzornik je bil znani filmski igralec kitajskega rodu Bruce Lee (filozof, borec borilnih veščin »kung fu«), ki je znal narediti »špagu«. Biljana je

drugorojenka staršema, ki sta se v Slovenijo priselila iz BIH leta 1977, leta 1979 pa sta si nov dom ustvarila v Borovnici. Rodile so se jima tri hčerke, s športom se je ukvarjala tudi najstarejša Slađana.

Razkošni talent Biljane je na enem izmed tekmovalj osnovnih šol nekdanje skupne občine Vrhnika, prepoznala trenerka ritmične gimnastike iz Vrhnike Špela Mohar in jo povabila v tedaj že uveljavljeno društvo ŠRG Vrhnika. Največja težava za obiskovanje treningov je bila vožnja iz Borovnice do Vrhnike, saj je javni prevoz na tej relaciji omejen. Na treninge jo je tako večkrat na teden vozil oče Drago, kakor tudi na tekme širom po Sloveniji.

Dobri rezultati treningov so se pokazali kmalu. Pričela je v pionirski, nato kadetski in mladinski konkurenci. Leta 1993 je prvič postala državna prvakinja med starejšimi pionirkami, leta 1995 je postala prvakinja med

kadetinjami, leta 1996 pa je na državnem prvenstvu osvojila 4. mesto prav tako med kadetinjami. Leta 1997 se je uvrstila v državno mladinsko reprezentanco, ki se je udeležila 6. ECA - evropskega prvenstva v Patrasu v Grčiji. Nastopile so s skupinsko vajo s kiji, kjer so med 23 reprezentancami osvojile štirinajsto mesto. leta 1998 pa je na državnem prvenstvu

Plesna skupina Srednje vzgojiteljske šole in gimnazije Ljubljana 1999

Biljana pri vaji s trakom na tekmi

ŠRG Vrhnika (kadeťinje, mladinke) 1995, z leve: Barbara Šinigoj, Tina Pajnič, Mojca Rode, Dušica Jeremić, Biljana Milašinović, Ursa Cvetko

osvojila 3. mesto v mnogoboju med mladinkami. V tem obdobju je nastopila tudi na več mednarodnih turnirjih v športno ritmični gimnastiki in dosegla nekaj odmevnih rezultatov: leta 1994 v Nitri na Slovaškem 1. mesto – pionirke, v Zagrebu 2. mesto – kadetinje, v Kaposu na Madžarskem 1. mesto-pionirke, leta 1995 na Dunaju v Avstriji 2. mesto – kadetinje, v Murski Soboti 1. mesto-kadetinje, v

Budimpešti na Madžarskem 2. mesto – kadetinje.

S treningi in tekmovalji je nadaljevala tudi v Srednji vzgojiteljski šoli in gimnaziji v Ljubljani, kjer se je vključila v plesno navijaško skupino, ki je nastopala v vseslovenskem projektu ŠKL. V letih 1999 in 2000 so osvojile prvo in drugo mesto med srednjimi šolami v Sloveniji. V začetku julija leta 2000 je nastopila v plesni skupini

Ognjene strele na 8. evropskem prvenstvu v Ljubljani, kjer so osvojile osmo mesto.

Nadaljnjo uspešno športno pot ji je preprečila poškodba kolena. Posvetila se je študiju na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani in ga uspešno končala. V času študija se je dodatno izobraževala in pridobila naziv trenerke Pilatesa in sodobnih plesov.

Franjo Modrijan

FS KLAS IN FS ŠUMNIK

VPIS NOVIH ČLANOV !

Si za ples?

VABLJENI!

SREDA OB 19:30 V OŠ BOROVNICA

PETEK OB 19:30 V HORJULU

Kontakt: 041 206 979 (Rok), 068 197 771 (Aljaž)

Županova beseda

Projekti za napredek občine

Spoštovane občanke in občani, v septembru smo uspešno zaključili z velikim in dolgoletnim projektom urejanja protipoplavne varnosti v horjulski občini.

S tem se odpirajo nove možnosti za razvoj podjetij, obrtnikov, kakor tudi občanom, ki želijo graditi stanovanjske objekte.

Lahko smo ponosni na ta projekt, ki je eden večjih in je terjal ogromno časa, usklajevanja in truda celotne občinske ekipe.

V preteklosti se je izkazalo, da samo če imamo urejeno dokumentacijo, lahko kandidiramo za sofinanciranje projektov s strani države ali EU.

Na tak način gradimo tudi vse aktualne odprte projekte, pa naj si gre za prizidek k vrtcu ali pa sanacija ceste med Podolnico in Brezjami.

Ko grem na obhod po naših gradbiščih, je lepo videti kako dela napredujejo skladno z načrti. Prizidek k vrtcu Marjetica ima zaključena dela v betoniranju, sedaj izvajalec nadaljuje s pripravo za gradnjo pritličnega dela. Ko bo prizidek dokončan, bo to velika pridobitev za vse družine z majhnimi otroki v občini.

Zavedati se moramo, da je vzgoja mladih izredno pomembna pri razvoju kraja ali skupnosti. Ni iz trte zvit star pregovor, da na mladih svet stoji! Če bo naše okolje primerno za družine, bomo lahko še dolga leta spremljali, kako se razvija in napreduje. Veseli me tudi, da rekonstrukcija ceste od Podolnice do Brezij poteka po načrtih.

Pomembno je, da še pred snežnimi padavinami odstranijo dotrajano asfaltno površino ter cesto preplastijo in razširijo. Za varnost smo poskrbeli tudi na Lesnem Brdu. Prihajajo krajši dnevi, zato smo postavili nove sodobne ulične svetilke.

Za konec vas še pozivam, da še vedno pazite na zdravje. Ugotavljam, da smo med bolj uspešnimi občinami v boju s koronavirusom. Precepljenost je dobra, številke okužb pa majhne. Samo tako naprej! Poskrbite za imunski sistem, poskusite čim več časa preživeti na svežem zraku, v gozdu, kjer lahko v tem jesenskem času nabiramo tudi gozdne plodove v naši okolici. Želim vam prijetno jesen.

Župan Janko Prebil

Gradbene novice

Zaključeni večletni projekti

V septembru in prvi polovici oktobra je bilo na gradbiščih po občini zelo živahno. Z zadnjimi deli se je sklenil projekt protipoplavne ureditve, rekonstrukcije cest so v zaključni fazi ali pa napredujejo po načrtu, kakor tudi gradnja prizidka pri Vrtcu v Horjulu. S temi aktivnostmi na občini skrbijo za razvoj in varnost ter kakovost bivanja v naši občini.

Prizidek k vrtcu lepo napreduje

Širitev prostora, namenjenega vrtcu Marjetica v Horjulu, napreduje po načrtih. Gradbena dela podkletenega betonskega dela so zaključena, tako da se je že začela druga faza, torej gradnja pritličja. Izvajalcem del je nekaj težav povzročila visoka podtalna voda in prisotnosti vode v zaledju gradbene jame. Zato so v

Kletni del prizidka k vrtcu v Horjulu je končan, sedaj sledi gradnja pritličja.

Pri Huliotu so zaključili z deli protipoplavne varnosti.

Urejanje odvodnjavanja meteornih voda ob glavni cesti med Horjulom in Dobrovo.

Določene dele ceste so na novo asfaltirali.

Cesta na Koreni tik pred asfaltiranjem.

kleti izvedli vodotesno bela kad, da ne bi kasneje, ko bo prizidek končan, prihajalo do vdora vode ali vlage. Z urejanjem protipoplavne varnosti na tem območju se bo sicer v prihodnje onemogočilo vodi, da bi prihajalo do takšnih težav.

Rekonstrukcija prepusta na cesti v Kajndol – Vrzdenc

Gradbena in asfalterna dela na cesti v Kajndol na Vrzdencu so končana. Za varnost pešcev in ostalih uporabnikov ceste je v načrtu še postavitev varovalne ograje. S tem zadnjim prepustom na hudourniškem vodotoku se je tudi uredila protipoplavna varnost na Vrzdencu.

Cesta na Koreni tik pred zaključkom

Z zadnjimi deli na odseku ceste na Koreni, ki vodi proti Slevci, se končujejo tudi aktivnosti na tem gradbišču. V zaključni fazi, do zaključka redakcije našega časopisa, je izvajalce čakalo še polaganje finega planuma in asfaltiranje. Vsa dela bodo končana do sredine oktobra.

Cesta med Brezjami in Podolnico zelo blizu polaganja asfalta

Na lokalni cesti, ki povezuje Dobrovo in Horjul, natančneje na odseku Brezje – Podolnica, so v oktobru potekala dela na sistemu odvodnjavanja oziroma meteorni kanalizaciji. Po izkopu in polaganju jaškov je

Varčne svetilke bodo poskrbele za boljšo vidljivost v mesecih, ko so večeri daljši.

sledilo polaganje kinet. Po izvedenih delih odvodnjavanja se bo izvedla rekonstrukcija ceste. Najprej sledi odstranjevanje spodnjega in zgornjega ustroja, priprava za asfaltiranje in na koncu še samo asfaltiranje. Na občini Horjul se zahvaljujejo občanom za potrpežljivost in razumevanje ob zaporah, ki nastajajo zaradi gradnje.

Omilitveni ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti na Ligojščici

Večletni projekt urejanja protipoplavne varnosti v horjulski občini se je s koncem septembra tudi uradno končal. Urejanje vodotokov je bilo nazadnje izdelano pri podjetju Huliott in v Ljubojni. Zaradi varnosti bodo na določenih odsekih v Ljubojni postavili le še varovalne ograje, ki bodo znotraj naselja izdelane iz lesa in kamnitim brežinam ali opornim zidovom dodale tudi lep izgled. Na odsekih, kjer struga poteka ob cesti, bodo namestili standardne varovalne cestne ograje.

Župan Janko Prebil pojasnjuje: 'S temi zadnjimi deli bomo zaključili izjemno pomemben projekt, na katerem smo intenzivno delali več let. Veseli me, da bomo s tem omogočili razvoj občini in občanom.'

Javna razsvetljava na Lesnem Brdu

Po obnovi vodovoda na delu vasi Lesno Brdo so ob cesti postavili tudi novo, sodobno javno razsvetljava. Gre za svetilke z nizko porabo električne energije, ki bodo v dolgih večerih omogočile varnejše sprehajanje pešcev ob cesti. Ob tem so določene dele ceste tudi na novo preplastili in uredili odvodnjavanje meteornih voda.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Obnovitvena dela grobnice na Lesnem Brdu.

Zaključena so dela na vodotoku v Ljubojni.

Prizidek k vrtcu Horjul lepo napreduje.

Spoštovani župan Janko Prebil!

Ob vašem osebnem jubileju, vam in srca želimo veliko zdravja in sreče ter uspešno vodenje naše občine tudi v prihodnje.

Sodelavci občinske uprave Občine Horjul.

Tekmovanje v gasilskih športnih disciplinah

Zadnji konec tedna v septembru je v Zalogu potekalo občinsko tekmovanje v gasilsko-športnih disciplinah Zalog. Organizacijo tekmovanja so prevzeli v roke Gasilska zveza Dolomiti in gasilsko društvo Zalog.

Žal je bila zaradi koronarskih ukrepov udeležba nekoliko manjša kot prejšnja leta, a vese-
lje ob tem, da se ponovno lahko

tekmuje, toliko večje. V Gasil-
ski zvezi Horjul je tekmovalo 8
ekip pionirjev in mladincev ter
8 ekip članov, članic in veteran-

skih ekip. Moramo omeniti, da
je tekmovanje potekalo po pri-
poročilih NJZ, kar je pomenilo,
da so ekipe predstavljale svoj

mehurček. Torej po prihodu na
tekmovanje ni bilo nič druženja,
tako kot se spodobi za takšna
srečanja, ampak je bilo treba
takoj domov.

Vsaka gasilska zveza je pode-
lila medalje in pokale takoj za
tem, ko so ekipe dobile rezul-
tate. Lado Prebil, predsednik
Gasilske zveze Horjul, ugotov-
lja: "Tudi korona je v gasilstvu
pustila sledi, kar se kaže v manj-
šem številu tekmovalnih enot.

Rezultati so morda malo slab-
ši, saj so ekipe tudi manj treni-
rale kot običajno. Ker je bilo v
letošnjem letu državno prven-
stvo v gasilskih športnih disci-
plinah, tudi temu tekmovanju
določene ekipe niso posvečale
posebne pozornosti.

Vseeno smo lahko zadovoljni,
da smo se tekmovanja udeležili
in dosegli solidne rezultate.

Peter Kavčič,
foto arhiv GZ Horjul

Obvestilo

Kosovni odvoz odpadkov

Potrebne so predhodne prijave do 12.11.2021 preko spletne strani Voke
Snage www.mojiodpadki.si/urniki/kosovni-odpadki

Če potrebujete dodatne informacije ali imate dodatna vprašanja, jim
lahko pišite na naslov vokasnaga@vokasnaga.si ali pokličite v njihov
center za podporo in pomoč uporabnikom na številko 01 477 96 00.

**Obrazec lahko prejmete tudi v sprejemni pisarni
Občine Horjul.**

**Naročila bodo sprejemali do petka 12.11.2021.
Odvoz pri samih uporabnikih pa bodo opravili na
dan 18.11.2021.**

Odvoz kosovnih odpadkov je za občane enkrat letno brezplačen.
Odpadkov, ki niso kosovni odpadki, ne bodo odpeljali in bodo o njih
obvestili pristojne inšpekcijske službe. Kosovne odpadke lahko pripravite
za odvoz po 20.00 uri pred dnevom odvoza oziroma do 6.00 ure na dan
odvoza, če ni drugače dogovorjeno z Voka Snago.

Žažarski gasilci ponovno uspešni na planiški velikanki

Žažarski gasilci so ohranili izjemen niz uspehov na tekmov

Na letošnjem
tradicionalnem
tekaškem vzponu na
letalnico bratov Gorišek
so se poleg posameznih
tekačev in tekačic
pomerile tudi štafete
gasilcev.

Žažarčani imajo na letalnici
lepo bero uvrstitev na najvišja
mesta in tudi letos ni bilo nič
drugače. Za zmago jim je sicer

zmanjkalo nekaj moči in so se v
kategoriji poklicnih štafet uvr-
stili na 2. mesto. Ekipi Žažar 3
se je z odličnim 4. mestom med
najboljšimi pridružila ekipa Ža-
žar 4.

Da bo motivacija prava za
vzpon na 202 metrov višine
in 400 metrov dolžine tudi za
naslednje leto, so za nagrado
prejeli 4x zipline spust v Planici.
Po tem, ko je lansko leto tekmo-
vanje odpadlo, a ne zaradi koro-
ne, pač pa zaradi velikega kupa
snega v izteku skakalnice, ki ga

sedaj hranijo drugje, je bilo so-
delujočih tekmovalcev kot tudi
gledalcev nekaj manj kot v pre-
teklosti.

Na tekmah Planica Red Bull
400 je sicer PGD Žažar priso-
tno že od samega začetka. Za
tekmovalce pomeni preizkus
vzdržljivosti in seveda dokaz,
da zmorejo s tako težko progo
opraviti še bolje kot v prejšnjih
letih. Hkrati pa nastopati v ekipi
pomeni še dodatno motivacijo
za uspeh tako posameznika kot
društva. Seveda pa se uspeha

Pri uspehu štafete je pomembna taktika in usklajenost ekipe.

veselijo tudi ostali člani društva
in vaščani Žažarja, kar dokazu-
jejo vestni navijači, ki so bodrili
tekmovalce pod in ob planiški
velikanki. Na to tekmovanje se
tekmovalci pripravljajo kar ne-
kaj časa, predvsem z vzdrževa-
njem kondicije in seveda tekom
v strm klanec. Pomembna pa
je tudi taktična priprava, da se
na tekmi tekmovalci pravilno
razporedijo in določijo pravi-
len tempo teka. Tekmovanje kot
je vzpon na skakalnico je tudi test
uigranosti, taktične in fizične

pripravljenosti tekmovalcev si
lahko ogledate vse dosedanje
dosežke poklicnih štafet Plani-
ca Red Bull 400:

2021: 2. mesto PGD Žažar 3, 4.
mesto PGD Žažar 4
2019: 2. mesto PGD Žažar 1, čas
3:29.0, 15. mesto PGD Žažar 2,
čas 4:28.1 (šafeta 4 tekmoval-
cev),
2018: 3. mesto PGD Žažar 1, čas
3:33.6, 11. mesto PGD Žažar 2,
čas 4:40.5 (šafeta 4 tekmoval-
cev),

2017: Žažar, 1. mesto (šafeta 8
tekmovalcev), ni podatka o času,
2016: Žažar, 1. mesto (šafeta 8
tekmovalcev), čas 2:34.5,
2015: Žažar, 1. mesto (šafeta 8
tekmovalcev), čas 2:36.0,
2014: tek ni bil organiziran zara-
di prenove skakalnice,
2013: Žažar, 2. mesto (šafeta 8
tekmovalcev),
2012: (gasilske štafete še niso
nastopale).

**Peter Kavčič, foto: Red bull
content pool**

Šumeči Klas, 2. del

Prvi del članka lahko preberete na borovniških straneh.

Verjetno vas zanima, kako je potekalo naše gostovanje v Nemčiji in od kod je prišlo povabilo... V majhni vasi Eberstedt vsako leto organizirajo festival slovenske kulture, kjer nastopijo slovenski kulturni ustvarjalci. Letos so poleg narodno-zabavnega ansambla Avsenik ter skupine pevke povabili še horjulsko Folklorno skupino Klas, da bi jim zaplesali splete različnih pokrajin naše Slovenije. Tako smo zaplesali splete Bele krajine, Trsta, Horjula, Koroške, Trente in Prekmurja. Navdušeni nad spretnostjo naših korakov, folklornim nasmeškom in ubrnim petjem, so nas obiskovalci nadgradili s pozornim spremljanjem in mnogimi aplavzi.

S tamkajšnjimi prebivalci in obiskovalci smo se dobro razumeli in zvečer ustvarili tudi prijetno vzdušje na zabavi. Vikend v Eberstedtu se je hitro iztekel, ne pa s tem tudi obisk Nemčije. Sledil je namreč še obisk Berlina z ogledom glav-

nih znamenitosti in predstavitvijo našega znanja z uličnim nastopom tudi Berlinčanom. Za vzdušje sta poskrbeli Tajda in Karmen, »mimoidoči turisti«. Tajda je veselo ploskala in z nekaj evri v kovček harmonike Berlinčanom nakazala, kako se to dela, Karmen pa je fotografirala in snemala z vseh strani, da je nastop izpadel kar se da na visokem nivoju. Napočil je čas za slovo in odhod iz Nemčije, iz katere smo odnesli veliko prijetnih spominov.

Poskus združitve dveh skupin se je tako odlično obnesel. Med nami so se hitro stkala prijateljstva, zato smo iskali način, da bi jih z nadaljevanjem še poglobili. Ker smo dokazali, kako samo sodelovanje in povezovanje rojeva obilne sadove in prijateljstvo. In ker se železo kuje takrat, ko je vroče, smo se kar hitro družno odločili, da vse dogajanje v Nemčiji predstavimo tudi domači publik. Priredili smo dva koncerta, seveda tako v Horjulu kot v Borovnici, večer pa naslovili kar z naslovom »Žlahtni časi«. Vsi nastopajoči smo namreč zelo hvaležni, da nam je kon-

certa uspelo izvesti, saj v luči današnjih časov to ni tako samoumevno, kot je bilo nekoč. Pa vendar, časi so enkrat lepši, drugi malo manj, vedno pa je od nas odvisno, ali bomo v njih uživali in si jih naredili najbolj žlahtne kot si jih lahko. Človeški spomin je na srečo tako narejen, da si bolj zapomni lepe stvari kot slabe. Upava, da si boste zapomnili in vam bo v navdih tudi za lepa zgodba o sodelovanju. In če ste si zaželeli njeno nadaljevanje, tretji del, imava veselo novico za vas. Sodelovanje se nadaljuje in o tem boste gotovo še brali ...

Eva Žakelj in Rok Mihevc

Slovenska zastava v čast domovini

Peter Bastarda

da postavimo slovensko zastavo na dan državnosti, je padla enkrat pozimi, ko smo še malo bolj spremljali politično dogajanje pri nas in so nas politiki razočarali, saj nismo vedeli več, ali bomo imeli zastavo z zvezdo, z mavrico oziroma ali bomo sploh že imeli to našo državno zastavo! Zato smo se skupaj brati in v družini odločili, da za 30. rojstni dan naše države njej v čast postavimo to zastavo. Ob vsem, kar se dogaja, je prav, da spomnimo ljudi, da imamo svojo lastno državo, na kar smo lahko ponosni.

Peter je omenil tudi anekdoto. Ko se je bližal čas praznika, je poštar nekega dne pripeljal velik paket in najprej sploh niso vedeli, kaj je bilo v paketu. V njem je bila seveda slovenska zastava, ki pa so jo naročili sinovi preko interneta in o tem sploh niso ničesar omenili staršema. Seveda je akcija postavljanja zastave stekla takoj zatem, saj je bilo treba poiskati primeren drog, da bo zastava, ki meri 4x2 metra, primerno nameščena. Zada v gozdu za gričem so poiskali primerno drevo. Konkretno je šlo za kostanj, ki ni rasel daleč stran in je bil idealen za to nalogo. Ko so ga posekali, so skupaj z otroci odstranili veje in lubje in ga v soboto zvečer postavili na vrh griča, ki se, ... kako primerno, imenuje Grič. Droj je visok 22 metrov in bo lahko tam stal vsaj toliko časa, kot je stara naša država.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Športno in glasbeno obarvan ulični piknik

Prva septembrska sobota, namenjena druženju sosedov iz Vrzdenške ulice, je bila tokrat poleg zadovoljevanja brbončic tudi športno obarvana.

Čeprav se ulica ne deli na spodnjo in zgornjo, smo jo tokrat za voljo ekip le razdelili. Otroci so se preizkusili v vlečenju vrvi, odrasli pa kot se spodob v čast slovenskim košarkarjem z moško in žensko ekipo v košarki. Se sprašujete kdo je zmagal ... sploh ni pomembno. Važno, da smo se družili, ohranjali dobre medsosedske odnose in se zabavali, kot da se nismo videli že celo leto. Pravo presenečenje pa so nam pripravili najmlajši prebivalci ulice s pravim glasbenim koncertom, na katerega so se zavzeto pripravljali že med poletnimi počitnicami. Prav vsi smo ponosni na njihovo izvirnost, zamisli in kakovostno preživljanje časa med vrstniki.

Ema Bizjan

Prva domovina

Živela je stara, čudno lepa navada, da so vaški otroci, potem ko so žanjice njivo požele, pobirali na strnišču klaske in jih povezovali v snopke. (Kristina Brenk, Snopki)

Letošnjo jesen mineva 110 let, odkar se je v Horjulu rodila punčka Tinca. Zrasla je v deklico in odšla v daljni tuji svet, da je postala pisateljica Kristina

Brenkova. Bila je majhna kot naše deklice prvošolke, ko je že znala brati. Hodila je v horjulsko šolo, sedela je na pručki ob učiteljičinah nogah, občudovala njeno obleko in čevlje in je tiho opazovala dečke in deklice, ki so se učili vsega, kar je ona že znala.

Vsako jutro nam učiteljici Irena in Mojca ob svečki v jutranjem krogu prebirata drobne zgodbe o deklici Tinci iz knjigic Prva domovina in Moja dolina. V knjigici si ogledujemo

temnolaso deklico s kitkami, oblečeno v rdečo oblekico. Tudi z okna naše učilnice nas gleda.

Dečkom in deklicam se zgodbe zdijo tako daljne kot tiste pravljice: Nekoč je za devetimi gorami živel. Meni pa dišijo po otroštvu dveh sestríc in bratca na samotni kmetiji na gričku onkraj horjulske doline. Le da je takrat iz Horjula vsako jutro odpeljal avtobus v ljubljanske šole, ko smo malo zrasli. Po šolah je mala Maticškova deklica tako hrepenela. Skozi vas in na okoliške njive pa so še vedno drdrali vozovi lojtrniki, v katere so bili vpreženi voli in konji.

Prvošolci smo se naučili črtico Snopki. Pobirali smo čisto prave klaske. Mojca jih je prinesla od doma in jih položila po naši učilnico, pa hlebčke je spekla kot mama iz zgodbe. Irena nas je naučila pesmico o potočku. Igrico bomo predstavili še drugim šolarjem.

Obiskali smo Maticškovo hišo, kjer je bila doma Kristina, ko še ni bila Brenkova in ne pisateljica. Od tam sta se s sestrico Julko odpravljali raziskovat svojo dolino in stezice in potke po hribovskih okrog nje. Videli smo potoček, v katerem se je igrala s kužkom Rjavkom in vaškimi otroki in čakala na jerbašček z dojenčkom. Čisto blizu je stara šola. Mojca nam je povedala, kje bila doma prijateljica Poldi, ki se ni nikogar in ničesar bala.

Narisali smo portrete pisateljice Kristine Brenkove in vaše otroke, ki pobirajo klaske. Risali smo z rjavim tušem, da so naše risbe kot stare fotografije. Risbe smo obesili na hodniku, da jih bodo videli tudi drugi otroci in učiteljice.

Učiteljici Irena in Mojca

Planinski izlet na Sveto Ano

V petek, 1. 10. 2021, smo se v vrtcu Marjetica iz Horjula odpravili na izlet na sveto Ano.

Izlet je potekal v sodelovanju s Planinskim društvom Horjul, tako da so se z nami podali tudi 4 člani planinskega društva. Otroci iz skupin Murni, Čebele, Metulji in otroci letnika 2017 iz skupine Kresnice, vseh skupaj 57, so se izleta zelo veselili, saj so se nekateri izmed njih prvič peljali z avtobusom.

Z avtobusom smo se odpeljali v meglen dan in upali, da se megla čim prej razkadi. Po slabi uri vožnje smo se pripeljali do Preserja, kjer smo izsto-

pili iz avtobusa in se povzpeli na sv. Ano. Pot navzgor ni bila zahtevna, opazili pa smo, da se po tej poti poleg ljudi po njej pogosto sprehajajo tudi živali. To smo opazili skoraj na vsakem koraku, pa ne zaradi tolikšnega števila živali, saj nismo srečali nobene, ampak zaradi bobkov, ki so jih te živali puščale za seboj. Po približno 20 minutah hoje smo prispeli na vrh, ki nas je pričakal v megli. Tu je napočil težko pričakovani čas za malico. Otroške glasove je skoraj popolnoma zamenjal zvok odpiranja nahrbtnikov in šumenja vrečk z malico. Po malici smo se odpravili naprej, saj je bil zaključek izleta pri Podpeškem jezeru, kjer sta

nas v njegovi bližini čakala avtobusa. Pot navzdol nas je najprej vodila skozi hišico, kjer so otroci dobili žig s svete Ane. Nadaljevali smo jo naprej po označeni poti po gozdu, ki pa je bila zaradi dežja v preteklih dneh, precej spolzka. Malo pred pol dvanajsto uro smo se povzpeli na avtobus in se le zapeljali v sončen dan.

Megla se je razkadila in posijalo je sonce, mi pa smo se prijetno utrujeni vrnili v vrtec, kjer nas je že pričakalo kosilo. Izlet je minil v prijetnem vzdušju in navdušenju nad vožnjo z avtobusom in vsi skupaj komaj čakamo, da se odpravimo na naslednjega.

B.Č.

Pridobivali smo veščine igranja in-line hokeja

V tednu dneva slovenskega športa so otroci starejših skupin našega vrtca obiskali Športni park Horjul.

Prelepo jesensko vreme nas je spremljalo celo pot in do tja smo se že kar dobro ogreli. Pričakala sta nas trener Jan in njegov varovanec Ožbej. Otroke sta seznanila z ustrezno športno in zaščitno opremo, ki so si jo otroci lahko tudi nadeli.

Kar nekaj otrok, čigar starši trenirajo ta šport, je veliko vedelo o igranju in-line hokeja. Na zanimivem in dokaj zahtevnem postavljenem poligonu so se otroci še dodatno pripravili na pravo igro. Ploščki so švigali sem in tja, seveda v gol. Cel čas obiska so bili otroci gibalno aktivni in navdušeni nad tem športom. Vsako leto smo veseli povabila kluba in se vsem, ki nam to omogočajo, iskreno zahvaljujemo.

V.Š.

Novice iz Kekčeve dežele

V Kekčevi deželi močno dežuje in grmi.

Bedanca je strah in že dva dni spi v svoji koči pokrit čez glavo. Tako nam je sporočil Kekec dva dni pred dogovorjenim obiskom. Vendar kdor čaka, dočaka! Zanjega septembra nam je bilo vreme le naklonjeno za obisk Kekca in ostalih štirih junakov. In kako je v Kekčevi deželi? Tako kot mora biti! Kekec še vedno rad

kakšno zagode Bedancu, ki se je po njegovem mnenju poboljšal in ne nastavlja živalim več toliko pasti. Pehta si je čez polletje nabrala dovolj zdravilnih zelišč in bo imela pozimi veliko dela v svojem laboratoriju. Mojca kdaj pa kdaj kaj skuha Bedancu, saj tudi ona ugotavlja, da ni tako grozen kot izgleda. Pravi, da je Bedanec prava reva. Brincelj pa skrbno dviguje dvizni most svoje hišice, za vsak slučaj, da ga ne obišče nepovabljen gost. Živali so za-

pustile pašo v Kekčevi deželi in odgnali so jih v dolino. Obiski v Kekčevi deželi se končujejo, zato smo zelo veseli, da smo ujeli še zadnji termin za obisk. Srečno Kekec in vsi ostali junaki Kekčeve dežele!

Ob koncu bi se še enkrat zahvalili Olimpijskemu komiteju Slovenije za nagrado in dobro organizacijo izleta.

Otroci skupine Murni z Vanjo in Andrejo

Županov koledar

Delo župana je razgibano in zanimivo, predvsem pa zahteva popolno predanost kraju, občanom in njihovim potrebam. Občanom zato želim ponuditi vpogled v moje delo župana občine Dobrova - Polhov Gradec, ki ga letos z veseljem opravljam že 11. leto. Vsak mesec si boste lahko ogledali izsek iz mojega rokovnika, ki ga redno polnijo sestanki, srečanja z občani in druge obveznosti.

Franc Setnikar, župan

1. 9. 2021: Na prvi šolski dan sem obiskal vseh šest razredov prvošolcev in jim zaželel lep dan in uspešen začetek šolanja.

4. 9. 2021: Udeležil sem se občnega zbora PGD Brezje.

6. 9. 2021: Sestali smo se s Tomažem Willenpartom, vodjo Sektorja za investicije v ceste pri Direkciji RS za infrastrukturo, predstavniki DRI d.o.o., in Heleno Čuk, ki na Občini vodi projekt, da smo uskladili nadaljnje aktivnosti pri izvedbi kolesarske povezave v naši občini.

14. 9. 2021: Srečal sem se z lastniki zemljišč ob cesti Žerovnik–Osrednek zaradi usklajevanja pred pričetkom del za prenovo ceste.

16. 9. 2021: Na terenu smo se sestali z nekaterimi lastniki zemljišč ob cesti Brezje–Podolnica, da bi dosegli dogovor in omogočili čimprejšnjo izvedbo projekta za prenovo cestnega odseka.

17. 9. 2021: S predstavniki GH Holding in vodstvom OŠ Polhov Gradec smo se sestali glede poteka del po sodni poravnavi.

18. 9. 2021: Na terenu sem si ogledal gradbišče v Mali vodi, kjer poteka rekonstrukcija ceste, in pa gradbišče na območju ceste Brezje–Podolnica.

23. 9. 2021: V sklopu projekta »Zaledje podjetnikom«, ki ga sofinancirajo Republika Slovenija in EU iz Evropskega sklada za regionalni razvoj prek LAS Barje z zaledjem, potekajo različni dogodki, ki pomagajo malim podjetnikom. V četrtek, 23. septembra, sem preko spletnega predavanja v uvodu nagovoril podjetnike iz občin Dobrova - Polhov Gradec, Brezovica, Borovnica, Horjul, Log - Dragomer in Vrhnika ter drugje.

23. 9. 2021: Na javni predstavitvi projekta Zven zaklete grofice smo prebivalcem Podsmreke in dela Draževnika predstavili vsebino projekta in odgovorili na zastavljena vprašanja.

26. 9. 2021: Na igrišču pri OŠ Dobrova je potekala ureditev zunanjih športnih površin, za katero je Občina pridobila sredstva na razpisu Fundacije za šport. Na terenu sem si ogledal, kako projekt napreduje.

28. 9. 2021: S predstavnikom Direkcije RS za vode sva se sestala na terenu, pri protipoplavnem nasipu na Šujici, v zvezi s cesto čez potok Krnica. Potrebno je poskrbeti, da bo cesta dovolj široka zaradi dostopa domačinov do kmetijskih zemljišč.

Že od leta 2010 ima župan Franc Setnikar v želji po aktivnem in ažurnem reševanju težav in izzivov vsako sredo, **med 14. in 17. uro, vrata svoje pisarne odprta**. Tako vsako leto sprejme okrog sto občanek in občanov, s katerimi poskuša poiskati rešitev za nastalo težavo. Zaradi lažje organizacije se je **za termin sestanka potrebno predhodno naročiti na telefonski številki 01 3601 803**.

V stalni rubriki **Ali veste?** bodo občanom predstavljene koristne informacije, zanimivosti in spremembe, ki se nanašajo na življenje v občini Dobrova - Polhov Gradec in odgovarjajo na pogosta vprašanja, ki jih občani med letom naslovijo na Občino.

Ali veste, zakaj je nova prometna signalizacija v Brezju nameščena tako, da je hitrost voznika prikazana pešču in ne vozniku?

Občina Dobrova - Polhov Gradec si je na razpisu zagotovila sofinanciranje opozorilnega sistema COPS@zebra, ki je bil septembra nameščen v Brezju, ob prehodu za pešce v bližini vrtca. Opozorilni sistem je sestavljen iz štirih prometnih znakov. Dva znaka opozarjata voznike na približevanje prehodu za pešce, dva pa sta nameščena tako, da pešce opozarjata na prihod vozila. Pešci lahko vidijo hitrost prihajajočega vozila in se izognejo nevarnemu prečkanju ceste. Hkrati pa opozorilni sistem tako spodbuja odgovornega voznika k prilagoditvi hitrosti, saj pešci in drugi mimoidoči udeleženci v prometu vidijo njegovo trenutno hitrost vožnje.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Obvestilo

Javni razpis Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je objavilo javni razpis:

Javni razpis za podukrep 6.4 (Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetskih dejavnosti).

Cilji podukrepa so:

- vzpostavitev in razvoj novih oziroma že obstoječih nekmetskih dejavnosti na podeželju;
- izboljšanje dohodkovnega položaja in zaposlitvenih možnosti na podeželju;
- krepitev podjetništva na podeželju.

Rok za prijavo na razpis je 17. 12. 2021 do 13:59.

Več: <https://www.gov.si/zbirke/javne-objave/2-javni-razpis-za-podukrep-6-4-podpora-za-naložbe-v-vzpostavitev-in-razvoj-nekmetskih-dejavnosti/>

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Obvestilo

O ponovnem odprtju Krajevnega urada Dobrova

Upravna enota Ljubljana obvešča, da bo v oktobru 2021 ponovno odprla krajevne urade, ki so bili v zadnjem obdobju zaprti. Krajevni uradi na območju Upravne enote Ljubljana bodo oktobra in novembra odprti poskusno.

Krajevni urad Dobrova bo odprt v četrtek, 14. oktobra 2021, 28. oktobra 2021, 11. novembra 2021 in 25. novembra 2021, med 8. in 12. uro ter med 13. in 15. uro.

Za obisk Krajevnega urada Dobrova se bo treba predhodno naročiti na številki: 01/475-56-37.

Ostali krajevni uradi na območju Upravne enote Ljubljana bodo v tem obdobju odprti po sledečem urniku.

Ob torkih bodo odprti krajevni uradi:

- Ig,
- Notranje Gorice,
- Velike Lašče.

Po razporedu: 12. 10. 2021, 26. 10. 2021, 9. 11. 2021, 23. 11. 2021

Ob četrtkih bodo odprti krajevni uradi:

- Dol pri Ljubljani,
- Škofljica.

Po razporedu: 14. 10. 2021, 28. 10. 2021, 11. 11. 2021, 25. 11. 2021

Krajevni uradi bodo odprti od 8. do 12. ure in od 13. do 15. ure. Izjema je Krajevni urad Medvode, ki ostaja odprt vsak teden, ob ponedeljkih, sredah in petkih. Za obisk krajevnih uradov se bo potrebno predhodno naročiti na številki: 01/475-56-37.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Cepljenje proti COVIDU-19 v občini Dobrova - Polhov Gradec

Občina Dobrova - Polhov Gradec je v sodelovanju z Zdravstvenim domom Ljubljana v septembru in oktobru organizirala na območju občine cepljenje proti COVIDU-19 za vse zainteresirane.

Cepljenje je potekalo 8. septembra na Dobrovi in v Šentjoštu, 10. septembra v Polhovem Gradcu in Črnem Vrhu, 15. septembra na Dobrovi, 29. septembra na Dobrovi in v Šentjoštu, 1. oktobra v Polhovem Gradcu in Črnem Vrhu, 6. oktobra pa še na Dobrovi, in sicer je bil ta termin namenjen tistim, ki so bili s prvim odmerkom cepiva cepljeni 15. septembra. Cepljenje je potekalo brez naročanja, občani pa so se lahko cepili s 1., 2. ali

3. odmerkom cepiva. Še dodatno pa je pacientom ambulantne Polhov Gradec, ki se želijo cepiti proti COVIDU-19, omogočeno, da se lahko v skladu z dogovorom z ambulantno Horjul (Studio R), cepijo tudi pri njih. V primeru, da osebe niso več pokretne, pa se je možno dogovoriti tudi za cepljenje na domu. S tem je cepljenje omogočeno vsem občanom.

Na dan 6. 10. 2021 je s prvim odmerkom cepljenih 61,1 % prebivalcev občine Dobrova - Polhov Gradec, z vsemi odmerki pa 53,4 %, kar je nad državnim povprečjem. V Sloveniji je s prvim odmerkom na dan 6. 10. 2021 cepljenih 53,9 % državljanov, z vsemi odmerki pa 48,2 %. V Sloveniji pa je le 22 občin, kjer je stopnja cepljenosti z vsemi odmerki višja kot v občini Dobrova - Polhov Gradec.

Testiranje na SARS-CoV-2 s hitrimi antigenskiimi testi

Obveščamo vas, da v občini Dobrova - Polhov Gradec poteka testiranje na SARS-CoV-2 s hitrimi antigenskiimi testi vsak torek, med 18:30 in 19:30, v ambulantni na Dobrovi.

Cena testiranja s hitrim antigenim testom je 10 evrov. Testiranje je brezplačno za posameznike, ki so do tega upravičeni.

Vnaprejšnje naročanje na testiranje ni potrebno. S seboj morate imeti osebni dokument in kartico zdravstvenega zavarovanja. ***Za aktualne informacije v zvezi s testiranjem na SARS-CoV-2 s hitrimi antigenimi testi spremljajte novice in obvestila na občinski spletni strani <https://www.dobrova-polhovgradec.si>.***

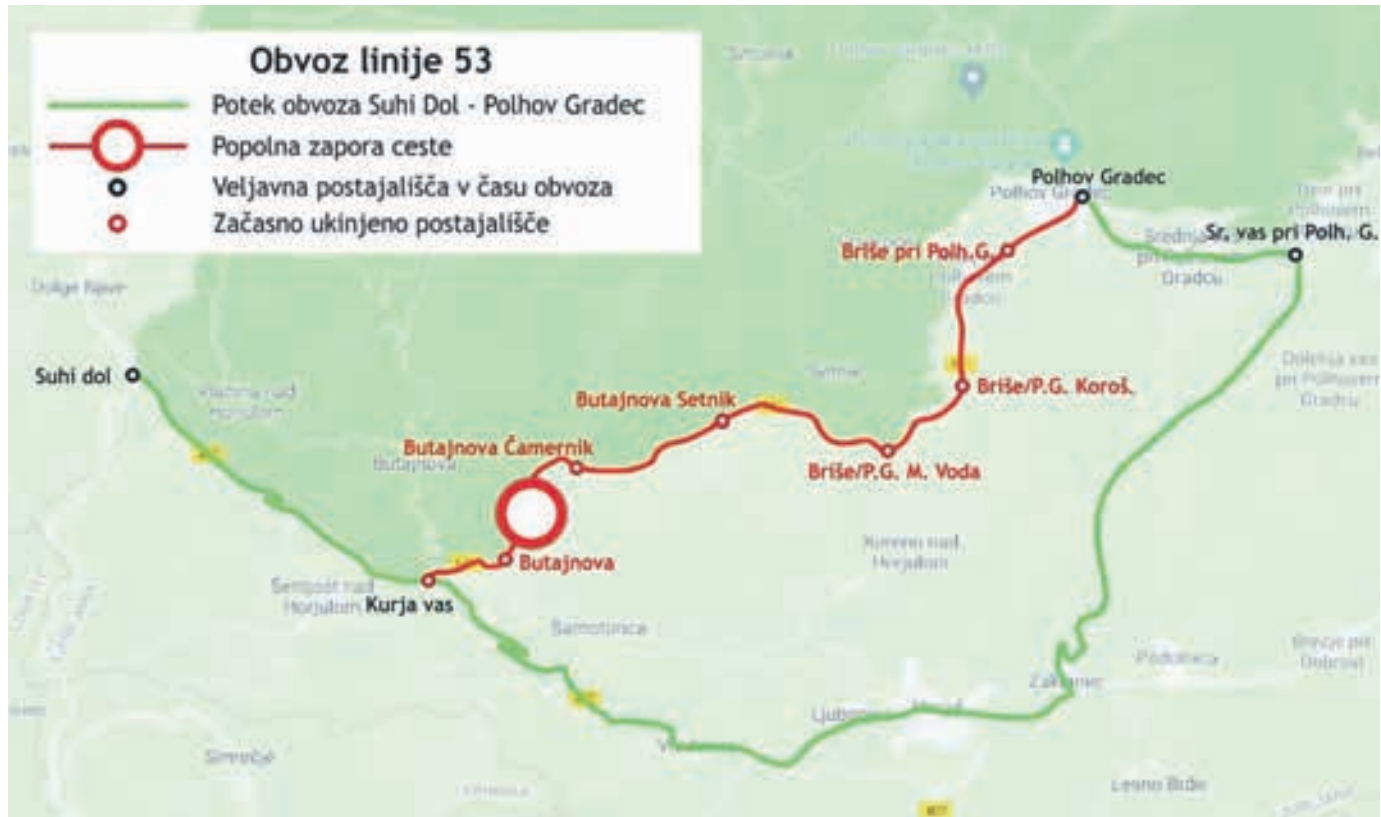
Občina Dobrova - Polhov Gradec

Obvoz avtobusne linije 53 Polhov Gradec–Suhi dol

LPP obvešča o obvozu avtobusne linije 53 Polhov Gradec–Suhi dol:

Zaradi gradbenih del na relaciji Polhov Gradec–Suhi Dol bo med postajališči od Butajnov Čamerik do Butajnov polna zapora cestišča do predvidoma 31.

1. 2022. Del obvoza v smeri Suhi Dol bo potekal čez Zaklanec v Horjul, Vrzenec, Suhi Dol in enako v obratni smeri. Vožnja se podaljša za približno 10 minut .Občina Dobrova - Polhov Gradec

Za večjo varnost, nižje stroške vzdrževanja in udobnejšo vožnjo

Katere ceste bodo urejene v prihodnjih mesecih?

V prihodnjih mesecih bodo v občini Dobrova - Polhov Gradec urejeni in asfaltirani številni cestni odseki, ki bodo po potrebi opremljeni tudi z novo varovalno ograjo.

Nedavno je bil v Črnem Vrhu že asfaltiran slabih 800 metrov dolg cestni odsek, obsežno gradbišče se nahaja v Mali vodi, kjer poteka rekonstrukcija državne ceste, prenavljata se cesti Šujica–Stranska vas in Brezje–Podolnica, v drugi polovici oktobra se bodo pričela dela na cesti Žerovnik–Osredk–Topol, v pripravi pa so še številni projekti za obnovo državnih in občinskih cest, ki bodo izboljšali stanje cestnega omrežja v naši občini.

Občina v skrbi za vzdrževanje občinskih lokalnih cest in javnih poti velik del proračunskih sredstev namenja rekonstrukciji in asfaltiranju cestnih odsekov, ki jih določi občinski svet v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi in pobudami občanov.

Izboljšanje cestne infrastrukture je pomembno tako z vidika večje prometne varnosti in udobnejše vožnje, kot tudi s finančnega vidika, saj so stroški vzdrževanja asfalti-

ranega cestišča nižji. Hkrati z obnovo cest pa se, če je možno, izvedejo tudi dela za postavitev, obnovo ali prestavitev vse komunalne infrastrukture, ki se nahaja v cestnem telesu, saj

se tako skrajša čas obnov in zagotovi sočasne ter tako cenejše izvedbe projektov.

Na območju krajevne skupnosti Polhov Gradec bodo predvidoma še v oktobru as-

Nova varovalna ograja v Črnem Vrhu

Prenova ceste Šujica-Stranska vas

faltirani trije krajši cestni odseki v Babni Gori, za asfaltiranje cestnih odsekov JP567621 Škandrov graben–Veliki vrh in JP567611 Majer–Praproče, ki skupaj merita skoraj 5,5 kilometrov, pa je nedavno naročena projektna dokumentacija, zato si tamkajšnji prebivalci lahko kmalu obetajo vožnjo po novem asfaltu.

Prebivalce Šentjošta in okoliških krajev bo razveselilo načrtovano asfaltiranje dela cest JP567901 Kurja vas–Butajnova in JP567931 Šentjošt–Smrečje, v skupni dolžini skoraj 2 kilometra.

Na območju krajevne skupnosti Dobrova pa je v kratkoročnem načrtu Občine asfaltiranje štirih javnih poti, in sicer JP567235 odcep za Gabrje 5c, JP567372 Pot do Andrejčka, JP567047 Podsmreka 80 in JP567231 Cesta v Gabrje, kjer so se dela že pričela, kar bo skupaj nanoslo za več kot 1,3 kilometra novega asfalta.

Več podrobnosti o omenjenih projektih, terminskem planu in morebitnih zaporah cest bo še znanih.

Asfaltiranje vseh navedenih cestnih odsekov pa bo zagotovilo razveselilo marsikatero občana, saj se število kilometrov preostalih makadamskih cest v občini Dobrova - Polhov Gradec vztrajno zmanjšuje.

L. O.

Obvestilo o popolni zapori ceste LC Žerovnik–Osredk–Topol

Označena sta začetek in konec cestne zapore

Obveščamo vas, da bo zaradi del za rekonstrukcijo ceste LC Žerovnik–Osredk–Topol od ponedeljka, 18. 10. 2021 do sobote, 30. 4. 2022 vzpostavljena popolna zapora ceste na cestnem odseku od table za konec naselja Gabrje do Osredka pri Dobrovi. Popolna zapora ceste bo vzpostavljena med 8. in 17. uro. Šolski prevozi bodo za učence OŠ Dobrova v času popolne zapore potekali nemo-

teno. Izvajalec del je podjetje AS-FALTERČEK, storitve, d.o.o., skupaj s partnerjem Storitve s TGM Andrej Trobec s.p. Prve aktivnosti za rekonstrukcijo ce-

ste na terenu so se pričele konec avgusta. Do sedaj je že bila izvedena zakoličba mej posega na cestnem odseku v dolžini 980 metrov, sledi pa posek dreves in izgradnja opornih zidov.

Prosimo za razumevanje in upoštevanje zapore, saj bo projekt samo tako lahko potekal nemoteno in varno. O morebitnih spremembah glede zapore ceste boste občani in ostali uporabniki ceste pravočasno obveščeni. Vabljeni, da spremljate občinsko spletno stran <https://www.dobrova-polhovgradec.si/> za najaktualnejše novice.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Obvestilo

0 aktualnih zaporah cest v občini Dobrova - Polhov Gradec

Občina Dobrova - Polhov Gradec obvešča vse občane in druge uporabnike ceste o aktualnih zaporah cest zaradi gradbenih del:

POPOLNA ZAPORA CESTE ŽEROVNIK–OSREDEK–TOPOL

Obveščamo vas, da je na cesti Žerovnik–Osredk–Topol do 30. aprila 2022 vzpostavljena popolna zapora ceste na odseku od table za konec naselja Gabrje do Osredka pri Dobrovi. Popolna zapora je vzpostavljena med 8. in 17. uro.

POPOLNA ZAPORA REGIONALNE CESTE LJUBLJANICA–LJUBLJANA (MALA VODA)

Obveščamo vas, da je na regionalni cesti Ljubljana–Ljubljana, odsek Briše (Mala voda), do konca januarja 2022 vzpostavljena popolna zapora ceste. Obvoz poteka na relaciji Dobrova–Horjul–Suhi Dol.

Avtobusna linija 53 Polhov Gradec–Suhi dol od 13. oktobra dalje vozi po obvozu na relaciji Dolenja vas–Zaklanec–Horjul–Suhi dol in obratno, zaradi česar se vožnja podaljša za 10 minut.

POPOLNA ZAPORA CESTE ŠUJICA–STRANSKA VAS

Obveščamo vas, da je na cestnem odseku Šujica–Stranska vas do 20. decembra 2021 vzpostavljena popolna zapora ceste. Obvoz poteka na relaciji Dobrova–Ljubljana–Podutik.

POLOVIČNA ZAPORA CESTE BREZJE–PODOLNICA

Obveščamo vas, da je na cesti Brezje–Podolnica do 24. decembra 2021 vzpostavljena polovična zapora ceste. Promet na odseku poteka izmenično enosmerno.

Podrobnejši podatki o aktualnih in prihajajočih cestnih zaporah so vam na voljo na občinski spletni stran.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Polhov doživljajski park dosegel 3. mesto na natečaju Moja dežela – lepa in gostoljubna

Strokovna komisija Turistične zveze Slovenije je letos na že 30. natečaju Moja dežela – lepa in gostoljubna (MDLG) ocenjevala, kako urejena in gostoljubna so slovenska mesta, kraji in turistični ponudniki, s poudarkom na zelenem turizmu in trajnostnem razvoju.

Natečaj je potekal pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja. V okviru Dnevo slovenskega turizma 2021 so v sredo, 13. oktobra 2021, v Postojni podelili priznanja vsem nagrajencem natečaja, ki so se za priznanja potegovali v 14 kategorijah. Le-

tos sta bili podeljeni tudi dve posebni priznanji za izstopajoče dosežke na področju urejenosti okolja in deset priznanj »glas ljudstva«, in sicer tistim krajem, ki so jih preko spletnega glasovanja za najbolj urejene in gostoljubne izbrali ljudje sami.

Med finaliste za prejem priznanja se je v kategoriji naj tematska pot uvrstil tudi Polhov doživljajski park in dosegel 3. mesto. Priznanje je v družbi predsednika države Boruta Pahorja in predsednika Turistične zveze Slovenije, Pavleta Hevke prevzel župan občine Dobrova - Polhov Gradec, Franc Setnikar.

Vabljeni tudi k ogledu oddaje Moja dežela – lepa in gostoljubna, ki je dostopna v arhivu RTV SLO, na povezavi <https://4d.rtvsllo.si/arhiv/tv-razvedrili/174813709>. Snemalna ekipa RTVSLO je namreč obiskala tudi Polhov doživljajski park.

REZULTATI 30. natečaja Moja dežela - lepa in gostoljubna 2021

Kategorija večja mesta: 1. Koper, 2. Velenje, 3. Celje
Kategorija srednja mesta: 1. Nova Gorica, 2. Slovenj Gradec, 3. Postojna
Kategorija manjša mesta: 1. Radlje ob Dravi, 2. Cerklje, 3. Cerknica
Kategorija turistični kraji: 1. Radovljica, 2. Bled, 3. Izola

Kategorija zdraviliški kraji: 1. Rogaska Slatina, 2. Podčetrtek, 3. Zreče

Kategorija izletniški kraji: 1. Črna na Koroškem, 2. Jezersko, 3. Vitanje

Kategorija mestno jedro: 1. Murska Sobota, 2. Radovljica, 3. Slovenj Gradec

Kategorija vaško jedro: 1. Hrovača, 2. Stara Fužina, 3. Podbočje

Kategorija trško jedro: 1. Semič, 2. Rače, 3. Videm-Dobrepolje

Kategorija mladinska prenočišča: 1. Hostel Pekarna Maribor, 2. Zavod Ars Viva, 3. The Fuzzy Log Ljubljana

Kategorija kampi: 1. Kamp Danica Bohinjska Bistrica, 2. Kamp Koren Kobarid, 3. Camping Bled

Kategorija glampingi: 1. Gozdna vasica Theodosius, 2. Glamping Mountain Fairy Tale, 3. Slovenia Eco Resort

Kategorija naj tematska pot: 1. Pot po Logarski dolini, 2. Lintverjeva pot v Mitskem parku v Rodiku, 3. Polhov doživljajski park

Kategorija bencinski servisi Petrol: 1. BS Rateče, 2. BS Podčetrtek, 3. BS Žlebič in BS Moškanjci

Vir: <https://turisticna-zveza.si/novica/vsi-nagrajenci-natecaja-moja-dezela-lepa-in-gostoljubna-2021>

L. O.
Foto: Nina Slana

Grič ima Michelinovo zvezdico, Landerik pa Michelinovo priznanje!

Grič iz Šentjošta nad Horjulom je konec septembra prejel Michelinovo zvezdico, kar je izjemna potrditev dela Luke Koširja in njegove ekipe!

svetu se vsako leto sicer potegujejo za:

- Michelinovo zvezdico,
- Michelinovo priznanje BIB GOURMAND (dobro razmerje med ceno in kakovostjo),
- Michelinovo priznanje THE PLATE MICHELIN (sveže surovine, skrbno pripravljen in dober obrok),
- Michelin Green Star (zavze-manje za ohranjanje okolja, iznajdljivost pri uporabi trajnostnih praks v vsakodnevem delu).

L. O.

Gradnja kanalizacije na območju Podrebra in Pristave je zaključena

Jeseni 2020 so se pričela dela za nadaljevanje izgradnje kanalizacije Polhov Gradec, III. faza, krak Podreber in krak Pristava, ki jih je financirala Občina Dobrova - Polhov Gradec preko investicijskih sredstev Javnega holdinga Ljubljana.

Izvajalec del, ki je bil izbran na javnem razpisu, je bilo podjetje Prenova - Gradbenik d.o.o. Dobro leto kasneje so dela na celotnem območju že skoraj zaključena, manjka le še namestitev odbojne ograje ob cesti Hoja-Ravnek.

V Podrebru je bila izgrajena nova fekalna kanalizacija v dolžini 177 metrov, od hišne številke Podreber 14 od Podreber 14d, kjer je bil v okviru projekta izgrajen tudi oporni zid v dolžini približno 28 metrov, saj je gradnja potekala po plazovitem in geološko zahtevnem terenu. Izvedena je bila tudi prestavitev 40 metrov vodovoda pri novo zgrajenem opornem zidu.

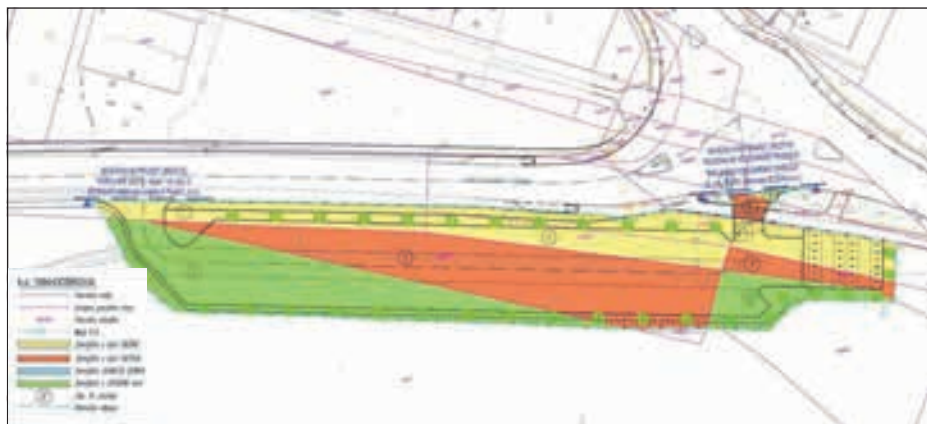
Letos junija pa so se dela pričela še na kraku Pristava. Zaradi skalnatega terena in

težavnih pogojev gradnje, ki je potekala po ozki javni cesti JP 567471 Hoja-Ravnek, je bila potrebna občasna popolna zapora ceste. Novo zgrajeni krak kanalizacije je dolg 303 metre, poteka pa od hišne številke Pristava pri Polhovem Gradcu 24a do Pristava pri Polhovem Gradcu 20, kjer se nato priključi obstoječemu kanalu, ki se nahaja na spodnji cesti. Dela na območju Pristave so poleg izgradnje kanalizacije vključevala tudi rekonstrukcijo ceste z utrjevanjem brežine, postavitve nove javne razsvetljave in izgradnjo novega kraka vodovodnega omrežja Polhov Gradec v skupni dolžini 310 metrov, iz katerega se sedaj oskrbujejo uporabniki pitne vode na tem območju. Na odseku je bilo obnovljeno in dograjeno tudi telekomunikacijsko omrežje, za kar je sredstva zagotovil investitor Telekom Slovenije d.d.

Sedaj, po izgradnji kanalizacije, so odpadne vode iz naselij Podreber in Pristava speljane preko javnega kanala na čistilno napravo Polhov Gradec. Občina Dobrova - Polhov Gradec v prihodnjih letih na območju krajevne skupnosti Polhov Gradec načrtuje še gradnjo kanalizacije v Srednji vasi, Dvoru, Dolenji vasi in Babni Gori.

L. O.

Novo parkirišče na Dobrovi in prva faza prenove Horjulske ceste predstavljena občanom

Projekt za ureditev novega javnega parkirišča na Dobrovi in rekonstrukcijo prvega dela Horjulske ceste je vse bližje realizaciji.

Občina Dobrova - Polhov Gradec v letošnjem letu nadaljuje s projektom za ureditev javnega parkirišča na Dobrovi, ki se bo nahajalo ob krožišču.

Obstoječe makadamsko parkirišče bo razširjeno in urejeno z robniki, odvodnjavanjem, asfaltnimi površinami ter zasaditvijo dreves. Sočasno pa se bo izvajala prva faza rekonstrukcije Horjulske ceste, ki bo obsegala odsek od krožišča do krožišča za Ulico

Vladimirja Dolničarja. Izgrajen bo dvo-smerni kolesarski pas in pločnik za pešce na eni strani cestišča, cesta bo obnovljena, urejena pa bo tudi javna razsvetljava.

Celoten projekt je sicer razdeljen na tri faze, ker omogoča gradnjo po odsekih, ki je hitrejša.

Prva faza obsega omenjeni cestni odsek v dolžini 280 metrov, druga faza obsega odsek od križišča za Ulico Vladimirja Dolničarja do objekta Horjulska cesta 116 v dolžini 1200 metrov, tretja faza pa odsek od objekta Horjulska cesta 116 do JP567371 Pot čez Horjulko v dolžini 1350 metrov.

Projekt je v pripravi že nekaj let, zato je pričetek gradnje že težko pričakovan. V letu 2018 je bila zaključeno geodetsko evidentiranje urejenih delov mej in parcelacija

zemljišč. V letu 2019 je bilo več pozornosti namenjene preučitvi prometa na cestnem odseku, ki je vključevala tudi meritve hitrosti in pretoka vozil, v letu 2020 pa je bila naročena izdelava geodetskega posnetka in nove projektne dokumentacije za vse tri faze projekta, z vključenimi avtobusnimi postajami, prehodi za pešce, hodniki za pešce in javno razsvetlavo.

Trenutno so v pripravi pogodbe za ureditev lastništva zemljišč, po katerih bo potekala načrtovana gradnja, in dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja za gradnjo parkirišča. V četrtek, 26. avgusta 2021, je bila organizirana javna predstavitev projekta, na kateri je bila vsem lastnikom zemljišč, ki jih gradnja zadeva, predstavljena vsebina projekta, seznanjeni pa so bili tudi s predvidenimi posegi v zemljišča in potekom projekta. Lastniki zemljišč lahko zato v kratkem pričakujejo dokumente v zvezi z ureditvijo lastništva delov parcel. Začetek gradnje parkirišča in prve faze prenove Horjulske ceste je ob uspešnem pridobivanju zemljišč načrtovan za leto 2022.

Občina Dobrova - Polhov Gradec in Krajevna skupnost Dobrova sodelujeta pri projektu in si skupaj prizadevata za čim boljše obveščanje občanov in čimprejšnjo izvedbo projekta, ki bo Dobrovi zagotovil nujno potrebno parkirišče in prispeval k izboljšanju prometne varnosti.

L. O.

Društva in javni zavodi so na srečanju predstavili predloge za nadaljnji razvoj športa v občini Dobrova - Polhov Gradec

V sredo, 6. 10. 2021, so bili javni zavodi in vsa društva, ki aktivno delujejo na območju občine, vabljeni na srečanje z županom Francem Setnikarjem, predstavniki Občine in predstavnic organizacije Stičišče

Središče, da bi skupaj načrtovali novo Strategijo športa, ki predstavlja pomemben dokument za usmerjen razvoj športa in z njim povezanih dejavnosti. Aktualna Strategija v občini Dobrova - Polhov Gradec je še iz leta 2003, zato je potrebna njena celovita prenova.

Župan Franc Setnikar je v uvodnem pozdravu poudaril, da si želi ohraniti in še okrepiti stik med Občino in društvi, saj so društva izredno pomembna

za domače kraje, ker ljudem omogočajo, da se družijo, sprostijo in ustvarjajo, kar prispeva k lepšemu in boljšemu življenju. Povedal je, da bo Občina tudi v prihodnje podpirala društva – v letu 2022 bo za javni razpis za društva namenjena enaka višina denarnih sredstev kot prej, ne glede na situacijo v državi.

Srečanje je povezovala in usmerjala Darja Sekula Krstič, predstavnica nevladne organizacije Stičišče Središče, ki nudi brezplačno podporo tudi našim društvom in drugim nevladnim organizacijam. Ob pregledu občinske spletne strani in občinskih razpisov namenjenih društvom, so v organizaciji Stičišče Središče pripravili tudi nekaj priporočil za Občino Dobrova - Polhov Gradec, kako postati društvom še bolj prijazna občina.

Kljub nizki udeležbi pred-

stavnikov društev pa je bilo predstavljenih veliko predlogov in pobud, ki bodo podlaga za razvoj nove športne strategije. Društva so izpostavila predvsem potrebo po kolesarskih poteh, tudi *downhill* poteh, športni dvorani v Šentjoštu, več občinskih tekmovanj, poenostavljenih javnih razpisih in možnosti elektronske oddaje prijave na razpis. Izrazila so tudi željo po popularizaciji namiznega tenisa v osnovnih šolah, postavitvi fitnes naprav v naravi, ureditvi parkirišča pri šentjoškem smučišču in drugih izboljšavah, ki bi šport približala vsem občanom. Društva pa so bila nato vabljeni še k soustvarjanju novega hišnega reda za kulturni dvorani na Dobrovi in v Polhovem Gradcu.

V razpravi je župan povedal, da je kar nekaj projektov že v teku ali pa v fazi priprave, za

načrtovanje novih projektov pa bo najprej potrebno zagotoviti zemljišče, pri čemer pa lahko prav društva veliko pomagajo. Izpostavil je tudi Športno rekreacijski center Gabrje, pri katerem je Občina s spremembo prostorskega načrta v letu 2019 poskrbela za ustrezno namembnost in kupila skoraj vsa potrebna zemljišča na območju. Je pa Občina objekte ŠRC Gabrje letos tudi uradno legalizirala, s tem pa zagotovila podlago za skorajšnje fazno urejanje območja in tamkajšnje športne infrastrukture, kar v občestnem delu poteka usklajeno s potekom nove kolesarske steze in urejene avtobusne postaje.

Društva pa lahko tudi v prihodnje pričakujejo povabila k nadaljnjemu sodelovanju in povezovanju z Občino ter k ustvarjanju skupnih zgodb.

L. O.

Brezplačna izobraževanja za podjetnike

Letos septembra se je pričel projekt Zaledje podjetnikom za spodbujanje podjetništva na območju LAS Barje z zaledjem, natančneje v občinah Brezovica, Borovnica, Dobrova - Polhov Gradec, Horjul, Log - Dragomer in Vrhnika.

Projekt je namenjen samostojnim podjetnikom in samozaposlenim, ki bodo tako lahko pridobili nova znanja, razvili podjetniške kompetence in imeli možnost mreženja. Kot je zapisano na spletni strani projekta, bo ta prednostno podprl ženske in mlade podjetnike, nosilce poslovnih idej, ki s svojimi produkti in storitvami ustvarjajo dodano vrednost za družbo in okolje.

Projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska uni-

ja iz Evropskega sklada za regionalni razvoj preko LAS Barje z zaledjem, nosilec projekta pa je Javni zavod Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana.

Projekt vključuje štiri različne sklope aktivnosti, ki so za podjetnike brezplačne.

Najprej bo izvedenih šest *podjetniških zajtrkov* oz. tematskih srečanj, na katerih bodo udeleženci lahko prisluhnili uspešnim podjetnikom in strokovnjakom s področja podjetniška. Nato bodo sledili

podjetniška akademija, ki bo sestavljena iz osmih predavanj za poglobljanje podjetniškega znanja, *podjetniški inkubator*, kjer bodo podjetniki individualno sodelovali z mentorjem, in *zaključna konferenca*, ki bo služila pregledu rezultatov in napredka udeležencev.

Trenutno preko spleta potekajo podjetniški zajtrki. Prvi podjetniški zajtrk naslovljen *Razvoj, ključno gonilo napredka in stabilne rasti podjetja?* je potekal 23. septembra 2021. Udeleženci so lahko prisluhnili uspešnim podjetnicam, med drugim tudi Margiti Vehar, ustanoviteljici blagovne znamke Dežela zelišč, zbrane pa je nagovoril tudi župan Franc Setnikar. Na drugem podjet-

niškem zajtrku *Priložnosti trajnostnega podjetništva in nove tehnologije* pa so podjetniki predstavili primere dobrih praks.

Dva podjetniška zajtrka sta se že zvrstila, v novembru sta napovedana še dva:

- 2. november 2021: Rast podjetja in zaposlovanje
- 11. november 2021: Financiranje in podjetniško podporno okolje

Več informacij o projektu *Zaledje podjetnikom*: <https://www.cene-stupar.si/sl/projekti/zaledje-podjetnikom>

L. O.

Dogodki in novosti v novembru

V mesecu novembru smo odprti vse dni v tednu od 10:00 do 16:00.

Po planinarjenju po prekrasno jesensko obarvanih Polhograjskih dolomitih se ustavite še v graščini, kjer so na voljo dobrote Blagajevе dežele ter ročni izdelki domačinov. Električna kolesa, ki jih najdete tudi v Šentjoštu (Možinetova hiša) in na Črnem Vrh (Pr' Popr) prav tako čakajo na vas. V graščini in na naši spletni strani lahko rezervirate zanimiva lokalna doživetja, ki jih ponuja naš okoliš – delavnico izdelave fresk, delavnico peke kruha, rezbarsko delavnico in še več!

Dvorska cerkev

Pridružite se nam na ogledu najlepšega primera pozne gotike na Slovenskem – dvorske cerkve sv. Petra v Dvoru pri Polhovem Gradcu. V nedeljo, 7. novembra, od 14. do 16. ure. Vodenje je brezplačno. Z vami bo Marjan Malovrh.

Polhov doživljajski park

Polhov doživljajski park je zasnovan tako, da skozi preplet pravljničnega in resničnega sveta ustvarja doživetja, ki otroke spodbujajo h gibanju v naravi in jih na nevtralen način učijo o naravi in kulturi Polhograjskega Gradca. Spodbujajo jih k lastnemu razmišljanju in razvijanju odnosa do narave ter budijo njihovo domišljijo in ustvarjalnost. Vrhunsko doživetje za družine z otroki! Park si deloma deli pot z Blagajevim tematsko potjo, ki poleg zgodovinskih poudarkov obravnava tudi prisotne naravne znameniti. Polhov doživljajski park je odprt vse dni v tednu, 10:00–16:00, vstopnice lahko kupite v graščini.

V zimskem času, od novembra do februarja, vsako tretjo soboto ob 17. uri vljudno vabljeni še na nočno dogodivščino po Polhovem doživljajskem parku z interpretativnim vodnikom. Vstopnice so na voljo v graščini. Se vidimo 20. 11. ob 17:00. Toplo se oblecite, s seboj imejte še naglavno lučko. Prav poseben obisk Polhovga doživljajškega parka lahko doživite vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10:00, naslednjič torej 21. 11. ob 10:00, ko vas ob predložitvi vstopnice na vodenje brez doplačila popelje interpretativni vodnik.

Poroka v Polhograjski graščini

V romantični Polhograjski graščini lahko sklenete po-

ročno zaobljubo. Kljub manjšemu dovoljenemu številu svatov sta vam na razpolago poročna dvorana ali paviljon v grajskem parku. Poročno slavlje lahko nadaljujete v parku, največkrat kar pod stoletno grajsko lipo. Uradne ure za poroke so ob sredah med 12. in 17. uro, vendar le ob predhodni najavi.

Glede na epidemiološke ukrepe in negotove okoliščine obiskovalce prosimo, da upoštevajo navodila in ukrepe. Prav tako si organizatorji navedenih dogodkov pridržujejo pravico, da bodo dogodki odpovedani oziroma prilagojeni veljavnim odlokom.

Grajska knjižnica Polhov Gradec

V Knjižnici Polhov Gradec vas ob jennajočih dnevih in daljših večerih vabimo k seznanjanju z našim gradivom. Zbiramo tudi vaše predloge za dodatno knjižno in neknjižno gradivo.

Vljudno opozarjamo, da smo v skladu z navodili dolžni preverjati PCT pogoje in cenjene obiskovalce prosimo za razumevanje.

Delovni čas: četrtek 17:00–19:00, sobota 10:00–12:00

Pišite, pokličite, spremljajte, za vas smo na voljo:

T: 031 776 259

E: info@grad-polhovgradec.si
www.grad-polhovgradec.si www.visitpolhovgradec.si

Spremljajte nas tudi na FB strani Blagajeva dežela, igrivo zaledje Ljubljane in na Instagram profilu Polhograjska graščina

Pripravili: Bor Bevc, Nina Slana in Roman Vučajnik (za knjižnico)

Izjemno 2. mesto v Planici za ekipo Mlinar & More

Red Bull 400 Planica je dogodek, ki je letos že osmič pod letalnico bratov Gorišek pripeljal vse, ki se želijo preizkusiti v enemu najtežjih in najatraktivnejših športnih izzivov v Sloveniji.

Najbolje športno pripravljene in vzdržljivi posamezniki se na dogodku pomerijo v teku po planiški skakalnici, vse od izteka skakalnice do vrha vzletišča. »Kar gre gor, mora tudi dol oziroma kjer pozimi orli letijo navzdol, septembra tekači tečejo navzgor,« pa so besede, s katerimi so dogodek opisali organizatorji.

Na dogodku Red Bull 400 Planica, ki je potekal v soboto, 11. septembra 2021, so se tekmovalci pomerili v kategorijah 400 m ženske, 400 m moški, 4x100 m moška štafeta, 4x100

m mešana štafeta in 4x100 m poklicna štafeta. Letos so bile v Planici zastopane tudi polhograjske barve, za kar je poskrbela ekipa Mlinar & More. Sestavljali so jo Iztok Tominec, Mitja Mlinar, Klemen Plestenjak in Polonca Mlinar, ki so se pod vodstvom Marka Mlinarja pomerili v kategoriji 4x100 m mešana štafeta.

Kljub temu, da so se letos prvič udeležili dogodka, pa so Iztok, Mitja, Klemen in Polona dosegli odličen rezultat! Z drugim mestom v svoji kategoriji so presenetili tudi sami sebe, saj so za vzpon po skakalnici potrebovali le 4 minute in 25 sekund, najvišja stopnička pa se jim je izmuznila za le slabih 5 sekund. Kot je del ekipe razkril v pogovoru, tako dobrega rezultata niso pričakovali, čeprav se vsi tekmovalci redno ukvarjajo s športom, predvsem hojo v hribe. Na vprašanje, zakaj so se odločili, da se udeležijo te športne preizkušnje, pa so odgovorili, da

jih je gnala radovednost in želja po premagovanju novih izzivov.

Tek na 100 metrov se nepoznavalcu morda ne zdi tako naporen, a tekmovalci jih niso zaman poimenovali kar »peklenskih 100 metrov.« Kot so razkrili, pa je bilo naporno tudi samo čakanje na pričetek štafetnega teka. »Nervoza je naraščala iz ure v uro,« je dogajanje pred štartom povzel Marko Mlinar, ki je vseskozi skrbel za spodbujanje tekmovalcev in dobro voljo. Dober rezultat pa je bilo po njegovih besedah moč čutiti že zjutraj. Strmega športnega izziva se ekipa Mlinar & More ni lotila z nobeno posebno taktiko, je pa tekmovalna štirica od sebe resnično dala vse – »takrat ni šparanja,« so še povedali v pogovoru. Prvi občutki po tekmi? Iskreno presenečenje ob tako dobrem rezultatu, saj drugih ekip niso podcenjevali, nato pa veselje in zadovoljstvo.

Ekipo sta v Planici spremljala tudi Dominik Kozjek in Beno

Plestenjak, ki je družino v Planico odpeljal kar s svojim prenovljenim avtomodom. V njem je ekipa tudi prespala, saj so v dolini pod Poncami preživeli kar tri dni, ki so jih opisali s samimi presežniki in tako dobro izkoristili vikend. Za podporo pa se je ekipa Mlinar & More zahvalila tudi vsem domačim navijačem iz Črnega Vrha, Pol-

hovega Gradca in okolice ter sponzorjem, ki so jih podprli: to so Bife Dom, Gostilna Pograjski dom, Avtoklep d.o.o., KMZ avto, Na hribu d.o.o. in agencija One to One.

Kakšni pa so cilji in želje za prihodnje leto, ko se namerava jo dogodka ponovno udeležiti? »Prvo mesto,« so odgovorili z nasmehom in dodali, da se bo

lažje ponovno podati v preizkušnjo, saj zdaj vedo, kaj jih čaka.

»Potrudili se bomo, da bomo še boljši.« Upajo pa, da jim bo pridružila še kakšna domača ekipa tekmovalcev, saj je vzdušje v Planici res izjemno – sploh, če se ti okrog vratu blešči srebro.

Fotografija: Polonca Mlinar L. O.

Zven zaklete grofice predstavljen prebivalcem Podsmreke in Draževnika

Občina Dobrova - Polhov Gradec je v sodelovanju z OŠ Dobrova, s Planinskim društvom Podpeč-Preserje in z Zavodom Škratelj, zasnovala novo tematsko pot Zven zaklete grofice, ki bo prva slovenska zvočna planinska pot in že druga tematska pot v Občini Dobrova - Polhov Gradec.

V četrtek, 23. 9. 2021, je v prostorih gasilskega doma Podsmreka za prebivalce Podsmreke in dela Draževnika potekala javna predstavitev projekta.

Dogodka so se poleg zainteresiranih domačinov udeležili tudi župan občine Dobrova - Polhov Gradec Franc Setnikar, Zavod Škratelj, predstavnik Planinskega društva Podpeč-Preserje, ki upravlja s pohodno potjo na Gradišče, direktorica JZ Polhograjska graščina Nina Slana in predsednik KS Dobrova Franc Smrtnik. Javno predstavitev je pričel Uroš Grilc, predstavnik Zavoda Škratelj, ki je predstavil vsebino tematske poti in njeni dve izhodišči, ki temeljita na zgodovini kraja; to sta skladatelj Emil Adamič, ki je bil rojen na Dobrovi, in ljudska legenda o Zakleti grofici. Predstavil je tudi lokacijo tematske poti, ki bo postavljena vzdolž obstoječe pohodne poti na Gradišče. Sestavljalo jo bo 9 zvočnih elementov oz. zvočil, ki

bodo temeljili na posameznih delih legende o grofici. Zvočila bodo neinvazivna, izkoristila pa bodo obstoječe elemente gozda – šture, kamne, drevesa. Ob obisku tematske poti bodo obiskovalci prejeli tudi knjižico, ki bo pohod na Gradišče vodila in pospremila z zgodbo ter drugimi vsebinami. Gre za podoben sistem, ki uspešno deluje že v Polhovem doživljajskem parku v Polhovem Gradcu. Nadaljevanje javne predstavitve je bilo namenjeno vprašanjem domačinov, ki so večinoma izkazali naklonjenost tematski poti. Zanimalo jih je predvsem to, kje točno bo potekala tematska pot, kako bo poskrbljeno za varnost pohodnikov in zvočil, saj na tem območju občasno poteka tudi sečnja dreves in drugo delo v gozdu, ter kdo bo skrbel za čistočo vzdolž tematske poti. Ob tem je župan poudaril, da je pot zasnovana premišljeno in na podlagi izkušenj, ko bo projekt

zaživel, pa se bodo izvedle prilagoditve, če se bo pokazalo, da so le-te potrebne. Pot pa bo redno vzdrževana. Uroš Grilc je še do-

dal, da je skrb o onesnaževanju okolja odveč, saj projekt spodbuja spoštljivo obnašanje do narave in že sam po sebi opo-

zarja, da smo v naravi zgolj obiskovalci in opazovalci. Župan je poudaril tudi to, da nikakor ne gre za spodbujanje masovnega turizma, saj je tematska pot namenjena predvsem družinam z otroki in šolskim skupinam, ki bodo tako del svojega programa lahko opravile v naravi.

Vrednost celotnega projekta znaša dobrih 139 tisoč evrov, od tega bo znesek v višini 92 tisoč evrov sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, ostala sredstva pa bo zagotovila Občina Dobrova - Polhov Gradec.

Z gradnjo bo pričela v letu 2022, do avgusta prihodnjega leta pa bo projekt tudi zaključen. Občina poudarja, da se bo še prej sestala z vsakim lastni-

kom zemljišč posebej in skupaj z njimi določila mikrolokacije za postavitev zvočil. Trenutno potekajo dogovori z G Design Hotelom glede prodajanja knjižic in zagotavljanja parkirišč za posamezne obiskovalce. Za avtobuse, ki bodo do tematske poti pripeljali šolarje, pa bo parkirišče predvidoma zagotovljeno na Dobrovi.

Z Zvenom zaklete grofice bo občina pridobila že drugo tematsko pot, ali bo tako uspešna kot polhograjska, ki se je nedavno uvrstila v ožji izbor za najboljšo tematsko pot na državnem natečaju Moja dežela – lepa in gostoljubna 2021, pa bo pokazal čas.

L. O.

Planinsko društvo Blagajana Polhov Gradec

Nove obvestilne table, žigi in prenovljeni vodnik

Nedvomno je ena glavnih nalog vsakega planinskega društva organizacija izletov, ki ljudi poveže z naravo in jo približa z doživetji.

A prav tako ne gre zanemarjati prizadevanj, ki uveljavljajo društvo v temeljnih gospodarskih dejavnostih, te pa so

podlaga za omenjeno naravovarstveno vlogo. Prav te »infrastrukturne« plati (izraz je iz gospodarstva) se je Planinsko društvo Blagajana Polhov Gradec lotilo letos spomladi. Gre za dela, ki omogočajo, da se ljudje z veseljem podajo v kraje, ki jih ima društvo v svojem delujočem območju.

PD Blagajana Polhov Gradec ima v oskrbi Polhograjsko pla-

ninsko pot, ki jo je začrtal član Jože Marolt 1987. leta. Bližina Ljubljane je za Pot ugodna in prav želja jo še bolj popularizirati, je društvo spodbudilo k letošnjim akcijam. Prva je bila odločitev, da društvo opremi Pot z novimi obvestilnimi tablami. K temu je botrovalo več stvari, med drugim tudi ponudba podjetja OMEGA AIR d.o.o. Ljubljana, da donira

izdelavo tabel na celotni Poti. Društvo je zavzeto poprijelo za priložnost za to in še za druge akcije. Table so pripravljene, predvidevamo, da bodo v kratkem postavljene.

Tako bo pot na novo, natančno in sodobno označena. Vse obvezne in neobvezne točke na poti bodo imele tudi na

Predstavniki sodelujočih pri letošnjih akcijah PD Blagajana Polhov Gradec: predsednik PD Blagajana Polhov Gradec Stane Dvanajščak, vodja marketinga podjetja OMEGA AIR d.o.o. Ljubljana Igor Poljanšek in vodja markacistov Tomaž Velkovrh.

ново izdelane žige. Tudi ti so rezultat sodelovanja s podjetjem OMEGA AIR d.o.o. Ljubljana. Žigi so pripravljeni, da pohodniki z njimi ovekovečijo svoja doživetja.

Tretja akcija pa je bila kulturne narave. Prenovili so vodnik po Polhograjski planinski poti. Številne spremembe od leta 1997, ko je izšel zadnjič, je bilo smiselno predstaviti planinski javnosti. Prenovljeni vodnik gre v korak s časom, navedena je QR koda, zemljevid z vpisanimi obveznimi in neobveznimi točkami, pohodniki izvedo za številne podatke, ki jim pridejo prav na pohajanje po naših krajih. Fotografija značk, podeljenih za pogostost prehojene poti, je oblikovana kot pohodniški klobuček in kar vabi na Pot. Logotip podjetja OMEGA AIR d.o.o. Ljubljana pa je pomembno znamenje skupnega sodelovanja. Vodnik je mogoče dobiti:

- v Polhograjski graščini,
- v Kavarni Bambi v Srednji vasi 13,
- v okrepčevalnici Pri Andrejci, Dvor 1,
- na kmetiji Pri Mehačk na Setnici,
- v Ljubljani na sedežu planinskega društva Ljubljana - Matica na Miklošičevi cesti 17.

Z vsem temi gospodarskimi in kulturnimi akcijami je PD Blagajana Polhov Gradec zaznamovalo 30-letnico samostojne države Slovenije in 40 let obstoja društva in tako v svojem stilu prispevalo k praznovanju.

PD Blagajana Polhov Gradec se lepo zahvaljuje podjetju OMEGA AIR d.o.o. Ljubljana za doniranje vseh letošnjih del in za zgledno sodelovanje. Končajmo pa z vabilom: bliža se barvita jesen, Polhograjska planinska pot vas čaka, pridite.

Za PD Blagajana Polhov Gradec
Milka Bokal

Poletje 2021 v DU Polhov Gradec

Članice in člani društva upokojencev Polhov Gradec smo se 2. julija družili v Črnem vrhu na Poletnem srečanju.

Ob petkih smo se udeleževali jutranje telovadbe pri balinišču Balinarskega društva Blagajna.

Seje UO in ostale aktivnosti so potekale redno, skladno z navodili vlade RS zaradi še vedno izrednih zdravstvenih razmer Covid-19.

Komisija za socialno je opravljala dobro svoje delo pri naših članicah in članih na domu ali pa v domovih za starejše občane, kjer bivajo. Sekcija za pohodništvo je bila tudi aktivna. Več pohodov so opravili tudi ob naši lepi obali. Organizirali in

pripravili smo tudi vse za izlet na Primorsko, ob naši obali in v Luko Koper ter v Piran. Žal izleta nismo izvedli zaradi prejemne udeležbe.

Balinarska sekcija pod vodstvom Janeza Novaka je bila tudi vse poletje aktivna. Treninge smo opravljali na domači progi Balinarskega društva Blagajna, katerega smo tudi člani. S turnirji se je pričelo že v juniju, in sicer je bil prvi turnir na Igu. Turnir moške in ženske balinarske ekipe. Ženska ekipa se je vrnila vesela, s pokalom. Tudi v Dragomerju smo gostovali na turnirju, prav tako moška in ženska ekipa. Naša moška ekipa je osvojila tretje mesto, ženska

ekipa pa je osvojila prvo mesto. Gostovanje je bilo kaj hitro konec zaradi odpovedi turnirjev zaradi še vedno kriznih zdravstvenih razmer. Mi smo na domači progi organizirali ženski in moški turnir. V goste smo povabili balinarje in balinarke iz sosednjih društev Osrednje-slovenske pokrajine. Moška ekipa je osvojila dva pokala, prvo in drugo mesto. Tudi ženska ekipa je osvojila dva pokala. Organizirali smo tudi turnir ONA – ON. Moška ekipa se je udeležila 14. septembra v Komendi na državnem prvenstvu v balinanju. Čestitke našim balinarjem za udeležbo na prvenstvu.

Cecilija Jarc

Z električnimi kolesi na Stari Vrh

Kljub velikemu pričakovanju, želji in prizadevanju, da bi življenje spet teklo tako kot nekoč, nas covid noče zapustiti. A v TD Črni Vrh se trudimo in poskušamo izpeljati vsaj nekatere aktivnosti.

V spomladanskem času smo nekaj časa čakali, da bi izvedli očiščevalno akcijo istočasno po celi občini. Ker pa občini zaradi razmer tega ni uspelo izpeljati, smo se na lov za smetmi podali sami – člani TD Črni Vrh in še nekateri krajin.

Udeležba je bila velika in vesela sem, da koordinatorji na različnih štartnih mestih zberejo vsako leto več prostovoljcev, ki jim uspe prehoditi in očistiti velik del naše KS. Pomagalo je veliko otrok, ki so neutrudno skakali pod rob ceste in se vračali s pločevinko od piva ali plastenko. In že

takrat smo se odločili, da si služijo nagrado. Pogostitev po opravljenem delu zaradi razmer ni bila možna in po dolgem razmišljanju, kaj narediti, se mi je utrnila ideja; preizkusiti novo pridobitev – električna kolesa. Priprava je hitro stekla.

Določili smo potek poti in nekaj članov TD je preverilo zmožljivost električnih koles in svojo pripravljenost. Stari Vrh je bil idealen cilj. Še posebej zato, ker smo ves čas imeli v mislih tudi otroke, ki so za na kolo še premajhni, v Družinskem parku Veverca pa so lahko uživali medtem, ko smo ostali kolesarili.

Tako se je zadnje, vroče, avgustovsko nedeljo na Črnem Vrh zbralo kar 15 električnih koles in prav toliko tistih "talnih kolesarjev." Kar nekaj jih je prvič sedlo na električno kolo, nekaj pa jih je raje že prej prišlo preizkusiti, kako to gre in če bodo zmogli takšno pot. Otroke smo s kombijem in še dvema avtomobiloma odpeljali proti Staremu Vrh. Kolesarje je pot peljala mimo

Burjevca, po senčni gozdni poti proti Ožboltu, pa navzdol do Zminca, pa navzgor proti Lubniku in po stari vojaški cesti proti Staremu Vrh. Zadnji klanec pred kočjo je postavljen precej pokonci, a ker je bila zaloga elektrike še precejšnja in ker smo vedeli, da nas v kočji čaka dobro kosilo, smo bili en dva tri na terasi, kjer so nas že čakali nasmejani in razigrani, pa tudi malo utrujeni in lačni otroci, ki so že prišli iz adrenalinskega parka.

Po odličnem kosilu in prijetnem klepetu je sledil spust po asfaltirani cesti do Poljan nato po desnem bregu Poljanske Sore do Tavčarjevega dvorca. Sladoled, kava in sladice so nam dali psihološko podporo (energija je bila še v baterijah) za zadnji podvig z Visokega do Doma – bifeja, kjer smo pripravili še tisto, kar je ostalo od prejšnjih dveh postankov.

Otroci, ki so nas prehiteli, so medtem Pr Popr skrtali tri ponije in pogledali še druge živali. Preživeli smo prijeten dan in sklenili, da se naslednje leto spet nekam odpeljemo. Štartamo v Črnem Vrh in raziščemo novo krožno pot. Ob poti pa najdemo še nekaj zanimivega za naše male pridne pomočnike.

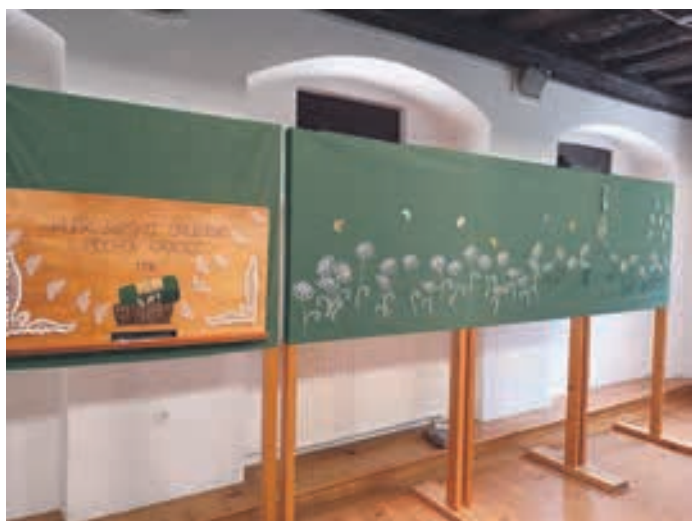
Električna gorska kolesa smo zbrali od vseh treh naših ponudnikov: Možinetova hiša, Polhograjske graščine, Kmetije Pr Popr. V treh urah vožnje smo naredili 52 kilometrov in 1430 metrov vzpona, otroci pa so uživali v družinskem parku Veverca na Staremu Vrh.

Simona Košir, TD Črni Vrh

Srebrni polhograjski klekelj

Razstava ob 25-letnici Klekljarskega društva Polhov Gradec

Polhograjska graščina,
18. junij – Z malo
časovnega zamika
poročam o lepem
dogodku v delovanju
Klekljarskega društva
Polhov Gradec.

Pred 25 leti, 10. maja 1996, se nas je 13 klekljaric zbralo na ustanovnem občnem zboru. Klekljarsko društvo Polhov Gradec je bilo ob ustanovitvi prvo društvo svoje vrste v Sloveniji. Za predsednico smo takrat izbrale gospo Marijanco Yartz, ki je naša predsednica še danes.

Ob upoštevanju junija veljavnih protikoronskih ukrepov smo se zbrali pod starostno grajskega parka, lipo, ki se ni pustila požagati v stihiji uničevanja dreves in grmovnic v parku po drugi svetovni vojni. V svoji mogočnosti pomeni trdoživost slovenskega naroda.

Zbrane je nagovorila članica društva **Milka Bokal**: Spoštovani ljubitelji umetnosti bele niti, drage klekljarice in klekljarji, cenjene obiskovalke in obiskovalci, vsi lepo pozdravljeni! Zbrali smo se, da praznujemo veliki praznik našega klekljarskega društva, Klekljarskega društva Polhov Gradec,

25-letnico njegove ustanovitve. Petindvajsetletnica obstoja česa ali kakšne dejavnosti se v jezikih, tudi v slovenščini, izraža z žlahtno kovino, s srebrom. Tako govorimo o srebrni poroki, trud in vztrajno telesno zavzetost nakazuje srebrna kolajna, posebno vrednost ima srebrni pribor. Naši razstavi pa smo dali ime Srebrni polhograjski klekelj. Vsi ti izrazi bolj ali manj razpoznavno kažejo dragocenost te žlahtne kovine in s tem posredno naše prireditve.

A slovenščina ima še en izraz v povezavi s srebrnino, ki je dobil poudarek pred kratkim. To je srebrni zvon. Zvonarski slovar ga tako utemeljuje: srebrni zvon pomeni zvon, ki je bil po ljudskem izročilu ulit iz dodatkom srebra. Prav izraz srebrni zvon se bolj kot drugi ujema z našim klekljarstvom in našim praznovanjem. Srebrni zvon se namreč na zunaj nič ne razlikuje od drugih zvonov, njegova vrednost naj bi se skrivala v zvonovini, v izdelku kot takem. Tudi naše čipke so na zunaj le splet belih prepletajočih se nitk, a v sebi skrivajo vse številne pretečene ure, ko so oči zrle vanje, vse skrite misli, lepe in mogoče tudi temne, ki so se porajale v času morebiti samotnega potrkavanja s klekeljni. A prepričani

smo, da je bilo v vse naše preživljanje ob klekljanju prežeta dobrohotnost, naklonjenost drugemu, tudi naši mladini, ki je del te razstave. Marjetice so osrednji motiv, v vsaki je nekaj belega, bela barva pa je simbol neobremenjenega srca, veselja. Kdor to vidi, mora gledati s srcem, je rekel Mali princ v svoji drobni knjigici.

In kot je v srebrni zvon vtakna ljudska vera, da potem lepše doni, tako tudi klekljanje ni brez ljudskega, skupnostnega pridiha. V raziskavah o izvoru klekljanja se besede pogosto ustavljajo pri preprostih, naravno bistrih, a delovnih ženah, ki so v iskanju petic za vsakdanji kruh, po vsej verjetnosti je bil namenjen njihovim družinam, segle po drobni leseni paličkah.

Tu smo pa že blizu še neke navezave srebra in našega jubileja. Konec koncev nas srebro navezuje na Idrijo, na območje de-

žele idrijske čipke, kamor se je v teh 25 letih vključilo tudi polhograjsko klekljarsko društvo.

Zvonjenje tipično zaznamuje slovensko zvočno krajino in je v svojem najbolj veselem delu – s pritrkavanjem – sprejeto v nacionalni seznam slovenske nesnovne kulturne dediščine; tako je tudi s klekljanjem. V to dragoceno zbirko slovenskih prepoznavnih vrednot, v slovensko nesnovno kulturno dediščino je sprejeto v dveh postavkah, kot klekljanje idrijske čipke in kot klekljanje slovenske čipke. S tema dvema navezavama pa naša razstava Srebrni polhograjski klekelj pridobiva

pomen, ki je splošno slovenski in po svoje prispeva k nizom letošnjih veselih praznovanj nacionalnega pomena prav v teh dneh. Ponosni smo na to; naj naše društvo še naprej oplaja nas, naše domače in naš kraj – Polhov Gradec. Tudi ta odmeva iz naslova naše razstave.

Podpisana dodajam, da v društvu upamo, da je naše delovanje v preteklih 25 letih pustilo v kraju sled. Mladi klekljarski rod, ki prepoznava vrednost te lepe umetnosti, je up, da bo klekljanje v Polhovem Gradcu živelo naprej. V slovenski tradiciji imajo klekljane čipke gotovo najzlahtnejše mesto, nekaj so

predstavljale ugled, prestiž, danes so dostopne vsem, a še vedno predstavljajo lepoto, v svoji izvorni beli barvi nekakšno plemenito vzvišenost. V čipke pa vedno pogosteje vstopajo barve in novi načini interpretacije, tolmačenja in uporabe. Morda je to pot, ki jo bodo izbrali mladi.

Naj spomnim, da je državna čipkarska šola dolga leta delovala v našem kraju (1906–1948). Zavedajmo se, da je vztrajno vzdrževanje tradicije eden od trdnih temeljev narodovega obstoja in zdrave rasti samoza-

Tatjana Trontelj

»Ena igra na dan privabi nasmeh na plan!«

Učenci med igro Detektiv

**V ponedeljek, 4.
oktobra 2021, smo
vstopili v Teden otroka.**

Zveza prijateljev mladine (ZPM) je za letošnji slogan tedna izbrala parolo Razigran uživaj dan, in sicer kot nekakšno protiutež vsem ukrepom in posledicam epidemije COVID-19. Namen tedna je torej bil spet najti nekaj pristne igrivosti, sproščenosti in družinja. Delovna ekipa za pripravo programa Tedna otroka na OŠ Polhov Gradec se je odločila, da bo poleg možnosti, ki jih je ZPM ponudila na ravni vseslovenskega obeleženja Tedna

otroka, poskusila igro vnesti v vsak razred še nekoliko bolj neposredno.

Zamislile smo si, da bi učitelji vsak dan prvo uro pouka nekaj minut posveti najprej igri in tako z eno igro na dan privabili nasmeh učencev na plan. Predloge iger z navodili in vsemi potrebnimi pripomočki so učitelji dobili za vsak dan posebej.

Poleg »dnevniških iger« pa smo se kolegice v timu odločile, da na predmetni stopnji premierno izpeljemo tudi »turnir« v igri Štiri v vrsto. Šola je poskrbela, da je vsak razred na predmetni stopnji dobil svojo igro Štiri v vrsto, tekmovanje pa je

potekalo v več korakih. Ponedeljek in torek sta bila namenjena izbiri najboljšega igralca razreda. V sredo smo izvedli prvo finalno srečanje – četrtfinale, ko so se med seboj so se pomerili predstavniki paralelek, zmagovalci pa so se uvrstili v nadaljnje tekmovanje. Tako smo v četrtek organizirali polfinalno tekmovanje in v petek veliki finale, ko sta se spopadla najboljša igralca predmetne stopnje. Zmagal je devetošolec Jošt Dolinar in si prislužil nagrado za cel razred – novo razredno družabno igro.

Moram priznati, da sprva nisem bila povsem prepričana,

Umetnina "Slepega slikarja"

ali se bodo učenci, predvsem tisti v najvišjih razredih, sploh odzvali na ponujene dejavnosti, potem pa sem bila prijetno presenečena. Presenetili smo me pristni in prisrčni nasmehi učencev, ki sicer s svojim vedenjem želijo sebe in druge prepričati, da niso več otroci.

Utrdila sem se v misli, da je med drugim naloga učiteljev tudi to, da v svojih nadobudnih odrasčajočih učencih prepoznamo preprostega otroka, za katerega je igra najbolj naravno okolje učenja ali kot pravi M. Gorki: "Igra je otrokova pot k spoznavanju sveta, v katerem živi in v katerega je poklican, da ga spremeni."

Drug v drugem prebujamo otroka, ki je v vsakem izmed nas.

Darja Malovrh
*v imenu Ekipe za teden
otroka v OŠ Polhov Gradec*

Županova beseda

Spoštovane občanke, spoštovani občani

Tokrat ne bom omenjal epidemiološke situacije, ker zaupam v vašo odgovornost do sebe in okolice in bi mi utegnili vzeti za slabo, če bi vas vedno znova opozarjal na resnost situacije, ki se upam da umirja. Pred nami so prazniki, ko se še posebej spominjamo na vse, ki so se od nas poslovili in je za njimi ostala praznina, ki jo zapolni le čas in še to počasneje kot bi si želeli.

Medtem ko pozorno spremljate, kakšno bo vreme med prazniki, da boste za na grobove znali izbrati primerno cvetje, le pomislite na to, da ima leto 365 dni, ko bodo vaši dragi pokojni še vedno tam in si zaslužijo vašo pozornost tudi med letom.

Zavedam se, da veste, ampak mislim, da je prav, da vas spomnim na to, da se bližajo dnevi, ko bodo razmere na cestah od nas voznikov zahtevale še večjo zbranost in z ustreznimi pnevmatikami opremljene avtomobile.

Naj se ne zgodi, da bi varčevanje pri nakupu pnevmatik kadarkoli obžalovali. Treba se je zavedati, da na cesti nismo sami in da bi se tudi ostali udeleženci v prometu radi srečni in zdravi vrnili k družinam v zavetja svojih domov. Ohranimo strpnost in primerno raven odgovornosti predvsem do najbolj ranljivih skupin, kot so starejši, otroci in invalidi.

Kot sem že omenil, nadaljujemo tudi z izvedbo varne šolske poti, vendar delovni stroji in izvajalci le potrebujejo določen čas za kvalitetno izvedbo povezovalne poti, ki

bo v končni obliki povezala obe skrajni naselji naše občine Jordanov kot in Lukovico.

Z deli na pokopališču v Dragomeru nadaljujemo takoj po praznikih predvsem zato, da stroji na območju spokojnega miru ne motijo prazničnega vzdušja.

V obdobju priprave proračuna z veseljem ugotavljam, da je ta nekajkrat večji od preteklih in to po zaslugi predvsem uspešnega črpanja nepovratnih sredstev. Vidim, da na mesečnem nivoju do naših izvajalcev poravnavamo zneske, ki so v preteklosti predstavljali letoletni investicijski potencial naše občine. Ob tem vedno znova občutim iskreno hvaležnost ustanoviteljem naše občine in seveda ponosno pogledam svoje sodelavce, ki so za vse dosežke kot ekipni igralci tudi zaslužni.

Lahko obljubim, da se s tako ekipo argumentirano lahko veselimo tudi naše skupne prihodnosti.

Želim vam vse dobro,

Miran Stanovnik,
vaš župan

Dobili 175 tisočakov za gradnjo prizidka vrtca

Log - Dragomer, 10. oktober 2021 – Občina Log - Dragomer bo prihodnje leto začela z gradnjo dvooddelnega prizidka k vrtcu v Dragomerju. Projekt je ocenjen na 396 tisočakov, skoraj polovico sredstev je nepovratnih.

Občina Log - Dragomer je konec februarja oddala vlogo za sofinanciranje investicij v vrtcih in osnovnem šolstvu. Na razpis Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport so prijavi gradnjo dvooddelnega prizidka k vrtcu Dragomer.

V prvem pozivu projekt ni dobil zelene luči ministrstva, uvrstili so se namreč na 62 prioriteto mesto med 67 prijavitelji, sredstva jih je prejelo le 18 najvišje uvrščenih.

Že takoj je bilo jasno, da potrebe po investicijah v vrtce in osnovne šole daleč presegajo zagotovljena sredstva.

Odzvali so se tudi v Združenju občin Slovenije, kjer so ministrstvu predstavili analizo potreb na področju prej omenjenih investicij in podali pobudo za zagotovitev dodatnih finančnih sredstev. »Sredi julija smo na Občino dobili poziv k predložitvi projektne in investicijske dokumentacije ter podatkov o načrtovanem obdobju gradnje in uvrstitvi projekta v načrt razvojnih programov občine.

Na Ministrstvu so dokumentacijo preučili, vloge pregledali tudi po vsebinski plati ter naredili seznam tistih, ki smo prišli notri. Tokrat smo se lahko veselili pozitivnega odgovora in 175 tisoč evrov nepovratnih sredstev,« so nam povedali v Občinski upravi.

Izvedli smo še, da je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport po strokovnem pregle-

du prejetih prijav in predložene dokumentacije v program Sofinanciranja investicij v vrtcih dodatno uvrstila še 42 prijaviteljskih projektov.

Dve sodobni igralnici s sanitarijama

Občina je na razpis ministrstva prijavila izgradnjo novega prizidka k vrtcu v Dragomerju.

Projekt so ocenili na okoli 396 tisočakov, na razpisu so dobili 175.016,68 evrov nepovratnih sredstev, preostanek bodo krili iz občinskega proračuna.

V okviru projekta bodo zgradili dve sodobni vrtčevski igralnici z lastnimi sanitarijami.

V povezovalnem hodniku bodo uredili prostorno garderobo, preko novega nadstreška in vetrolova pa bodo otroci skozi povezovalni hodnik dostopali do novih igralnic in obstoječih igralnic drugega starostnega obdobja.

V novem delu bodo še sanitarije za zaposlene, manjši obstoječi prostor ob obstoječem vetrolovu bodo preuredili in ga namenili shrambi igral na novi enoti.

Novi prizidek bo pritličen objekt, tlorisnih dimenzij 20,48 krat 10,48 metra in bo s povezovalnim hodnikom prisljen ob bočno fasado jugo-vzhodnega krila obstoječega objekta.

Oblikovno bo sledil že uporabljenim materialom na obstoječem objektu. Streha novega prizidka bo dvokapnica, krita

bo s trapezno ploščevino v barvi obstoječe kritine.

Prizidek vrtca naj bi začeli graditi prihodnje leto, gradnja pa naj bi se zaključila leta 2023. Kot pravijo na Občinski upravi bo izvedba projekta omogočila organizirano varstvo in vzgojo za vse otroke v občini, ki tega potrebujejo, zagotovil bo manjkajoče prostore in površine za varstvo in vzgojo, zagotovil enakovredne pogoje za optimalen razvoj vseh otrok v občini ter kvaliteten vzgojno-izobraževalni proces.

Večji igralnici dobrodošla pridobitev

V Vrtcu so dveh novih sodobnih igralnic in informacije po zagotovitvi dodatnega prostora izjemno veseli, saj v premajhnih igralnicah ni možno organizirati ustreznih koticov ali zagotoviti kvalitetnega bivanja otrok. V mnenju k izgradnji prizidka k Vrtcu Log - Dragomer so zapisali, da v montažnem vrtcu iz leta 1979 kar pet igralnic ne ustreza več današnjim standardom in normativom za delo ali bivanje otrok, kar se je še toliko bolj izkazalo v trenutnih razmerah povezanih z epidemijo Covid-19. »Nimamo večnamenskih prostorov v katerih bi lahko izvajali kvalitetne dodatne dejavnosti ali organizirali koticke za sproščanje in gibanje otrok.

Imamo tudi dve zelo majhni in neustrezni garderobi ter dve premajhni umivalnici z wc-ji, ki ne zagotavljajo sodobnih higienskih standardov. Nujno bi potrebovali večji prostor za izvajanje športnih vsebin, ki bi ga uporabljali tudi kot večnamenski prostor za srečanja in

prireditve,« zato sta dve dodatni igralnici vsekakor velika pridobitev, še pravijo v Vrtcu.

Zaradi gradnje novega prizidka se bodo v Vrtcu morali odpovedati 40 let staremu drevesu. »Zavedamo se, da bo izguba zaradi drevesa precejšna, zato bomo skupaj z vodstvom šole in vrtca čim prej pristopili k zasaditvi novih dreves in grmovnic,« pa so povedali na Občini, kjer so poudarili, da bodo z gradnjo dveh novih sodobnih igralnic zagotovili veliko boljše pogoje za varstvo in vzgojo otrok. »Kot družinski oče, župan in občan moram reči, da se zavedam, kako pomembno je, da našim najmlajšim zagotovimo kar najboljše pogoje za odrasčanje in dozorevanje in to velja tudi izven ustanov, kot je šola ali vrtce.

Zadnji dogodki s pandemijo so nas na to še posebej opozorili, zato smo še bolj veseli, da lahko otrokom in zaposlenim v vrtcu omogočimo boljše bivanjske pogoje.

Verjamem, da bodo ta sredstva s strokovnim vodenjem projekta kvalitetno investirana in bomo z rezultatom dela vsi zadovoljni.

Posebej sem zadovoljen, da z vodstvom Osnovne šole Log-Dragomer v takih in podobnih primerih vedno najdemo najbolj primerno skupno pot, ki nas vodi do skrbno izbranega cilja.

Že danes lahko zagotovim, da tudi za prihodnost snujemo nove skupne projekte o katerih vas bomo še obveščali,« o novem projektu pove župan Občine Log - Dragomer, Miran Stanovnik.

V. L.

Kaj pa komunalni prispevek?

5 najpogostejših vprašanj o komunalnem prispevku

Prihodnje leto naj bi na kanalizacijsko omrežje in centralno čistilno napravo začeli priklapljati prve uporabnike.

Še pred priklopom na javno kanalizacijo bo potrebno zgraditi hišni priključek ter plačati komunalni prispevek. Obvestila o informativnem izračunu komunalnega prispevka oziroma obvestila, da je bil ta že plačan v preteklosti, bodo na Občini predvidoma začeli pošiljati v začetku leta 2022. Ker bo večini občanov komunalni prispevek odmerjen prvič, so na Občinski upravi pripravili odgovore na pet najbolj pogostih vprašanj, ki jih zastavljajo občani.

Zakaj je treba ponovno plačati komunalni prispevek, saj smo ga plačali že ob gradnji hiše?

Ob gradnji hiše se plača komunalni prispevek za tisto komunalno opremo, na katero se je bilo v času gradnje mogoče priključiti (vodovod, cesta ...). Za komunalno opremo – kanalizacijo pa

komunalni prispevek ni bil odmerjen, zato se odmerja sedaj.

Ali se plačilo komunalnega prispevka za kanalizacijo razlikuje v primeru novogradnje od tistega pri priključevanju že zgrajenih objektov?

V primeru novogradnje se plača komunalni prispevek takoj, praviloma pred izdajo gradbenega dovoljenja. V primeru priključevanja obstoječega objekta na novo infrastrukturo (v tem primeru kanalizacijo) pa je možno tudi obročno odplačevanje komunalnega prispevka, vendar tako, da je celotni komunalni prispevek plačan najkasneje v dveh letih od pravomočnosti odločbe, s katero je komunalni prispevek odmerjen. Druga razlika pri odmeri je ta, da se za novogradnjo vzamejo podatki iz dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, pri priključevanju obstoječe stavbe na javno infrastrukturo pa praviloma podatki iz uradnih evidenc. Tretja večja razlika pa je, da se pri novogradnji največkrat izda odločbo o odmeri na podlagi vloge stranke, pri priključevanju

obstoječe stavbe na javno infrastrukturo pa po uradni dolžnosti.

Kako pridobljena EU sredstva vplivajo na višino komunalnega prispevka?

Skupni stroški predstavljajo vrednost vseh investicij v javno kanalizacijsko omrežje, obračunski stroški pa predstavljajo delež skupnih stroškov, zmanjšanih za druge vire (sredstva EU, države in drugih sredstev). Na višino komunalnega prispevka vplivajo obračunski stroški in ne skupni stroški. Zaradi pridobitve nepovratnih sredstev iz kohezijskega sklada in državnega proračuna se višina komunalnega prispevka znižuje.

Ker nimam dostopa do interneta, me zanima ali se lahko oglasim na občini, da mi informativno izračunate predvideno višino komunalnega prispevka?

Da, na občini se lahko oglasite v času uradnih ur. Prošnjo za izračun lahko posredujete tudi preko elektronske pošte na naslov obcina@log-dragomer.si, pri čemer ne pozabite navesti naslova

objekta. Pri odmeri komunalnega prispevka se podatki o velikosti in namembnosti objekta pridobijo iz uradnih evidenc.

Kdaj nastopi obveznost plačila komunalnega prispevka – pred, med ali po končani izgradnji kanalizacije?

Komunalni prispevek se lahko odmeri takoj, ko je za to komunalno opremo sprejet program opremljanja in je vključena v načrt razvojnih programov občinskega proračuna za tekoče in prihodnje leto. V konkretnem projektu bomo na Občini Log - Dragomer predvidoma v začetku naslednjega leta začeli pošiljati obvestila o informativnem izračunu komunalnega prispevka oz. obvestila, da je bil komunalni prispevek že plačan v preteklosti. Te bomo postopoma izdajali nekaj mesecev (upoštevati je potrebno, da gre pri tem tudi za velik administrativni zalogaj, saj je potrebno izdati približno 1.100 odločb), zato se vam že sedaj zahvaljujemo za vašo potrpežljivost.

V. L.

Gradnja kanalizacije se preveša v drugo polovico

Log - Dragomer, 12. oktober 2021 – Projekt gradnje kanalizacije in čistilne naprave se odvija po načrtih.

Položenih je bilo več kot polovico kanalizacijskih cevi, če upoštevamo še gradnjo čistilne naprave je realiziranih 44 odstotkov projekta, ki mu do pike sledi tudi odstotek finančne realizacije. Dela medtem sočasno še naprej potekajo na več gradbiščih.

Gradnja kanalizacije, vodovoda in druge infrastrukture ob regionalni cesti je še naprej v polnem razmahu. »Na trasi regionalne ceste v območju kolesarske steze izvajalec gradi vakuumsko kanalizacijo ob sočasnem polaganju vodovoda, plina in telekomunikacijskega omrežja T2. Dela potekajo med Jordanovim kotom in Kačjo vasio. Izvedene je bilo okoli 450 metrov trase,« so nam povedali v Občinski upravi. Dodali so, da so dela sočasno ob regionalni cesti potekala tudi na območju Dragomerja nasproti dializnega centra, kjer je položenih okoli 400 metrov cevi.

V okviru obsežnih del ob regionalni z nepovratnimi sredstvi ter sredstvi občinskega proračuna gradijo kanalizacijo in vodovod. Slednji je ocenjen kar na 1,3 milijona evrov in bo krit izključno z občinskimi financami. Posel je dobil Hidrotehnik v partnerstvu s Komunalnimi gradnjam in KPL. V okviru projekta bodo od križišča s trgovino v smeri proti Vrhniku gradili primarni in sekundarni vodovod. Kot je pojasnil župan Miran Stanovnik gre za hrbtenico vodovodnega sistema preko katere se s pitno vodo napaja celotna občina. Obstoječi vodovod, ki je star in poteka po zasebnih površinah bodo predstavili v javno površino ter tako povečali dostopnost za potrebno vzdrževanje. Obenem bodo povečali tudi profil, saj so hidravlični izračuni, ki jih je pred leti izdelalo Komunalno podjetje Vrhnika pokazali, da je pod dimenzioniran. Kot smo še izvedeli bo vzporedno potekala tudi gradnja sekundarnega vodovoda, saj se neposredno na primarni vodovod ne sme priklapljeti hišnih priključkov.

Gradbišče se seli na Molsko cesto

Na Cesti Osvobodilne fronte od hišne številke 24 do 51 se je zaključila gradnja nove in-

frastrukture, v drugi polovici oktobra naj bi traso preplastili s finim in grobim asfaltom. Zaključila pa se je tudi gradnja vakuumске kanalizacije in telekomunikacijskega omrežja T2 na trasi Ceste pod Strmco.

V drugi polovici oktobra naj bi se gradnja vakuumске kanalizacije ob sočasnem polaganju telekomunikacijskega omrežja T2 začela na trasi Molske ceste, dela naj bi se na tem delu končala do druge polovice decembra. »Trenutno izvajalec izvaja vakuumsko kanalizacijo na lokaciji Ceste v Hrastje ob sočasnem polaganju telekomunikacijskega omrežja. Izvajalec bo nadaljeval z deli na vakuumski kanalizaciji na Cesti na breg, Loški cesti 8A do 10 v začetku decembra 2021,« so povedali na Občini.

Pestro je bilo tudi v Dragomerju, kjer so delavci Trgograda na ulici Pod Lovrencem od hišne številke 4 do 18, Na vasi od 12 do 1 ter Stari cesti od 6 do 1, položili grobi in fini asfalt. Delavci Komunalnih gradenj so medtem zaključili z gradnjo vakuumске kanalizacije na trasi ceste Pod Lovrencem od hišne številke 18 do Stare ceste 6 ob sočasnem polaganju telekomunikacijskega omrežja T2. »Vzporedno so delavci Komunalnih gradenj izvajali dela na trasi gravitacijske kanalizacije na območju ulice Pot ob Snežaku od HŠ 1 do HŠ 20 ob sočasnem polaganju telekomunikacijskega omrežja T2. V mesecu oktobru in novembru izvajalci gradnje načrtujejo zaključek del na kanalizaciji na delu ulic Rožne, Vrtni poti, Prečne poti in dostopne ceste do objekta Ljubljanska cesta 18 ob sočasnem polaganju telekomunikacijskega omrežja T2,« na Občini so še dodali, da trenutno na Poti na Polane polagajo plinovodno omrežje Energetike Ljubljana.

Oktobra naj bi izvedli vodenno vrtnanje pod avtocesto za izvedbo trase kanalizacije. Konec novembra oziroma v začetku decembra naj bi Pot ob Snežaku preplastili z asfaltom. novembra in začetku meseca decembra 2021 se planira izvedba asfaltiranja ulice Pot ob Snežaku na lokaciji že izvedene kanalizacije v Dragomerju.

Napredovanje del odvisno od vremenskih pogojev

Tudi na Barju še naprej ro-potajo gradbeni stroji. Na lokaciji nove vakuumске postaje je Trgograd zaključil z izvedbo ravne strehe in pričel z izvedbo fasade. »V notranjosti objekta

vakuumске postaje se bodo začela izvajati strojna dela z montažo cevovoda med rezervoarjem in vakuumskimi črpalkami. Vzporedno z zaključevanjem betonskih del na lokaciji bazenov je potekalo zidanje opečnih sten na poslovno tehnološkem delu objekta čistilne naprave. »Oktobra je v načrtu izvedba AB strešne plošče z opaževanjem, vgradnja armature in vgradnja betona na poslovno tehnološkem objektu. Prav tako naj bi izvedli teste vodotesnosti bazenov čistilne naprave, sledila pa naj bi montaža strojne opreme »V mesecu decembru 2021 se planira izvedba strojnih instalacij na lokaciji tehnološkega dela poslovnega objekta ČN. V oktobru se planira izvedba strojnih instalacij z vgradnjo grabelj na lokaciji črpalnice ČN. Na lokaciji bazenov se ob koncu meseca oktobra planira dokončanje vseh betonskih del na bazenih ČN. Vzporedno z izvedbo zaključevanja gradbenih del na lokaciji ČN potekajo naročila in dobava strojne opreme ČN, ki se bo vgrajevala po zaključku posameznih faz gradbenih del,« smo še izvedeli. Urejanje zunanosti čistilne naprave je sicer načrtovano v decembru, a kot podarjajo naši sogovorniki bo napredovanje del odvisno od vremenskih razmer.

Gradnja končana do konca leta 2022

Tempo gradnje je še naprej precej hiter, saj na voljo ni veliko časa. Vso kanalizacijsko omrežje skupaj s čistilno napravo morajo zgraditi do konca prihodnjega leta. Trenutno so pri uresničevanju cilja uspešni, saj je položenih 14,5 kilometra kanalizacijskih cevi od skupno 23 kilometrov. Kot so nam povedali na Občini je uresničene 44 odstotkov celotnega projekta, takšen je tudi odstotek finančne realizacije, do sedaj pa je bilo počrpanih 36 odstotkov sofinancerskih sredstev oziroma 3.058.165 evrov. Na Občini so nam predstavili še podrobne številke o finančni realizaciji po posameznih sklopih. Finančna realizacija je najvišja pri gravitacijski kanalizaciji, kjer je porabljenih polovico predvidenih sredstev oziroma skoraj milijon evrov, pri vakuumski kanalizaciji je odstotek realizacije 44 odstoten oziroma skoraj dva

milijona, najnižja pa je finančna realizacija pri sklopu čistilne naprave, kjer je realizacija 34 odstotna (786 tisočakov), porabljenih pa je še 64 odstotkov sredstev v okviru nepredvidenih del oziroma dobrega pol milijona evrov.

Najspomnimo

V okviru projekta bodo zgradili nov kanalizacijski sistem v dolžini 23 kilometrov. Vsa komunalna voda bo speljana na centralno čistilno napravo, vse padavinske vode pa v najbližje potoke. Z realizacijo projekta bo dosežena zahtevana priključenost na javno gospodarsko infrastrukturo odvajanja in čiščenja. Na sistem bo tako priključenih 3524 prebivalcev. Načrtovana je čistilna naprava kapacitete 5.000 populacijskih enot

Celoten projekt je bil ocenjen na 14,6 milijona evrov brez ddv oziroma 17,6 milijona evrov z ddv. V oceno so vključeni stroški gradbenih del, nadzora, obveščanja javnosti, že vložena sredstva, dokumentacija in ostali stroški, ki so nastajali od leta 2014 dalje. Občina je na razpisu za izbor gradbenih del izbrala Hidrotehnik d.d. v partnerstvu s podjetjema Komunalne gradnje d.o.o. in Trgograd d.o.o. Vrednost gradbenih del znaša 9.797.990,06 EUR brez DDV. Nadzor bo vršil Projekt d.d. iz Nove Gorice, posel je težak 238 tisoč evrov. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014 – 2020, prednostne osi »Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti«, prednostne naložbe »Vlaganje v vodni sektor za izpolnitev zahtev pravnega reda Unije na področju okolja ter zadovoljitev potreb po naložbah, ki jih opredeljujejo države članice in ki presegajo te zahteve«, specifični cilj »Zmanjšanje emisij v vode zaradi izgradnje infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda« Občina bo lahko počrpala 9 milijonov evrov sredstev, 7,65 milijona bo krila Evropska unija, 1,35 evrov bodo dobili iz proračuna države, razliko pa bo pokrila občina.

V. L.

Foto: Občinska uprava

Vabilo

Na podlagi 69. člena Statuta Občine Log - Dragomer (Ur l. RS, št. 33/07, 74/21)

SKLICUJEM ZBOR OBČANOV,
ki bo v sredo, 24. novembra 2021 ob 18. uri v gasilskem domu Dragomer-Lukovica.

Zbor občanov se zaradi epidemioloških razmer sklicuje za leto 2020 in 2021.

Dnevni red:

1. Predstavitev rezultatov dela

2. Pogled naprej do 2022

Zbor sklicujem za območje Dragomerja, Loga in Lukovice.

Vljudno vabljeni!

Občina Log – Dragomer, župan Miran Stanovnik l. r.

Kolesarski poligon Dr. Mud tudi uradno odprl svoja vrata

Log – Dragomer, 2. oktober 2021 – Med baliniščem in Vrtcem Log – Dragomer je letošnje poletje zrasel kolesarski poligon, ki so ga vsi ljubitelji kolesarjenja po grbinah že vzeli za svojega.

Veliko število kolesarjev, ki so se zbrali na uradnem odprtju dirt parka Dr. Mud, je nedvomno pokazatelj, kako zelo priljubljeno je vijuganje in skakanje s kolesi.

Triki v zraku, atraktivni skoki, vijuganje in adrenalin, osvajanje novih kolesarskih veščin so razlogi, zaradi katerih novi kolesarski poligon v Dragomerju, ki so ga poimenovali Dr. Mud, obiskuje vedno več ljubiteljev kolesarjenja po grbinah. V novem kolesarskem rajju je tako vedno bolj živahno, po grbinah in zavojih se podi mladina, nemalokrat poligon gosti še malčke in otroke, ki si izberejo manj zahtevno progo ter tudi prekaljene kolesarske mačke, ki se lahko pohvalijo z visokimi skoki in vragolijami v zraku. Kolesarski poligon sameva le po dežju, ko lahko na pločniku ob parku opazimo mlade, ki pogledujejo proti progi ter nestrpnost čakajo, kdaj bo zemlja dovolj suha za

ponovno vijuganje. »Ko je dež se po progi ne vozimo. Počakamo, da se proga posuši ali pa progo popravimo in z zemljo osušimo luže,« so nas podučili mladi uporabniki poligona. Tovrstno kolesarjenje je iz dneva v dan bolj priljubljeno, ljubitelji kolesarjenja prostega sloga so večino pilijo ob popoldnevih ter vikendih, lepo število kolesarjev pa je park gostil tudi ob uradni otvoritvi.

S spektakularnimi skoki navduševal kolesar z Red Bullovo čelado

Na prvo oktobrsko soboto so kolopark tudi uradno odprli. Po klančinah se je podilo mlado in staro, na progi pa so obiskovalci lahko opazovali tudi **Jako Remca**, uveljavljeno ime iz sveta kolesarjenja prostega sloga. Šestnajstletni najstnik je eden izmed sedmih slovenskih športnikov Red Bullove družine, je najmlajši med njimi in prvi slo-

venski Red Bullov športnik na kolesih. Navdušen, da se je na poligonu zbralo tako lepo število obiskovalcev je ob otvoritvi povedal, da je to dober dan za mlade. »En tak dober dogodek za mlade, da vozimo skupaj, se imamo lepo in da se mlajši spoznajo s tem športom.« Remec je dodal, da so vsi tovrstni objekti res dobrodošli, saj v Sloveniji primanjkuje prog, ki bi bile primerne za vse starostne skupine. Dobrega obiska so se razveselili tudi v novonastalem kolesarskem društvu Dr. Mud »Veseli smo, da smo na enem mestu videli tako veliko veselih otroških obrazov. Odziv je bil res dober, še posebno zato, ker dogodka nismo oglaševali,« nam je povedal **Nejc Saje**.

Veliki prešerni nasmehi so stalnica otrok in mladih, ki obiskujejo novi park. Ti so vožnjo po ulicah in preživljanje prostega časa za ekrani zamenjali za kolesarjenje in druženje na poligonu. »Proga je super. Tu se skoraj vsak dan srečujemo in družimo s prijatelji. Primerna je tako za velike kot majhne,« nam je povedal najstnik Luka, ki smo ga srečali v kolesarskem parku. Dodal je, da se je s kole-

sarjenjem ukvarjal že pred postavitvijo grbinastega poligona, a je šele z njim dobil priložnost za varno kolesarjenje prostega sloga. »Poligon je razgiban in nam na tako majhnem prostoru omogoča res veliko. Všeč so mi skakalnice, všeč mi je, da lahko skačem in se pri tem zelo zabavam,« je še dodal.

Zadovoljen je tudi župan **Miran Stanovnik**, ki je vesel in ponosen na delo prostovoljcev. »Nejc Saje mi je pred nedavnim predstavil svojo idejo o kolesarskem parku, ki se od »pump tracka« razlikuje po privinah, predvsem pa deluje bolj naravno in pušča uporabniku veliko lastne kreativnosti. Zelo sem vesel in ponosen na to, da imamo v naših krajih toliko prihodnih rok s pomočjo katerih je v rekordno hitrem času nastal ta park, ki je že nekako sinonim za druženje obiskovalcev vseh starostnih kategorij. Še bolj pa me veseli dejstvo, da uporabni-

ki poligon sami tudi vzdržujejo. S tem krepijo pripadnost, skupinski duh in odnos do skupne lastnine. Ta park bomo s pomočjo sredstev, ki jih bomo nepovratno pridobili na LAS Barje z zaledjem v podaljškem obogatili še s tako imenovanimi asfaltiranimi površinami »pump track«, kjer bo mogoče uporabiti tudi skiroje. Glede na izjemno dobro izkušnjo verjamem, da to ni naš zadnji skupni projekt na tem področju.«

Kolesarski poligon ustvarila ekipa prostovoljcev

Kolesarski poligon so oblikovali pridne roke prostovoljcev, ki so ob teniškem igrišču iz kupov zemlje ustvarili grbine, kjer svoje kolesarske veščine že od poletja lahko pilijo kolesarski navdušenci. Idejni oče projekta Nejc Saje pravi, da je ideja o tovrstnem parku zorela dobrih pet let. »Zaradi gradnje kanalizacije in zemlje, ki je na voljo

smo zagrabili to priložnost, idejo predstavili Občini, kjer so nas podprli. Zato smo lahko začeli z gradnjo poligona.« Dodal je, da so želeli v park privabiti kolesarje vseh starosti, tako najmlajše kot starejše kolesarje, zato so progo oblikovali tako, da jo lahko uporabljajo ljubiteljski kolesarji z različnim kolesarskim znanjem. »Projekta smo se lotili, ker je v Dragomerju res veliko kolesarjev. Imamo progo na Žabi, ki pa ni enostavna, zato je prav, da smo uredili trening poligon, kjer se otroci lahko učijo skakanja in ostalih kolesarskih spretnosti. Boljše je, da padejo na poligonu, saj je reševanje v gozdu zaradi težkega dostopa zelo težavno,« je še dodal Saje.

Poligon je primeren za vse starostne skupine od tretjega leta dalje, grbine iz zemlje pa so razporejene v štiri težavnostne stopnje, ki se lepo povezujejo v celoto. Park omogoča postopno napredovanje, od vožnje po koloparku oziroma pump-tracku do tako imenovanih dirt skokov srednje velikosti. »Proga dopušča precej domišljije. Kupi so narejeni tako, da lahko skačeš na vse strani. Zagotovo pa je treba spoštovati pravila.« Blatna vožnja tako ni priporočljiva, saj se proga lahko hitro uniči. »Potrebna je disciplina. Lopata in kolo sta obvezna oprema,« nam v smehu še pove naš sogovornik. Uporaba poligona je brezplačna in na lastno odgovornost. Vsi uporabniki morajo upoštevati navodila in oznake vožnje po parku. S koloparkom upravlja novoustanovljeno društvo Dr. Mud, najdete jih na dragomer-mud.si ali jim sledite na Instagramu na @dragormud.

V. L., foto: Nejc Saje in Jaka Ivanc

30 let Karitas brezoviške župnije

V začetku oktobra je župnijska Karitas Brezovica napolnila 30 let delovanja.

Da je bilo praznovanje še bolj slovesno, smo v cerkev na Brezovici povabili tudi starejše, bolne in invalide z Brezovice, Dragomerja, Loga, Lukovice in Vnanjih Goric.

Srečanje je bilo združeno s sveto mašo, ki jo je daroval direktor škofijske Karitas, gospod Marko Čizman, duhovnik, »kuhar« in avtor knjige »Gremo kuhat!«

Počastil nas je s svojim obiskom in res popestril srečanje ter nam dal novih moči za delo v naprej. Tudi zato vedno vabimo k sodelovanju nove

dobrotnice in dobrotnike.

Obisk svete maše je bil zelo dober, kar potrjuje, da je naša pomoč ljudem v stiski res potrebna.

Zaradi trenutnega stanja smo starejše, bolne in invalide po koncu svete maše (namesto običajne pogostitve v Marijinem domu), razveselili z zavitkom peciva.

Podobno, kot vsako leto, vas tudi letos, vabimo k nakupu sveč, saj gredo tako zbrana sredstva za pomoč ljudem v stiski.

Bogu in vam, dobrim ljudem, hvala za preteklih 30 let in velika prošnja materi Mariji in Bogu Stvarniku, da bi imeli blagoslov in nam ugodne čase tudi v naprej.

Vida Zdešar

Družinski oskrbovalci ambasadorji starostnikom prijazne občine

Log - Dragomer, 29. september 2021 – S slavnostno podelitvijo diplom se je zaključil tečaj za družinske oskrbovalce in druge neformalne oskrbovalce, ki je med majem in septembrom potekal pod okriljem Inštituta Antona Trstenjaka.

Na tečaju so udeleženske pridobile večšine in dobile informacije, ki jih družinski oskrbovalci ponavadi najbolj potrebujejo pri oskrbi starejšega družinskega člana.

»Današnja podelitev spominskih diplom ni konec, ampak šele začetek. Kako pomembno bo vaše delo, bomo verjetno videli šele kasneje, nemara šele, ko bo moja generacija v pokoju. Gre za tek na dolge proge,« je ob slovesni podelitvi diplom družinskim oskrbovalkam dejal župan občine Log - Dragomer, Miran Stanovnik. Dodal je, da infrastruktura, ki jo trenutno gradijo v občini, ne bo koristila, če ne bo nikogar, ki bi jo lahko uporabljal »Zato vas prejemnice diplom smatram za ambasadorke našega načrta, da

postanemo starostnikom prijazna občina. Z vašo pomočjo se bodo starostniki lahko zanesli na lokalno skupnost in to je naš cilj.« Podobno je razmišljala tudi direktorica Občinske uprave Občine Log - Dragomer, Marjeta Sternad Kuharič, ki je poudarila, da so družinske oskrbovalke eden izmed štirih stebrov starosti prijazne občine. »Vam gre zahvala, da bodo naši starejši občani čim dlje lahko ostali v domačem okolju. Ste eden od štirih stebrov, ki jih v občini pripravljamo, da bomo postali 'starosti prijazna občina'. Prvi steber je projekt 'Podaj roko' v okviru katerega smo odprli pisarno za starejše in že vrši aktivnosti. Drugi steber je vključitev v mrežo starosti prijaznih mest in občin. Tretji je

priprava lokalne strategije za starejše, četrti pa izobraževanje prostovoljcev v neformalne oskrbovalce za starejše.«

Domača oskrba starega človeka je plemenito in zahtevno delo

Družinski oskrbovalci z veliko družinsko odgovornostjo in ljubeznijo opravljajo skrito delo, ki je nenadomestljivo za celotno družbo. Po eni strani poskrbijo, da stari ljudje čim dlje ostanejo v domačem okolju, kjer se najbolje znajdejo in počutijo, po drugi strani pa je takšna oskrba zanje in za skupnost tudi najcenejša. A družinska oskrba ni lahko delo, Vdomovih za stare ljudi poklicno skrbijo številni uslužbenci in strokovnjaki. Doma pa je človek za večino stvari sam, velikokrat ob lastni zaposlitvi in skrbi za otroke. Zato na znanstveno-izobraževalnem Inštitutu Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje že vrsto let po vsej Sloveniji iz-

vajajo tečaje za družinske in druge neformalne oskrbovalce. Tečaj je med majem in septembrom potekal tudi v občini Log - Dragomer. Udeleženske so na tečaju izmenjale svoje izkušnje ter pridobile praktična znanja in večšine potrebne pri oskrbi starejših. Na desetih srečanjih, na katerih so sodelovali tudi patronažna sestra, fizioterapevt in drugi strokovnjaki, so se poučile o medsebojnih odnosih, razumevanju starosti, demenci, negi in pripravi na odhod svojca v dom za starejše, prisluhnile so predavanju o preventivi proti lastni izgorelosti, predavanju o umiranju ter žalovanju.

V Sloveniji oskrbo sicer potrebuje več kot 50 tisoč starejših ljudi, okoli 18.000 jih je v domovih za starejše, okoli 6.000 jih prejema javno pomoč na domu, za več kot 30 tisoč pa poskrbijo svojci na domovih.

V. L., foto: Gašper Tominc

Pisarna za starejše v prvih tednih delovanja

V začetku septembra je z uradnim odprtjem v občini Log - Dragomer zaživela pisarna za starejše.

Takrat nas je dr. Zvezdan Pirtošek, nevrolog na ljubljanski Medicinski fakulteti in predstojnik kliničnega oddelka za bolezni živčevja na Nevrološki kliniki v svojem govoru spomnil na "učinek zajčka" (*ang. The rabbit effect*). To je ime raziskave, preko katere so že pred leti ugotovili, da je za kakovostno staranje in doseganje višje starosti poleg zdrave prehrane, dovolj gibanja in obvladovanja stresa izredno pomembno, da se čutimo ljubljani. Prijaznost, varnost

v lokalnem okolju in pripadnost skupnosti so izrednega pomena za kakovostno staranje družbe. Znanstveniki so te razlike opazili preko testnih skupin zajčkov, ki so vsi imeli enake pogoje, a le pri eni skupini je bila očitna razlika; ta skupina je imela raziskovalko, ki je zajčkom namenjala posebno pozornost, jih klicala po imenih, jih božala in izkazovala naklonjenost.

Občina Log - Dragomer na različnih nivojih ustvarja pogoje za kakovostno življenje lokalne skupnosti. Pisarna za starejše je na začetku svoje poti in eden od delčkov mozaika, ki ga želimo soustvariti za kakovostno staranje v občini. Po dobrem mesecu delovanja se že izkazuje, da je pisarna v lo-

kalnem okolju dobra priložnost za uresničevanje naših prizadevanj. Veseli nas, da ste nas mnogi že obiskali – na samem odprtju pisarne, med uradnimi urami, medtem ko ste čakali na obisk zdravnika ali pa v čakalni vrsti lekarne. Številni med vami ste se ustavili za pogovor, povprašali kaj vse bo pisarna vključevala, nam povedali kaj potrebujete in predstavili, kaj lahko sami ponudite – pa naj bo to nekaj prostovoljnih ur na teden za prevoz ali obisk starejše osebe ali pa znanja, ki jih imate - od vloge hišnih ljubljencev pri lažšanju tegob staranja do kreativnih hobijev, ki bi jih želeli posredovati drugim. Veseli smo, da ste nas obiskali tudi tisti, ki oskrbujete svoje in

nam predstavili vaše izkušnje z oskrbo, nas povprašali kje lahko dobite na primer več informacij o oskrbi človeka z demenco in da smo se dogovorili, da oskrbovanca lahko tudi pripeljete v pisarno. Največ vas je iskalo konkretne informacije o tem, na koga se obrniti – na primer, ko želite podariti oskrbovalne higienske pripomočke, ki jih ne potrebujete več. Drugi ste k nam prišli na pogovor in zaupali svoje zgodbe; vaše zaupanje pa nam je dalo možnost, da smo vam lahko predali informacije in vam predlagali dogodke, aktivnosti in skupine, ki bi vam morda ustrezale – kot je skupina svojcev, delavnice v tednu zdravja itd.

V tem mesecu smo prosto-

voljke v pisarni tudi izkusile živost sosedske pomoči. Poklicala nas je na primer gospa, ki je spregovorila o svoji sosedki, ki živi sama in ki večino pomoči prejme ravno od svojih sosedov. Želela se je pozanimati kje še lahko išče pomoč in kaj se ji lahko še omogoči, da bo ostala čim dlje samostojna in da bo hkrati lahko načrtovala svojo starost v primeru selitve v dom starejših v skladu z razpoložljivimi dohodki. Podobnih zgodb vseh vas, ki vam ni vseeno za sosede in druge bližnje, je še veliko. Za

skupnost je izredno dragoceno, da se zavemo kdo še živi med nami in kaj skupnost resnično potrebuje.

Verjamemo, da bo pozitivnih izkušenj še veliko – dobrih osebnih pogovorov, dobrega pretoka informacij in dobrega povezovanja. Z večjim poznavanjem drug drugega in naših življenjskih izkušenj lahko skupaj gradimo skupnost, ki je varna in kateri pripadamo.

Katja Bhatnagar v imenu ožje delovne skupine Podaj roko

Projekt Podaj roko

Starejšim polepšali dan

Log – Dragomer, 1. oktober 2021 – Načinov kako starejšim polepšati dan je veliko.

Dovolj so že preproste geste, lepe misli, pogovor, pesem ter otroške risbe, predvsem pa zavedanje, da starejši niso pozabljeni. Vse to so lahko na mednarodni dan starejših čutili vsi, ki so obiskali dragomerški in loški športni park. V okviru projekta Podaj roko in Tedna vseživljenjskega učenja so razstavili likovna dela otrok Osnovne šole Log – Dragomer in Vrtca Log – Dragomer, na stojnicah pa so bila na ogled tudi umetniška dela, revije, izdelki umetne obrti, lutke in čipke.

Generalna skupščina Združenih narodov je 1. oktober razglasila za mednarodni dan starejših. Starostna meja, pri kateri naj bi se na splošno začela starost, ni določena. V Sloveniji običajno z besedo starejši označujemo osebe, stare 65 ali več let. Po podatkih Statističnega urada Slovenije je tako starih oseb 435.715 oziroma dobrih 20 odstotkov vseh prebivalcev Slovenije. V Občini Log – Dragomer živi 862 oseb starih 65 ali več let oziroma 24 odstotkov občanov. Del teh je mednarodni dan starejših obeležil z obiskom Športnega parka Dragomer oziroma Športnega parka Log, kjer so pripravili otroško likovno razstavo ter stojnice z gradivi na temo starosti in drugimi informativnimi gradivi, klekljanimi izdelki, izdelki umetne obrti, lutkami, revijami in umetniškimi deli slikarke **Yulie Kuznetsove**. Druženje je potekalo v okviru projekta Podaj roko, sodelovali so Osnovna šola Log – Dragomer, Vrtec Log – Dragomer in Društvo DVIG.

Presenetil jih je dober obisk

»Simpatična razstava slik naših najmlajših...Lepe risbe... Medgeneracijsko sožitje...Glede na to, kakšna starostna razlika je med nami, smo navdušeni... Naj se to večkrat ponovi,« je le nekaj odzivov starejših, ki so bili navdušeni in ganjeni ob pogledu na risbe otrok vrtca in osnovne šole. Veseli, napolnjeni s pozitivno energijo in odločeni, da ta prisrčen dogodek ponovijo, pa so bili tudi organizatorji dogodka. »Dogodek oziroma druženje smo raztegnili preko

celega dneva, da bi ljudem omogočili druženje na varni razdalji. Odziv naših malčkov, otrok ter vzgojiteljic in učiteljic iz vrtca in šoli ter na drugi strani obiskovalcev je bil izjemen in nas je pozitivno presenetil,« nam je povedala **Marjeta Sternad Kuharič** iz občinske uprave. Preko dneva so prizorišči obiskali obiskovalci različnih starosti, tako starejši posamezniki in pari, varovanci Doma upokoencev Vrhnika, ki so jih v Dragomer in na Log pripeljali s kombijem, prišli so tudi otroci iz vrtca ter osnovnošolci. Vsi so bili enotni, da je bilo druženje res prijetno. Nekateri starejši so prišli, ker so želeli videti, kako starejšo generacijo vidijo in upodobijo otroci, drugi so med množico otroških risb iskali tisto, ki jo je narisal njihov vnuček oziroma vnukinja, tretji so se po letu in pol zaprtja in omejenega druženja želeli oditi med ljudi, a vsi so bili enotni, da je bilo druženje res prijetno in so se domov vrnili srečni, ganjeni in z lepimi spomini. »Veliko smo naredili tudi zase, saj je bilo res lepo videti ljudi, ki so tako srečni. Tudi sama sem se zelo dobro počutila, bilo je prijetno in čutili smo, da je vsem, ki so prišli, tukaj lepo,« pa je povedala prostovoljka projekta Podaj roko, **Branimira Brečelj**. Z njo se je strinjala tudi **Erna Grabnar Kos**, ki se je kot prostovoljka dogodku pridružila brez posebnih pričakovanj, z lepim namenom, da starejšim pokažejo prelepe risbe otrok. »Odziv je bil presenetljivo lep. Bilo je zelo doživeto, veseli smo bili starejših, ki so nas obiskali in najmlajših, ki so z nami zapeli in ploskali. Lepo smo se pogovorili, se skupaj sprehodili med razstavljenimi risbami in si ogledali stojnice.«

Druženje, ki regenerira **Katja Bhatnagar**, koordinatorica mreže programov na projektu Podaj roko, je navdušena, da sta se dogodku pridružila Osnovna šola in Vrtec, saj so ravno otroške risbe dogodku dale tako poseben pečat. Starejši so se ob pogledu na otroške umetnine s spomini vrnili v svoje otroštvo. Dobrodejno jim je del tudi pogovor s katerim so pregnali svojo osamljenost in se napolnili z energijo. »Res neverjetno je opazovati ta pristen stik med starejšimi in najmlajšimi, to lepo medgeneracijsko

druženje. Vzdušje je bilo fantastično, slike res ustvarjalne, večpomenske in polne detajlov v katere so se obiskovalci poglobili,« nam je še zaupala naša sogovornica ter dodala, da so se starejši zadrževali tudi ob ostalih stojnicah. Te so pripravili v društvu Dvig, ki je razstavil svoje revije, ki govorijo o občini, krajih, občanah ter življenju. »Povabili smo gospo Alojzijo Žgajnar in Marijo Mojskerc, ki sta se predstavili s čipkami oziroma izdelki umetne obrti ter našo akademsko slikarko Yulio Kuznetsovo, ki se vedno z veseljem odzove na naše povabilo,« nam je povedala Nika Gams iz Dviga.

V. L. foto: Podaj roko

Po Plečnikovi Ljubljani

V zadnjem izvodu Našega časopisa sem zasledila vabilo za brezplačno vodenje po Ljubljani.

Takoj mi je postalo zanimivo. Tudi člani DU Log so se hitro navdušili nad idejo in tako smo se v soboto 16. 10. ob 10. uri dobili pred Križankami v Ljubljani. Turistični vodič Mitja Gruden, doma iz Dragomerja, z licenco za vodenje po Ljubljani, nam je predstavil svoje delo kot vodič in vodenja v okviru pobude STO, ki v oktobru in novembru financira vodenja po Ljubljani. 16 vedoželjnih upo-

kojencev je skupaj z vodičem vstopilo na dvorišče Križank.

Tu nam je naš vodič Mitja pripovedoval o življenju velikega arhitekta Jožeta Plečnika in to, da so letos 21. julija na Unescov seznam svetovne kulturne dediščine uvrstili izbrana Plečnikova dela v Ljubljani.

Ustavili smo se na Trgu francoske revolucije, kjer je 14 metrov visok Napoleonov spomenik, postavljen leta 1929. Nato

smo se sprehodili okoli NUKa, ki je naš najpomembnejši kulturni spomenik, za katerega je Plečnik risal načrte v letih 1930-31. Po vedno lepem Novem trgu smo se spustili do Sušarskega mosta.

Tudi tu smo zvedeli marsikaj zanimivega. Po Mestnem trgu smo krenili proti Magistratu in srečavali vedno več ljudi. Pred Robbovim vodnjakom je zadonela ruska glasba, nato so bili na vrsti švicarski rogisti in nazadnje še hrvaški pevci.

Na Stritarjevi ulici je namreč potekal dobrodelni bazar Sila. Ob hiši blizu gostilne Sokol

nam je vodič Mitja povedal še zadnje zanimivosti o tem delu Ljubljane in Plečniku, ki je dolga leta razmišljal o olepševanju ljubljanskih ulic.

Z različnimi arhitekturnimi posegi v ključnih urbanističnih točkah je pripomogel k plemenitenju mesta. Naš vodič nas je ves čas opozarjal na detajle, ki nam ostanejo skriti, kadar hitimo po opravkih v Ljubljani.

Za zaključek lahko rečem, da smo bili veseli, da smo se odločili za ogled.

Irena L.

IN

TEATER -

UČENJE

IN

IGRANJE

DVIG vabi k vpisu

Španščina, nadaljevalni tečaj, vodi prof. Damjana Štifter

Primeren je za vse, ki ste se vsaj 60 ur učili španskega jezika, pa tudi za začetnike, ki so pripravljene vložiti več časa v učenje.

Število ur: 40. Srečanja: vsak četrtek ob 18:45 v Domu krajanov v Dragomerju, prvo srečanje 4. novembra. Prijava: e-pošta dvig@iold.si ali po telefonu 031 254 125 (Joži).

Angleščina, nadaljevalni tečaj, vodi prof. Milojka Babšek

Tečaj je primeren za vse, ki ste se nekoč učili angleščine in občasno svoje znanje obnavljali. Po končanem tečaju se boste znali dobro sporazumevati v vsakdanjih situacijah ...

Število ur: 40. Vsako sredo od 8:30 do 10:00 v Domu krajanov v Dragomerju. Začetek prvo sredo v novembru.

Prijava: e-pošta dvig@iold.si ali po telefonu 031 254 125 (Joži).

Francoščina, bralni krožek, vodi prof. Tatjana Merc

Bralni krožek je primeren za vse, ki ste se nekoč učili jezika in ste ga občasno tudi uporabljali. Krožek poteka tako, da si študentje izberejo knjigo v francoskem jeziku in ob prebiranju obnavljajo svoje znanje govora, branja, poslušanja in pisanja. Glavni poudarek bo na govoru.

Število ur: 40. Lokacija: Dom Krajanov v Dragomerju. Srečanja: po dogovoru, začetek prvi teden v novembru.

Prijava: e-pošta nika.gams@gmail.si ali po telefonu 031 642 228 (Nika).

ŠK Pogovori z Darjo Rojec

Srečanja so namenjena pogovoru in izmenjavi izkušenj članic ob spoznanju, da je v družini ali prijateljskem okolju bolezen, ki prinaša stiske in tudi nove načine življenja. Pogovarjali se bomo tudi o tem, kaj lahko sami storimo za preprečevanje nastanka bolezni in o načinu življenja po zdravljenju.

Vsak prvi ponedeljek ob 10h v Domu krajanov v Dragomerju, začetek 8. november.

Prijava: e-pošta dvig@iold.si ali po telefonu 031 254 125 (Joži).

Bralni krožek, mentorica prof. Alenka Logar Pleško

Posebnost bralnega krožka je ta, da se člani poglabljajo v literarne svetove slovenskih avtorjev iz matične Slovenije in zamejstva, svoje bralne izkušnje pa razširjajo z ogledi gledaliških predstav, razstav ali obiskom posameznih avtorjev, s študijskimi obiski po poteh literarnih junakov. Vsako prvo in tretjo sredo v mesecu ob 18h po Zoom-u.

Prijava: e-pošta dvig@iold.si ali po telefonu 040 424 446 (Alenka).

Ciklus predavanj Enajsta šola o antiki

Člane ŠK vabimo na prvo predavanje dne 3. 11. 2021 ob 17h v Domu krajanov v Dragomerju Dr. Verena Vidrih Perko nam bo pripovedovala zgodbo o bitki pri Mrzli reki (Hublju) 394. leta. Zgodba zajema pripoved o Hrušici, o Klavstrah ali zapornih zidovih na Alpah in spopadu samozvanega cesarja Evgenija in Teodozija.

Prosimo, da se prijavite na iold.si ali 041 775 771 (Olga). Predavanje bomo organizirali, če bo vsaj 10 prijav. Vsako tretjo sredo v mesecu ob 17h v Domu krajanov v Dragomerju.

Prijava: e-pošta dvig@iold.si ali po telefonu 041 775 771 (Olga)

V vseh DVIG-ovih programih je obvezno potrdilo PCT. Hvala za razumevanje.

Mah teater

Leon Magdalenc – Življenje je igra

Nadaljujemo s predstavitvijo ljudi, ki pomembno vplivajo na delovanje gledališke skupine Mah teater in sooblikujejo predstavo, ki je pred premiero. V tej številki Našega časopisa

boste lahko več izvedeli o dramaturgu predstave Pohujšanje v kotlini barjanski, novinarju, kolumnistu, nekdanjemu voditelju oddaje Studio city, nekdanjemu novinarju Radia Študent in aktualnem trenerju javnega nastopanja gospodu Leonu Magdalencu.

Verjetno je še kaj, kar je oblikovalo njegovo poklicno pot in nisem navedla, vsekakor pa je v prostem času strasten golfist, ljubitelj narave, kritični opazovalec sedanje družbe in duhovit, iskrič in ustvarjalen kolumnist, ki ga bralci časopisa Dnevnik zagotovo dobro poznate. Šestdeset kolumn iz preteklega obdobja, ki jih je posodobil in dodal okoli 30 aktualnih komentarjev, je pred časom ob svoji šestdeseti obletnici izdal v svoji drugi knjigi z naslovom 60/100; 100 tekstov za 60 let. Prva knjiga, mimogrede, nosi naslov ABC javnega nastopanja.

Na zadnji strani druge knjige Leon Magdalenc pravi: »Nočem pregoreti. Ne zanima me kvantiteta, pač pa kvaliteta. Kopičenje stvari ni moj smisel. Pravica, da rečem NE pa temeljna pravica. Verjamem, da brez emocij ni nič. Ni odnosov, ni ukvarjanja z nečim, ni prihodnosti. In zagovarjam, da je treba pokazati strasti. Biti maksimalno optimističen. Brez jamranja. In logično, tisto stremljenje je biti drugačen. Nor, v smislu zavračanja povprečnosti. Vse, kar šteje v življenju, je prava mera. Je ravnotežje. Skratka, seštevek je ničla. Čisto nič.«

Vas besede spominjajo na te dni? Se vam ne zdi, da te globoke misli vzdramijo v slehernem od

bralcev občutek, da v svoji biti ni osamljen, edini prizadet in nemočen? Da je vedno čas za spremembo, za nove poti, spoznanja, čustva in drugačnost. Za pot navzgor iz povprečja. Želeli smo, da z njim opravimo daljši intervju, pa sedanje razmere, ukrepi in njegova zasedenost preprosto niso omogočile srečanja. Nam je pa prijazno posredoval svoje mnenje na vprašanja, ki smo mu jih zastavili.

Zanima nas, kako gledate na amaterska gledališča, njihovo vlogo, poslanstvo v naši družbi in nenazadnje, kako ste se znašli v sodelovanju z Mah tetrom?

V principu ne delim kulture na amatersko in profesionalno. Delim jo na dobro ali slabo. Na gledališče, ki pusti sled in gledališče, ki pač odšpila svoj program. In v tej luči so amaterska gledališča pomembna. Ker gre za ljubezen do ustvarjanja.

Za željo, da nekaj postavimo na oder. Ne pa za obvezo. Sam sem v tej zgodbi pristal pač slučajno. Miran Setnikar mi je poslal tekst z željo, da ga ocenim. Oziroma da tudi posežem v njega. Zdaj lahko rečem, da je Mah teater posegel v mene in ne obratno.

Se vam zdi, da je Cankar aktualen tudi dandanes oz. kako cankarjanstvo vpliva na družbo danes?

O Cankarju je napisanega preveč in premalo obenem. Sam v zvezi z njim rad citiram dve misli. Prva je ta, da je s Cankarjem tako kot z vampi. Premalu nas posiljujejo z njimi. Druga pa je, da se o Cankarju največkrat pogovarjajo tisti, ki ga sploh ne razumejo.

Bi povedali še kaj o sebi? Kako naj razumem vaše poimenovanje imena LEON – L kot lenoba, E kot energija, emocije in empatija, O kot optimizem in N kot norost? Zlasti me zanima lenoba in norost, ker bi vam ne pripisala nobene od navedenih lastnosti.

Za sebe rad pravim, da sem tu na zemlji na obisku. Na počitnicah. In prav zato tudi vse jemljem kot intenzivne počitnice, iskreno prijateljevanje in igro. Ja, življenje je igra. Ne jemljem ga preveč zares. Dajmo ga kdaj pogledati tudi iz parterja. Naj se odigra vse lepo tam na odru. Zavesa je padla. Za ta zapis je predstava končana. Sledi topel aplavz in potem razmišljanje. O izrečenem in zapisanem in se vidimo na predstavi. Leon, hvala in naj se igra nadaljuje.

Dragica Krašovec

Farsa po delu Ivana Cankarja Pohujšanje v dolini šentflorjanski

POHILEP
V KOTLINI
BARJANSKI

GLEDALIŠKA SKUPINA
MAH
 TEATER

Priredba: Miran Setnikar
Režija: Matija Milčinski
Dramaturgija: Leon Magdalenc
Scenografija in kostumografija: Nevena Kralj

GASILSKI DOM LOG
PREDPREMIERA
29. 10. 2021 ob 19 uri

PREMIERA
30. 10. 2021 ob 19 uri

Obisk predstave je možen le ob izpolnjevanju PCT pogojev in v skladu z NIJZ priporočili.

Učea se skupnost

Na pobudo in ob organizacijski podpori DUDL so bile v Tednu vseživljenjskega učenja so vrtec Dragomer Občina Log Dragomer, DVIg , Mah teater, KUD Kosec in Društvo upokojencev s svojimi prireditvami obogatila praznik učenja v domačem okolju in na nacionalni ravni. Izvajalci so v nacionalnem koledarju prireditev napovedali 18 prireditev, do 8. 10. 2021 so jih izpeljali 13 in privabili 298 obiskovalcev. Nekaj vam jih predstavljam v nadaljevanju.

Od pravlјice do lutke, vodja Lea šifrer

Predšolski otroci (4–7 let) so razvijali svoje govorne, likovne in ročne spretnosti na dveh srečanjih. Na prvem so spoznali pravlјico Sovica Oka, izdelali lutke Sovice in si po svoje pripovedovali zgodbico o Sovici Oki. Lutke so spravljene v »novih« prostorih v Domu krajanov in jih bodo otroci ob koncu leta ali ob kulturnem prazniku predstavili našim občanom. Na drugem srečanju se je zbralo nepričakovano veliko otrok, na pomoč smo morali poklicati še drugo mentorico, Jožico Zorc. Otroci so začeli z ustvarjanjem svoje pravlјice, narisali so nekaj risb, na naslednjih srečanjih bodo risbe začele v besedah, ki jih bodo vzgojiteljice in pomočnice zapisale. Ilustrirane pripovedi bodo objavljene v knjižici in avtorji jih bodo sami ali ob pomoči staršev z velikim ponosom kdaj prebrali svojim vrstnikom in ljubiteljem slovenske besede. Z obema dogodkoma smo obogatili tudi drugo nacionalno gibanje, poimenovano Beremo skupaj.

Medgeneracijski bralni dogodek Babice, dedki, starši in vnuki berejo

V DVIg-u smo Teden vseživljenjskega učenja izkoristili tudi za razvijanje kulture branja, ki predstavlja rdečo nit v naših izobraževalnih programih in projektih. S prireditvijo smo se pridružili kampanji Nacionalni mesec skupnega branja (NMSB 2021), ki je letos posebno pozornost namenila medgeneracijskemu branju. Na prireditvi nam je Kaja najprej prebrala svojo pravlјico (malo ji je pomagala mama) Mavrični oblaki, ki jo je ustvarila na delavnicah Od pravlјice do lutke, nato pa še nekaj pesmi iz zbirke pesmic in izštevank Enci benci na kamenci (Roman Gašperin). Njena babica je prebrala pravlјico z aktualno temo Narobe svet. Boža je prebrala pismo, ki ji ga je napisala mama leta 1952 in nekaj zapisov prijateljev iz spominske knjige. Sama sem prebrala

nekaj strani pravlјice Cmokačev z barja. Prireditve je obogatila s petjem in kitaro Liljana Stepič in Kaja je zapela z njo. (od)

Beremo poezijo Dragice Krašovec in Jožeta Zvera

»Vsi dnevi so polni preprirov, čudnih komentarjev povsod okoli nas. Takšni trenutki so balzam za dušo«, je zapisala obiskovalka literarnega večera. Ni mogoče boljše opisati toplega vzdušja, navdušenosti obiskovalcev ob poslušanju pesmi, ki sta jih prebiral Dragica Krašovec iz Društva upokojencev Dragomer Lukovica in Miran Setnikar iz Mah teatra. Obiskovalci so se tudi z ubranim petjem pridružili Jožici Rupar, ki nas je z uvodno pesmijo Dan ljubezni ob spremljavi kitare popeljala v svet prijaznosti, topline in sreče. Na literarnem večeru smo slišali nekaj Dragičinih in Jožetovih pesmi, ki jih že poznamo, druge smo slišali prvič. Pa čeprav je njuna izpoved zelo različna, tudi dojemanje življenja v teh nenavadnih časih, imata tudi skupno temo, ki nam je vsem blizu – ljubezen do mame, do staršev. In še po nečem je bil ta večer nekaj posebnega. Pri pripravi in izvedbi dogodka smo sodelovala tri društva, DUDL, DVIg in Mah teater. To ni vplivalo le na kakovost samega dogodka, ampak tudi na obisk. Obiskovalci so prišli iz vseh naselij naše občine, tudi iz Jordanovega kota in prišlo jih je več, kot smo pričakovali.

Dragica Krašovec, Olga Drofenik

Polepšajmo dan starejšim, počastitev 1. oktobra, mednarodnega dne starejših

Dvig se je pridružil tudi TVU prireditvi Občine Log - Dragomer Polepšajmo dan starejših s predstavitvijo lutk, izdelkov umetne obrti, Marije Mojšker z Loga, čipk Alojzije Žgajnar in slik naše slikarke ruskega porekla Yulije Kuznetsove, obe iz Dragomerja ter ročnega izdelka Nike Gams z Lukovice. Tako smo dogodek obogatili tudi s prikazom ustvarjalnosti starejših in srednje generacije. Zahvaljujemo se občini in vodji projekta Podaj roko za povabilo k sodelovanju.

Pogovor z Miranom Setnikarjem

Vsak dan se srečujemo z ljudmi, ki postajajo naši stari znanci, a če skušamo o posameznem človeku povedati nekaj več, se zavemo, da o njih pravzaprav ničesar ne vemo. Pa nekateri med njimi zaslužijo več pozornosti, saj v sebi nosijo zgodbo, ki je zagotovo zanimiva za mnoge ljudi. Med take znance zagotovo sodi tudi Miran Setnikar. V petkovem večeru nam je dovolil, da ga podrobneje spoznamo na razgovoru, odprtem za poslušalce, ki sem ga vodila sama.

Kdo je torej Miran?

Predvsem je krajan Loga, ki domuje v Jordano- vem kotu. Tja so se preselili po naključju. Žena je v tistem koncu obiskovala svojo teto in tako je prišlo do odločitve, da si tam uredijo tudi svoj dom.

Je mož, oče, že tudi dedek. V prostem času je navdušen golfist, sprehajalec družinskega psa, ki mu je gozdnati in hriboviti okoliš Loga ljubši od nižinskega in vodnatega barja. Je ljubitelj gledališča in igrane besede, strasten bralec, trenutno igravec v gledališču Mah teater in predsednik istoimenskega društva. Rodil se je v Ljubljani in skupaj s staršema in mlajšim bratom živel na Mirju. V hiši, v kateri so prebivali, je imel v času impresionizma svoj atelje slikar Matej Sternen. Zanimivo, na istem mestu ima zdaj studio Tomaž Domicelj. V času, ko je obiskoval osnovno šolo, je bil šibkega zdravja in zato so ga napotili na okrevanje v Krajevico, kjer so bili v zdravstveni koloniji številni slovenski otroci s podobnimi težavami. Po vrnitvi domov mu je mama pripravila veliko veselje in ga je vpisala v Mestno knjižnico. Redno jo je obiskoval in veliko prostega časa porabil za branje. Kasneje je sam vpisal vanjo tudi svojega brata. Če ga je mama pri tem podpirala, pa tako početje ni bilo vseh očetu. Tako je bil prisiljen iskati prostore, kjer ne bi bil na očeh očetu in skrivališča za knjige. Stranišče na hodniku se mu je zdel dovolj primeren prostor, kotliček kot nalašč za skrivanje knjig, v trenutkih soočenja z očetom pa se je zgodilo, da je kakšna knjiga romala tudi skozi okno in v sneg. Skratka, oče je bil bolj izkušen in močnejši v njunem dvoboju in težko mu je karkoli prikrl. Srednjo šolo je želel nadaljevati na viški gimnaziji s ciljem, da zaključi študij kot zdravnik ali duhovnik. Začel je intenzivno proučevati zgodovino krščanstva in podobno literaturo z namenom, da bo bolj pripravljen na študij. Oče je odločno nasprotoval, da se šola na gimnaziji, zato se je odločil za šolanje na srednji strojni šoli. Zaključil jo je uspešno, kot tudi višjo in visoko strojno šolo in se kot štipendist zaposlil v enem od industrijskih podjetij. Kasneje je opravil tudi magistrir iz ekonomije, kar mu je omogočilo hitro napredovanje v poklicni karieri. Opravljal je delo projektanta, nadaljeval na vodstvenih in vodilni delih pa vse do glavnega direktorja enega takratnih podjetij IMP. Pot ga je od tu vodila do vodstva predstavništva tega podjetja na ruskem trgu. Ko je delal v Rusiji, je ocenil, da je pravi čas za samostojno pot. Odprl je podjetji doma v Sloveniji in v Moskvi in učinkovito izpeljal mnogo poslovnih vezi med našimi podjetji in podjetji na ruskem trgu. Posebno uspešne so bile povezave z mnogimi našimi podjetji. Za uspešno delo z ruskimi poslovnimi je potrebna vztrajnost, potrpežljivost, verodostojnost ljudi in njihovih proizvodov, poznavanje njihovih navad in kulture ter seveda znanje jezika. Očitno je Miran dobro izpolnjeval vse te pogoje, saj je v času razcveta poslov zaposloval kar dvanajst sodelavcev. Ko je bival v Rusiji, pa so se mu odprle številne možnosti za obiskovanje ruskih gledališč, kjer je neizmerno užival. Po vseh zapletih na gospodarskem področju, ki so ga prizadela recesija, propadanje mnogih uspešnih podjetij na našem trgu in nenadajne tudi korona virus, je postalo poslovanje veliko zahtevnejše in močno oteženo. Kljub temu še vedno vztraja pri opravljanju tega dela, ki ga trenutno opravlja sam. K Mah teatru je prišel, ko je društvo Kosec povabilo k sodelovanju občane, ki se želijo udeleževati v gledališču. Uspešno je zaigral v igri Trije vaški svetniki, ki so jo pod režiserskim vodstvom Jožeta Čamernika uprizorili v lanskem letu. Ko so se zaradi neuspešnega dogovora o delu gledališke skupine v prihodnosti razšli s KUD Kosec, se je skupina osamosvojila in ustanovila društvo Mah teater, katerega predsednik je postal Miran. Razmere, ki jih je povzročil korona virus, so močno otežile delovanje gledališčnikov, a so po zoomu kljub vsemu pod vodstvom režiserja Matije Milčinskega pripravili predstavo Pohujšanje v kotlini barjanski. Osnovni tekst se navezuje na Cankarjevo delo, ki ga je Miran prilagodil sedanjemu času, ljudem in dogajanju v družbi. Premierno si bomo predstavo lahko ogledali ob koncu meseca. K sodelovanju društva je pritegnil številne uveljavljene ustvarjalce (med drugimi Jožeta Trobca, Leona Magdalence), s katerimi prijateljuje v privatnem življenju. Načrtuje, da bi ustvarjalnost razširili na lutkovno področje, pa morda še kam. Poln je idej, ima dovolj energije in sposobnosti, da

jih tudi realizira. Mama mu je pred leti umrla, oče pa še živi in vesel je, da je v zrelih letih uspel tudi z njim ustvariti lep, prijateljski odnos. Večer je popestrila Liljana Stepic s petjem in igranjem na kitari, Inka s priložnostno pogostitvijo in verjamem, da smo vsi udeleženci preživeli še en lep in prijeten večer.

Dragica Krašovec

Sklepna misel

Za koordinacijo prireditev smo se v Društvu upokojencev odločili zato, ker želimo, da bi v Tednu vseživljenjskega učenja predstavili našim občanom na enem mestu vse bogastvo učnih priložnosti na različnih področjih, kulturnem, izobraževalnem in humanitarnem. Vse prireditve so bile tudi priložnost za druženje in spoznavanje, pa tudi priložnost za organizacije, da se povežejo in predstavijo svoje najboljše širši javnosti, ne le svojim članom. In naša želja je, da bi postal TVU množično gibanje za vseživljenjsko učenje vseh generacij za dobrobit posameznikov, družin in naše skupnosti.

Inka Zdravkovič

Občina Log - Dragomer v tednu vseživljenjskega učenja

Praznik učenja

Teden vseživljenjskega učenja je najvidnejša promocijska prireditve na področju izobraževanja v Sloveniji. Že desetletja, letos petindvajsetič, nagovarja laično, strokovno in politično javnost s prireditvami, s katerimi pri vseh generacijah razvijajo pozitiven odnos do učenja, zavedanje, da učenje prepoznajo kot ključ k bolj kakovostnemu življenju posameznika in v skupnosti. TVU pomeni tudi priložnost, da ustanove in društva v svojem okolju predstavijo svoje učne in ustvarjalne dosežke. Letos smo se v občini različne organizacije uspešno dogovorile za sodelovanje. Povabilo DUDL za sodelovanje in vključitev v nacionalni koledar prireditev so sprejele Vrtec Dragomer, Občina Log -Dragomer, Mah Teater, KUD Kosec in DVIg – univerza za tretje življenjsko obdobje. Skupaj z našim društvom smo pripravili 18 prireditev, katerih rdeča nit je: medgeneracijsko sodelovanje, razvijanje bralne in ljubiteljske kulture, zdravje in naravno okolje. V Sloveniji se je (navajamo podatke za leto 2019, saj je leto 2020 zaradi zaprtja dejavnosti nepriemerljivo z drugimi leti po obsegu prireditev in izvajalcev) na prireditvah TVU predstavilo več kot 1900 izvajalcev z okoli 7500 dogodki, v katere je bilo vključenih skoraj 160.000 prebivalcev. V naši občini je letos sodelovalo pet izvajalcev: vrtec, KUD Kosec, DVIg – univerza za tretje življenjsko obdobje, Občina Log - Dragomer in Društvo upokojencev Dragomer - Lukovica. Skupno so napovedali 18 prireditev. Če se po številkah primerjamo s Slovenijo leta 2019, je naš skupni začetek spodbuden, v prihodnje pa bomo morali kar nekaj truda nameniti večji udeležbi naših občanov.

Prireditve in udeležba

Območje	Št. preb.	Št. izvajalcev	Št. prireditev	Št. preb./izvajalca	Št. preb./prireditev
OLD	3650	5	18	730	203
Osrednjeslovenska regija – 2019	552.221	207	552.221	759	728
Slovenija – 2019	2.089.310	1908	7306	1.095	286

Vir Poročilo TVU 2019, za OLD poročila izvajalcev TVU 2021

Koordinator TVU v Občini Log - Dragomer – Društvo upokojencev Dragomer - Lukovica, predsednica Inka Zdravkovič

V času priprave tega prispevka sem dobila poročila organizatorjev, ki sem jih strnila takole:

Izvajalec	Prireditvev	Št. udeležencev	Mnenja udeležencev in organizatorjev
Vrtec Dragomer	Bralni nahrbtnik		
Društvo DVIG	Od pravljice do lutke (22.9. in 7.10) izdelava lutk pravljčnih junakov Sovica Oka. ustvarjanje avtorske ilustrirane pravljic	18 (predšolski otroci) 4 babice 2 mami	Starši – otroci zelo radi hodijo, tudi doma želijo pisati svoje pravljice, zelo kakovostna dejavnost, le tako naprej Izvajalec: visoka udeležba kot spodbuda za nadaljnje delo, objava v NČ, Prispevek k Nacionalnem mesecu skupnega branja
	Bela knjiga o strokovnem varovanju okolja (dr. Matjaž Gams)	7 - starejši	Udeleženci: izjemno aktualna problematika, še več tovrstnih predavanj, razmislek, kaj lahko storimo sami Izvajalec: premajhna udeležba članov ŠK in druge javnosti, Objava v NČ Člani ŠK- celo leto smo se srečevali samo po zoomu, res razveseljivo srečanje v živo
	Rosario o Siciliji in Sloveniji	9 članov ŠK Živim v Sloveniji	Izvajalec: toplo srečanje članov ŠK Živim v Sloveniji ob sicilijanskem kosilu v Toscani.
	Beremo poezijo Dragice Krašovec in Jožeta Zvera Glasba: Jožica Rupar, kitara	23 članov in nečlanov Društva DVIG	Najvišje ocene obiskovalcev in osnovno sporočil: »vsi dnevi so polni preprirov, čudnih komentarjev povsod okrog nas, takšni trenutki so balzam za dušo«. »lep in prijeten literarni večer. In seveda topel, srčni odziv občinstva« Izvajalec: izjemno sodelujoča publika

	Medgeneracijski bralni dogodek babice, dedki, starši in vnuki berejo Glasba: Liljana Stepič, kitara	3 predšolski otroci 4 babice 2 mami	Odrasli: izjemno prijeten dogodek, najlepša hvala Izvajalec: obisk je zdesetkala obisk bolezni in karantena. V bodoče bomo več gene-racijska bralna srečanj še spodbujali.
DUDL	Telovadba na igrišču pred Toscano in predavanje o pomenu gibanja na zdravje	21 udeležencev skupine Vedno poskočni	Po 45 minutni jutranji vadbi so udeleženci z zanimanjem prisluhnili predavanju Erne Kos Grabnar o pomenu gibanja na zdravje ter v razpravi prispevali tudi svoje znanje in izkušnje.
	Izobraževalno srečanje ob igri »Štrbunk«	6 članov DU DL Balinarske sekcije	Spoznali smo novo igro Štrbunk ter se zabavali ob metanju vrečk. Igralci smo navijali za svojo ekipo ter preživeli lep dopoldan, kljub maloštevilni udeležbi. S srečanji bomo še nadaljevali.
MAH TEATER	Pogovor s predsednikom Miranom Setnikarjem Glasba: Liljana Stepič, kitara	10 slušateljev	Zelo zanimiv intervju, katerega je vodila Dragica Krašovec z namenom, da se občani med seboj bolje spoznamo, Miran Setnikar pa nam je s svojim pripovedovanjem odprl svojo zanimivo življenjsko pot. Liljana Stepič pa nam je zapela par lepih pesmi ob spremljavi na kitari.
Občina Log Dragomer- v okviru projekta PODAJ ROKO	Polepšajmo dan starejšim	77 udeležencev Občanov Loga in Dragomera ter 7 obiskovalcev DSO Vrhnika	Razstavljeni izdelki naših umetnikov na Logu in v Dragomeru so pritegnili marsikatero oko, kakor tudi otroške risbice, ki so plod sodelovanja starejše in mlajše generacije. V zahvalo za ogled pa so otroci iz vrtca Dragomer zapeli tudi pesmico. Razveselili pa smo se tudi obiska iz DSO Vrhnika.
KUD Kosec	Likovna sekcija- Ročne spretnosti	8 udeleženk	Veseli ponovnega druženja, na žalost nekaterim članicam obisk na delavnici ni bil omogočen zaradi PCT

Deseta obletnica DVIG-ovega bralnega krožka

V deželo vstopa jesen in z njo v deseto leto branja vstopamo tudi člani bralnega krožka. Kako hitro teče čas in koliko knjig smo v tem času že skupaj prebrali, spregovorili o njihovi vsebini, o avtorjih, o njihovem delu.

Po nekaterih avtorjih smo posegli večkrat, naj omenim Ferija Lainščka, Toneta Partljiča, Draga Jančarja, Gorana Vojnoviča, Tadeja Goloba in zagotovo še katerega, ostalih piscev je kar nekaj deset, po poročanju mentorice Alenke nam do dveh stotic manjka le za prste na obeh rokah. A je na slovenskem knjižnem trgu ostalo še veliko takih avtorjev, ki jih ne poznamo, ki pa jih bomo zagotovo vzeli v roke in se z zanimanjem in veseljem lotili branja.

Če upoštevamo dejstvo, da beremo izključno slovenske ustvarjalce s poudarkom na tistih, ki ustvarjajo v zadnjih desetletjih, je slovenska zakladnica knjižnih del zares obširna, bogata in se lahko ponaša z zanimivimi področji ustvarjanja, lepo slovensko besedo in aktualnimi, kritičnimi pogledi tako na sedanost kot polpreteklo in preteklo zgodovino.

Pred nekaj deset leti smo težko vzeli v roke kriminalne romane naših pisateljev, danes se avtorji, kot so Demšar, Golob, Karlovšek, Širokova in zagotovo še kdo, lahko kosajo s skandinavskimi, angleškimi kriminalnimi zgodbami, ki smo jih požirali v svojih mladih letih. Zgodovinske dogodke lahko prebiramo z različnih zornih kotov, tako kot so jih doživljali avtorji in njihovi pričevalci in ne, kot je v prejšnjem obdobju diktirala politika in njena oblast.

Mladi avtorji iz zamejstva kritično ocenjujejo razmere, v katerih živijo naši ljudje onstran državnih meja in tako tudi bralcem odpirajo nova vprašanja in drugačno videnje njihovih aktualnih problemov. Odpiranje možnosti za spoznavanje širšega okolja ne le v zamejstvu, temveč tudi v ostale evropske države in širše v svet, pa je literatura še dodatno razgibalo in obogatilo. Za mlade avtorje skoraj ni meja in ni tabujev, oboje pa je voda na mlin nam, bralcem.

Zagotovo naš izbor knjižnih naslovov ne bi bil tako obsežen, bogat in raznolik, če se naša vodja, gospa Alenka Pleško, ne bi tako poglobljeno

Bralni krožek s Tonetom Partljičem po Slovenskih goricah, literarna ekskurzija 2016.

in poznavalsko lotila izbora. Občutek za knjigo ima najbrž iz časov aktivnega dela, prav tako po-

zna mnoge avtorje še iz njihovih študentskih let, redno pa spremlja izbore za posamezna literarna

priznanja in nagrade in le malokdaj nas kakšno delo pusti ravnodušne.

Čar naših srečanj pa so zagotovo literarne ekskurzije in srečanja z avtorji v živo. Ne le, da v njih resnično uživamo, človeka nekako spontano zavežejo, da sega po novih in novih naslovih tega avtorja in počasi spoznavamo celoten njegov opus.

V času korone smo se posluževali srečanj preko zooma, a verjemite mi, srečanja v živo so bolj pestra, bolj zanimiva in lažje sledimo občutjem in spoznanjem knjižnih vsebin vsakega med nami.

Prepričana sem, da bomo z veseljem nadaljevali z branjem v naslednje desetletje. Naslovov novih in zanimivih del nam zagotovo ne bo zmanjkalo, veselje do branja tudi ne. Časa za branje pa ima vsakdo med nami toliko, kot si ga je pripravljen vzeti za dobro knjigo.

Dragica Krašovec, urednica Dnevnika DVIG-ovega bralnega krožka

KUD Kosec

v sezoni 2021/2022

Likovna sekcija

Tečajniki se bodo **vsak drugi torek ob 18:00 v Domu krajanov Dragomer** pod mentorstvom **Drage Davitkove** spoznavali s klasičnimi tehnikami slikarstva, gojili kreativno in abstraktno razmišljanje in analizirali lastne likovne rezultate. Slikarstvo s svojimi različnimi izraznimi sredstvi vas bo popeljalo od osnov risanja, zasnove kompozicije pa vse do abstraktnih barvnih likovnih izdelkov.

Likovna sekcija – umetnostna delavnica izdelovanja grafitov pod vodstvom akademskega slikarja Milana Eriča

Datum in kraj tečaja v oktobru bo objavljen na Facebooku, plakatih in občinski spletni strani. Delavnica bo potekala na prostem. Dobivali se bomo enkrat mesečno. Grafiti so izraz posameznikovega mnenja, misli in občutenj. Verjetno so že marsikoga izmed nas kdaj zasrbeli prsti, ko smo na ulicah videli kakšen 'hud' grafit, ki nas je pritegnil s svojo vsebino. Tisti in tiste, ki želite povedati svojo zgodbo skozi tri pločevinke spreja (in madežev na obleki ter maske na obrazu), ste lepo vabljeni, da se nam pridružite.

Folklorna skupina »Nageljček«

Vabi v svoje vrste otroke prve triade, kjer bodo pod vodstvom **Nataše Kogovšek** spoznavali pevske,

ritmične in retorične sposobnosti. Seznanjali se bodo s kulturo, običaji, igrami, oblačili ... v preteklosti, ko so bila življenja in igre naših dedkov in babic precej drugačna. **Vsak torek od 15:15 v OŠ Log - Dragomer.**

Pevska skupina »Mladi po srcu«

Stopamo v 5. sezono prepevanja in druženja. Repertoar obsega ljudske pesmi, popevke, narodno-

-zabavne viže in še kaj, kar se nam zazdi primereno. Dirigentsko palico vihti **Iztok Urbanc**. Zbor želimo osvežiti in okrepiti, zato potrebujemo nove moške in ženske glasove. Pridružite se nam, družbi prijetnih in veselih ljudi. **Vsak torek od 18:00 do 20:00 v Domu krajanov v Dragomerju.**

Pravljice za otroke

V sodelovanju z Cankarjevo knjižnico na Vrhniki vabimo cicibane in otroke na uro pravljic, kjer boste razvijali svojo ustvarjalnost tako pri likovnem kot pri govornem izražanju. Naučili se boste poslušati, pripovedovati in obnavljati literarna besedila. **Vsak prvi četrtek v mesecu ob 17:00 v Domu krajanov v Dragomerju.**

Kamišibaj – papirno gledališče

Vsak drugi četrtek ob 17:00 v Domu kraja-

nov v Dragomerju, mentorica Tomislava Zalelj.

Pripovedovali in igrali se bomo pravljice, basni, legende, kratke zgodbe. Vabljeni otroci od 4. leta naprej, osmošolci, dijaki in študentje, starši z otroki.

Danes, ko postajamo siti ekranov, digitalizacije, masovnih zabavnih prireditev in brezosebnih odnosov, je kamišibaj dragulj, ki s svojo toplino na pristen način – kot nekoč – poveže ljudi ob pripovedovanju zgodb. Gre za japonsko umetniško obliko pripovedovanja zgodb ob slikah na malem lesenem odru. Pedagogi so našli v kamišibaj odlično didaktično sredstvo, umetniki pa izjemne umetniške izzive. Največ od tega ima občinstvo, ki uživa v upodobitvah in pripovedovanju najrazličnejših zgodb

Ročne spretnosti

Vsak ponedeljek od 18:00 do 19:30 v Domu Krajanov v Dragomerju, mentorica Marjeta Tešanovič.

Ročne spretnosti so znova cenjene in odlična protiutež hitremu tempu sodobnega življenja, saj dokazano zmanjšujejo stres. Ustvarjanje na človeški organizem deluje pomirjujoče, pomirja misli in zaposli možgane, da pozabijo na skrbi. Med kvačkanjem možgani tudi izločajo serotonin, hormon notranjega zadovoljstva, miru in občutka sreče, zato ni nič čudnega, da so raziskave pokazale, kako se je ljudem, ki so kvačkali, izboljšalo počutje. S seboj prinesite kvačko, iglo za pletenje ali šivanje ... ostalo dobite na delavnici.

Klekljanje

Delavnice bodo potekale **vsak torek od 15:00 do 17:00 v Domu krajanov Dragomer, mentorica Ivica Česnik.**

Vse, ki vas zanima klekljanje ali druženje z raznoliko skupino članic Klekljarske skupine KUD Kosec vabimo na medgeneracijsko klekljarsko

delavnico. Ob prijetnem klepetu in druženju se bomo učili osnovnih prijemov klekljanja, bolj večje ustvarjalke pa bodo posegle po bolj zahtevnih izdelkih. Vabljeni ste posamezniki vseh starosti. Zelo veseli bomo, če se nam pridružite tudi otroci in mladina pri ustvarjanju in učenju klekljanja idrijske čipke. Vse potrebne pripomočke boste dobili na delavnici, zato s seboj ne potrebujete ničesar, razen dobre volje.

Sekcija za ohranjanje kulturne dediščine in starih običajev

Vodja sekcije **Boris Smirnov**

Gledališka sekcija za odrasle

Vsak četrtek ob 19:00 v Domu krajanov Dragomer

Ljubitelji amaterskega gledališča, odra in igre vabimo, da se nam pridružite pod vodstvom režiserja **Jožeta Čamernika**.

Mladinska gledališka sekcija, vsak četrtek ob 18:00, Dom krajanov Dragomer

Vabimo mlade ustvarjalce, ki jih zanima gledališko ustvarjanje, k vključitvi v mladinsko gledališko skupino. Skupina te bo pod vodstvom režiserja **Jožeta Čamernika** popeljala v čarobni svet gledališča. Srečali se boste z osnovami odrske igre, odrskega govora, improvizacije ... Znanje, ki ga boste dobili, boste lahko pokazali v zaključni predstavi.

KUD Kosec
Log - Dragomer

Vodni viri v občini

Morda ste že opazili, da je na naši spletni strani objavljena publikacija **Vodni viri v Dragomeru in na Lukovici (iold.si)**. Lepo jo je videti.

V naši občini se lahko pohvalimo z urejenim javnim vodovodom in zdravo pitno vodo, rešena je tudi problematika občasnega pomanjkanja vode v višje ležečih hišah.

In ker imamo tako urejeno oskrbo s kakovostno pitno vodo, radi pozabimo na to, da to ni nekaj samoumevnega, da moramo ravnati z vodo z velikim spoštovanjem in odgovornostjo in kolikor je le mogoče obeležiti številne vodne vire, ki so jih uporabljali naši predniki.

V začetku let 2018 smo v Društvu DVIG objavili povabilo občanom, ki še uporabljajo svoje vodne vire, ali se tega spominjajo, so morda imeli svoj vodovod ali pa imajo shranjeno tudi kakšno sliko, da nam o tem kaj povedo.

Z njihovo pomočjo smo želeli vodne vire predstaviti tudi mlajšim generacijam. Pričevanja smo zbirali dobra tri leta, težko se je bilo uskladiti, včasih nam je nagajalo vreme, včasih pa omejitve zaradi karantenskih ukrepov.

Sedaj smo spoznali večino virov in zapisali njihove zgodbe. Ponosni smo na opravljeno delo, še bolj pa na vse krajanke, ki ste nam pomagali. Upamo, da smo s tem del zgodovine našega kraja rešili pred pozabo.

Naše zbiranje zgodb in pričevanj smo zaključili šele letos spomladi in vse pridobljeno gradivo zbrali v publikaciji.

Zbiranje nas je obogatilo, ne samo za celo vrsto podatkov, spoznali smo naše sokrajane, ki so bili pripravljeni svoje zgodbe deliti z nami.

Vzeli so si čas, da so nam pripovedovali in nas vodili do njihovih izvirov in zajetij. Neverjetno je, koliko vztrajnosti, truda, dogovarjanj in dela je bilo nekdanj vložnega v ta zajetja.

Nekaterim je to predstavljalo kar življenjsko delo, ni bilo dovolj poiskati izvir in zgraditi zajetje, redno ga je bilo

potrebno tudi čistiti in vzdrževati. Le kako bi lahko vse te zgodbe prepustili pozabi!

Za to se danes vsem še enkrat iz srca zahvaljujem.

Vse vabim, da si publikacijo, objavljeno na naši spletni strani, preberete. Spoznali boste vodne vire na Lukovici in v Dragomeru. Večinoma niso skri-

ti za ograjami vrtov. Vaš popoldanski sprehod naj bo ogled katerega od virov.

Za lep izlet in sprehod se ni potrebno peljati kilometre in kilometre daleč, dovolj je, da se sprehodimo po domačem kraju ter spoznamo lepe in skrite koticke kjer se lahko spočijemo od naporenega delovnega dne.

Čeprav smo spoznali in si tudi ogle-

dali veliko izvirov, menimo, da jih je še več, da nismo uspeli spoznati vseh.

Še vedno bomo veseli vsakogar, ki nam bo sporočil, da je »njegovo« zajetje spregledano.

Te zgodbe lahko dodamo (pišete na e-naslov dvig@iold.si ali pokličete na 031 643 228).

Nika Gams, Društvo DVIG

Potrebujete pomoč pri uporabi pametnega telefona ali računalnika?

Individualna »HITRA« pomoč pri uporabi IKT

V Pisarni za starejše vam v času uradnih ur z veseljem priskočimo na pomoč. Prosimo vas, da nas pokličete na telefonsko številko 041 349 812 ali nam pišete na podajrokopisarna@gmail.com, da se dogovorimo za termin.

PODAJ ROKO

V novembru 2021 bomo pričeli tudi s daljšimi, kontinuiranimi izobraževanji o uporabi informacijsko - komunikacijskih tehnologij. V kolikor želite poglobiti svoje znanje o uporabi pametnih telefonov ali računalnikov in se obenem družiti z mlajšo generacijo, vas prav tako vabimo, da nas za več informacij kontaktirate preko elektronske pošte podajrokopisarna@gmail.com ali na telefonsko številko 041 349 812.

MOJA LJUBLJANICA

NOVICE

KULTURNI CENTER VRHNIKA
Tržaška cesta 32
ODPRTO: TO. - NED.: 10.00 - 18.00 / PON. ZAPRTO

št. 58

Foto: Erika Kovačič

DEŽELA PIVŠKIH PRESIHAJOČIH JEZER

Dežela Pivških presihajočih jezer ima mnoga imena. Pravijo ji Pivška kotlina, dolina, Pivško, Pivka. Pivka je hkrati še ime kraja, reke in ptice. Pravijo pa ji tudi dežela Martina Krpana, saj je bil ta krepak mož doma prav iz teh krajev in je zato svoje mesto našel tudi v občinskem grbu. Pod severnim pobočjem Javornikov leži eno in največje presihajoče jezero v Evropi, Čerkniško jezero, na drugi strani Javornikov, pa voda na polni edinstveno ogrlico sedemnajstih presihajočih jezer in jezerc.

Krajinski park Pivška presihajoča jezera leži v kotlini, kjer se rodi burja. Igra vode, kamna in preplet človeka prikaže naravno in kulturno dediščino v najlepši obliki. Voda določa ritem življenja med dvema skrajnostma – hudo sušo in poplavljenimi polji. Preplet polj, travnikov in gozda v pokrajini izpričuje prilagoditev človeka ritmu, ki ga določa voda.

V kraških kotanjah se ob obilnem dežju pojavijo jezera, ki niso stalna, zato jih imenujemo presihajoča. Na Pivškem je moč najti kar sedemnajst presihajočih jezer, ki so s svojo številčnostjo edinstvena v svetu. Največje je Palško jezero, ki je v času ojezeritve veliko za kar 300 nogometnih igrišč, najbolj obstojno pa Petelinjsko, v katerem voda obstane več kot pol leta.

Poleti jezera skrivnostno izginejo v kraško podzemlje, namesto vode pa nam narava ponudi čudovite travnike, polne dišečih cvetlic, pisanih metuljev in ptičjih napevov.

Na Pivških presihajočih jezerih imamo izjemno bogato vrstno pestrost, tukaj je, kot ljubitelji narave radi rečejo, »vroča točka vrstne pestrosti«. Raziskovalci so na območju Pivških jezer našli kar 182 vrst rastlin, 210 vrst hroščev, 106 vrst dnevnih metuljev in 127 vrst ptic. Svoj življenjski prostor so tu našle tudi velike zveri kot so medved, volk in ris. Najdemo pa

tudi nekaj rastlinskih in živalskih predstavnikov, ki so drugod po svetu že izginili ali pa so ogroženi. Endemit, rakec škrgonožec, živi le na Petelinjskem jezeru in nikjer drugje na svetu. Krajinski park Pivška presihajoča jezera smo ustanovili leta 2014. Lokalna skupnost – Občina Pivka – je v tem kraškem območju prepoznala izjemno pomembnost in hkrati njegovo občutljivost in zato sprejela odlok o zavarovanju območja Pivških presihajočih jezer. Glavni povod za zavarovanje območja je ohranitev čiste pitne vode in trajnostno upravljanje območja. Krajinski park Pivška presihajoča jezera meri 140 kvadratnih kilometrov, kar 99 odstotka ozemlja je vključenega v omrežje Natura 2000. Ohranjanje zdravega okolja, čiste pitne vode in visoke biotske pestrosti so pogoj za kakovostno življenje ter trajnostni razvoj sedanje in prihodnjih generacij. Za to se trudimo tudi v kohezijskem projektu PIVKA.KRAS.PRESIHA, ki ga bomo na Pivških jezerih izvajali do septembra 2023.

EKOMUZEJ PIVŠKIH PRESIHAJOČIH JEZER

V Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer v Slovenski vasi pri Pivki, ob Petelinjskem jezeru, je na ogled postavljena predstavitev fenomena Pivških presihajočih jezer. Obiskovalec Pivških presihajočih jezer si tako lažje predstavlja, kako izgledajo jezera kadar ni vode, če jih obiščejo v obdobju polnih jezer in obratno. Vsebina razstave je razdeljena v dva med seboj povezana dela. V pritličju je poudarek na geoloških, krasoslovnih in hidroloških značilnostih doline Pivke, vključno s prilagoditvijo človeka (nekoč in danes) na občasno preoblike vode in sušna obdobja, skupaj s predstavitvijo vseh sedemnajstih presihajočih jezer.

V zgornjih prostorih je poudarek na pestrosti živega sveta v dolini Pivke, v različnih ekosistemih: v jamah, gozdu, grmičevju ter suhih in mokrotnih kraških travnikih. Tudi v tem delu se etnološke vsebine prepletajo z naravoslovnimi. Predstavljene vsebine so prikazane z opisi, fotografijami, skicami, risbami in kartnimi prikazi, ter scenskimi postavitvami, kot je na primer kraška jama ali medvedov brlog. Dodatna nazornost in privlačnost razstave je dosežena z uporabo interaktivnih elementov, ki obiskovalce pritegnejo k aktivnemu učenju, odkrivanju in raziskovanju vsebin. Ekomuzej je za individualne obiskovalce odprt ob sobotah, nedeljah ter praznikih, med 10. in 17. uro, za najavljene skupine pa čez celo leto.

CENTER O VELIKIH ZVEREH DINA PIVKA

Od avgusta 2021 v Pivki deluje Center o velikih zvereh Dina Pivka.

Center o velikih zvereh Dina Pivka smo uredili v do sedaj praznih prostorih Krpanovega doma v središču Pivke. Naš namen je bil velike zveri in sobivanje predstaviti celovito in na način, privlačen za obiskovalce, zlasti mladino, družine, ljubitelje narave, rejce domačih živali, lovce, vse, ki jih zanima področje velikih zveri in sobivanje z njimi. Glavna smernica v projektu je bila prevajanje znanstvenih in strokovnih

Foto: Simon Avsec

PROGRAM

13. 11. 2021 ob 11. uri SPLOŠNO JAVNO VODENJE PO RAZSTAVI MOJA LJUBLJANICA

Spoznajte reko Ljubljanico, njeno skrivnostno kraško zaledje, številne arheološke najdbe iz njene struge ter zgodovino razvoja Vrhnike, na katero je imela reka velik vpliv. Obiskovalci se lahko javnemu vodenju brezplačno pridružite z nakupom vstopnice.
Prijava sprejemamo do petka, dan pred vodenjem: info@mojaljubljana.si ali 041 354 203

27. 9. 2019 - 31. 12. 2021 TOR.-NED. 10.00-18.00 OBČASNA RAZSTAVA Podvodna kulturna dediščina slovenskega morja

Na območju notranjih morskih voda in teritorialnega morja Republike Slovenije se nahaja devetinštirideset registriranih arheoloških najdišč. Dosedanje raziskave so opozorile na velik potencial potopljenih arheoloških najdišč za poznavanje sprememb okolja in klime v holocenu, plovnih sredstev, pristanišč in drugih pomorskih objektov ter medkulturnih povezav in stikov v prazgodovini, antiki in mlajših obdobjih.

Več informacij najdete na spletni strani www.pivskajezera.si in www.dinapivka.si. Lahko nam pišete na e-naslov: pivskajezera@pivka.si ali pokličete na 051 68 26 68.

spoznanj in jezik, ki ga razumejo tudi otroci, želeli smo, da so raziskave o velikih zvereh razumljive vsem. Izbrali smo način, ki se opira zlasti na moderne tehnologije, te pa obiskovalcem omogočajo samostojno raziskovanje vsebin in tudi preverjanje lastnih dosedanjih znanj na zabaven način. Seveda bomo v Dini zgodbe, ki jih posreduje tehnologija, zlasti za skupine obiskovalcev nadgrajevali z govorjeno besedo, interpretacijo, delavnicami.

Zakaj se center imenuje Dina?
Dina se je skotila verjetno v snežniških gozdovih, bila je odlovljena na območju Mašuna v LPN Jelen-Snežnik, in je prva risinja pri nas (in menda celo na svetu), ki so ji nadeli telemetrično ovratnico. Raziskovalci so tako lahko spremljali njeno gibanje in na ta način pridobili številne podatke iz risjega življenja. Ime Dina pa govori tudi o Dinaridih, gorovju zahodnega Balkanskega polotoka, ki segajo od Slovenije do Albanije in v katerih imajo svoj življenjski prostor vse tri velike zveri – medved, volk in ris.

Urnik Dina Pivka

pon.: zaprto

tor. – pet.: 10.00 – 14.00

sob, ned.: 10.00 – 18.00

Domačnost, odločnost, dobra volja in trdo delo na domačiji

Kmetija, kjer si zaželiš kar ostati

Združenje ekoloških kmetov Zdravo življenje je načrtovalo v sodelovanju s Kmetijsko gozdarskim zavodom Ljubljana ogled kompostarne v Avstriji, a zaradi trenutnih razmer čas ni ravno primeren za potovanja v tujino.

Pa nič zato, saj imamo med našimi člani kmetije, kjer je res kaj videti in doživeti. Ne v materialnem bogastvu, temveč v pomenu ekološke zavesti, v ohranjanju človeških vrednot in tradicije. Tako smo se v začetku septembra na drugo letošnjo strokovno ekskurzijo odpravili na ekološko kmetijo Pr' Matet v Gradišče pri Lukovici. Ko stopiš na njihovo dvorišče, začutiš tisto pristno domačnost, ki te prevzame in zaveje duh prejšnjih rodov.

Najprej je vse prisotne pozdravil in nagovoril predsednik združenja Janez Ocepek in poudaril prizadevanje Občine Lukovica, ki že od samega začetka podpira Združenje. Podporo in sodelovanje z Združenjem je z velikim spoštovanjem do vseh kmetov, ekoloških pa še posebej,

obljubila tudi zdajšnja županja mag. Olga Vrankar, ki ji je tokrat le uspelo si utrgati nekaj časa in ga delček preživeti z nami.

O težkih začetkih ekološkega kmetovanja sta spregovorila lastnika kmetije, Tanja in Marko Cerar, ki sta jo le družno in složno zmogla ohraniti tako, kot je, in doseči to, kar sta.

Marko je povedal, kako so mu voljo dajali ljudje, ki si jih je vzel za zgled in da so se tu in tam zgodili »kakšni mali čudeži«, ki so pripomogli, da je vztrajal na začrtani poti. Zaveda se, da tisto največjo podporo pa ima pri ženi. Tanja prihaja iz Poljanske doline in od tam je prinesla ne samo tradicijo predelave mleka, ki jo na tem domu nadaljuje, temveč tudi poljansko trmo, pridnost, odločnost in vztrajnost. Uspešno se je spoprijela z

vsemi težavami »ta mlade«, se zagrizla v delo in vztrajala. Tako je še dandanes.

Da bi se družina preživljala s kmetijo, je bila njuna velika želja. Tvegala sta, pustila službo, preživljala hude čase in preizkušnje, se sproti učila in počasi je nekako uspelo. Poleg predelave mleka, predvsem v jogurte in skuto, pridelujejo še vsega po malem, v glavnem pa zelenjavo in žita. Velik poudarek dajeta kakovostnemu semenskem materialu.

Ščasoma sta našla svoj prostor na tržnici v Ljubljani, kjer prodata večino svojih pridelkov in izdelkov. Priprava na tržni dan vedno traja pozno v noč in terja zgodnje vstajanje. Energična Tanja na tržnici, ali kjerkoli drugje, tako mimogrede pouči koga o kakovosti njihove ekološko pridelane hrane, ki jo mnogi premalo cenijo in ji ne dajejo vrednosti ter spoštovanja, ki ji zaradi vsega vloženega dela in truda pripada. To pa zanesljivo vedo njihove zveste stranke. Ob pogostitvi, ki so nam jo Cerarjevi gostoljubno pripravili, smo se lahko o kakovosti in okusnosti njihovih domačih dobrot še kako prepričali. Obenem je bila to tudi priložnost za sproščen klepet ter izmenjavo mnenj in izkušenj.

hudomušen način predstavil in spregovoril o raznih sortah, predvsem hrušk. Da je tepka dobila ime po otepanju plodov, pa do takrat tudi nismo vsi vedeli.

Marko goji tudi neizmerno ljubezen do starin in starega kmečkega orodja. Vse to je moral svoj čas skrivati pred očetom, ki bi se vsega najraje znebil. Zdaj ima v prostoru nad Tepko svoj lastni muzej, ki nam ga je ponosno razkazal in se navdušeno razgovoril. Rad ima tudi knjige in veliko bere, zato načrtuje še ureditev nekakšne knjižnice za vse knjige, ki so komu odveč.

Pročelje obeh muzejev je z vsemi sušecimi se in razstavljenimi pridelki prava paša za oči. Prav tako si je bilo zanimivo ogledati celotno domačijo in njihove živali. Ohranjajo slovenske domorodne pasme, zato med drugim redijo štajersko kokoš, kravo ciko in krškopoljskega prašiča. Številna družina živi skromno, a zadovoljno. Garajo za svoj ljubi, doma pridelani kruhek, a se znajo kdaj tudi malo ustaviti, si vzeti čas drug za drugega in se povese- liti. Predvsem pa radi posedijo zunaj na slamnatih sedežih, njihovi gostje pa še bolj. Človek si zaželi kar obsedeti in ostati.

Prosta izbira pogrebne službe za slovo od vaših najbližjih

V naših občinah imamo štiri pogrebne službe, ki opravljajo vse, kar je potrebno, ko se srečamo s smrtjo v družini.

V zadnjem času so se na nas obrnili bralci z vprašanjem, ali je mogoče, da sami izberejo, katera pogrebna služba bo opravila pogreb. Odgovor je: DA. Mnogi so doslej mislili, da lahko na določenem pokopališču opravi pokop le določena pogrebna služba. A temu ni tako. Zakon o pogrebnih in pokopaliških dejavnostih posebej dopušča, da se svojci odločajo sami, katero pogrebno službo bodo izbrali. Ne glede na to, kje v naših občinah želite, da se pogreb opravi, in katero pogrebno službo boste izbrali, bodo za vas opravili prevzem pokojnika, uredili dokumente in izvedli vse potrebno za dostojen pogreb.

Kratki napotki, ko se zgodi smrt

Če se zgodi v domačem okolju

1. Najprej pokličete vašega osebnega zdravnika ali zdravstveni dom ali številko 112 (eno od teh treh možnosti) ter sporočite smrt na domu. Mrliški oglednik na podlagi vaše prijave opravi ogled in izda poročilo o smrti.

2. Pokličite pogrebno službo, ki bo uredila prevzem pokojnika, in se dogovorite vse nadaljnje za dostojen pogreb.

Če se zgodi v Domu za starejše, bolnišnici ali kateri drugi ustanovi

1. O smrti vas bodo obvestili

neposredno iz ustanove. Ustanova predhodno pokliče mrliškega oglednika, ki potrdi smrt. V ustanovi se boste zglasili za prevzem osebnih predmetov pokojnega in na vašo željo vam bodo dovolili, da se še poslednjič poslovite.

2. Že pred tem se lahko dogovorite z izbrano pogrebno službo, ki bo opravila prevzem in prevoz ter vse drugo, potrebno za dostojen pokop.

Na kaj vse moramo biti pozorni

Ob smrti je lahko v veliko pomoč prav pogrebna služba, kjer vam bodo svetovali in vas vodili skozi celoten postopek. Za vsa vprašanja se tako obrnite na samega izvajalca pogreba. Obvezno morate pripraviti veljaven osebni dokument pokojnega, saj je potreben za ureditev pokopa.

Z osebno izkaznico se mora izkazati tudi naročnik pogreba.

Pogrebno slovo se pripravi na krajevno običajen način

Vsak se lahko sam odloči, kakšen pogreb si želi.

Objava osmrtnice: Obvestilo o smrti lahko objavite dan ali dva pred pogrebom prek lokalnega radia. Lahko se izobesijo osmrtnice v naselju, kjer je pokojni živel ali se rodil in veste, da so ga tam ljudje dobro poznali. Obvestila in zahvalo lahko oddate tudi v našem lokalnem časopisu Naš časopis.

V kolikor želite, da je pogreb v ožjem domačem krogu, to navedite tudi na osmrtnici.

Cvetje: Žarni venček okoli žare, venci ali vedno bolj zelene ikebane. Izbor je vaš. Dodate lahko še cvetje, ki ga položite v jamo. Za ta namen je primer- no tudi jesensko listje, spomladanske marjetice ali cvetje z vašega vrta.

Zbiranje prostovoljnih prispevkov: Nekateri ne želijo cvetja in sveč. Zato se s sorodstvom in prijatelji dogovorite, da lahko znesek, ki so ga želeli nameniti za cvetje ali sveče, nakažejo na račun npr. dobrodelne organizacije, gasilskega društva ipd., ki ga priporočite sami. Prostovoljne prispevke je dovoljeno zbirati osebno v primeru, da imate sklenjeno pogodbo z enim od društev.

Slika: Navadili smo se, da v poslovlilno vežico postavimo tudi sliko pokojnega. Izberite primerno velikost. Slika je mogoče po vaših željah primerno popraviti: povečati, zmanjšati, urediti ozadje, narediti črno-belo tehniko ...

Glasba: Izbira je velika: lahko izberete pevski zbor, nežno žensko spremljavo, citre ali kitaro, trobento ali nežno ozadje najljubše skladbe iz zvočnikov. Glasba povezuje. V takšnih trenutkih še toliko bolj.

Ne pozabite, da so vam pogrebne službe lahko v pomoč tudi pri organizaciji tega. (gt)

Obvestilo

Zamenjava voznških dovoljenj

Upravna enota Vrhnika obvešča vse občane, da je do 19. 1. 2023 potrebno vsa voznška dovoljenja na starih (roza) obrazcih, zamenjati za nova voznška dovoljenja (v obliki kartice).

Spodbujanje pripovedovanja in razvoj govora preko branja knjig

Okoli enega leta otrok spregovori prvo besedo, sčasoma prične s tvorjenjem stavkov, ki so nato čedalje daljši, govor postaja vse bolj razumljiv in jasen, vse do vstopa v šolo, ko usvoji tudi pravilno izreko vseh glasov.

Ali se ustrezen razvoj govorno-jezikovne komunikacije res dogaja avtomatsko oziroma spontano? Je res, da otrok zmoro dobro pripovedovati in razumeti jezik brez spodbude odraslih?

Ustrezen razvoj govora in jezika je odvisen od mnogih dejavnikov. Osnovni pogoj za ustrezen razvoj so biološke značilnosti otroka, kot so zdrav sluh, ki otroku omogoča poslušanje zvokov, glasov in govora, ki ga sliši v okolju; zdrav vid, ki je pomembnem predvsem zaradi povezovanja govorjenega jezika in povezovanja z vidnimi slikami iz okolja, hkrati pa osebam z okvaro sluha omogoča, da si pri razumevanju in izražanju pomagajo z odgledovanjem mimike obraza in gibanja artikulorjev sogovornika (ustnic, jezika, zob, spodnje čeljusti) in ustrezno ali višje razvite kognitivne sposobnosti, ki omogočajo, da otroci govor in jezik usvajajo lažje in hitreje. Izkazalo se je, da obstaja pomembna razlika med spoloma, pri čemer je bilo ugotovljeno, da deklice hitreje spregovorijo, imajo bogatejši besednjak, hkrati pa oblikujejo daljše izjave in nasploh dosegajo višje rezultate na lestvicah razvoja govora.

Pomemben vpliv na otrokov govorno-jezikovni razvoj imajo zunanji dejavniki. Na pripovedovalne zmožnosti vpliva kakovost otrokovega družinskega življenja ter ustvarjanje rutine branja. Več kot se družinski člani pogovarjajo z otrokom, mu pripovedujejo, postavljajo vprašanja, izjave preoblikujejo in razširjajo, večja je verjetnost, da bo otrokovo besedišče bogatejše. Pri vzpostavljanju bralnih navad je potrebno izbirati literaturo primerno otrokovi starosti. Vključitev otroka v vrtčevsko skupino omogoča otroku, da se sooča z različnimi situacijami, z različnimi osebami, kjer uporablja svoj govor in se uči pravil dobre komunikacije.

V vrtcu pomembno vlogo nosi tudi otrokov vzgojitelj, ki je pomemben povezovalni člen, ki poskrbi, da se otroci med seboj družijo, si izmenjujejo informacije, hkrati pa se tudi sam odziva na otrokova vprašanja in prošnje ter otroka spodbuja, da tudi sam postavlja vprašanja in se uči poslušanja.

Razvoj sposobnosti pripovedovanja zgodb pri otrocih

Kadar starši neobremenjeno hkrati poslušajo dvoletnega in petletnega otroka, ne potrebujejo posebnega znanja, da med njima zaznajo bistvene razlike v pripovedovanju in izreki. Pogosto lahko zaznajo drugačen način izražanja tudi med sorodstvenici, ki nimajo velike starostne razlike ali med sorodstvenici različnega spola.

Opazimo razlike v razumljivosti, dolžini, strukturi in stilu pripovedovanja. Mlajši otroci do tretjega leta starosti še niso

zmožni povedati zgodbe, temveč le zaporedno nizajo izjave ali enostavno opisujejo predmete.

Starejši kot je otrok, vse več izkušenj pridobiva, zato lahko sčasoma razvije ustrezno shemo pripovedovanja, kar se zgodi med 3. in 4. letom starosti. Po 4. letu starosti lahko govorimo, da so zgodbe, ki jih pripovedujejo otroci, vse bolj dovršene, jasne, kljub temu, da pogosto še ne znajo umestiti zgodbo v pravilno časovno zaporedje, zmorejo pa pripovedovati z dogodki, ki se dogajajo okoli glavnega junaka, začutijo se posamezna razmerja, čustva in občutki ter misli junakov. Šestletni otroci dosežejo vrh, ko zmorejo pripovedovati na strukturiran način.

Pomembno je otroku brati, da bo znal pripovedovati

Ne le, da je branje knjig ena izmed najlepših skupnih dejavnosti v dnevu, ko se otrok umiri, starši pa se z njim povežejo s poučno zgodbo in ob tem ustvarjajo mirno, ljubče vzdušje, ki je velikega pomena za razvoj čustev, moralnega čuta in tudi osebnosti, temveč je tovrstna bralna rutina poglavitni dejavnik za razvoj govornih in pripovedovalnih sposobnosti. Hkrati otrok ob skupnem prebiranju knjig razvija slušno pozornost, razumevanje in domišljijo.

Da bo otrok skozi svoj razvoj zmožni napredovati v pripovedovanju zgodbe, je pomemben pogoj t.i. izpostavljenost otrok sistematičnemu in namenskem branju kakovostne literature v predšolskem obdobju. Tisti otroci, ki so med četrtem in petim letom starosti izpostavljeni sistematičnemu prebiranju

Namensko branje kakovostne literature je za razvoj govora in jezika zelo pomembno.

Interaktivno pripovedovanje zgodbe ob podpori knjige Gingo v deželi besed

kakovostne otroške literature, navadno zmorejo pripovedovati zelo dinamične in napete zgodbe, postavljajo junake v medsebojna razmerja ter si zapomnijo in uporabljajo tipične fraze, ki se pogosto pojavljajo v zgodbah (npr. »in srečno so živeli do konca svojih dni« ipd.), hkrati pa uporabljajo zapletenejše stavke v primerjavi z vrstniki, katerih starši nimajo navade branja zgodb z otroki.

Kako otroku brati?

Zlasti pri mlajših otrocih, otrocih s težavami na področju govorno-jezikovnega razvoja ali pri otrocih, ki branje zavračajo, moramo biti pozorni, na kakšen način jim ponudimo tovrstno dejavnost. Želimo, da je skupno branje prijetno, sproščeno, da je otrok za branje motiviran, saj le tako lahko krepi vsa pomembna področja razvoja. Ob tem je pomembno upoštevati nekaj nasvetov:

- Prilagodite težavnost knjige otrokovim sposobnostim (vzdrževanja pozornosti, jezikovnega razumevanja in izražanja) in ne starosti.
- Ugotovite, koliko informacij je za vašega otroka dovolj, da vsebino še zmoro slediti in razumeti.
- Poudarite pomembne besede v knjigi. Razširite otrokovo izjavo, npr. Otrok reče: »To je hiša!« in nanjo pokaže

s prstom. Razširite otrokovo izjavo: »Ja, hiša ima streho in okna!«

- Otroka ne silite v branje, ampak ga poskušate zvabiti v branje na zabaven način.

Kakovostna knjiga z logopedsko podlago

Na trgu obstaja veliko otroških knjig in slikanic, z bogatimi ilustracijami, pa vendar se pogosto dogaja, da starši ne vedo, katero knjigo izbrati za svojega otroka. Predvsem je lahko posamezna knjiga za določenega otroka jezikovno premalo ali preveč zahtevna, lahko je predolga, ima premalo slik ali slike, ki otroka ne pritegnejo, idr.

Gingo v deželi besed je nova otroška knjiga z dodatnimi nasveti in idejami za govorno-jezikovni razvoj otroka. Je delo učiteljice, pesnice in pisateljice ter dveh logopedinj, ki so združile svoje znanje in pri ustvarjanju knjige upoštevale več vidikov otrokovega razvoja govora in jezika ter učenja nasploh. Namenjena je otrokom med 2. in 8. letom starosti. V njej je 22 kratkih zgodb s slikovitimi ilustracijami, ki nas vodijo k poimenovanju, naštevajanju, tvorjenju povedi ter tudi k vajam motorike govora. Vsaka zgodba ima skrbno zastavljen logopedski cilj in nasvet za vaje, ki so v pomoč staršu ali strokovnemu delavcu. Če je

otrok mlajši, lahko v posamezno zgodbo vključimo tudi ročno lutko Gingo, saj je v barvitih oblačkih zapisano besedilo, ki otroka preko Ginga nagovarja, spodbuja in uči. Otroku, ki ima krajšo pozornost ali zavrača branje knjig in poslušanje zgodb, se na ta način lažje približamo in mu vzbudimo motivacijo in ljubezen do knjig. Če otrok rad posluša daljše zgodbe, mu jih lahko preberemo več.

Posamezna zgodba je prirejena za **prepoznavanje ali pridobivanje točno določenega glasu**, v njih pa se prepletajo tudi pesmi in rime, ki otroka spodbujajo k ponavljanju in s tem k utrjevanju pridobljenega glasu. V knjigi se izmenjujejo **male in velike črke**, namenjene spoznavanju abecede in učenju branja.

Na ta način lahko starejšemu otroku del zgodbe preberemo mi, del zgodbe pa prebere sam. Ob določenih zgodbah se lahko pogovarjamo in otroka spodbujamo k obnovi slišane, ob tem pa krepimo otrokovo **jezikovno izražanje in pripovedovanje**.

Več vsebin o govorno-jezikovnem razvoju otrok si lahko preberete na spletni strani: www.gingotalk.com ali pokukate v spletno trgovino.

Petra Kavšek Vrhovec in Meta Dolinar

Obvestilo

ODPADNE NAGROBNE SVEČE, CVETJE, PVC-EMBALAŽA

Sestavni deli nagrobnih sveč iz plastike, stekla in kovine spadajo med embalažo. Zato jih je treba oddajati ločeno, v posebej zanje namenjene zabojnike na pokopališčih, na katerih je vidna oznaka z napisom »Samo za odpadne nagrobne sveče«.

Odločite se za nakup okolju prijaznih sveč (sveče, izdelane iz polipropilena (PP) ali stekla in solarne nagrobne lučke).

Prosimo, da organske odpadke (zeleni odpad, cvetje, zemljo ...) s pokopališč odlagate v zabojnike z napisom »Organski odpadki«. Poskrbite, da bodo odpadki s pokopališč pravilno razvrščeni v zabojnike z ustreznimi napisi.

Javno podjetje Komunalno podjetje Vrhnika, d. o. o.

Urška svetuje

Kako živetis tesnobo?

Občasni občutki tesnobe, strahu in zaskrbljenosti so nekaj, s čimer se srečuje vsak izmed nas. Določena mera tesnobe je lahko tudi koristna, saj nam pomaga, da se bolje soočimo s trenutno stresno situacijo ali se pripravimo na prihajajočo.

Ko pa sta pogostost in intenzivnost takšnih občutkov povečana in ko takšni občutki človeka ovirajo pri vsakdanjem življenju, lahko govorimo o tesnobnih ali anksioznih motnjah. Tesnoba ali anksioznost je duševna motnja, ki resno moti in ogroža naše zdravje ter kakovost našega vsakdanjega življenja. Telesne in vedenjske spremembe so zelo podobne tistim, ki spremljajo običajen odziv na stres. Lahko so postopne ali pa se začnejo iznenada. Lahko trajajo nekaj minut ali pa se pokažejo kot intenziven panični napad. Če taki občutki vztrajajo, so ovira pri vsakdanjih aktivnostih. Če take tesnobe ni mogoče nadzorovati, govorimo o bolezenski tesnobi ali anksioznih motnjah.

Katere so tipične misli pri anksioznosti?
»Tega ne morem obvladovati! Zelo me skrbi. Toliko misli se

mi plete po glavi.« »Zmešalo se mi bo od vsega! Vsi me bodo zapustili. Tudi če se potrudim po najboljših močeh, se mi zdi, da nisem dovolj dobra.« »Tudi ko je vse lepo, me skrbi, kaj hudega se lahko zgodi.«

Simptomi, znaki pri tesnobi ali anksioznosti

Pogosti simptomi pri anksioznosti so motnje spanja, kronična izčrpanost, glavoboli, bolečine v prsih, trebušna nervoza, napetost mišic vratu in hrbta, otrple okončine, občutek cmoka v grlu in drugi psihosomatski simptomi.

Posameznik je pogosto tudi nezadovoljen, razdražljiv, nervozen, občuti praznino, njegova glava je polna negativnih misli, pojavlja se depresija. Znaki so prepleteni in se kažejo na različnih ravneh človeškega delovanja. **Na telesu:** potenje, pospešen utrip srca, slabost, hitro dihanje. ...

Misli: težave s koncentracijo, oblikovanjem misli, misli »zmešalo se mi bo, ne zmorem, osramotil se bom ...« **Čustva:** strah, tesnoba, jokavost, napetost, razdražljivost. **Vedenje:** najpogosteje se kaže v izogibanju in nespečnosti.

Najpogostejše oblike tesnobe ali anksioznosti

Generalizirana anksiozna motnja: pri tem tipu anksiozne motnje gre za čezmerno skrb in anksioznost, ki ju posameznik občuti že ob najbolj vsakdanjih aktivnostih in težavah; take občutke posameznik težko kontrolira in velikokrat negativno vplivajo na njegovo fizično počutje. Kar 5 % ljudi naj bi trpele za generalizirano anksiozno motnjo, v polovici primerov pa naj bi bila pridružena tudi depresija.

Socialna anksiozna motnja: posamezniki s tem tipom anksiozne motnje občutijo visoko stopnjo anksioznosti, strahu in izogibanja socialnim situacijam zaradi občutkov zadrege, nesamozavesti in skrbi, da bi jih drugi obsojali.

Panični napad: je največja mogoča tesnoba. Zanj je značilen nenaden začetek z intenziv-

nim naraščanjem simptomov tesnobe in lahko traja tudi do pol ure. Po navadi se taki napadi ponavljajo, tesnoba pa se naveže tudi na pričakovanje naslednjega napada. Ob paničnem napadu ima posameznik občutek, da bo umrl, izgubil zdrav razum ali da ne bo zmožen nadzorovati svojega vedenja. To privede do izogibanja situacijam, kjer je posameznik že doživel panični napad. Posamezniki s panično motnjo velikokrat obiščejo urgenco, žal pa je pogosto neprepoznana in neustrezno zdravljena.

Agorafobija: vrsta anksiozne motnje, pri kateri se posameznik boji in se pogosto izogiba krajem ali situacijam, ki bi lahko povzročile paniko in zaradi katerih se počuti ujet, nemočen ali osramočen.

Kako zdravimo anksioznost?

Zdravljenje anksioznih motenj lahko vključuje samopomoč, psihoterapijo in zdravila. Če je anksiozna motnja blaga, niso potrebna zdravila, temveč zadošča psihoterapija. Pri zmanjševanju tesnobe so precej učinkovite dihalne in sprostitvene vaje, tehnike odvrčanja pozornosti in iskanje razum-

skih odgovorov. V pomoč je tudi poslušanje glasbe, sprehodi, pogovori, joga in avtogeni trening. Na strokovnjaka za duševno zdravje se je treba obrniti takrat, ko ima človek občutek, da je sam storil že vse, da bi obvladal svojo tesnobo, pa počutje še vedno ni dobro oziroma ko bolezenska tesnoba začne ovirati vsakdanje življenje. Velika večina ljudi sicer ne poišče pomoči, saj še vedno velja prepričanje, da je to znak šibkosti in sramote. To vsekakor ni res, ampak je odraz odgovornosti do sebe in svojih bližnjih. Pri zdravniku se oglašite, ko ste storili vse, da bi svojo tesnobo sprejeli, jo zmanjšali z različnimi tehnikami, a se še vedno ne počutite dobro, prav tako, če tesnoba moti vaše vsakodnevno funkcioniranje ter vztraja že dalj časa. Pomembno je, da zdravniki izključijo nekatere druge vzroke, ki bi lahko vplivali na povečano tesnobo, kot so bolezen ščitnice, bolezen nadledvične žleze ali druge bolezni. Izključiti je treba tudi stranske učinke nekaterih zdravil. Za zdravljenje se je kot najbolj učinkovita izkazala kombinacija zdravljenja z zdravili in psihoterapije. Za zdravljenje tesnobe je več različnih vrst psihoterapij. Glavni namen je v

prepoznavanju znakov in simptomov, opazovanju doživljanja in spreminjanje vzorcev razmišljanja, čustvovanja in vedenja.

Psihoterapevtski prostor je varen kraj, kjer ste dobrodošli, sprejeti in slišani. Ko pride stiska, ne boste sami. Tukaj smo, da z vami prehodi del poti. Sami, v partnerski zvezi, v pripravah nanjo ali pred težko odločitvijo ločitve. Ob izgubi, na poti žalovanja. Ob težki bolezni bližnjega, spremembi, ki jo le-ta prinese v celotno družino. Ob stiski, ki se zdi brezizhodna. Ob nemoči zaradi zasvojenosti ali samopoškodovanju. Ob stiski v času odraščanja, ob soočanju s spremembami. Ob občutkih drugačnosti. Ob težkih občutkih samote, zapuščenoosti, zavrženosti. Ob misli, da ni več poti naprej. Ob nemoči pri izhodu iz odvisnosti. Družine z dinamiko, ki bi jo želeli spremeniti. Ob pogledu vase in spoznanju, da je čas za spremembo. **Naj bo danes dan za prvi korak.**

Urška Jesenovec mag. zakonskih in družinskih študijev, zakonska in družinska terapija jesenovecurska@gmail.com,

Ana svetuje

So otroci sposobni empatije?

Pri vzgoji je empatijo težko osvojiti, čeprav so otroci rojeni s potrebo po povezovanju z drugimi, vendar pa potrebujejo zgled in spodbudo, da se lahko uživajo v drugem človeku.

Vedno, ko se uskladite z občutki svojega otroka, mu daste vedeti, da ga razumete, v kakšna čustva je ujet in potrdite njegov občutek, da ni sam. In ko mu tako sporočate, da so tudi občutki jeze, besa ali sramu upravičeni in da si jih delimo vsi ljudje. Tako dopustite, da začne čutiti z drugimi, kadar se takšni ali podobni občutki pojavijo pri njih.

Pomembno je torej, da je naš odnos do otroka v osnovi empatičen in tople. To ne pomeni, da smo ves čas ljubeči in da nikoli nismo jezni. Vedeti moramo, da to ni naša osnova v odnosu, ampak neizbežni trenutki, ki so v vzgoji ravno tako potrebni. Otroci so namreč do-

Ana Podlipnik, mag. psihosocialnega svetovanja, mag. socialnega dela. ana@motivacijainsvetovanje.si, www.motivacijainsvetovanje.si Tel: 040 126 826

bri opazovalci našega vedenja in odnosa, ki ga imamo do njih ter do drugih ljudi. Vse to vpliva na to, kakšen odnos bodo razvili sami. Če upoštevamo njihova čustva, kažemo razumevanje in empatijo, ko je nekdo žalosten, frustriran in potrebuje pomoč, bodo tudi sami to lažje razvili pri sebi. To ne pomeni, da ustrezno vsaki otrokovi želji, da le

ne bi bil žalosten. Lahko smo empatični in razumevajoči tudi takrat, ko kaj prepovedujemo.

Torej lahko že dojenčka naučimo lekcije empatije, če le skušamo prepoznati in odzrcaliti njegove izraze na obrazu. Še tako majhni otroci začutijo globoko zadovoljstvo, da smo razumeli njihova občutja. Čeprav enoletni otrok še ne razume večine besed, ki jih uporabljamo, lahko med zrcaljenjem njegovih občutkov in s tonom glasu sporočamo, da ga razumemo. Pomembno je, da otroku omogočimo, da v varnem okolju raziskuje različna občutja prek igr, da ne zadušimo čustvenih vzgibov (ki so za nas lahko izziv) in jim pomagamo, da vsa čustva vzamejo za svoja. Meje je treba postaviti le takrat, kadar njihova negativnost privede v uničevalno vedenje.

Pozneje lahko predšolskim in šolskim otrokom pomagamo, da se svojih čustev naučijo zavedati tudi v resničnem svetu. Nekatera vprašanja lahko pomagajo prepoznati različne situacije in občutke, ki se po-

rajajo v njih. Vprašanja, kot so: Kako se boš počutil, če bo vaša ekipa jutri izgubila tekmo? Misliš, da bo učiteljica jezna, če boš zopet zamudil v šolo? Kaj misliš, kako se počuti Maja, ko se ji tako posmehujejo?, lahko otroku pomagajo prepoznavati občutja drugih. Zato spodbujajte svojega otroka, da izraža svoje razumevanje čustev drugih ljudi, tudi takrat, kadar razkriva neprijeten vidik njegovega vedenja ali osebnosti.

Izjemno empatični otroci so lahko ganjeni ob gledanju televizijskih oddaj o ljudeh, ki so npr. preživeli cunami in si tako predstavljajo sebe in svoje prijatelje na begu pred katastrofo. To bi jih morda resnično spodbudilo k razmišljanju in lahko bi preverili, kako lahko sami pomagamo v takšnih situacijah. Pogovore lahko usmerite tudi na ljudi, ki doživljajo podobne stiske ali so »drugačni« v mnogih pogledih in odprete nove poti do razvoja empatije. Tudi branje pravljic pri tem pomaga, ko se otroci poistovetijo z različnimi junaki. Otrok takrat lahko razmišlja o tem, kako se junak počuti, o čem razmišlja in ugiba, kaj bo storil. Junakovo zgodbo lahko povežemo z otrokovimi izkušnjami; na primer, če je nekdo v knjigi žalosten, ker pogreša starše, lahko to povežemo z otrokovimi občutki, ko je sam doživel kaj podobnega.

Zakaj je empatija pomembna za otrokov razvoj?

Predvsem zato, ker z empatičnimi posamezniki pridobimo vsi, tako oni sami, kot ljudje okoli njih. Vsi imamo namreč radi ob sebi tople, sočutne in razumevajoče ljudi. Vzdušje v skupini takih otrok je prijetno, pozitivno, sodelovalno in ustvarjalno. V njej lahko otroci, ki morda še nimajo razvite empatije, pridobivajo pozitivne izkušnje in se učijo takšnega vedenja, razmišljanja in čustvovanja. Tudi učenje v takšni skupini je kakovostnejše.

Empatičen otrok bo imel praviloma široko socialno mrežo, veliko prijateljev, saj bo lahko razvijal zdrave odnose, lažje bo reševal konflikte in bo pozneje v življenju ljubeč prijatelj, partner in starš. Ne bo omejen le na svoje doživljanje sveta, sposoben bo iti iz svojega doživljanja in se postaviti v čevlje drugega. Znal bo pogledati na situacijo s perspektive drugega in bo lažje razumel vedenje, čustvovanje take osebe. Tak otrok bo bolje razumel druge in se bo tudi bolje znašel.

Spodbujanje razvoja empatije

– Čutite skupaj s svojim otrokom, saj izvira iz tega, da nekdo čuti z vami.
– Pomagajte mu, da se začne zavedati svojih občutij in jih izražati. Dovolite mu, da izraža celoten razpon občutij.

– Pomagajte mu, da se uglaši na občutja drugih, s tem ko jasno izražate svoja občutja. Naj se izrazijo na vašem obrazu in v vašem glasu.

– Poskrbite, da se bo zanimal za občutja drugih ljudi in svoja uporabljal kot merilo za primerjavo.

– Dovolite da (varno) doživi vse vrste dogajanj in ga spodbujajte, da uporablja svojo domišljijo.

Empatija se nikoli ne konča. Je življenjska razsežnost, ki se nenehno širi. Ko vaši otroci rastejo, jim lahko s sodelovanjem v vsakem razvojnem obdobju pomagate razvijati empatijo. S svojim dojenčkom se lahko smejite, z malčkom se lahko plazite in igrate domišljijske igre. Kadar se vaš otrok navduši ali vznemiri, ga vprašajte, kako se počuti in zakaj se tako počuti. Pozneje v razvoju lahko poskrbite, da se srečuje z različnimi otroki in si tako ustvari dobra prijateljstva. Sprašujte jih po mnenju in prisluhnite njihovim strastem. Vse vsakdanje izkušnje in še mnoge druge spodbujajo kakovost empatije, ki bo pripomogla, da bo vaš otrok postal izjemen otrok.

Vsekakor velja zaključiti v duhu pisateljice Brene Brown: »Mislim, da imamo vsi sposobnost empatije. Nimamo pa vsi dovolj poguma, da jo izrazimo.«

Ana Podlipnik, mag. psihosocialnega svetovanja www.motivacijainsvetovanje.si

Kašče na Vrhnškem

Biseri naše kulturne krajine

Vrhnika, 28. september – Po dolgem času je oživela Miklčeva kašča v Verdu, ki je gostila razstavo o usodi kašč na vrhnškem območju avtorice Tatjane Oblak Milčinski. Kot izhaja iz raziskave, so že pred destoletji bile plat zvona, dandanes nekaterih od njih ni več, na srečo pa se najde tudi katera, ki je doživela svojo obnovo.

Leta 1998 je pri Zvezi kulturnih društev Vrhnika izšel vodnik Kašče na Vrhnškem, ki je nastal na podlagi zbranega gradiva na arhitekturno-etnoloških raziskovalnih taborih po vodstvom Tatjane Oblak Milčinski in Nataše Oblak Japelj (med letoma 1995 in 1998). Na taborih so sodelovali učenci Cankarjeve osnovne šole in osnovne šole z Loga - Dragomerja ter dijaki Plečnikove gimnazije iz Ljubljane, ki so jih vodile učiteljice Joži Rode, Nuška Železnik ter arhitektka Polona Koce in umetnostna zgodovinarica Cveta Požar. Vrhniko so, kot je dejala ob odprtju Tatjana Oblak Milčinski, obredli podolgem in počez. »S sliko, besedo in fotografijo smo dokumentirali naravno in kulturno dediščino našega prostora in počasi je tako nastala zbirka kašč, šolskih stavb, starih domačij, sakralnih objektov, znamenj in tudi številnih pripovedi, ki so nam jih zaupali prijazni domačini.« Smisel njihovega početja

se je tedaj v senci tehnološkega razvoja zdel nemara komu celo nepomemben, a že čez nekaj desetletij se je pokazalo ravno obratno. Nekaterih objektov ni več, ostale pa so skice, slike, fotografije in zapisi. Resda kašče dandanes ne služijo več svojemu namenu, a na njih se kaže naš odnos do arhitekturne dediščine.

Šestnajst kašč

Razstava prikazuje usodo šestnajstih kašč: Miklčevo, Maroltovo in Lenarčičevo v Verdu, Jelovškovo na Vrhniki, Andrejčkovo in Meletovo z Mirk, Storževala, Lukacovo - Ankino in Verbičovo s Stare Vrhnike, Ogrinovo in Popitovo iz Male Ligojne, Krošljevo in Smrekarjevo iz Podlipe in Umkovo ter Tkalcovo iz Blatne Brezovice. Nekateri so doživeli obnovo, na primer svetel zgled je Lukacova oziroma po novem Ankina kašča, ki jo je njena lastnica Anka

Grom pred leti obnovila skladno s smernicami zavoda za varstvo kulturne dediščine, ji dodala inventar, kot so ga kašče imele nekoč, kjer zdaj zaključenim skupinam ali posameznikom odpira okno v preteklost. So pa tudi drugačni primeri: nekatere kašče so podrli, nekatere imajo nadomestno gradnjo, ki komajda še spominja na nekdanjo arhitekturno dediščino. Tisti, bolj skrbni gospodarji so zamenjali vsaj streho in jim za nekaj let podaljšali življenjsko dobo.

Dogodek v okviru Dnevi evropske kulturne dediščine, a ne edini

Razstava v Miklčevi kašči poteka v sklopu Dnevi evropske kulturne dediščine, ki potekajo po vsej Sloveniji med 25. septembrom in 9. oktobrom, letos pod skupno temo Dober tek!. Kot je ob odprtju pojasnila Nataša Oblak Japelj, tema sledi aktivnostim ob imenovanju Slovenije za nosilko naziva Evropska gastronomska regija. Tako dnevi kulturne dediščine odkrivajo recepte za okušanje dediščine, povezane s kmetijstvom, pridelavo, nakupom, prodajo, pripravo ter uživanjem vsakodnevnih in prazničnih jedi. Od znanj in spretnosti do šeg in navad; od kulturne kraji-

Tatjana Oblak Milčinski, avtorica razstave, in Marija Zakrajšek Martinjak, v. d. direktorice ZIC Vrhnika

ne do tržnic, kašč, črnih kuhinj in gostiln; od prvih kmetijskih orodij in priprav do kuharskih knjig in pogrinjkov. A razstava v Verdu ni edina, ki se je pridružila Dnevom evropske kulturne dediščine. Osnovna šola Antona Martina Slomška Vrhnika se bo posvetila Josipu Jurčiču in Josipu Ipavcu (dogodek so poimenovali Josip²) in raziskovanju prehranjevalnih navad v svojem kraju ter kulinariki v Cankarjevih delih. Raziskovali bodo različne pravljice, ki pripovedujejo o hrani in prehranjevanju ter izdelali celo lastne knjižice. Cankarjeva šola pripravlja likovni projekt Dober tek, Jožef, ki se naslanja na likovna dela Jožefa Petkovška, povezana s prehranjevanjem.

Cankarjeva knjižnica Vrhnika pa bo na spletnem portalu Kamra objavila knjižico, ki ju hrani v svoji zbirki. Gre za semenska kataloga iz let 1891 in 1892, ki ju je izdal Josip Lenarčič z Vrhnike, prinašata pa zanimive podatke, kakšno hrano so konec 19. stoletja pridelovali v naših krajih.

Lepa in poučna razstava

Razstava je dokaz, da se kultura začne na našem domačem pragu, od nas pa je odvisno, ali se bomo zanjo potrudili ali ne. Nič ni samoumevnega, je ob odprtju dejala v. d. direktorice Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika Marija Zakrajšek Martinjak, tudi kultura ne, kar je še nedolgo nazaj slikovito prikazala »koronakriza«.

»Zato sem vesela ta razstave, da z njo opozarjamo na pomen kulturne dediščine na vrhnškem koncu, ki je ni malo in ima bogato zgodovino. Zahvaljujem se avtorici razstave Tatjani Oblak Milčinski, Muzejskemu društvu Vrhnika in Cankarjevi knjižnici Vrhnika, ki so skupaj z Zavodom Ivana Cankarja Vrhnika poskrbeli za lepo in poučno razstavo.«

Odprtje razstave, ki je potekalo pred Miklčevo kaščo, je s kulturnim programom (igranjem na kmečka orodja) popestrila skupina Ta lesen' iz Ribnega pri Bledu.

Razstava bo odprta do 7. novembra, ključ kašče pa hranijo pri Žirovnikovih, Verd 16.

Gašper Tominc, foto: GT

Beseda "kašča" izvira iz srednjevisokonemške besede "kaste", kar pomeni omara, skrinja (za obleke, žito). Kašča tako pomeni prostor za shrambo živeža, shrambo. Kašče so na domačijah vedno postavljene tako, da je vhod vanje zaradi nadzora nad nepovabljenimi gosti viden s hišnega praga. Zaradi morebitnega požara so vedno nekoliko oddaljene od drugih gospodarskih poslopj. Okenske odprtine so bile majhne, zamrežene, pogoste so bile tudi zračne line. Lesena vratna krila so bila na zunanji steni pogosto zaščiteni s kovinskimi ploščami ali pa so bila v celoti kovana. Vrata s kovanimi ključavnicami in kljukami je zaklepal velik, skrbno varovan ključ ... V njih so bile v najbolj suhem delu lesene skrinje in pregrade za shranjevanje moke in žita, v zgornjem delu so sušili in hranili meso ter mast, kletni prostori so bili namenjeni hrambi krompirja in podobnih pridelkov ter sodom za pijačo. Velikost kašč je bila sorazmerna z ekonomsko močjo njenega lastnika: nakateri so bile enocelične, druge celo večnadstropne.

Povzeto po zapisu na razstavi.

Predstavitev knjige Lada Horvata

Rock v 70. na Vrhniki

V petek, 24. septembra 2021, je bila v Cankarjevi knjižnici na Vrhniki predstavitev knjige Rock v 70. na Vrhniki, avtorja Lada Horvata - Laca, ki v knjigi opisuje delovanje dveh legendarnih vrhniških rock skupin, Tarantele in Mrk.

Avtor vnaprej ni vedel, kako debela bo knjiga ali koliko časa bo trajalo, da jo dokonča. Sprva je mislil, da bo napisal manjši prispevek za Vrhniske razglede. Pozneje se je z nastajanjem vsebine razvila ideja o zgodbi celotnih sedemdesetih skozi pop-rock skupaj s prepričanostjo, da bo zgodbo sedemdesetih izdal v samozaložbi.

Na sto straneh debeli knjižici obuja spomine na čase, ko je popularna glasba krojila podobo (in usodo) sveta. Bolj se namreč ne more strinjati z orisom usode nekega desetletja, ki med mnogimi na različnih ravneh in prek različnih meril (ali upravičeno ali ne niti ni pomembno) utripa še dandanes. Avtor se sprehodi čez lastna polja spominov, ki so ravno prav blizu in daleč, da v človeku vzbudijo težnjo po – na tem mestu kot izključno indivi-

dualno in nepolitično merilo – boljši preteklosti. Vendar knjige nikakor ne smemo brati s predznakom neutolažljive nostalgije ali krize srednjih let, temveč kot ljubiteljski vpogled v desetletje, ko je nastajala vznemirljiva, prepoznavna in na trenutke idealistična glasba, ki je niso samo poslušali, temveč predvsem živeli.

Zanimiva knjiga opisuje življenje v sedemdesetih letih ko je najprej nastala skupina Tarantele in nato Mrk. Sedem mladeničev je svoje igranje dojemalo kot privilegij. Zdelo se jim je, kot da so priklopljeni na neznan ustvarjalni vir, ki jih je že kot majhne vrhniške dečke z nadarjenostjo do glasbe poslal v svet rocka.

Takratni člani Tarantel so bili: Elo Mihevc – solo kitara, Milan Selan – ritem kitara, saksofon, Jože Jerina – trobenta, Žarko

Z leve: Jože Jerina, Elo Mihevc, Lado Horvat - Lac, Cveto Mole, Milan Selan. Predstavitev se nismo mogli udeležiti: Stane Zalar, Žarko Prinčič in Janez Hrstar.

Prinčič – bas kitara, Cveto Mole – bobni, Stane Zalar - orgle in Lado Horvat – Lac – vokal. Njihov prvi večji uspeh je bil leta 1971, ko so zmagali na kitarijadi v Logatcu. Skupina je nastopala po celotni Sloveniji do leta 1972, ko jo je zapustilo nekaj članov.

Nastala je nova skupina Mrk v zasedbi: Elo Mihevc – solo kitara, Cveto Mole – bobni, Milan

Selan – bas kitara, Janez Hrstar – orgle in Lado Horvat – Lac – vokal. Z novo zasedbo so spremenili tudi repertoar; nagibali so se bolj proti hard rocku.

Spogledovali so se s skupinami, ki so bile takrat popularne, Uriah Heep, Deep Purple, Black Sabbath, pri katerih je bil velik poudarek na orglah in večglasnem petju. Predvsem pa so s

svojimi skladbami želeli skupini dodati prepoznavnost, da ne bi samo preigrali skladb drugih skupin.

Njihov najpomembnejši nastop je bil 20. aprila 1973 v Hali Tivoli na Boom pop festivalu, kjer so nastopile najbolj znane jugoslovanske glasbene skupine.

A vse stvari se morajo enkrat končati in to so želeli storiti na

pravi način, na svoj način. Skupina je razpadla leta 1974. Njihova ugotovitev je bila, da se razhajajo kot prijatelji, nobenih nesoglasij ni bilo med njimi.

Odločili so se z najboljšimi nameni v srcih. Čas se jim je zdel pravi, so ugotovili. Odšli so z velikim občutkom hvaležnosti, dokončnosti in osuplosti zaradi vsega, kar so dosegli.

Člani obeh skupin so se zahvalili vsem tistim, ki so jim v 70. letih pomagali, da so bili najprej Tarantele in nato Mrk. Franci Krže, Bogdan Seliger in Vincencij Fridrich, ki so skupino spremljali od samega začetka in z njo sodelovali, so v zahvalo prejeli knjigo.

Avtor se želi zahvaliti vsem tistim, ki so mu omogočili, da je ta knjiga izšla. Petkove predstavitev se je udeležilo veliko ljudi, ki so z zanimanjem prisluhnili avtorju in preostalim članom skupine. Med obiskovalci je bilo veliko tistih, ki so obe skupini spremljali v času njihovega delovanja.

Če se želite boljše seznaniti z vsebino knjige, jo lahko naročite na št. 041 405 757.

KONCERT MARJANA ZGONCA

S pesmijo od Triglava do Jadrana

Cankarjev dom Vrhnika
19. novembra ob 19h

Od njegovega zadnjega nastopa na Vrhniki se je Marjanu na glasbenem področju veliko dogajalo, posnel je pet CD-jev in pet video spotov, pel na festivalu Slavuji Kamerlenga Vinko Coce v Trogiru, prejel pa je tudi nagrado grand prix za pesem Tri gitare na Festivalu Hrvatskog juga v Opuzenu in na istem Festivalu nagrado za najlepši duet z Mileno Vračko.

GLASBENI GOST:
MILENA
VRAČKO

BANKET

18. 11. ob 20h,
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

Zavod za sodobno umetniško prakso in teorijo 0.1, Zavod Ivana Cankarja Vrhnika in JSKD - območna izpostava Vrhnika, vas srčno vabijo, da si ogledate **predstavo BANKET**. Črna odda sedanjosti.

Predstava je nastala pod taktirko režiserke Tatjane Peršuh, in sicer po motivih romana Dvojnik, F. M. Dostojevskega ter ob glasbi R. Schumana, igrani v živo. Banket je avtorska interdisciplinarna uprizoritev, ki enakovredno prepleta glasbeno, gibalno in dramsko umetnost. Po uprizoritvi predstave bo sledilo srečanje z avtorsko ekipo, ki bo skozi sproščen in informativen pogovor razkrila dogajanje v zakulisje nastajanja neodvisne produkcije na Vrhniki, dotaknila pa se bo tudi dela in življenja Dostojevskega, čigar 200. letnico rojstva obeležujemo v novembru 2021. Zavod 0.1 se je vrhniškemu občinstvu prvič uspešno predstavil že v 2016, s premierno uprizoritvijo plesne predstave »V objemu sprožilca ali pot do točke nič«, koreografa in plesalca Jerneja Bizjaka, ki si preko različnih avtorskih projektov in sodelovanj z različnimi organizacijami in posamezniki prizadeva obogatiti odrsko dogajanje v tujini in Sloveniji, še posebej pa v občini Vrhnika ter na ta način vzpostaviti in izboljšati pogoje tako za ustvarjalce kot za publiko. Avtorska ekipa Banketa bo z zadnjo uprizoritvijo predstave na Vrhniki zaključila ciklaj gostovanj, ki so se in se bodo zgodila na odrih Lutkovnega gledališča Mari-

bor, Cankarjevega doma v Ljubljani ter Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica. Zatorej vabljeni, da si predstavo ogledate po dostopnejši ceni in s tem izkažete podporo in zanimanje za razvoj in napredek uprizoritvenih umetnosti tudi v našem okolju, še posebej sedaj, ko so se vrata gledališč in drugih prizorišč ponovno odprla na stežaj.

O predstavi:

Banket je spodletela ceremonija, protokol z napako. Svečanost, ki se nikoli ne začne in se zato tudi nikdar ne more končati, ko traja, pa se ves čas spotika ob svojo lastno absurdnost.

Žanrsko se predstava predstavlja kot pavlihijada, komedija s tragičnim podtonom, burleska, ki neprestano preigrava starodavno dvojnost smešnega in nelagodnega. Junak (Sebastjan Starič) in Pianist (Nejc Lavrenčič) sta komična v svoji resnobi, tragična v prebliskih duhovitosti, nora v lastni modrosti in dosledna v svojih napakah, ki niso odklon, pač pa pravilo. Drug drugemu v maniri dvojnika nastavljata zrcalo, iz katerega v nas zre Človek kot zamujena priložnost. Če bi bil Banket glasba, bi v desnem zgornjem kotu partiture pisalo: »Smešno. Za umret. / Za crknit.«

Jernej Bizjak

Borut Kraševac

Jože Valentič

RTVSLO RADIO SLOVENIJA, 3. PROGRAM-ARS
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA

CANKARJEV DOM VRHNIKA
Mala dvorana

ČETRTEK, 11. november 2021, ob 20. uri.

Fjodor Mihajlovič Dostojevski - Jože Valentič

MITJA ... VARIANTA 3

(po romanu Bratje Karamazovi)

Javno poslušanje radijske igre režiserja **Jožeta Valentiča** (1953–2020)
ob 200. obletnici rojstva pisatelja Fjodorja M. Dostojevskega (11. 11. 1821–9. 2. 1881)
in pogovor z **Borutom Kraševcem**, letošnjim Kresnikovim nagrajencem za roman Agni.

Ruskega pisatelja Dostojevskega ne berejo le bralci po vsem svetu, navdihnili je tudi številne umetniške ustvarjalce vseh generacij. Mladega Vrhničana, takrat študenta radijske in gledališke režije Jožeta Valentiča, je tako pre-

vzel, da je leta 1985 njegov roman *Bratje Karamazovi* priredil in zrežiral za diplomsko nalogo ter bil zanj ocenjen z odliko. Skušal je prodreti v duševnost enega od bratov, Mitja, in skozi njegovo zapleteno psiho dojeti svet in odnose z ljudmi, ki so mu bili blizu. Za Jožeta je bil to eden odločilnih trenutkov za začetek njegove skoraj štiri desetletja dolge radijske kariere.

Vrhničani ga poznamo kot prizadevnega člana skupnosti, saj je organiziral in režiral številne kulturne dogodke v domačem kraju. To bo prvo javno predvajanje njegove diplomske radijske igre, ob tem se bomo spomnili obletnice njegove prerane smrti.

Prav na ta dan pa se je pred dvesto leti rodil tudi Dostojevski, zato bo večer posvečen v čast obema.

Z Borutom Kraševcem, prevajalcem njegovih besedil in del o njem, se bo po predvajani igri pogovarjala dramaturginja **Vilma Štritof**.

Voditeljica: Barbara Berce

Mitja: Milan Štefe

Stari Karamazov: Roman Končar

Aljoša: Uroš Maček

Ivanov glas: Boris Juh

Katarina: Dejana Demšar

Grušenka: Bernarda Oman

Predsednik sodišča: Marko Boben

Tožilec: Iztok Mlakar

Odvetnik: Brane Šturbej

Glasova: Violeta Tomič in Igor Palčič

Tonski mojster: Miro Marinšek

Igra, v kateri Jože Valentič na začetku utemeljuje svoj koncept, je dolga 34 minut.

Vstop je prost, ob upoštevanju PCT pogojev in zaradi snemanja dogodka mogoč le do 20. ure!

Vljudno vabljeni!

Predstava traja 30 minut; 2+.
Vljudno vabljeni!

Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika
Otroški abonma 11. šola in za IZVEN
Cankarjev dom Vrhnika

SOBOTA, 20. november 2021, ob 11. uri

Jure Karas: LUNOŽER

Zgodba o princu z imenom Vito in strašnem Lunožerju

Igrana predstava, BIMBO TEATER

Režija: Jure Karas

Igrata: Juš Milčinski in Urška Mlakar

Polna luna že tri dni sveti nad gozdom in živalim krade spaneč. Bo pogumni princ Vito rešil uganko, bo našel skrivnostnega krivca za nastalo zagato in ali je to morda strašni Lunožer, boste izvedeli v novi pripovedi Glavka in Zbrka, pravičljnih debeluškov, ki otrokom in staršem pripovedujeta zgodbe, ki sta jih nabrala na svojih dolgih popotovanjih.

November v TMS

TEHNIŠKI MUZEJ SLOVENIJE v Bistri pri Vrhniki
Bistra 6, 1353 Borovnica, 01/750 66 70, www.tms.si, info@tms.si

Odprto: torek–petek: 8.00–17.00; sobote nedelje in prazniki: 9.00–19.00.
Zadnji vstop v muzej eno uro pred zaprtjem.

Občasne razstave

Človek in hrana v začaranem krogu (od 19. 11. 2021 do 30. 6. 2022)

Razstava je posvečena zgodovinskemu in tehnološkemu razvoju ter inovacijam pri pridelavi živil ter pripravi in uživanju hrane. Tematizira tudi današnji človekov odnos do hrane, ko se z opozarjanjem na pomen krožnega gospodarstva, ponovne uporabe in recikliranja hkrati vračamo v preteklost in gledamo v prihodnost.

Tehnika za šport (do 31. 12. 2021)

V luči tehnoloških procesov, ki jih pri končnem izdelku skoraj ne opazimo, spoznajte 60 slovenskih proizvajalcev športne opreme za aktivnosti na kopnem, v zraku in vodi: Alpina, Mont, Športoprema Ljubljana, Planika, Toper, Rašica, Akrapovič, Goltes, Dedra, Slatnar, Dali ...

Z vami že 70 let: Tehniški muzej Slovenije 1951–2021 (do 31. 12. 2021)

Fotografska razstava na prostem prinaša zgodbe izbranih predmetov iz osrednjih zbirk in predstavlja muzej v svoji sodobni vlogi.

Zakladi iz depojev: Medicinski instrumenti in pripomočki (do 31. 12. 2021)

Na manjši razstavi je predstavljen izbor predmetov iz medicinske zbirke, ki so glede na uporabo razdeljeni na področja kirurgije, zobozdravstva, porodništva in ginekologije, otorinolaringologije in druge predmete.

50 let uspešne zgodbe: 50 let tovarne Nazarje (1970–2020): Tovarna skozi čas (do 31. 12. 2021)

Spoznajte zgodovino podjetja BSH Hišni aparati d.o.o. Nazarje z izbranimi izdelki, ki predstavljajo pomemben del slovenske tehniške dediščine.

Sporod prireditev:

Nedelja, 7. 11., ob 11.00: Ptice in Barje skozi čas

Zlata Vahčič in Valerija Ferk bosta udeležencem programa predstavili osnovne značilnosti in vrste ptic, njihov cikel življenja, pomen svatovskega petja in selitve, bogastvo barjanskih habitatov za gnezditve ter preseljevanje. Razložili bosta tudi zgodovino nastanka Ljubljanskega barja ter njegove značilnosti. Cena dveurnega programa: 20 EUR/osebo. Število mest je omejeno. Obvezne prijave do 6. 11. do 12.00: irena.medle@tms.si ali 01 750 6670.

Nedelja, 14. 11., ob 11.00: Ukročena elektriika, Prikaz poskusov Nikole Tesle

Obvezne prijave do 13. 11. do 12.00: irena.medle@tms.si ali 01 750 6670.

Petek, 19. 11., ob 13.00: Odprtje razstave Človek in hrana v začaranem krogu

Prosimo za potrditev udeležbe do 17. 11. do 12.00: irena.medle@tms.si ali 01 750 6670.

Nedelja, 21. 11., ob 11.00: E-transformer in delavnica izdelave optične igrače

Spoznali boste celoten proces ravnanja z odpadno elektronsko opremo in vplive tovrstnih odpadkov na okolje ter zdravje ljudi. Sledila bo delavnica, na kateri bomo skupaj izdelali optično igračo. Obvezne prijave do 20. 11. do 12.00: irena.medle@tms.si ali 01 750 6670.

Nedelja, 28. 11., ob 11.00: Voden ogled občasne razstave Robot.si: Začetki slovenske industrijske robotike

Obvezne prijave do 27. 11. do 12.00: irena.medle@tms.si ali 01 750 6670.

Nedelja, 28. 11., ob 15.00: Voden ogled občasne razstave Tehnika za šport

Obvezne prijave do 27. 11. do 12.00: irena.medle@tms.si ali 01 750 6670.

Za obisk muzeja je za starejše od 15 let potrebno izpolnjevanje pogoja PCT (preboleli, cepljeni ali testirani). Prireditve si lahko ogledate z nakupom muzejske vstopnice.

MUZEJ POŠTE IN TELEKOMUNIKACIJ

Polhov Gradec 61, telefon: 01/364 00 83, www.tms.si, muzejpt@tms.si

Odprto:

torek–petek, nedelja in prazniki: 10.00–17.00. Zadnji vstop v muzej eno uro pred zaprtjem.

Nedelja, 7. 11., ob 15.00: Voden ogled muzejskih zbirk

Torek, 9. 11., ob 17.00: Odprtje občasne razstave Halo! Kje si? 30 let mobilne telefonije v Sloveniji
Prosimo za potrditev udeležbe do petka, 5. 11., na muzejpt@tms.si ali 01 364 00 83.

Občasne razstave:

Halo! Kje si? 30 let mobilne telefonije v Sloveniji (od 19. 11. 2021 do 31. 12. 2022)

Prikazan bo razvoj slovenske mobilne telefonije, katere začetki sovpadajo z osamosvojitvijo Slovenije. Izpostavili bomo mejnike v razvoju mobilnega omrežja in novosti v tehnologiji.

Bilo je pred 30. leti: Kako smo Slovenci dobili prvo osamosvojitveno znamko (do 3. 7. 2022)

Dopolnitev razstave s poštnimi znamkami in osnutki, ki so izšli v tem prelomnem obdobju, ter manjša razstava.

Razstava del likovnega natečaja PODARI ZNAMKO SLOVENIJI ZA ROJSTNI DAN (do 31. 12. 2021)

Predstavljena so prejeta dela, ki so jih otroci ustvarili v okviru natečaja.

Za obisk muzeja je za starejše od 15 let potrebno izpolnjevanje pogoja PCT (preboleli, cepljeni ali testirani).

Pridržujemo si pravico do sprememb v programu.

ŽUPNIJSKA KARITAS VRHNIKA,
OBČINA VRHNIKA, SAZAS,
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA

vas vabijo na

Dobrodelni koncert: DVA NOVČIČA v soboto, 27. novembra 2021, ob 18. uri.

Velika dvorana Cankarjevega doma
na Vrhniki

Vstopnina: 6 €.

Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika
Gledališki abonma in za IZVEN
Cankarjev dom Vrhnika

Torek, 23. november 2021, ob 19.30 uri

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

José Cabeza: **TRIJE MILIJONI MINUT**
Psihološki triler, prva slovenska uprizoritev

Režija in priredba: Barbara Hieng Samobor
Igrajo:
Hana: Judita Zidar
Marčela: Tjaša Železnik
Veronika: Mojca Funkl
Liza: Ana Pavlin /Diana Kolenc AGRFT
Karla: Klara Kuk
Glas Natalije Grossman: Jana Zupančič

Uprizoritveno besedilo *Trije milijoni minut*, ki je nastalo na podlagi scenarija za film in igre *7 let (7 años)* Joséja Cabeze, je priredila režiserka Barbara Hieng Samobor in igralsko zasedbo sestavila iz samih žensk, kar je posebna kakovost priredbe, medtem ko v izvorniku nastopajo štirje moški in ena ženska. Štiri prijateljice so dolgoletne družabnice, ustanoviteljice uspešnega podjetja. Poleg uspeha in mnogih skupnih spominov jih družijo tudi »poslovna skrivnost«. Že nekaj časa vodijo dvojno knjigovodstvo: denar prenakazujejo v Švico in tako utajujejo davke. Nenadoma pa njihova vodja izve, da jim sledi finančna policija in da lahko agenti vsak čas zahtevajo vpogled v računalnike in druge dosjeje. Odvetnica ponudi izhod: če ena izmed družabnic prepiše zatajeni dobiček nase, bo krivda padla le nanjo. Ta, ki bi se žrtvovala, bi šla v zapor za predvidenih sedem let ter rešila preostale tri in tudi podjetje.

Predstava traja 1 uro in 15 minut in nima odmora.
Vljudno vabljeni!

Na Vrhniko prihaja Božidar Wolf

Rendezvu z Wolfom je nova turneja **Božidarja Wolfanda Wolfa**, ki bo vključevala tudi nastop v obliki koncerta v Cankarjevem domu na Vrhniki (26. 11. s pričetkom ob 19:30). Wolf se po 30 letih zopet pojavlja na naših odrih, kjer bo v živo prepeval svoje popularne uspešnice, kot so **O ne Cherie, Angel Varuh, Koliko Solz, Goodbye Michelle, Ne laži, Moja mala princeza, Prvi Randevu** in še veliko drugih. **Vstopnice bodo v prodaji na Eventim.si od 25.10. dalje** in vabljeni so vsi, ki si želijo sprostitve in obujanja spominov po tistih dobrih starih časih.

R A Z S T A V E

v Cankarjevem domu

Do 5. novembra 2021 je v Avli in Galeriji Cankarjevega doma na ogled
slikarska razstava

Živa Agrež: POD SONCEM MEDITERANA.

V Miklčevi kašči v Verdu si lahko ogledate dokumentarno razstavo, ki smo jo pripravili med Dnevi evropske kulturne dediščine 2021 Zavod Ivana Cankarja Vrhnika, Cankarjeva knjižnica Vrhnika in Muzejsko društvo Vrhnika:

Tatjana Oblak Milčinski:
KAŠČE NA VRHNIŠKEM ... DANES.

V torek, 9. novembra 2021, ob 18. uri

Vas vabimo na odprtje razstave stolov:

Branimir Kostrić: SAM SVOJ STOL-AR.

Razstavo si lahko ogledate do 12. decembra 2021.

V torek, 16. novembra 2021, ob 18. uri

Vas vabimo na odprtje fotografske razstave

Lado Jakša: SVETLOPISI & ZVOKOPISI.

Odprtje bo spremljala multivizija in koncert PREPOVEDANE MISLI.
Razstavo v Avli Cankarjevega doma si lahko ogledate do 5. decembra 2021.

Razstave v Cankarjevem domu na Vrhniki si je mogoče ogledati od ponedeljka do petka od 10. do 13. ure (ob delovnih dneh), ter ob drugih prireditvah.

Stalno razstavo akad. slikarja Florisa Oblaka
v prostorih Rokodelskega doma, Tržaška cesta 23,
lahko obiščete ob predhodni najavi (TIC Vrhnika, MDV).

Vstop prost (ob predložitvi dokazila o izpolnjevanju PCT pogojev).

Vabljeni!

v objemu zvoka in slike

LIKOVNI NATEČAJ RADIA ARS IN JSKD 2021
CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA
OKTOBER - DECEMBER 2021

VERONIKA CUKJATI - MEDVEDEK IN PUNČKA
RAZSTAVLJAJO UČENCI OŠ A. M. SLOMŠKA VRHNIKA

Razglasitev najboljših zgodb natečaja Zgodbe mojega kraja 2021

V petek, 1. oktobra 2021, smo v Mestni knjižnici Ljubljana razglasili deset najboljših zgodb natečaja Zgodbe mojega kraja: Spomini na šolske dni, ki smo ga razpisali v sodelovanju s knjižnicami Osrednjeslovenske regije.

Namen natečaja je bil približati kulturno dediščino starejšim, jih spodbuditi k aktivnosti ter hkrati pridobiti zanimive vsebine iz lokalnega okolja, predvsem zgodbe, povezane z načinom življenja nekoč.

Tovrstne zgodbe so namreč pomemben del naše kulturne dediščine, ki ga slovenske splošne knjižnice želimo ohraniti za naše zanamce.

Zbirali smo kratke, resnične zgodbe iz preteklosti posameznega slovenskega kraja. Natečaj je bil namenjen starejšim avtorjem nad 60. letom starosti.

Natečaj je potekal od 1. aprila do 1. septembra 2021. Prejeli smo 54 zgodb, ki ustrezajo razpisnim pogojem, prišle so iz vseh koncev Slovenije. Žirija je izbrala deset najboljših, nato pa izmed njih tri zmagovalne. Nagradili smo vseh deset izbranih zgodb.

Razglasitev nagrajencev smo skupaj z utemeljitvami nagrad posneli ter posnetek objavili na spletni strani Mestne knjižnice Ljubljana (www.mklj.si).

Prvo mesto:
Slavica Remškar (Vrhnika): Na moji desni je sever

Drugo mesto:
Tatjana Valetič (Brezovica pri Ljubljani): Športno igrišče na mestni tržnici

Tretje mesto:
Olga Andjelković (Ljubljana): Senovška šola mojega otroštva

Preostali nagrajenci:
Maja Drolec (Komenda): Spomini na šolske dni
Tatjana Leskošek Denišlić (Ljubljana): Bose noge
Majda Krajnc (Maribor): Koraki k polnoletnosti
Valerija Ravbar (Ivančna Gorica): Stiški »žgančki«
iz leta 1954
Ivana Jana Cvirn (Sevnica): Bosonoge dogodivščine
Peter Bergant (Ljubljana - Dobrunje): Kodeljevo moje mladosti
Nada Krajncan Šušteršič (Kranj): Spomini na šolske dni

Iskreno čestitamo nagrajencem in se zahvaljujemo vsem sodelujočim!

Projekt so podprli: Arboretum Volčji Potok, Odgovorna trgovina Natura, Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika ter Živalski vrt Ljubljana.

Vabilo

Bralni klub Argo Vrhnika

V mesecu oktobru prebiramo knjigo Giovanni Dozzini :
SPREDAJ JE HODIL BABOUCAR

Spredaj je hodil Baboucar je roman, v katerem spremljamo dvodnevni izsek iz življenja mladih afriških prosilcev za azil iz osrednjeitalijanske Perugie, ki skuša iz že začrtane usode iztisniti karseda običajno življenje.

Avtor je za roman leta 2019 prejel nagrado Evropske unije za književnost.

O knjigi se bomo pogovarjali na srečanju v **TOREK 09.11.2021 ob 18.00.**

Srečanje bo potekalo v prostorih **Večgeneracijskega centra Skupna točka, Cankarjev trg 4 Vrhnika**, v skladu s tedaj veljavnimi navodili Nacionalnega inštituta za javno zdravje, ter preko spletne platforme ZOOM.

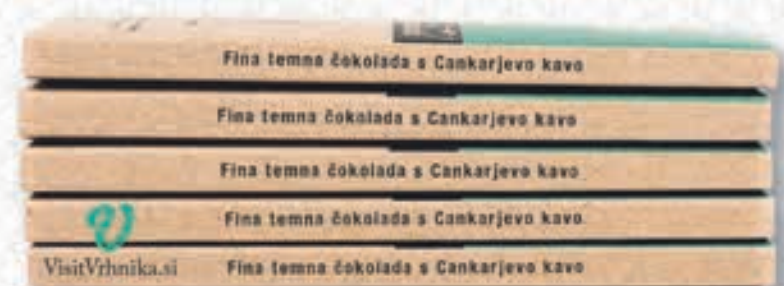
Prijave sprejemamo na elektronski naslov bralniklub.argo@gmail.com

Vljudno vabljeni!

Fina temna čokolada s Cankarjevo kavo

74 % kakavovih delcev in 20 % Cankarjeve kave

Sadne arome in okusi Cankarjeve kave
v kombinaciji s temno čokolado

TIC Vrhnika
Tržaška 9, 1360 Vrhnika
www.visitvrhnika.si

Mešani pevski zbor Mavrica

vabi nove pevke in pevce k projektu Novoletni koncerti 2022.

Dobrodošli vsi, ki imate pevske izkušnje ali samo dober glas in veselje do petja in ki izpolnujete PCT pogoje za vaje in nastope.

Koronska kriza je tudi pri nas pustila posledice in zmanjšala članstvo. Da bi lahko uspešno nadaljevali z novoletnimi koncerti, ki so postali na Vrhniki pa tudi v Ljubljani zelo priljubljeni, moramo zbor številčno in glasovno okrepiti.

Koncerte načrtujemo 8. januarja na Vrhniki in 15. januarja v Ljubljani.

Novoletni koncert 2022

Informacije o vajah in nastopih:

darinka.fabiani@gmail.com

040 232 790 (Darinka Fabiani)

Poiščite nas tudi na Facebooku.

FILMSKO DOPOLDNE V KINU VRHNIKA

Drugi torek in zadnji četrtek v mesecu. Po filmu kava in čaj.

Torek, 9. 11. ob 10.00 - cena vstopnice: 5.00 EUR

VONJ PO ROŽAH (fr. komedija)

Kljub velikim medsebojnim razlikam, skupina ljudi skupaj planira, kako bi za vedno spremenili svoje življenje, a pri tem nepričakovano odkrijejo lepote življenja, ki jih je potrebno negovati. Eve Vernet goji vrtnice. Znajde se na robu bankrota, ker dobi močnega konkurenta, ki jo želi celo odkupiti. Za piko na i Vera, njena asistentka zaposli tri osebe, ki nimajo nikakršnih vrtnarskih izkušenj. Skupina ljudi, ki nima ničesar skupnega se poda na avanturo, da bi rešili svojo malo kmetijo.

Četrtek, 25. 11. ob 10.00 - cena vstopnice: 5.00 EUR

PANJ (drama)

Fahrijin mož je pogrešan vse od vojne na Kosovu. Da bi poskrbela za svojega otroka, Fahrije opravi vozniki izpit in skupaj z drugimi vdovami ustanovi majhno podjetje za izdelavo ajvarja. A v tradicionalni vasi, kjer živi, njeni poskusi osamosvojitve naletijo na silovito neodobrovanje ... Film, posnet po resnični zgodbi kosovske vojne vdove in njenem boju za neodvisnost v globoko patriarhalni družbi, je prejel kar tri glavne nagrade na festivalu Sundance: veliko nagrado žirije, nagrado za najboljšo režijo in nagrado občinstva.

Za več informacij obiščite www.kino-vrhnika.si ali pišite na info@kino-vrhnika.si

CANKARJEV DOM VRHNIKA

Program prireditev za november 2021

do 2. novembra 2021
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA
Živa Agrež: **POD SONCEM MEDITERANA**
Slikarska razstava bo na ogled do 3. oktobra 2021.
Avla in Galerija Cankarjevega doma na Vrhniki

ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA, CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA, MUZEJSKO DRUŠTVO VRHNIKA
DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE
Tatjana Oblak Milčinski:
KAŠČE NA VRHNIŠKEM ... DANES
Dokumentarna razstava v Miklčevi kašči v Verdu (ključ pri družini Žirovnik, Verd 16)

PETEK, 5. 11. 2021 ob 19. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
NI ČAS ZA SMRT
(James Bond - agent 007)
Akcijsko pustolovščina, 163 min., ZDA

SOBOTA, 6. 11. 2021 ob 17. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
LUKA (Disney, Pixar)
Družinska pustolovščina, SINHRO, 95 min., ZDA, Italija, 6+

SOBOTA, 6. 11. 2021 ob 19. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
POSLEDNJI DVOBOJ
(režija: Ridley Scott)
Zgodovinska pustolovščina, drama, 153 min., ZDA

NEDELJA, 7. 11. 2021 ob 17. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
NEOBRZDANI SPIRIT (Dream Works)
Družinska pustolovščina, SINHRO, 88 min., ZDA

NEDELJA, 7. 11. 2021 ob 19. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
SANREMO
(slovenski predstavnik za oskarja)
Drama, 85 min., Slovenija; režija: Miroslav Mandić

TOREK, 9. 11. 2021 ob 10. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
Filmsko dopoldne
VONJ PO ROŽAH
Francoska komična drama, 96 min., Francija

TOREK, 9. 11. 2021, ob 18. uri.
Vstop prost,
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA
Branimir Kostrič: **SAM SVOJ STOL-AR**
Razstava stolov bo na ogled do 12. decembra 2021.
Galerija Cankarjevega doma na Vrhniki

ČETRTEK, 11. 11. 2019, ob 20. uri.
Vstop prost.
Prosimo, bodite točni; prireditev bomo snemali in po začetku vstop ne bo več mogoč!
RTVSLO RADIO SLOVENIJA, 3. PROGRAM–ARS
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA
Fjodor Mihajlovič Dostojevski/Jože Valentič
MITJA ... VARIANTA 3
(po romanu Bratje Karamazovi)
Javno poslušanje radijske igre
režiserja Jožeta Valentiča (1953–2020) ob 200. obletnici rojstva pisatelja Fjodorja M. Dostojevskega (11. 11. 1821–9. 2. 1881) in pogovor z Borutom Kraševcem.
Mala dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

PETEK, 12. 11. 2021 ob 19. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
VEČNI (Eternals; Marvel Studios; režija: Chloe Zhao)
Akcijsko pustolovska ZF, 156 min., ZDA

SOBOTA, 13. 11. 2021 ob 17. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
MALI ŠEF: DRUŽINSKI POSLI
Animirana pustolovščina, SINHRO, 107 min., ZDA, 6+

SOBOTA, 13. 11. 2021 ob 19. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
VENOM 2
Akcijsko pustolovska ZF, 112 min., ZDA

NEDELJA, 14. 11. 2021 ob 17. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
EVROPSKI ART KINO DAN
NELLY RAPP: AGENTKA ZA POŠASTI
Družinska pustolovščina, podnapisi, 92 min., Švedska, 8+

NEDELJA, 14. 11. 2021 ob 19. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
EVROPSKI ART KINO DAN
ŠARLATAN
Zgodovinska drama, 118 min., Češka/ Irska/ Poljska/ Slovaška

TOREK, 16. 11. 2021, ob 18. uri.
Vstop prost,
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA
KUD KAREL BARJANSKI
Lado Jakša: **SVETLOPISI & ZVOKOPISI**
Fotografska razstava bo na ogled do 5. decembra 2021.
Odprtje bo spremljala multivizija in koncert PREPOVEDANE MISLI.
Avla Cankarjevega doma na Vrhniki

ČETRTEK, 18. 11. 2021, ob 20. uri.
Vstopnina: 8 €,
dijaki, študentje, upokojenci in nezaposleni: **5 €.**
ZAVOD O.T, CANKARJEV DOM LJUBLJANA, RADIO ŠTUDENT, ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA
BANKET Črna oda sedanosti
Predstava po motivih romana Dvojnik
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

PETEK, 19. 11. 2021, ob 19. uri.
Vstopnina: 10 €.
MARJAN ZGONC, ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA
Marjan Zgonc: **S PESMIJO OD TRIGLAVA DO JADRANA**
Koncert

SOBOTA, 20. 11. 2021, ob 11. uri.
Vstopnina: 6 €,
za abonente sezone 2019/20 do 17. 11. 2021
vstopnina: **4,80 €.**
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA
OTROŠKI ABONMA 11. ŠOLA in IZVEN
KULTURNO DRUŠTVO BIMBO TEATER
Jure Karas:

GLAVKO IN ZBRK; LUNOŽER
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhnika

SOBOTA, 20. 11. 2021 ob 17. uri.
Vstopnina: 5 €
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
TAČKE NA PATRULJI: FILM
Animirana pustolovščina, SINHRO, 86 min., Kanada, 6+

SOBOTA, 20. 11. 2021 ob 19. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
SPENCER (film o princesi Diani, igra: Kristen Stewart)
Zgodovinska drama, 111 min., ZDA

NEDELJA; 21. 11. 2021 ob 17. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
PRI ADDAMSOVIH 2
Družinska animirana pustolovščina, SINHRO, 93 min., ZDA

NEDELJA; 21. 11. 2021 ob 19. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
SADEŽI POZABE
(zmagovalec zadnjega Liffa)
Komična drama., 90 min., Grčija

PONEDELJEK in TOREK,22. in 23. 11. 2021, od 7. do 13. ure.
RDEČI KRIŽ SLOVENIJE
KRVODAJALSKA AKCIJA
Cankarjev dom na Vrhniki

TOREK, 23. 11. 2021, ob 19.30.
Vstopnina: 18 €,
za abonente sezone 2019/20 in 2020/21 do 20. 11. 2021vstopnina: **14,40 €.**
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA
GLEDALSKI ABONMA in IZVEN
MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
José Cabeza: **TRIJE MILIJONI MINUT**
Psihološki triler
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhnika

ČETRTEK; 25. 11. 2021 ob 10. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
Filmsko dopoldne
PANJ
(prejemnik 3 glavnih nagrad na Sundance)
Drama., 84 min., Kosovo

PETEK, 26. 11. 2021, ob 19.30.
Vstopnina: 20 €.
PROTOKOL W
Božidar Wolfand Wolf
RANDEVU Z WOLFOM
Koncert zabavne glasbe
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

SOBOTA, 27. 11. 2021, ob 18. uri.
Vstopnina: 6 €.
ŽUPNIJSKA KARITAS VRHNIKA, OBČINA VRHNIKA, SAZAS, ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA
DVA NOVČIČA
Dobrodelni koncert
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

NEDELJA; 28. 11. 2021 ob 17. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
KAPA (prvi slovenski božični film)
Družinski film., 81 min., Slovenija, 6+
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

NEDELJA; 28. 11. 2021 ob 19. uri.
Vstopnina: 5 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA; KINO VRHNIKA
HIŠA GUCCI (Lady Gaga, Adam Driver, Jaret Leno, režija: S. Ridley)
Biografska drama, ZDA
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

NAPOVEDUJEMO:

PETEK, 3. 12. 2021, ob 18.30.
Vstopnina: 20 €.
ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA
SITI TEATER
Saša Anočič: **JANEZ NOVAK**
Komedija po izvirnem delu Smisel življenja gospoda Lojtrice.
Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

Spoštovane obiskovalke in obiskovalci,zaradi trenutnih razmer obstaja možnost spremembe ali odpovedi programa, zato prosimo, da spremljate naše spletne strani.

Vstop na dogodke je možen samo ob izpolnjevanju pogojev PCT.

Hvala za razumevanje!

CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNICA

Vabljeni
na naše prireditve
za november 2021Beremo s tačkami –
program R.E.A.D.

Program je v osnovi namenjen otrokom 2., 3. in 4. razreda, ki rabijo dodatno spodbudo pri branju, prednost imajo otroci z disleksijo in drugimi bralnimi težavami. Aktivnost poteka v sodelovanju z **OŠ Ivana Cankarja Vrhnika in Društvom Tačke pomagačke**. V knjižnico bosta prihajali **Ljubica Jelovšek in njena Tita**. Udeležba je brezplačna. Termini so praviloma 1x tedensko **ob sredah ob 16.00 in ob 16.30**. Otroka lahko prijavite osebno na mladinskem oddelku, po e-pošti tamara.jesenovec@ckv.si ali pošljete sms na 041 379 688 (prijava naj vsebuje ime in priimek ter starost otroka).

Teden splošnih knjižnic
in Dan splošnih knjižnic

Bralci priporočate: do 20. novembra 2021 vas vabimo, da na poseben listek, ki ga boste dobili v knjižnici na Vrhniki in v Borovnici zapišete naslov oziroma naslove **knjig** (ter ime in priimek avtorja/avtorjev), **ki so vas navdušile** in bi jih priporočili tudi drugim. Na podlagi dobljenih naslovov bomo naredili bralni seznam Bralci priporočate in ga objavili v knjižnici in na spletu. Med tistimi, ki boste na listek napisali tudi svoje podatke (ime, priimek, telefon in naslov) bomo **izžrebali knjižne nagrade: Ivan Cankar: Erotika; Niko Nikolčič Matužinov: Pesmi za Nemojo; Zdenka Obal: O človeku, ki je iskal srečo; Nina Vehar: Jakobova želja; Eva Premk Bogataj in Francika Premk: Prof. dr. Marja Boršnik: prva dama slovenske slavistike in Simona Stražišar in Peter Bezek: Pogledi dveh stoletij**. Žrebanje bo potekalo v knjižnici, v ponedeljek, 22. 11. 2021. Nagrajence bomo objavili v knjižnici, na spletu in v Našem časopisu. Nagrado bodo nagrajenci lahko prevzeli v knjižnici; v primeru, da to ne bo mogoče, bomo nagrade poslali po pošti. Že Tone Pavček je dejal: Če ne bomo brali, nas bo pobralo.« Zatorej BERIMO!

Literarni večer v
sodelovanju OŠ Antona
Martina Slomška:
četrtek, 18. 11. 2021, ob
17.00

v Grabeljskovi dvorani CKV. Prijazno vabljeni na predstavitev pesniške zbirke Razkriti začetki, ki je nastajala v prvem letu pouka na daljavo in izšla ob 20. letnici šole.

Fotografski natečaj: do 3.
decembra

(Ta veseli dan kulture) vas vabimo, da nam na jelena.cvetkovic@ckv.si pošljete fotografijo naše knjižnice, morda vaš najljubši/najlepši kotiček. Izbor najboljših fotografij bomo objavili v knjižnici in na spletu. S poslano fotografijo se strinjate z njeno objavo. Če bodo na foto-

grafiji osebe, pošljite zraven še soglasje fotografiranih oseb. Med prijavljenimi, ki nam boste zaupali svoje podatke (ime, priimek, telefon in naslov) bomo **izžrebali knjižne nagrade: Ivan Cankar: Erotika; Niko Nikolčič Matužinov: Pesmi za Nemojo; Zdenka Obal: O človeku, ki je iskal srečo in Nina Vehar: Jakobova želja**. Žrebanje bo potekalo v knjižnici, v ponedeljek, 6. 12. 2021. Nagrajence bomo objavili v knjižnici, na spletu in v Našem časopisu. Nagrado bodo nagrajenci lahko prevzeli v knjižnici; v primeru, da to ne bo mogoče, bomo nagrade poslali po pošti.

Pridi na klepet po
Kneippovsko

Prijazno vabljeni na klepet po Kneippovsko z odličnimi sogovorniki: **dr. Cvetka Avguštin, profesor dr. Samo Kreft in Francika Čuk**. Srečanje bo v **torek, 9. 11. 2021, ob 17.00** v Grabeljskovi dvorani Cankarjeve knjižnice Vrhnika. V sodelovanju z Društvom Kneipp Vrhnika.

Gibanje po Kneippovsko

Gibanje je zelo pomembno in zdravo. V sodelovanju z Društvom Kneipp Vrhnika vas vabimo na brezplačno udeležbo na vadbo, kjer se boste razgibali in krepili svoje zdravje. Vadba je v osnovi namenjena starejšim, lahko pa se je udeležite tudi mlajši. Prijave na 041 833 238, Maja Artenjak.

Ure pravljic na Vrhniki, v
Borovnici in na Logu

V času, od kar je med nami zaokrožil novi virus, smo se preizkusili v iskanju novih rešitev in se že dodobra navadili, da je vse malo drugače, kot je bilo še pred nedavnim. V lanskem šolskem letu pravljčnih uric nismo mogli izvajati v živo v knjižnici, so pa otroci lahko spremljali pravljice prek **Facebooka (v skupini Ure pravljic CKV)**, v Borovnici pa smo pripravili izbor slikanic s predlogi za ustvarjanje. Ker je to potekalo doma, se nismo omejili le na likovno ustvarjanje, ampak smo nabor dejavnosti razširili še na peko, nabiranje zelišč za čaje in pripravo čajanke, vajo v umivanju zob ... Tudi letos bomo nadaljevali v tem duhu. Vabljeni k ogledu novih in že objavljenih pravljic na Facebook-u, v skupini Ure oravljic. V letošnji sezoni bodo v obeh knjižnicah za izposojeno na voljo **Moljčkovi pravljčni nahrbtniki** (za tri različne starostne skupine otrok), v katere bomo poleg knjig za otroke in priročnika za vzgojo dodali še idejo za ustvarjanje ter priporočilni seznam knjig na to temo. Vabljeni k izposoji ter ustvarjanju v družinskem krogu! Ure pravljic pa bodo (ob upoštevanju vladnih ukrepov in navodil NIJZ) v živo potekale na Logu, in sicer vsak **prvi četrtek v mesecu od 17.30 do 18.15** v OŠ Log-Dragomer. Prijave preko sms-a na 031 656 543 (ime in priimek ter starost otroka). Vabljeni v družbo pravljčarja Matjaža Prelogarja v sodelovanju s KUD Kosec. Želimo vam veliko dobrih pravljic v najboljši družbi.

Skodelica literature za
lepši dan - NMSB'21

DA BO DAN LEPŠI IN PRIJETNEJŠI, BEREMO ZA VAS. Preko knjižnične skupine na Facebooku z naslovom Sko-

delica literature za lepši dan vas vabimo na »požirek branja/poslušanja«. Vsak dan v obdobju od 8. 9. do 10. 10. 2021 vas je do sedme ure zjutraj pričakala nova objava, dolga pet do deset minut. **Posnetke si lahko še vedno ogledate**. V oktobru in v začetku novembra pa bomo ob četrtkih dodali še nove objave: za vas berejo Bralci Cankarjevih besedil. Da bo vaš dan lepši in prijetnejši vas torej vabimo, da ob kavi/čaju poslušate krajše zgodbe/poezijo/... Objave so dostopne tudi na You Tube-u, Cankarjeva knjižnica Vrhnika. Projekt je potekal v okviru Nacionalnega meseca skupnega branja 2021, ki se bo letos dogajal celo leto. Z njim želimo prispevati k promociji skupnega branja in dvigu kakovosti bralne pismenosti. Vabilu k sodelovanju so se odzvali Bralci Cankarjevih besedil: **Mirjam Suhadolnik, Bor Mesec, Terezija Nikolčič, Lidija Golc, Marjana Vrhovnik, Slavi Štirn**; za snemanje in fotografije bralcev so poskrbeli **Janez Garafolj Gari, Andrej Kos in Primož Sark**. Iz zavoda ZIC sodeluje mag. **Tatjana Oblak Milčinski**. Sodelujoči iz Cankarjeve knjižnice Vrhnika: **Barbara Kuzmič, Zdenka Obal, Niko Nikolčič in Sonja Žakelj**, svoje sodelovanje je obljubila tudi nekdanja dolgoletna direktorica knjižnice **Marija Iskrenovič**. Za snemanje in montažo posnetkov v knjižnici ter objave pa skrbijo sodelavci **Ema Križič, Jelena Cvetkovič, Sonja Žakelj in Niko Nikolčič**. Prijazno vabljeni k poslušanju, vsčkanju in deljenju posnetkov ter seveda BRANJU KNJIG. Kot je rekel že Tone Pavček: »Če ne bomo brali, nas bo pobralo.«

E-knjige in zvočne knjige

V naši knjižnici si lahko na daljavo brezplačno izposodite e-knjige preko portala Biblos in zvočne knjige preko aplikacije Audibook. Več informacij si lahko preberete v članku Eme Križič na spletni strani www.ckv.si ali na družbenih omrežjih knjižnice.

Branje Cankarjevih besedil

V sodelovanju s **Turističnim društvom Blagajana** vas vsako **sredo ob 17.00** vabimo v Močilnik na branje Cankarjevih besedil. Dogodek bomo izvedli v vsakem vremenu. Prijava na **branje na daljavo oziroma informacije o točnem kraju in terminu**: mirjam.suhadolnik@gmail.com.

RAZSTAVE V CANKARJEVI
KNJIŽNICI VRHNICA

Razstava Rodoljubni založnik
Lavoslav Schwentner v Cankarjevi
knjižnici Vrhnika

Po razstavi starih otroških knjig z naslovom **Papirnatih vrtiljak**, ki je trenutno

na ogled v prostorih Cankarjeve knjižnice Vrhnika, bomo v mesecih **novembru in decembru 2021** gostili še eno razstavo, ki so jo pripravili v Antikvariatu Glavan iz Ljubljane. To bo razstava **Rodoljubni založnik Lavoslav Schwentner**, ki zajema pregled založniškega delovanja enega najpomembnej-

ših slovenskih založnikov. Schwentner je bil hkrati tudi najpomembnejši založnik del Ivana Cankarja. Ob razstavnih panojih bodo na ogled tudi originalni izvodi Schwentnerjevih izdaj in drugo dokumentarno gradivo. Vljudno vabljeni v Cankarjevo knjižnico Vrhnika.

Dan za Poletavce in
NajPoletavce 2021

Dan za Poletavce in NajPoletavce je letos potekal preko spleta zadnji petek v septembru.

Uvodoma sem pohvalila mlade bralce, ker so tako pridno brali med poletnimi počitnicami. Projekt Poletavci/NajPoletavci je namreč namenjen prav pristočnemu branju njim zanimivih knjig in tako, poleg morskih/gozdnih/gorskih/dvoriščnih dogodivščin, med poletjem uživajo tudi bralne! Direktorica Sonja Žakelj pa je pohvalila tudi starše in skrbnike, ki spodbujajo otroke k branju. Nosilka projekta je Mestna knjižnica Ljubljana. Letos smo z našo knjižnico pri projektu sodelovali že **deseto leto!** V tem času je sodelovalo preko **1000 otrok**. Preko platforme ZOOM sem jim letos pokazala nekaj fotografskih utrinkov preteklih zaključnih prireditev in jih spomnila, da smo v gosteh imeli že vrsto imenitnih gostov: košarkarsko maskoto Lipkoto, policijskega psa pasme Border Collie, ki nas je zabaval s svojimi triki, lokalnega umetnika Borisa Kononenka, nastopali so tudi otroci iz Glasbene šole Vrhnika, prepeval nam otroški pevski zbor OŠ Ivana Cankar-

ja Vrhnika, recital Andrej Rozman Roza, ogledali smo si film Košarkar naj bo v Kinu Vrhnika s Primožem Suhodolčanom na čelu. Zabaval nas je tudi Miha Brajnik, gostili smo zabavno ulično predstavo Teatra Cizamo o Erazmu Predjamskemu, ogledali smo si uličnega in cirkuškega umetnika Andreja Tomšeta s predstavo Po klobuk, letos pa na You Tube kanalu, gledališko predstavo **Po Sloveniji s popotnikom Jakom**. Kot vsako leto smo čakali vrhunec prireditve – žrebanje nagrad! Glavna nagrada je poudarila trgovina **Hervis** (elektronski pikado), z veseljem pa se zahvaljujem tudi vrhniškimi donatorjem: **Mladinski knjigi - Cankarjevi knjigarni Vrhnika**, Enota na Lošci za darilni bon v vrednosti 50 eur (glavna nagrada za NajPoletavce), podjetju **Pica s Hriba**, ki je prispevalo bone za pice in **slastičarni Berzo** za okusen sladoled. Preostale nagrade je prispevala Cankarjeva knjižnica Vrhnika. Najlejša hvala vsem! Majico in priznanje, ki ju dobi vsak sodelujoči, smo poslali po pošti. Dragi otroci in najstniki, vabljeni, da v projektu Poletavci/NajPoletavci berete tudi naslednje poletje!

Tamara Jesenovec,
Cankarjeva knjižnica Vrhnika

• **Skodelica novega znanja**

• **Novo študijsko leto na Univerzi za tretje življenjsko obdobje Vrhnika**

UNIVERZA
za tretje
življenjsko
obdobje
VRHNICA

• • • CKV • • •

Z oktobrom se je na Univerzi za tretje življenjsko obdobje Vrhnika pričelo novo študijsko leto. Večina študijskih programov že poteka, v novembru pa se bosta začela še študijska programa **KERAMIKA** in **USTVARJANJE GLASBE**. Pri nekaterih študijskih programih je še nekaj prostih mest, urnik pa je naslednji:

- **Italijanščina: začetni** vsak četrtek ob 10.00 in **nadaljevalni** vsako sredo ob 17.30 študijski program. Denija Marmilič Peršič
- **Španščina: začetni** študijski program. Denija Marmilič Peršič (vsak ponedeljek ob 10.00).
- **Zeliščarstvo:** Terezija Nikolčič (vsak ponedeljek ob 17.00).
- **Umetnostna zgodovina:** Helena Čretnik (vsak četrtek ob 16.15).
- **Risanje in slikanje:** Janez Kovačič (vsak petek ob 9.30).
- **Sodobni ples:** Ema Križič (vsak torek ob 10.00).
- **Ustvarjanje glasbe:** Lado Jakša (vsak ponedeljek ob 10.00). (začetek NOVEMBRA)
- **Keramika:** Majda Oblak (vsak četrtek ob 10.00). (začetek NOVEMBRA)
- **Ruščina:** vsako sredo ob 10.30 v Domu krajanov v Dragomerju – v sodelovanju z Društvom DVIG.

Izpolnjeno vpisnico lahko prinesete v knjižnico, jo pošljete po pošti na Cankarjevo knjižnico Vrhnika, Tržaška cesta 32, 1360 Vrhnika ali pa po e-pošti ckv.u3zo@gmail.com. Vpisnica je objavljena tudi na naši spletni strani: https://ckv.si/Vpisi_v_studijsko_leto_2021_2022/ Lepo vabljeni na vrhniško »Skodelico novega znanja«.

Vpisni list

Za študijsko leto 2021/2022

Obkrožite zaporedno številko izbrane študijske skupine:

ŠTUDIJSKA SKUPINA		MENTOR(ICA)
1	ITALIJANŠČINA ZAČETNI	Denija Marmilić Peršič (vsak četrtek ob 10.00)
2	ITALIJANŠČINA NADALJEVALNI	Denija Marmilić Peršič (vsako sredo ob 17.30)
3	ŠPANŠČINA ZAČETNI	Denija Marmilić Peršič (vsak ponedeljek ob 10.00)
4	ZELIŠČARSTVO	Terezija Nikolčič (vsak ponedeljek ob 17.00)
5	USTVARJANJE GLASBE	Lado Jakša (vsak ponedeljek ob 10.00)
6	KERAMIKA	Majda Oblak (vsak četrtek ob 10.00)
7	UMETNOSTNA ZGODOVINA	Helena Čretnik (vsak četrtek ob 16.15)
8	RAČUNALNIŠTVO ZAČETNI	Jelena Cvetković (vsako sredo ob 10.00)
9	RISANJE IN SLIKANJE	Janez Kovačič (vsak petek ob 9.30)
10	SODOBNI PLES	Ema Križič (vsak torek ob 10.00)
11	RUŠČINA v Domu krajanov, Dragomer	Alla Gorše (vsako sredo ob 10.30)

Zaradi situacije s Covid-19 prosimo obkrožite kaj bi vam bolj ustrezalo:

- Izobraževanje na daljavo ali
- PCT kot pogoj za izobraževanje v živo.

Več informacij o načinu izvedbe izobraževanja boste prijavljeni dobili konec septembra 2021.

Prosimo, da obkrožite:

1. Imam ustrezno opremo za sodelovanje na video-srečanjih (kamera, mikrofonski, zvočnik)
2. Nimam ustrezne opreme za sodelovanje na video srečanjih
3. Potrebujem dodatna znanja in spretnosti (nekaj ur predavanj) za uporabo novih tehnologij.

OSEBNI PODATKI UDELEŽENCA/UDELEŽENKE

Ime in priimek:	
Ulica in hišna št. bivališča:	Poštna št.:
E-naslov:	Kraj:
Datum rojstva:	Telefonska številka:

Svojom podpisom potrjujem:

- vpis v navedeno(-e) študijsko(-e) skupino(-e) pri Univerzi za tretje življenjsko obdobje Vrhnika (v nadaljevanju: U3ŽO Vrhnika) v študijskem letu 2021/2022;
- da bom redno poravnaval(-a) mesečno in letno podporno članarino za celotno študijsko leto oziroma do datuma izpisa;
- da se zavežujem v primeru izpisa v zadnjem mesecu študijskega leta, tj. v maju, poravnati svoj obrok mesečne članarine tudi za mesec maj;
- da sem seznanjen(-a), da za nezgode in poškodbe na poti na izobraževanja in na lokacijah, kjer poteka izobraževanje, U3ŽO Vrhnika ne prevzema materialne ali druge odgovornosti;
- da sem seznanjen(-a), da mi bo U3ŽO Vrhnika na moj elektronski naslov občasno pošiljala obvestila o svojih izobraževalnih in kulturnih dogodkih, predstavitvah svojih dejavnosti, pri čemer lahko takšno obveščanje zavrnem že ob podaji te pristopne izjave ali pa se od obveščanja odjavim kadarkoli kasneje;
- da bom spoštoval(-a) pravila in načela U3ŽO Vrhnika, zapisana v Pravilniku o delovanju Univerze za tretje življenjsko obdobje Vrhnika z dne 8. 6. 2020, ki je objavljen na spletni strani www.ckv.si in dostopen na sedežu Univerze za tretje življenjsko obdobje Vrhnika pri Cankarjevi knjižnici Vrhnika, Tržaška cesta 32.

Seznanjen (-a) sem s sledečimi informacijami o obdelavi osebnih podatkov:

- Z vključitvijo v študijsko skupino se med študentom(-ko) in U3ŽO Vrhnika vzpostavi pogodbeno razmerje, v okviru katerega U3ŽO Vrhnika študentu(-ki) omogoči udeležbo v zgoraj navedeni (navedenih) študijski skupini (študijskih skupinah), ki je podlaga za obdelavo osebnih podatkov študenta(-ke) iz te vpisnice ter osebnih podatkov, ki jih bo U3ŽO Vrhnika prejela naknadno v okviru tega razmerja (npr. podatki o plačilu podporne članarine).
- Kontaktno podatke študenta(-ke) se uporablja za namene obveščanje o vključitvi v izbrano študijsko skupino, za potrebe njenega delovanja (npr. obveščanje animatorja/-ice glede termina in lokacije študijske skupine ali o morebitni odpovedi izobraževalnih srečanj ipd), ter za potrebe izvrševanja pravic in obveznosti študenta(-ke) ali U3ŽO Vrhnika (npr. za posredovanje gradiv in drugih obvestil v povezavi z delovanjem študijskih skupin).
- Mentor/-ica študijske skupine lahko program prilagodi strokturi članov in članic študijske skupine, zato potrebuje podatke o njihovem spolu, letu rojstva, izobrazbi in poklicu.

- Osebnih podatkov študenta(-ke) se ne posreduje tretjim osebam, razen če bi od U3ŽO Vrhnika to zahteval zakon (npr. da v inšpekcijskem postopku razkrije, katere osebne podatke je združenje uporabilo za določen namen).
- U3ŽO Vrhnika bo osebne podatke študenta(-ke) hranila še pet let po zaključku študijskega leta, nato pa jih bo v roku enega leta izbrisala, razen če bi vmes prišlo do okoliščin, ki bi lahko privedle do pravnih zahtevkov proti študentu(-ki) ali proti U3ŽO Vrhniku. U3ŽO Vrhnika takšno hrambo utemeljuje s svojim t. i. »zakonitim interesom«, saj osebne podatke potrebuje za uveljavljanje takšnih pravnih zahtevkov ali za obrambo pred njimi. Študent(-ka) ima pravico, da takšni hrambi ugovarja, če meni, da njegov (njen) interes, upoštevajoč konkretni položaj, prevladuje nad interesom U3ŽO Vrhnika. U3ŽO Vrhnika takšen ugovor obravnava individualno.
- Ne glede na zgornjo točko se podatki o spolu, letu rojstva, izobrazbi in poklicu študenta(-ke) anonimizirajo, tako da jih ni več mogoče povezati z drugimi osebnimi podatki študenta(-ke). ter se v zbirni obliki uporabijo za pripravo statističnih poročil U3ŽO Vrhnika in posredujejo Statističnemu uradu Republike Slovenije in drugim pristojnim institucijam, v okviru poročil knjižnice.
- Uporaba fotografij ali posnetkov za namene obveščanja javnosti o delovanju U3ŽO Vrhnika temelji na privolitvi študenta(-ke), ki jo lahko kadarkoli pisno ali po elektronski pošti prekliče. V tem primeru bo U3ŽO Vrhnika fotografijo študenta(-ke) umaknilo iz svojih spletnih javnih objav. Če bo fotografija študenta(-ke) objavljena v kakšnem drugem mediju (npr. na kakšni drugi spletni strani), bo U3ŽO Vrhnika o umiku privolitve obvestilo upravljavca tega medija.
- Študent(-ka) ima pravico, da se seznani s svojimi osebnimi podatki, ki jih ima U3ŽO Vrhnika in lahko zahteva njihov popravek. Za osebne podatke, ki se hranijo v elektronski obliki, lahko zahteva tudi njihov prenos k tretji osebi.
- Za dodatne informacije o varstvu osebnih podatkov lahko študenti in študentke kontaktirajo U3ŽO Vrhnika po pošti (Tržaška cesta 32, 1360 Vrhnika), po elektronski pošti (ckv.u3zo@gmail.com).

Vrhnika, dne _____

Podpis: _____

Svetovalno središče Ljubljana

Ljubljanske urbane regije

Brezplačno in zaupno informiranje in svetovanje za izobraževanje odraslih:

- **INFORMIRANJE:** o možnostih učenja in izobraževanja (za poklic, strokovno izpopolnjevanje ali za prosti čas), o vpisnih pogojih, o trajanju izobraževanja, o učni pomoči...
- **SVETOVANJE:** pri odločanju za primerno izobraževanje (neformalno, formalno, NPK), pri premagovanju učnih in drugih težav, povezanih z izobraževanjem (motivacija, učni stili, tipi, vaje za spomin, koncentracijo, načrtovanje učenja, kam in kako...), pri načrtovanju in spremljanju izobraževanja, pri izvajanju postopkov ugotavljanja in vrednotenja že pridobljenega znanja, spretnosti in kompetenc (Učenje učenja, Načrtovanje kariere, digitalna kompetenca, državljanska k., socialna k. v osebnem in delovnem okolju)...

Dejavnost poteka:

- V Cankarjevi knjižnica na Vrhniki/preko spleta 1 x mesečno – 1. sredo v mesecu: od 8.00 do 9.00 ure: skupinsko srečanje in od 9.00 do 11.00: individualna svetovanja in informiranje.

Prijave zbiramo na mateja.vurnik@cdi-univerzum.si ali svetovalno.sredisce@cdi-univerzum.si.

Po prijavi vam bomo sporočili povezavo do videokonference/informacijo ali bo svetovanje v knjižnici.

V novembru bo svetovanje v sredo, 3. 11.2021.

Tišina

Tišina moja,
ljubim te
v duši, že veke sva povezana.
Ko te začutim, takrat sem doma
v popolni usklajenosti uma in duha mi igraš na strune srca,
da duša zaživi,
vibrira v ritma veselja, kjer je dobra volja.
Dotaknila si se me.
Zdaj te ne spustim več.
Si vhod v kraljestvo duhov
iz katerega se napaja vse veselje.

Pavel Žle

Vespers

prihajam v vaš nasad oljk
ki so vam ponovno obrodile
polne so in vem, da potrebujete moje roke
čas je že
hlad se približuje in je treba pohiteti
poskrbeti moram, da ne bodo moji otroci lačni
tudi topla oblačila jim še moram kupiti
olive bodo dosegle visoko ceno
lepe in sočne so
vaš zaslužek bo dober
lahko vam pokažem svoje žuljave roke
preberite preteklost in nizko ceno
lahko jih položim na vašo srčno stran
dotik je kakor duša
verjamem, da poklanja in ničesar ne izgubi
čutim jo, kadar se dotaknem zemlje
čutim zemlje deviško hrepenenje po semenih
in v toplih poletnih nočeh slutim utrip
ki napaja vaše oljčne nasade
vem, da vam zdaj pod krošnjami poje srce
vi pa morda ne veste
da moje ne zna peti vaših pesmi
saj ne pozna popolnih besed
le melodijo pogledov tik pred večerom
jaz pa sem odgovoren
za nasmeh svojih otrok

Milan Žniderič

Kolesarka Ajda Opeka športnica Vrhnike 2020

V Športnem parku Vrhnika je bil 1. oktobra 2021 vrhunec uspehov vrhniških športnikov za leto 2020.

Športna zveza Vrhnika je ti-
ste dne podelila naziv špor-
tnik Vrhnike za leto 2020 ter
podelila zlate, srebrne in bron-
ste plakete in posebne pohvale
za športnike v članskih kate-
gorijah ter še pohvale za obetavne
mlade športnike.

Že drugo leto zapored so se
športniki, trenerji, gostje in
predstavniki klubov zbrali v
našem športnem parku, da po-
častimo in podelimo priznanja
našim športnikom. Leto 2020 je
bilo zaradi pandemije koronavi-
rusa posebno, športni koledar
je bil zelo osiromašen, številne
odpovedi, dva največja dogo-
dka, olimpijske igre in evropsko
prvenstvo v nogometu pa pre-
stavljeni. Tudi pri nas ni bilo
dosti drugače, obenem pa so
bili treningi različnih selekcij
onemogočeni.

Med gosti sta bila tudi župan
Vrhnike Daniel Cukjati in v. d.
direktorice Zavoda Ivana Can-
karja Marija Zakrajšek Marti-
njak. Prvi je zbrane nagovoril
podpredsednik Športne zveze
Aljoša Seljak, ki je med drugim
poudaril:

»2021 se počasi končuje in
menim, da je stanje boljše. Tek-
movanja so se pričela vračati
v stare tirnice in, kar je najpo-
membnejše, otroci in mladi se
zopet lahko ukvarjajo s špor-
tom in trenirajo. Močno upam,
da se bomo drugo leto zopet
zbrali na stari lokaciji in da bo
priznanj več kot letos, katere
danes podeljujemo za preteklo
leto 2020.

Najprej se bom dotaknil
uspehov v letu 2020.

Eno večjih navdušenj je bila
Pogačarjeva zmaga na Touru,
Roglič pa je poskrbel za veselje
ob zmagi na Vuelti. Obenem
je zasedel tudi drugo mesto na
Touru. Anamarija Lampič je v
svetovnem pokalu dosegla dve
zmagi in dve drugi mesti, Tim
Gajser je osvojil še tretji naslov
svetovnega prvaka v razredu
MXGP, četrto mesto naših ro-
kometashev na evropskem pr-
venstvu ter uspehi kanuistov
in kajakašev na evropskem pr-
venstvu.

Leto 2021 še ni končano in
naj vas spomnim na presta-
vljene OI, ki so nam prinesle
tri zlate medalje – Benjamin
Savšek v kanuju, Primož Roglič
na kronometru, Janja Garnbret

Podpredsednik SZ Vrhnika
Aljoša Seljak

v športnem plezanju ter srebro
Tine Trstenjak v judu in bron
Pogačarja na cestni dirki. In
pa seveda četrto mesto naših
košarkarjev. Pogačar je ponovil
zmago na Touru in Roglič na
Vuelti. Pred kratkim pa so naši
odbojkarji postali srebrni na
evropskem prvenstvu in še bi
lahko našteval.

Čestitke vsem skupaj in hvala,
da ste tukaj.»

Spregovoril je tudi župan, ki
je poudaril, da prav uspehi vrh-
niških športnikov ime Vrhnike
ponesejo širom sveta in Sloveni-
je. So pravi ponos Vrhnike in si
zaslužijo priznanja, pohvale in
plakete.

Marsikdo ne ve, koliko tru-
da, energije in prostega časa je
potrebno, da športnik doseže
dobre in odlične rezultate. Zato
vsem športnikom, predvsem pa
dobitnikom priznanj želi še ve-
liko uspehov, saj se tako prepo-
znavnost Vrhnike še povečuje.

Nato je sledilo podeljevanje
priznanj. Podpredsednik SZ
Vrhnika Aljoša Seljak je podelil
bronasto priznanje, pohvale za
športnike v članskih kategorijah
in pohvale za obetavne športni-
ke. Srebrna priznanja je podelila
Marija Zakrajšek Martinjak, v.
d. direktorice ZIC-a, župan Da-
niel Cukjati pa je podelil zlata
priznanja.

Na koncu je iz njegovih rok
zlato značko prejela amaterska
cestna kolesarka Ajda Opeka ter
tako postala športnica Vrhnike
za leto 2020.

Ajda Opeka je članica Kole-
sarskega društva Maribor. V
letu 2020 je dosegla prva mesta
na vzponih: Pokljuka, Stari Vrh-
Poljane, Ilirska Bistrica–Svišča-
ki. Na dveh cestnih dirkah Fra-
nja in Vodice je bila tudi prva.
V točkovanju Vzponi za pokal

Športnica Vrhnike za leto 2020 Ajda Opeka in župan Daniel Cukjati

Dobitniki bronastih plaket

Srebrne plakete

Pohvala za obetavne športnice rokometarice ŠD rokometna šola Vrhnika

Slovenije je bila druga in v ce-
stnih dirkah za pokal Slovenije
prva. Glede na koronavirus je
bilo v Sloveniji veliko dirk od-
povedanih.

Iskrene čestitke Ajdi za na-
slov športnik Vrhnike za leto
2020. S tem zadnjim dejanjem
pa je bila zanimiva prireditev
zaključena, nadaljevala se je pri
Botru z obujanjem spominov na
športne dogodke v letu 2020.

Celotno prireditev je povezo-
val Matija Kosmač. Za glasbene
vložke sta poskrbela mladi sa-
ksofonist David Prelec Kurelič
in klaviaturist Tone Plesničar.

Želja vseh športnikov in špor-
tnih delavcev je, da bi športnike
za leto 2021 lahko razglasili z
večjim številom in brez korona-
virusnih omejitev.

Simon Seljak

Plakete in pohvale na prireditvi Športnik Vrhnike 2020 so prejeli:

Zlate plakete (4):

Ajda Opeka (kolesarstvo, KD Branik Maribor)
Žiga Habat (košarka 3 x 3, KK Šentjur)
Jan Novak (košarka, KK Šenčur)
Leon Lenart Draškovič (taekwondo, TK Pantar)

Srebrne plakete (10):

Člani ŠD viteško lokostrelski red Vilijem: Gašper Bolta, Ana Kostonjevec, Renata Nolimaj, Klemen Klevišar, Branka Grahovar in Martina Petrovčič, Ekipa lokostrelstva 3. krog, Ekipa lokostrelstva indoor 18 m – članice;
Ambrož Jilek (akrobatski rock and roll, Plesni klub M);
Izza Obal (atletika – AD Kronos Ljubljana)

Bronaste plakete (5):

Miha Podobnik (namizni tenis, NT klub Logatec)
Rok Šraj Miklič (atletika, ŠD Vrhnika, atletska sekcija)
Martin Bolta (lokostrelstvo, ŠD viteško lokostrelski red Vilijem)
Žan Tortič (lokostrelstvo, ŠD viteško lokostrelski red Vilijem)
Ekipa lokostrelcev indoor 18 m

Posebne pohvale za športnike v članski kategoriji:

Jan Trček (atletika AD Mass Ljubljana)
Članska ekipa KK Vrhnika (trener Vlado Velikonja)
Članska ekipa ŠD rokometna šola Vrhnika (članice, rokomet na mivki)
Članska ekipa ŠD rokometna šola Vrhnika (članice rokomet)

Pohvale za obetavne športnike:

Gimnastično društvo Vrhnika (Ana Treven, Anuša Škvor, Klara Martinčič, Maša Plantar, Živa Mezeg, Katja Rovin in Katja Fortuna)
Strelsko društvo Vrhnika (zračna puška: Lovro Zamejc, Tai Berdnik in Ajda Kogoj Fabčič)
ŠD viteško lokostrelski red Vilijem (lokostrelci: Gal Frank, Luka Pleško in Brian Kisel)
ŠD rokometna šola Vrhnika (mlajše deklice, 2008 – rokomet na mivki, starejše deklice 2006 – rokomet na mivki).

Mini olimpijada na Vrhniki

Športna zveza Vrhnika je 23. septembra na državni praznik dan slovenskega športa v športnem parku na Vrhniki organizirala Mini olimpijado za učence tretjih razredov obeh vrhniških osnovnih šol.

spoznali z olimpijskimi simboli (bakla, zastava in himna) in ob olimpijski himni tudi svečano prisegli.

Po zaprisegi so imeli možnost sodelovati na osmih postajah, ki so jih postavila društva in

Trener KK Ipros Vrhnika z zlato medaljo EP!

Ob letošnji poplavi uspehov slovenskih športnikov je marsikdo spregledal še en velik uspeh naših mladih košarkarjev.

Mladinska reprezentanca je na Evropskem prvenstvu v košarki 3 x 3 osvojila zlato medaljo! Slovenske upe pa je skozi priprave in celotno prvenstvo vodil vrhniški trener Matic Vidic.

Evropsko prvenstvo je potekalo od 17. do 19. septembra v Lizboni, uvrstitev nanj pa so si slovenski reprezentanti priigrali na kvalifikacijah v začetku avgusta v madžarskem Szolnoku. Igrali so Črt Čabrilko, Luka Lampret, Martin Gerbec in Domen Benčina. V skupinskem delu so premagali Belorusijo (18 : 17) in Izrael (19 : 11). V četrtfinalu so bili boljši od Sr-

bije (17 : 14), v polfinalu od Portugalske (15 : 12) in v finalu tudi od Ukrajine (19 : 14). Fantje so svojo formo stopnjevali skozi celotno prvenstvo. Prikazali so taktično in tehnično izjemno zrelo igro ter zasluženo zmagali na EP ter se tako uvrstili na Svetovno prvenstvo naslednje leto.

Matic Vidic, selektor slovenske reprezentance: »Ob končnem razpletu smo seveda presrečni. Ves čas, ki so ga fantje vložili v letošnjem poletju, je poplačan v obliki naslova evropskega prvaka in neposredni uvrstitvi na svetovno prvenstvo prihodnje leto.

Rad bi se zahvalil vsem šestim igralcem, ne smemo namreč pozabiti niti na Aljaža Strnada in Anžeta Semeta, ki sta bila prav tako del te fantastične ekipe. Hvala Gašperju Ovniku za delo z igralci ob moji odsotnosti ter Marjanu Strnadu, da nam je julija v Velikih Laščah omogočil odlične

pogoje za delo. Sem brez besed. Po evropskem naslovu članov pred petimi leti in po treh letih od zadnje medalje je to vsekakor lepa vzpodbuda in nov zagon za delo v prihodnje.« (KKI)

SPLOŠNA TELOVADBA ZA PREDŠOLSKO OTROKE IN PRVOŠOLCE v 2021/2022

ZAČETEK? 5. OKTOBER 2021
KDAJ? vsak TOREK
KJE? TELOVADNICA PARTIZAN NA VRHNIKI
KDO?

OTROCI stari od 2 - 4 let (od 16.00 - 16.45 ure), skupaj s starši
OTROCI stari od 4 - 6 let (od 16.45 - 17.30 ure)

CENA? 20€/mesec ali 6€/obisk.

Prvič se srečamo v torek, 5.10.2021.

ŠD Vrhnika

Državni praznik je bil uveden leta 2020 na pobudo Olimpijskega komiteja Slovenije in ni dela prost dan. Datum pa je izbran kot obletnica na 23. september 2000, ko je ob zmagi veslačev Iztoka Čopa in Luke Špika ter strelca Rajmonda Debevca na poletnih olimpijskih igrah v Sydneyju prvič zaigrala slovenska himna Zdravljica.

Na vrhniški Mini olimpijadi 23. septembra 2021 je sodelovalo okoli 140 otrok – učencev tretjih razredov OŠ Ivana Cankarja Vrhnika in OŠ Antona Marina Slomskega. Glede na situacijo je vsaka šola sodelovala posebej. Otroci so se na začetku

klubi, včlanjeni v Športno zvezo Vrhnika. Sodelujoči mladi so se tako spoznali s plezanjem, košarko, rokometom, smučarskimi prvinami, tenisom ter nogometom, za sprostitev pa jih je na eni od postaj zabaval še čarovnik.

Otroci so uživali in glede na njihove odzive so se imeli super, saj tovrstnih stvari v teh časih izrazito primanjkuje. Tudi lepo vreme je botrovalo uspešno izvedeni prireditvi pod okriljem Športne zveze Vrhnika in Olimpijskega komiteja Slovenije.

Zato mora ta prireditev postati tradicionalna.

Simon Seljak

NK Dren Vrhnika

Mladinci in kadeti s solidnimi predstavami v uvodnih krogih prvenstva

Iztok Gruden in kadetski vratar

V nogometu je tekmovalni naboj vedno prisoten, pa naj si gre za igro med treningi ali pa na samih prvenstvenih tekmah.

Tudi starost na to ne vpliva, saj si mladi in tudi tisti starejši nogometaši želijo dokazovanja in zmage. Odličen vstop v sezono 2021/22 so v NK Dren Vrhnika zabeležili v izredno konkurenčni in kakovostni drugi državni kadetski in mladinski ligi Zahod.

Do zaključka redakcije je kadetska liga zasedala odlično drugo mesto, v skupni kadetski in mladinski ligi pa so vrhniški nogometaši na šestem mestu.

Predsednik kluba **Andrej Šega** je s temi besedami opisal odlične rezultate: »V klubu delamo načrtno in razvijamo igralce, ki so dokazali, da se lahko v mladinski in kadetski konkurenci borijo za najvišja mesta v drugi državni ligi. Pretekli dve sezoni smo bili vedno nekje v zadnjem delu razpredelnice, kjer obstaja nevarnost za izpad iz lige. Sedaj pa lahko rečem, da smo stabilni z dobro postavljenimi ekipami in trenerskim kadrom. V bistvu smo si točno to želeli od vstopa v drugo državno ligo naprej. Končno imamo kadetsko in mladinsko ekipo dobro postavljeno in zagotovo bomo začeli priključevati igralce ekipam višjih selekcij, torej kadete mladinski ekipi in mladince članski ekipi kar je tudi nekako normalen proces v nogometu.«

Pogovarjali smo se tudi z obema trenerjema, ki vodita kadetsko in mladinsko ekipo. **Iztok Gruden** je na svojo trenersko pot stopil pred enajstimi leti, svoje znanje pa je po končani aktivni tekmovalni karieri v tretji državni ligi, kjer je igral za

Dejan Djermanović

vrhniški klub, nadgradil s trenersko licenco UEFA A. Lahko rečemo, da je pomembno pripomogel k ustvarjanje uspešne nogometne zgodbe najprej v NK Dren in nato v združenem klubu NK Dren Vrhnika.

Njegov trenerski kolega **Dejan Djermanović**, ki bdi nad razvojem fantov v mladinski ekipi, je še novinec, a z izjemno bogatimi nogometnimi izkušnjami, saj je profesionalno igral nogomet kar v devetih državah. Trenutno je tudi del članske ekipe ND Ilirija, torej še vedno aktiven nogometaš, ki tekmuje v drugi članski državni ligi, a želi svoje znanje prenašati na mlade. Klub kot je NK Dren Vrhnika, je vsekakor usmerjen v razvoj mladih nogometašev.

Trener Iztok Gruden je med pogovorom izpostavil, kako pomembno je, da igrajo domači fantje, torej ki prihajajo z Vrhniške in iz njene okolice, z dobrim delom pa se lahko prebijejo tudi na najvišja državna tekmovanja tako v mlajših selekcijah kot tudi v članski selekciji. Z dobro igro, ki jo igra z doma vzgojenimi, zaseda visoko drugo mesto! Na vprašanje, kako kot trener vidi pravi pristop staršev in otrok do igranja nogometa, je Iztok zelo jasan, saj ima izkušnje iz praktično vseh starostnih skupin. »Najprej je osnova, da

Kadeti: NK Dren Vrhnika proti ekipi Arne Tabor

je otrok aktiven, da se ukvarja z različnimi aktivnostmi oziroma športom, ki vsestransko razvijajo njegove motorične sposobnosti. Žal ugotavljam, da je igre na raznih igriščih ali tekanja po gozdu malo, kar posledično pomeni, da je za razvoj otroka ključna podpora staršev. Seveda je potrebno paziti, da se najprej otrok zabava, da uživa, nikakor pa ne smemo ustvarjati pritiska in velikih pričakovanj, saj so potem lahko prisotna razočaranja. Zavedati se moramo, da se v resnici nogomet začne šele zares igrati v članski ekipi in mladim fantom mora biti to cilj, torej da pridejo v člansko ekipo. Žal pa se iz izkušenj pričakuje največji osip prav v mladinskih selekcijah, ko veliko fantov eno-

stavno zgubi motivacijo in s tem zaključijo športno kariero. V bistvu je največja motivacija, če preprosto rad igraš nogomet in enako velja tudi za trenerja. Moraš imeti rad nogomet drugače ne gre. V vseh teh letih lahko rečem, da je tudi meni nogomet veliko dal, saj s fanti ohranjam stike, tudi tisti, ki so po drugih, večjih klubih pridejo pogledat naše tekme in po tem tudi kakšno rečemo. To je poseben občutek, lahko rečem, da se skozi nogomet stkejo posebne prijateljske vezi.«

Zelo podobno razmišlja tudi Dejan Djermanović, ki ima za sabo dolgo profesionalno nogometno kariero, polno vzponov in padcev, in stavi na pridnost in trdo delo. Svojim varovan-

cem večkrat pove, da se vse to na koncu izplača. »Sam sem odličen primer, kako te življenje vodi po poti, ki je nepredvidljiva, a hkrati nagradi trud. Svojo priložnost sem v članskem nogometu dobil šele v avstrijski amaterski ligi, no čez dve leti pa sem kot član Slavije iz Sarajeva igral na kvalifikacijah za Ligo Evropa na svoji prvi profesionalni tekmi. Od tam naprej me je nogometna pot vodila v devet držav in 16 klubov, kar sicer morda niti ni, da bi to izpostavljaj kot najboljši zgled, ampak kot nogometaš vedno iščeš svojo srečo oziroma priložnost. Ker se zavedam, da se bližam koncu moje nogometne kariere, sem se odločil pomagati ND Ilirija in jih vrniti v drugo državno

ligo kot najboljši strelec lige. Sedaj kot trener želim pomagati fantom, uživam v tem in čutim, kako je med nami dobra energija. Skoraj vse fante že vključujemo v treninge članske ekipe, saj se zavedamo, kako težak in pomemben je ta preskok in upam, da jih uspem čim bolj pripraviti, da se potem najdejo nekje v članskem nogometu. Ni lahko. Nikoli ne smeš obupati, ker ne veš, kdaj se vse skupaj obrne. V nogometu je možno vse, lahko ne igraš, pa se čez noč vse obrne, lahko si danes najboljši, pa te jutri ni nikjer več. Zato je moja velika naloga, da fantom omogočim motivacijo in dobre treninge, kar vse skupaj zagotovo nekoč prinese nek rezultat.«

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Prvič klonili

Članska ekipa Silika je tudi po petih odigranih krogih vodilno moštvo v prvi slovenski futsal ligi, a s tekmo več kot zasledovalec iz Dobovca.

Četa trenerja Mileta Simeunoviča je morala ravno v petem krogu priznati premor, v zadnjih letih najmočnejši slovenski, pa tudi evropski ekipi, Futsal klubu Dobovec. 5:3 je bilo v Rogatcu, kjer pa so Vrhničani pustili dober vtis in optimistično čakajo na naslednje nasprotnike. Za mladinsko ekipo so trije krogi, na računu pa

dve zmagi in poraz. Za varovance trenerja Elvisa Behriča je bila ekipa Meteorplasta, predvsem pa njen vratar, tokrat pretrd oreh. A tekmovalje je še dolgo. Trinajst ekip, kolikor jih je v ligi, bo igralo vse do 8. maja, tako da je še vse mogoče, a se zdi se, da bo letos ubraniti naslov državnega prvaka, zelo težka naloga.

23. oktobra s tekmovaljem začne naša najmlajša ekipa, selekcija U13, ki jo vodita igralca naše članske ekipe in reprezentanta U21, Tod Ciuha in Max Vesel. Moštvo smo sestavili skupaj z NK Vrhnika, v tekmovalju pa se bodo srečali z vrstniki iz Dobropolja, Ajdovščine, Ribnice, Kobarida, So-

dražice in Škofij. V primeru uvrstitve med prve štiri, bodo tekmovalje nadaljevali v končnici po sistemu prvi s četrtem, drugi s tretjim, itd.

Reprezentančni futsal je v pričakovanju žreba skupin za evropsko prvenstvo, ki bo na Nizozemskem v času od 19. januarja do 6. februarja naslednje leto. Med šestnajstimi uvrščenimi ekipami je tudi tokrat, sedmič zapored, Slovenija. O tem s kom in kdaj na EP, pa v naslednji izdaji Našega časopisa, ali pa na naši FB strani, kjer najdete tudi vse aktualne informacije v zvezi s slovenskimi futsal ligami in Futsal klubu Siliko.

FK Siliko, foto: RK

Mednarodni rokometni turnir v Smederevu

Nismo še pozabili, kako lepo je dvigniti slovensko zastavo v tujini, ko igraš v močni mednarodni udeležbi desetih evropskih držav in skoraj stotih ekip različnih starostnih kategorij.

Igra s srcem za Slovenijo in Zdravljica v ušesih je formula za dober rezultat, ki pa ob peti uri jutraj ni odzvanjala v ušesih naših deklet, ko so se 16. 8. podajale na pot proti Srbiji (Smederevo trophy). Najprej so imele tri dni napornih priprav, katerim je sledil štiridnevni turnir s tremi tekmami na dan skoraj v vsaki kategoriji, razen članski.

Odpotovali smo s tremi selekcijami: starejše deklice 2007 /in mlajše, kadetinke letnika 2005/06 in našo udarno člansko ekipo Vrhničank.

Napornim treningom je ve-

dno sledilo sproščujoče druženje, zabava in igranje družabnih iger, ki nam vedno znova dokazujejo, da smo ena velika povezana družina, ki diha kot eden in se je sposobna spopasti z vsakim izzivom. Tako je bil naš prvi izziv spopad z dekleti, ki so v enakih kategorijah od nas starejša leto ali dve, kar je najbolj opazno pri mlajših selekcijah.

Kljub temu smo pokazali borbeno igro, saj smo se z obojema ekipama mlajših selekcij uvrstili v boj za medalje, a ostali žal praznih rok na odličnem četrtem mestu. Za medalje so se spopadle tudi naše članice in v zibelki srbskega rokometu slavile z osvojenim prvim mestom. Srce je zapelo in tisti dan smo vsi nosili iztegnjene vrato-ve z nekoliko privzdignjenim pogledom.

In če nas vprašate, kdo smo mi, vam z veseljem odgovorimo: "Mi smo Vrhnikarji!"

In kot Vrhnikarji se znamo zabavati in veseljačiti, kar smo

dokazali tujim ekipam tudi na zabavi pena party in s slovenskim »šmornom«, ki so ga naredile naše članice.

Uspehov pa ne bi bilo brez naših trenerjev, Tare Jonovič in mame Sendy Jonovič, ki je nekoč za časa nekdanje skupne domovine sama igrala na najvišjem klubskem nivoju, zdaj pa svoje znanje predaja mlajšim generacijam.

Da se danes piše rokometna zgodovina Vrhnikarjev, je dejstvo, saj so se dekleta uvrstila v člansko ligo 1 A, kjer so že na prvi tekmi domačega prvenstva slavile zmago nad ekipo Maribor. Če se nam želiš pridružiti, lahko to storiš na zelo preprostem način. Na svoji osnovni šoli pocukaj najlepšo deklico, ki ti pade v oči, za rokav in jo prosí, da te odpelje na treninge rokometarja.

Besedilo in foto :
ŠDRŠ Vrhnikarji

Matevž Kastelic je postal mojster karateja

V juniju 2021 so v našem klubu potekali izpiti za mojstre karateja.

Naš učenec oziroma kandidat Matevž Kastelic je po prikazanih elementih, šolskih in mojstrskih katah ter prostem boju z odlično demonstracijo opravil izpit ter si tako pridobil naziv SHO-DAN (1. DAN) oziroma mojster karateja!

Za uspešno opravljen izpit mu v svojem imenu in v imenu Karate akademije Pantera čestitamo!

Karate akademija Pantera, Boris Peček

Sinja Gorica – prvakinja Notranjske

Prvaki Območne balinarske zveze Notranjske – stojijo: Peter Rodič, Avgust Buh, Miloš Komar, Andrej Štrn, Simon Boh, Rafael Krompič, Jože Umek, Simon Ogrin, čepijo: Dušan Rodošek, Miro Jager, Tine Gutnik in Miro Pajsar.

V Območni balinarska zvezi Notranjske je bilo v tekmovalni sezoni 2020 / 2021 odigranih 18 krogov.

- Vrstni red**
1. SINJA GORICA 25 (+124)
 2. DRAGOMER GUT & PET 20 (+26)
 3. BEGUNJE 17 (+22)
 4. LOŠKA DOLINA 14 (+18)
 7. LOGATEC 2 14 (–8)
 5. CERKNIŠKO JEZERO 2 12 (–48)
 6. ŽIRI 11 (–28)
 8. TIČNICA 10 (–36)
 9. JAMA 5 (–70)

MEDOBČINSKA LIGA V BALINANJU 2021 MBL 1. LIGA - 2021

1	PVD SEVER(-1)	6	5	1	0	34:14	34	+20
2	BIČEVJE(-1)	6	4	0	2	30:18	30	+12
3	BLAGAJANA VRHNIKA (-1)	6	3	1	2	28:20	28	+8
	HORJUL(-1)	6	3	2	1	28:20	28	+8
5	ŠD BARON LOGATEC(-1)	6	1	0	5	19:29	19	-10
	DRAGOMER GUT PET (-1)	6	1	2	3	19:29	19	-10
7	RADNA(-1)	6	1	0	5	10:38	10	-28

MEDOBČINSKA LIGA V BALINANJU 2021 MBL 2. LIGA - 2021

1	SINJA GORICA	8	7	1	0	49:15	49	+34
2	MOROSTARJI	8	6	1	1	45:19	45	+26
3	OZVVS VRHNIKA BOROVNICA	8	3	3	2	39:25	39	+14
4	ŠD POVŽ	8	2	2	4	31:33	31	-2
5	KRANJCI VRHNIKA	8	2	3	3	28:36	28	-8
	PODPEČ PRESERJE	8	1	3	4	28:36	28	-8
7	BŠD DRAGOMER	8	2	3	3	27:37	27	-10
8	INVALIDI VRHNIKA	8	2	2	4	21:43	21	-22
9	MARJETICA BAR DRAGOMER	8	2	0	6	20:44	20	-24

1	SINJA GORICA	8	7	1	0	49:15	49	+34
2	MOROSTARJI	8	6	1	1	45:19	45	+26
3	OZVVS VRHNIKA BOROVNICA	8	3	3	2	39:25	39	+14
4	ŠD POVŽ	8	2	2	4	31:33	31	-2
7	BŠD DRAGOMER	8	2	3	3	27:37	27	-10
	PODPEČ PRESERJE	8	1	3	4	28:36	28	-8
5	KRANJCI VRHNIKA	8	2	3	3	28:36	28	-8
8	INVALIDI VRHNIKA	8	2	2	4	21:43	21	-22

Pomen telesne aktivnosti za zdravje

Izoblikovano telo, ki ga vadba za moč nudi in ob tem pridobljena samozavest, je pogosto primarni razlog človeškega udejstvovanja v omenjeni vadbi.

Vendar bi ji delali krivico, če bi na tej točki zaključili z razlago njenih koristi. Le-ta ima namreč še številne pozitivne učinke za posameznika, pa čeprav so očem skriti, a zato nič manj pomembni. Z vadbo za moč dosegamo, da naše telo poveča zmogljivost ustvarjanja sile. To neposredno vpliva na zmogljivost našega telesa na vseh drugih gibalnih področjih, pa naj bo to v športu ali pri vsakodnevnih opravilih. Za razumevanje uporabimo primer: če izboljšate svojo moč pri gibalnem vzorcu mrtvega dviga, se to kaže v boljšem igranju nogometa ali lažjem delu na vrtu. Ena izmed skritih težav, kateri kljubujemo z vajami za moč, je tudi osteoporoza, ki je še posebno pogosta pri ženskah po menopavzi. Glede na prihodnost moramo ob predpostavki, da se mišična masa po 60 letu starosti zmanjšuje za 1 do -2 % na leto, že v mladosti "skladiščiti" mišično maso, kar nam pomaga ohraniti kakovost življenja v starosti.

Pri vadbi za moč imajo pomembno vlogo hormoni, katere ločimo na anabolne in katabolne. Katabolni svojo funkcijo opravijo med vadbo, ko nastajajo razgradni produkti in poškodbe mišičnih vlaken. Delovanje anabolnih hormonov pa zasledimo s časovnim zamikom po opravljeni vadbi, s tem pa se gradi mišična masa. Delovanje hormonov lahko na kratko povzamemo s prisposodob: najprej moramo staro hišo podreti, da lahko zgradimo novo.

Težave nastanejo, ko hišo podiramo v nedogled ali pa si ne vzamemo dovolj časa za izgradnjo nove. Pretiravanje z vadbo za moč lahko pripelje do prevelike obremenitve telesa, ko regeneracija ne poteka več v dovolj veliki meri, s tem pa nastane prevladovanje katabolnih procesov. Posledično začnemo izgubljati mišično maso in drvim splošni izgorelosti napro-

ti. Telo vam bo hvaležno, če mu boste po težkem treningu z utežmi privoščili dan za počitek oz. "rest-day". Tu seveda ne govorimo o ležanju na kavču, ampak o **krajšem sprehodu** v naravi, ki pomeni nizko intenzivno aktivnost, ki pospeši krvni pretok in pospeši proces obnove mišičnih struktur. Tudi na psihološkem področju lahko opazimo pozitivne učinke, kot so: zmanjšanje tesnobe, izboljšanje razpoloženja, zniževanje ravni kortizola in posledično ravni stresa itn.

Na tak način telesu nudimo prepotraben čas za obnovo, obenem pa blagodejno vplivamo na naše psihološko stanje – dve muhi na en mah.

V verigi zdravega načina življenja je nenadomestljiv člen **aerobna vadba**, in sicer naj si bo v obliki teka ali kakršnikoli drugi aerobni vzdržljivostni aktivnosti. V sodobnem svetu se povečuje število bolezni, kot so debelost, inzulinska rezistenca, diabetes in srčno-žilne bolezni, čeprav imamo rešitev za novodobne kronične bolezni v obliki telesne aktivnosti na dosegu roke. Aerobna vadba poleg krepitve srca, ožilja, dihalnega

sistema in mišic krepí posameznikovo miselnost in nudi pomembne življenjske uporabne lekcije in vrednote – vztrajnost, potrpežljivost in neomajnost v doseganju bolj oddaljenih ciljev. Verjetno se strinjate, da vzdržljivostni tek sodi v naravo, saj ponuja vizualna in zvočna občutja, ki tekaču nudijo čustveni in estetski užitek.

Energijski in čustveni naboj take vadbe sta bistveno bolj izpopolnjujoča, povečata se še tako potrebna motivacija in zadovoljstvo.

V sodobnih časih, ko je človekov način življenja vedno bolj podvržen delu v sedečem položaju, se kot družba soočamo z izrazitim pomanjkanjem gibljivosti.

Zaradi morebitnih omejitev v mobilnosti sklepa ali gibljivosti mišice smo nezmožni gibanja v polnem obsegu oziroma je le-to zelo omejeno. Če se te problematike ne zavedamo, lahko z vsakodnevnim gibanjem in treningom utrjujemo napačne gibalne vzorce, ki vodijo v bolečine, sčasoma pa se lahko pojavi tudi obraba sklepov. Vsem negativnim posledicam pa se lahko v večji meri izognemo, če

razteznim vajam in vajam mobilnosti namenimo dovolj pozornosti. Gibljiva mišica v teoriji omogoča izvedbo večjega obsega giba, vendar je lahko zgolj gibljivost neuporabna, če je mobilnost omejena zaradi drugih dejavnikov, na primer

pomanjkanja moči v ekstremnih obsegih giba. Pri tem se ponovno vrnemo na vadbo za moč in ugotovimo, da se gibalne sposobnosti med seboj prepletajo in dopolnjujejo, torej nam mora biti v interesu izvajanje več različnih aktivnosti, če

želimo zagotavljati funkcionalno in zdravo telo.

Patricija Mrzlikar,
kineziologinja
Vadbeni center Jeklarna

JEKLARNA
• PROIZVODNJA ČLOVEŠKEGA POTENCIALA •

PLESNA.SOLA.PETKA@GMAIL.COM
051 384 663

VABLJENI

CANKARJEV DOM VRHNIKA

JOGA

LAŽJA / NADALJEVALNA / TAJ ČI TEČAJ

PLES

LIFEDANCE
SENZUALNI
SODOBNI IZRAZNI
SOLO LATINO DAME
DRUŽABNI IN POROČNI

LAŽJA / NADALJEVALNA / 30 - / 55+

Plesna šola Petka

5KA PLEŠE: 1-3.R
KUL 5KA: 3-6.R
JAZZ 5KA: 3-6.R
PLESNAJST: 6-9.R

Bodi KUL - zapleši s 5ko!

NAMIZNOTENIŠKA SEKCIJA
ŠPORTNEGA DRUŠTVA VRHNIKA
vas vabi na

22. OBČINSKO PRVENSTVO V NAMIZNEM TENISU OBČINE VRHNIKA

NEDELJA, 5. DECEMBER 2021
DVORANA PRI OŠ ANTONA MARTINA SLOMŠKA, VRHNIKA

KATEGORIJE:
osnovnošolci/ke 1. – 5. razred
osnovnošolci/ke 6. – 9. razred
moški do 40 let
moški nad 40 let
ženske enotna kategorija
dvojice (absolutna kategorija)

: NTS VRHNIKA

Tekmovanje bo potekalo v okviru takrat veljavnih epidemioloških ukrepov.

ZAČETEK:
ob 9:00 za osnovnošolce/ke
ob 10:00 za ostale kategorije

PRIJAVE OD 8:00 NAPREJ

Najboljši v vsaki kategoriji prejmejo kolajne in praktične nagrade.

PRIJAVNINE NI!

Ustrezna vadba je ključ do zdravja

Naredimo nekaj zase

Prihaja jesensko in zimsko obdobje, ko se bodo krajšali dnevi in bo manj možnosti gibanja v naravi.

To bo dodatno zmanjšalo našo fizično pripravljenost in posredno oslabilo naš imunski sistem.

Čas korone je na vsakega od nas vplival na drugačen način in nam poleg ostalega nakopal veliko zdravstvenih težav. Te so največkrat posledica pomanjkanja gibanja.

Slabljenje mišic, bolečine v predelu hrbtenice, slabšanje gibljivosti in povečevanje telesne teže so le nekatere od težav, ki

so se v koronskih časih močno razmahnile. Skrb vzbujajoči so rezultati več raziskav, ki potrjujejo, da je ohromljeno družabno življenje sprožilec občutij, ki močno vplivajo na naše psihično počutje in posredno na odnose z našimi bližnjimi. Povečalo se je število ljudi, ki tožijo zaradi depresije in stresa.

Ti dve težavi sta bili že prej pogosti, sedaj pa jih nove okoliščine le še potencirajo. Vse naštetu povezano z naglico in stresom, ki sta na žalost sestavni del našega življenja, vodi v smeri poslabšanja zdravstvene ga stanja.

Razveseljivo je dejstvo, da lahko vsak izmed nas nekaj stori zase. S povečevanjem špor-

tnih aktivnosti lahko močno vplivamo na naše psihofizično počutje in zmanjšujemo možnost nastanka določenih bolezenskih stanj.

Vsi ki ste bili pred pandemijo vsaj približno športno aktivni, poizkusite stare navade obuditi. Treningov se lotite počasi in previdno, saj je telo zaradi neaktivnosti izgubilo veliko moči, prožnosti in odzivnosti.

Za vse, ki se ne morete odločiti, da bi začeli z bolj aktivnim športnim udejstvovanjem, smo v Atletski sekciji Vrhnika, ki deluje v okviru ŠD Vrhnika, pripravili vadbo za vas.

Priporočamo jo vsem, ki imate voljo po gibanju, še posebej pa tistim med 40 in 60 letom.

V primeru, da:

- ste že nekaj časa pasivni in nedejavni,
- še nimate velikih zdravstvenih težav, jih je pa ob takem stilu življenja pričakovati,
- ste aktivni vendar si želite vodene vadbe pod strokovnim vodstvom,
- vas je strah, da ne boste zmogli,

- želite zelo raznovrstno vadbo,
- sebe ne vidite kot športnika,
- niste navdušen tekač,

je naša vadba prava za vas.

Pri načrtovanju treningov smo pazili, da je intenzivnost vadbe ustrezna, obremenitve in število ponovitev pa prilagojeno posameznikom. Slednje je izrednega pomembna, saj zagota-

vlja, da ne pride do poškodb. Ker so sposobnosti vadečih različne je za določene vaje pripravljenih več različic.

Vadbi se lahko pridružite še v mesecu oktobru in novembru. Če želite o vadbi izvedeti še kaj, nas lahko pokličete na telefonsko številko 031/602-865 – Jernej Fefer.

PLANINSKI KOTIČEK

Veseli Triglavci na Trdinovem vrhu

Lepo sobotno jutro in napovedane visoke temperature so Vesele Triglavce popeljale v smeri Gorjancev, na Trdinov vrh (1178 m), najvišjo točko v tem pogorju. Z avtobusom smo se zapeljali do vasi Gabrje, od tam pa smo se najprej povzpeli do Planinskega doma na Gospodični (822 m). Dom je znan tudi pod starim imenom Dom Vinka Paderšiča in je na slovenski strani Gorjancev. Pot nas je vodila prek mostu čez manjši potoček, vse do studenca Gospodična, ki naj bi imel po ljudskih pripovedkah zdravilne učinke. Od tam naprej pa smo se z zmernim vzponom povzpeli še do Trdinovega vrha, s katerega je sicer zaradi gozda slab razgled, a je kljub temu v lepem vremenu mogoče videti del Julijcev in Kamniško-Savinjskih Alp. Na vrhu sta bili postavljeni manjši cerkvi: prva je sveta Jera, od katere so ostale samo še ruševine, druga pa je kapela

svetega Ilije in je na hrvaški strani. Tam smo si privoščili krajši počitek, nato pa smo krenili nazaj proti domu na Gospodični na toplo malico

ali, bolje rečeno, kosilo, ki je bilo zares odlično. V popoldanskih urah smo se vrnili proti domu. Zahvaljujemo se Srečku in Jožetu za organizacijo in vodenje, hvala vsem pohodnikom za dobro voljo, vozniku avtobusa Simonu Ogrinu pa pohvale za varno vožnjo v obe smeri in dobro družbo, saj ne le, da je bil voznik, pač pa se je z nami tudi udeležil pohoda.

Besedilo: Branka Gutnik, foto: Branka Gutnik

57. planinski tabor na Rudnem polju

Mladinski odsek PD Vrhnika je od 1. do 10. avgusta organiziral 57. planinski tabor za mlade na Rudnem polju.

Mladinski odsek PD Vrhnika je tudi v letošnjem letu organiziral planinski tabor, ki se ga je udeležilo 40 mladih planincev. Skupaj z vodniki in mladinskimi voditeljicami so otroci osvajali planine in vrhove v Julijskih Alpah. Vreme nam v prvih petih dnevih na žalost ni bilo naklonjeno, zato smo širili svoje znanje v pletenju vozlov, orientaciji, prvi pomoči in tehnični planinski opre-mi. Znanje so otroci kasneje uporabili tudi na orientaciji. Osvajanje vrhov pa nam je poleg slabega vremena preprečevala tudi blaga bolezen. Tako smo večino časa preživeli na tabornem prostoru. Izdelovali smo zapestnice iz nitk in perlic ter

se preizkusili v boju med dvema ognjema. Kljub vsem oviram, smo v desetih dneh osvojili naslednje vrhove: Blejska koča, Debela peč, Okroglež, Viševnik, planina Zajamniki, Mrežce, Lipanski vrh, Brda, Veliki in Mali Draški vrh, Planina Konjščica, Vodnikov dom, Tosc in Uskovnica. Sprehodili smo se do planine Zajavniki, kjer smo preizkusili domač sir in skuto. Zadnji dan je na nas končno posijalo sonce, zato smo se vodniki in mladinske voditeljice odločili, da bomo izvedli turo do Bohinjskega jezera, kjer smo pomalicali in se okopali. Nato pa smo se z lokalnim avtobusom vrnili nazaj na Rudno polje. Popoldnevi so bili namenjeni sprostitvi in zabavi. Večere pa smo preživeli ob tabornem ognju, kjer smo ob spremljanju kitari peli pesmi. En večer smo šli tudi v »disco«. Glavni šotor se je okrasil in se je tako spremenil v plesišče. Plesalo in pelo se je na veliko. Slastne kuharske mojstrovine nam je pripravljala kuharica Štefi.

Zadnji večer je bil tradicionalni planinski krst. Planinska krstna komisija: župnik *Pancr*, mežnar *Štanga* in rabelj *Jabi*, je podelila 5 novih planinskih imen: Neža Bajt – *Frčafela*, Lucia Bremec – *Bistrca*, Dan Rubido – *Škis*, Alenka Verbič – *Uzda* in Drejc Oblak – *Struna*.

Brez njih bi bolj na tanko piskali: Avtoelektrikarstvo Trček s.p., Dvig d.o.o., Avtoprevoznitvo Vehar Janez, Kmetija Zalar, Pekarna Adamič, Podravka-Žito d.d., Pro-saf d.o.o., Tiskarna Somaru, Studio Fabrika, Tomaž bar, PZS in ZIC Vrhnika.

Ema Mrzelj

MALI OGLASI

Storitve

Nudim lektorske storitve. Za podrobnejše informacije pokličite na tel. št. 030 343 000.

Pomagam družinam in starejšim osebam pri hišnih opravilih. Tel.: 070 219 044.

Če imate naporni urnik in vam zmanjkuje časa ali pa ste starejši in potrebujete pomoč pri hišnih opravilih, pomivanju oken, sesanju, pospravljanju... pokličite na 040 784 718

Nudim učenje španščine, začetni in nadaljevalni tečaj. Za več informacij in prijavo pišite na tecaji.spanscine@gmail.com

Nepremičnine, gradnja

Kupimo zazidljivo parcelo ali hišo na območju Polhovega Gradca ali Horjula. Prosim pokličite na 051201056.

Mlada družina na Vrhniki kupi starejšo hišo s pripadajočim vrtom. Tel. št.: 051-350-174.

Družina kupi hišo na Vrhniki ali v okolici, do 100 tisoč evrov. Telefon: 070 219 044.

Prodamo zazidljivo parcelo na Vrzdencu, 800m2, s priklopom vode, elektrike in lepim razgledom. Telefon: 041 632 370.

Oddam garažo 20m² (bloki Na klisu): cena: 100 EUR/mesec. 051 825 072

Kupimo manjšo hišo ali urejeno zazidljivo parcelo na mirni, sončni lokaciji na območju med Dobrovo in Polhovim Gradcem. Velikost zemljišča do 1000 m² oz. okoli 150 m² bivalne površine. Zaželeno bližina javnega prometa. Smo tričlanska družina, resni, urejeni. Prosimo za ponudbe na telefonsko številko 041 904 616 ali po e-pošti na fajfarji@gmail.com

Kupim zazidljivo parcelo ali starejšo hišo na območju Babne Gore, Polhovega Gradca, Lesnega Brda, Horjula ... Pokličite na št. 031/317-513.

Oddam v najem ali v odkup obnovljeno delavnico (nekdanja kovačija) v okolici Horjula (ob glavni cesti Horjul–Ljubljana). Ima 130 m² delavne površine in 100 m² skladišča na delavnico. Tel.: 031 819 330.

V okolici Horjula prodam parcelo: 7904 m² travnika in 509 m² gozda. Parcela je terasasta, med Zaklancem in Podolnico, na sončni legi in z lepim razgledom. Tel.: 031 819 330, Janez.

Kupim garažo v neposredni bližini blokov. Uredim vso papirologijo. Hi-

tro in enostavno. Pokličite ali pošljite sms na št. 041-599-521, Damjan.

Mlada družina kupi na Vrhniki starejšo hišo ali zazidljivo parcelo v velikosti vsaj 800 m². Tel.: 041 296 394.

Prodam 200 m² strešne opeke bramac, rabljene 20 let. Tel: 040 850 104.

Prodam opaž, obdelan polkrožno – primeren za gradnjo brunaric ali garaž. Količina: 40 m², smreka. Tel.: 040 850 104.

Oddam prostore, primerne za obrtne dejavnosti ali skladišče (blizu Vrhnike). Tel.: 040 250 473.

V mirnem delu centra Vrhnike prodam ali zamenjam za večje stanovanje z balkonom opremljeno dvosobno pritlično stanovanje v velikosti 63 m². Stanovanje je v večstanovanjski hiši (deset stanovanj), ki je bila popolnoma obnovljena leta 2007, zaenkrat še brez UD. Cena 124.990 €. Info- 051381817.

Želite polepšati stanovanje ali prijateljem podariti sliko z motivom Vrhnike? Ogled primerov slik in naročilo motiva (akril na platno ali papir, kolaž ali po dogovoru) na tel. št. 070 165465, Nuša.

Prodam pet notranjih vrat, bele barve. Telefon 7556 148.

Kmetijstvo

Sadike aronije, črnega ribeza ..., veliki grmi, ki že rodijo. Po dogovoru mogoč prevzem na relaciji Borovnica–Ljubljana. 041 499 424.

Rastlinjak Termoflor, dolžine 3 m, s polico in z dvema oknom za zračenje, rabljen le eno sezono, prodam. Cena 700 evrov. Info: 041 784 600 Vrhnika.

Prodam tri velikolistne lipe in dve navadni brezi, višina 2 m, posajeno v loncih, prevzem Borovnica. Telefon: 041 499-424.

Prodam 1000-litrske PVC-cisterne. Cena po dogovoru. Tel.: 040 815 393.

Oddam 785 m² veliko zemljišče, primerno za enega ali več vrtov. Lokacija: ob AP Lesno Brdo (pri Drevesnici Kržič). Tel: 031 285 622.

Traktor, mulčar, prikolico, koso, trosilnik, motokultivator, priključke, druge stroje, tudi v okvari, kupim (041 407 130).

Prodamo suha bukova drva. Tel. (040) 815-393.

Prodam traktor Zetor 25/11 in nakladalko Šempeter 15. Tel.: 041 625 044.

Prodam **silažne bale**, prva in druga košnja. Tel: 041 833 352.

Prodam dnevno sveža prepeličja jajčka. Naročilo: 041 645 558.

Kupim njivo, travnik ali sadovnjak na Vrhniki ali Stari Vrhniki, do 4000 m². Tel.: 051 363 359.

Prodam suha bukova in hrastova drva v okolici Horjula. Tel.: 071 259 440.

Prodam silažne bale in seno v kockah s hribovitega terena. Okolica Horjula. Tel.: 071 259 440.

Cepilnik za drva – na sveder, močnejše izdelave, z večjo konico – prodam. Velikost konice 53 x 28 cm. Tel.: 071 259 440.

Prodam suha bukova drva – sušena tri leta, žagana na dolžino 0,5 m. Tel.: 041 807 941.

Prodam gumivoz z 18-colskimi kolesi. Tel.: 040 850 104.

Električno kosilnico (širina 42 cm) s košem in ročno kosilnico na nitko prodam. Tel.: 01 75 65 802.

Prodam suha bukova drva, rezana po želji, mogoča tudi dostava. Tel: 041 388 442.

Največji salon oken in vrat v Sloveniji

IOC Zapolje I/3, Logatec | T: 01 75 09 676 | E: info@nagode.si | www.nagode.si

Ostalo

Vabimo vas na proučevanje Sve-tega pisma v majhni skupini na Vrhniki. Dobivamo se mladi in stari, družimo se, delimo izkušnje in proučujemo. Prijave na 040 475 703.

Kupim manjši, dobro ohranjen motor – 25 km/h. Ponudbe na: 041 87 87 39

Prodam tri zimzelene rastline, višine več kot 2 m: drevo življenja, fikus in benjamin. Telefon: 031 627 959 (Ljudmila).

Prodam dnevno sveža in vložena **pre-peličja jajčka**. Naročilo: 041 645 558.

Prodam električni invalidski voziček – juvo b4, širši model, letnik marec 2019, zelo malo rabljen. Cena 2500 evrov oz. po dogovoru. Tel. 01 7565286, 041 661 512.

Prodam razne stole, mize. Telefon: 041 583 629.

Starinsko omaro, kuhinjsko kre-denco, mizarsko mizo, skrinjo, mizo, stole, klop ... kupim 041 623 165.

Prodam malo rabljena drsna vra-ta iz polnega smrekovega lesa. Borov-nica, 041 276833.

Zaradi upokojitve kot nekdanja šivilja ugodno prodam 150 čisto novih zadr-g, imam tudi še zelo veli-ko različnega blaga. Tel.: 01 3641 288 ali 070 670 933.

Poslikam **čebelje panje** (panjske končnice) s starimi slovenskimi moti-vi. Tel. 041 882 179.

Čaji dobre misli Terezije Nikolčič – 101 zelišče za ljudi in živali in pesniška zbirka Pisma za Nemojo Nika Nikolčiča Matužinova sta lahko darilo za praznične dni. Vrednost obeh je bistveno večja kot njuna cena: knjiga o zeliščih, trda platnica, 25 €, in pesniška zbirka, trda platnica, pa 10 €. Obe knjigi skupaj 30 €. Več na terezija.nikolcic@gmail.com ali tel. 041 537 147.

Prodam sušilni stroj za perilo, malo rabljen. Telefon: 040 714 119.

Poceni prodam vrata, 0,9 x 2 m, podboj in del stene zimskega vrta z 10 mm in akrilom – 8 m². Tel.: 041 721955.

Poceni prodam nakovalno («ampus»), razne dele kovaške opreme in nekaj kovaških izdelkov ... Tel.: 041 721955.

Prodam starejšo trobento s kovč-kom znanega gorenjskega trobentača. Tel.: 071 259 440.

Invalidski voziček, ročni, močnejši, znamke Meyra, in hoduljo na kolesih – prodam. Tel.: 071 259 440.

Prodam volvo xc 90, zadnji odbijač črne barve, bočno in zadnje steklo, zadnje luči ... Letnik 2006. Tel: 071 259 440.

Sliko Josipa Broza za katedrom, barvna, prodam. Velikost 58 x 70 cm. Tel.: 071 259 440.

Moška obleka, štev. 28, sive barve, in žametne moške hlače, velikosti 29 – prodam. Obleka in hlače so nove. Tel.: 070 670 933 ali 01 3641 288.

Ženski lovski plašč, številka 42 – prodam. Prodajam tudi zbirko Lovski priročnik od številke 1 do 43. Tel.: 070 670 933 ali 01 3641 288.

Prodam manjše kose blaga, cena 6 evrov za kilogram, in ostanke volne – za klobčič 1 evro. 040 784 718.

Kože, ustrojene, pet kosov – pro-dam. So rdeče-bele barve, od 1,5 m² do 3 m². Tel.: 071 259 440.

Mize, nove, tri kose (200 x 100 cm), aluminijasto ogrodje, voodoodporna plošča, montažne noge. Primerne so za vrt ali drugo zunanjo uporabo. Prodajam. Tel.: 071 259 440.

Ugodno prodam prenosno otroško posteljico: d: 125 cm, š: 65 cm, v: 62cm, dvignjeno, malo rabljena za enega otroka. Zeleno-rjava s podlogo za ležišče. Cena: po dogovoru. Tel.: 031/350-076.

Hladilni pult, večje korito večje in večji hladilnik prodam. Tel.: 041 670 726.

Radi hodite vsak dan? Pridružite se mi in bova raziskovala lepe koticke okrog Vrhnike ali pa še dlje. Že večkrat sem bila na španskem kaminu, lahko greva tudi skupaj. Če ste za, pošljite sms na tel. št. 070 165465, Nuša.

Prodam krzneno jakno, kanadski bizam, elegantno, zelo lepo ohranjeno, toplo, št.42–44. Info 041 828455.

Starine

Kupim stare figurice PEZ. 031 878351.

Odkupujem vse vrste starin: mizarske ponke, skrinje, orodja, kipe in drugo. Tel.: 051 258 936.

»Instrukcije«

Instrukcije kemije, telefon: 031 352 124. Zelo uspešno, z dvajsetletnimi izkušnjami, inštruiram kemijo za gimnazije, druge SŠ, osnovno šolo in pripravljam za maturo. ATOKEM. Zlatko Šorn. s. p., e-pošta: zlatko.sorn@siol.net

Nudim učno pomoč šoloobve-znim otrokom. Po izobrazbi sem pedagoginja in imam veliko izkušenj ter zagotavljam odlične rezultate. Več informacij: 051 346 179

Inštruiram matematiko za osnov-no in srednjo šolo, tudi na vašem domu. Informacije na telefonsko šte-vilko: 031 392-842.

Ima vaš osnovnošolec ali srednješolec **težave pri matematiki**? S svojim znanjem in izkušnjami na področju pomoči pri učenju matematike lahko pomagam, da bodo te težave hitro mimo. Pokličite na 041 621 343. Slavi-ca Peševska.

Ponujam instrukcije za angleščino za osnovnošolce in osnovnošolke. 040 524 640.

Ponujam instrukcije za anglešči-

no, slovenščino in matematiko. Zagotavljam uspeh. Lepo povabljeni. GSM: 041 878 661, Sabina Mivšek, Tičnica 24, Vrhnika.

Ponujam učenje/instrukcije nor-veščine – začetni tečaj. Posamezbo ali v skupinah. Prijava na norvescina@gmail.com.

Potrebuje vaš osnovnošolski otrok (do 5. razreda) pomoč pri učenju in domačih nalogah? Z veseljem sem mu pripravljena pomagati. Na voljo sem tudi v dopoldanskem času. Katja, 031/404-809

»Ona-on«

Sem pošten, preskrbljen moški srednjih let. Rad bi živel s prijazno gospodično do mojih let. Tel: 041 230 134.

Rad bi živel zakonsko življenje z urejeno gospo, gospodično, ki ji ni bilo dano imeti otrok. Imam vse pogoje, da nama je lahko resnično lepo. Če vas oglas v tiski osamljenosti, hrepenenja po ljubezni ne moti in si želite zrelega dobrosrčnega partnerja, mi odpišite. Tel.: 041 282 581.

Podarim

Podarim ortopedske čevlje, nizke, številka 37, s povišico na levem čevlju. Čevlji so popolnoma novi, črne barve. Tel.: 068 636 587.

Rabljeno steno zimskega vrta z vrati, 2 x 1 m, in kose sten leksana, 10 mm. Lukovica. Tel.: 041 721955.

Več kot 3.000 vozil

na voljo takoj!

01 755 79 05

+ ZIMSKE PNEVMATIKE
1€

Kia - Največ avta za vaš denar!

Komb. porabe goriva: 0–6,4 l/100km, emisije CO2: 0–146 g/km, emisijska stopnja: EURO 6d, emisije NOx: 0-0,033 g/km. Ob nakupu nove Kia iz zaloge set zimskih pnevmatik za 1 €. Ponudba velja za vozila Rio, Stonic, Ceed, Ceed SW, XCeed in Sportage, ki so na zalogi in le do odprodaje zalog. Ogljikov dioksid (CO2) je napomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka, zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM10 in PM2,5 ter NOx. Pogoji garancije na voljo v garancijski knjižici vozila ali pri pooblaščenem zastopniku vozil Kia. Za tipkarske napake ne odgovarjamo. Slike so simbolične. AVTOTRADE, d.o.o., Vrhnika, Sinja Gorica 11, 1360 Vrhnika. Tel: 01 755 79 05

NE ZAMUDITE NORE AKCIJE!

-25%

NA MENJAVO IN CENTRIRANJE PNEVMATIK

POTREBNO JE PREDHODNO NAROČILO PREKO TELEFONA. AKCIJA TRAJA OD 15.10.2021 DO 10.11.2021 TER OD 20.11.2021 DO 31.12.2021.

ODLIČNE CENE PNEVMATIK, NUDIMO TUDI HRAMBO

ŽE OD 21,96€

NAROČITE SE: 01 750 62 11

P PLESKO[®]MOTO
STRASTNI DO VOŽNJE

PIAGGIO[®]

aprilia

PLESKOMOTO.COM

GOZDARSTVO, d.o.o.

- SEČNJA IN SPRAVILO LESA
- ČIŠČENJE ZARAŠČENIH POVRŠIN
- ODKUP LESA NA PANJU – PLAČILO TAKOJ

► **PRODAJA DRV** **041/706-359**

Velika Ligojna 74, 1360 Vrhnika mm.gozdarstvo@gmail.com www.gozdarske-storitve.si

LESNAMONT
KROVSTVO, KLEPARSTVO, ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

LESNA MONT D.O.O.
VERD 136B
1630 VRHNIKA

Vse delo na projektih opravimo sami, ne naje-
mamo podizvajalcev.
Imamo svoje stroje in
orodje, s katerimi zago-
tavljammo visoko kvaliteto
in zaključek projekta v
dogovorjenem roku.

M 041 792 742
M 041 928 975

ZORAN.BULAJIC@GMAIL.COM
WWW.LESNAMONT.SI

Avtohiša SELIŠKAR
IOC Zapolje I 2a, 1370 Logatec

**ODKUP
RABLJENIH
VOZIL**

s slovenskim poreklom

**PLAČILO
- TAKOJ -**

01/75-02-252 | 040/307-711

Aktualna

elektronska številka
in **arhiv** preteklih izdaj
Našega časopisa
na

VisitVrhnika.si

www.lekarnaljubljana.si

Veljavnost od 14. 10. do 22. 11. 2021

ZDRAVO

Pripravljeni na jesenske izzive.

PROPOLIS 150 PRŠILO

Alkoholna raztopina suhega izvlečka propolisa, standardiziranega na flavonoide. Vsebuje min. 15 mg/ml flavonoidov iz propolisa, 20 ml.

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 6,43 €

cena s Kartico zvestobe

5,14 €

+

2

POPUST:

20 %

MAZILLO ZA NOS

S pantenolom in eteričnim oljem bora, vlaži in neguje kožo okoli nosnic, 10 g. Izdelano v Galenskem laboratoriju Lekarne Ljubljana.

redna cena: 3,36 €

cena s Kartico zvestobe

2,35 €

+

1

POPUST:

30 %

JUNIOR-ANGINI PASTILE

Pastile za grlo z okusom jagode, ščitijo sluznico ust in žrela, zlasti pri bolečinah v grlu, 24 pastil.

Medicinski pripomoček

redna cena: 5,95 €

cena s Kartico zvestobe

4,76 €

+

1

POPUST:

20 %

CELOVIT

Vitamini, minerali in Q10

NOVO

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

VITRY SENSITIVE LAK ZA NEGO NOHTOV

Neguje, ščiti in krepi poškodovane, krhke, razcepljene in lomljive nohte, 10 ml.

redna cena: 17,90 €

cena s Kartico zvestobe

14,32 €

+

3

POPUST:

20 %

Za več informacij prelistajte nov **katalog ugodnosti** ali nas pokličite

na brezplačno telefonsko številko
080 71 17!

Cene s popustom iz ZDRAVO - kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarne Ljubljana, specializiranih prodajalnah LL VIVA (v okviru razpoložljivega asortimana) in v Spletni Lekarni Ljubljana na www.lekarnaljubljana.si izključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarne Ljubljana ter zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Ponudba velja od 14. 10. do 22. 11. 2021 oz. do prodaje zalog.

Oglašujte!

Oglašujte!

Oglašujte!

Oglašujte!

Oglašujte!

Oglašujte!

Oglašujte!

Oglašujte!

Oglašujte!

v

Nasčasopis

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od
življenja.
Tam, kjer si ti,
ni sonca, ne luči.
Le tvoj nasmeš nam v srcih še živi
in nihče ne ve, kako zelo, zelo boli.
Počivaj v miru.*

ZAHVALA

LJUDMILA MIKETIČ,

rojena Klančar

(11. 2. 1935 – 26. 9. 2021)

Ob boleči izgubi predrage mame in babice se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečeno sožalje, topel stisk rok in tolažbo, pa tudi vsem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na njeni zadnji poti. Prav tako iskrena hvala za darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala velja dr. Krmčevi in preostalemu osebju ZD Vrhnika, ki ste ji v zadnjih dneh lajšali neznosne bolečine.

Srčna hvala tudi župniku Mohoriču za lepo opravljen obred, trobentaču in Pogrebni službi Vrhovca za njihove storitve.

Žalujoči: hčerka Sonja, vnuk Niko in njeni najbližji

*»Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le delo tvojih rok ostaja.«*

ZAHVALA

JANEZ JAZBAR

(11. 9. 1955 – 21. 9. 2021)

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za darovane sveče, cvetje ter darove za svete maše in izraze sožalja. Najlepša hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala celotnemu kolektivu Zdravstvenega doma Vrhnika, enoti NMP Vrhnika, zdravnici Evi Cedilnik Gorup za tople besede sočutja in podpore, patronažni službi – sestri Andreji Jesenovec in Aniti Novak ter vsem, ki ste mu v težkih dneh pomagali lajšati bolečino. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu. Bil si vztrajen v življenju in junaški v zadnjem trpljenju. Odšel si tja, kjer ni trpljenja in solza. Počivaj v miru, pogrešamo te!

Žalujoči najdražji: žena Olga, sinova Marko in Simon z družinama, hčerka Janja z družino
Zaplana - Prezid, september 2021

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je zapustila naša draga mami

MARJETKA SMRTNIK

28. 7. 1972 – 30. 9. 2021

Zahvaljujemo se gospodu župniku za lep obred. Prav tako se zahvaljujemo pogrebniemu zavodu Vrhovca za cvetje, žaro in celotno organizacijo pogreba. Zahvaljujem se tudi ljudem, ki so nudili podporo naši družini v teh težkih časih.

Žalujoči: mož, sin in hči

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(T.Pavček)*

V 78. letu starosti se je od nas poslovil dragi mož, oče in dedek

JOŽE JURCA

14. 6. 1944 – 27. 9. 2021

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje. Hvala vsem za darovano cvetje, sveče, iskren stisk roke in tolažilne besede. Zahvala lovcom iz LD Vrhnika in ribičem iz RD Vrhnika za izvedbo stanovskega obreda, Zvezi veteranov vojne za Slovenijo za izrečene besede, pripadnikom 1ZBO, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke ter pogrebni službi Vrhovca za odlično organizacijo.

Žena Joži in sinovi z družinami

*Dolgo tvoje je bilo življenje,
veliko dela, žalosti, skrbi.
Kamor zdaj odšla si,
vsega tega tam več ni.*

V 90. letu je od nas odšla

ANGELA KREK

(1931 – 2021)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala za vse izročeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Hvala pogrebni službi LAVANDA, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in cerkvenim pevcem za lepo petje. Mama počivaj v miru, hvala ti za vse.

Vsi njeni
Butajnova, avgust 2021

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre
le daleč, daleč je ...*

Zapustil nas je naš dragi mož, oče in dedek

VLADIMIR ŠMUC

Večna ti slava in hvala.
Počivaj v miru.

Žena Slavica, hčerki Tina in Mirjana, zeta Dejan in Andrej, vnučki Erik, Arja, Tara, Uroš in Miloš

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
tiha, nema je gomila,
kjer počivaš ti.*

MARIJA CELARC

(9. 10. 1937 – 1. 10. 2021)

Ob izgubi mame in babice se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se duhovniku za opravljen obred, Pogrebni službi Vrhovca, pevcem in trobentaču ter Hiši Ljubhospic.

Sinovi Janez, Slavko in Bojan z družinami

**POGREBNE STORITVE
VRHOVEC**

DRENOV GRIČ 128, VRHNIKA

☎ 01/755 14 37 ☎ 041 637 617

24 - URNA DOSEGLJIVOST ☎ 031 716 176

**IZVAJAMO CELOTNE POGREBNE STORITVE NA OBMOČJU OBČIN
VRHNIKA, DOBROVA, POLHOV GRADEC, LOG, HORJUL ...****OBVESTILO**

Obveščamo vas, da je z dnem 1.1. 2021 na podlagi sklenjene pogodbe s Komunalnim podjetjem Vrhnika, **edini pooblaščen izvajalec** pokopališke dejavnosti na Vrhniki **pogrebna služba VRHOVEC**.

**NUDIMO VAM TUDI
LASTNE ŽALNE
ARANŽMAJE**

BREZPLAČNA DOSTAVA

www.vrhovec.eu**POGREBNA SLUŽBA PIETA***24-urna dosegljivost***Franci Tršar** s.p.

Gabrče 9, 1360 Vrhnika

e-pošta: franci.trsar@siol.net

pieta.trsar@gmail.com

www.pieta.si**031 774 939****051 371 177****041 930 936**Delujemo na območju občin Vrhnika,
Borovnica, Log-Dragomer in Brezovica.**KAMNO
SEŠTVO****DOLNIČAR**OKENSKÉ POLICE • STOPNICE
KUHINJSKI IN KOPALNIŠKI PULTI
PORTALI • BALKONSKÉ OBROBE
NAGROBNI SPOMENIKIDolničar d.o.o., Sinja Gorica 34, Vrhnika, tel.: 040 223 105
♦ ♦ ♦ e-mail: marko.dolnicar@siol.net ♦ ♦ ♦**LAVANDA
POGREBNE STORITVE****MARJAN ŽVOKE LJ S.P.**
PODOLNICA 33, HORJUL**041 747 646 DOSEGLJIVI 24 UR**www.usluge-lavanda.si**ZAHVALA**Zapustila nas je naša draga mama, stara mama
in prababica**MATILDA OSREDKAR**

(21. 2. 1930 – 30. 9. 2021)

Iskrena zahvala vsem za izrečeno sožalje, darovane sveče in cvetje ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Hvala gospodu župniku Bogdanu Oražmu za lepo opravljen obred, pevkam za lepo petje in Pogrebni službi Lavanda.

Draga mama, počivaj v miru. Hvala ti za vse.

Vsi njeni**V SLOVO**

V 96. letu življenja nas je zapustil naš dragi

STANE ČOK

z Loga pri Brezovici

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno ustno in pisno sožalje, darovano cvetje in sveče. Zahvala tudi Pogrebni službi Vrhovce in pevcem Okteta Raskovec za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

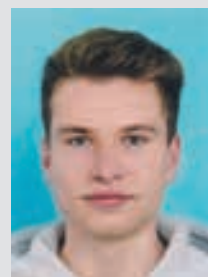
**Žalujemo: hčerki Irena z Mihom in Nevi z Andrejem,
vnučkinje Katka z Matevžem, Jelka z Markom, Lina in
Kaja, pravnuki Jakob, Ela, Urh in Izza***Ko tvoje zaželimo si bližine,
gremo tja,
v mirni kraj tišine,
tam srce se tiho zjoče,
saj verjeti noče,
da te več med nami ni.***ZAHVALA****BORUT BIRTIČ**

(7. 11. 1962 – 26. 9. 2021)

Ob prerani izgubi sina, življenjskega sopotnika, očeta, dedka in brata se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem, ki ste nam izrekli sožalje ter mu darovali cvetje in sveče. Posebna zahvala ZŠAM – Logatec za govor in lepo opravljen obred. Hvala tudi Pogrebni službi Vrhovce, ZŠAM Vrhnika, ZTB NOB Vrhnika ter pevcu Stanetu Vidmarju za lepo odpete pesmi. Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in nam stali ob strani.

Vsi njegovi**POGREBNE
STORITVE**

24-urna dosegljivost

041 776 436**Uradni pooblaščenec
za opravljanje
vseh pogrebnih storitev v občini.****MONUMENTUM d.o.o.**, Pisarna: Drenov Grič 21a, 1360 Vrhnika
E: info@monumentum.si, T: 041 776 436, W: monumentum.si*Ni smeha, ni bitja srca,
sedaj si le angel, angel z neba,
zdaj je ena zvezda več na nebu
in eno sonce manj na Zemlji.
Naj tvoja duša najde spokojni mir
in bodi srečen med zvezdami.
Naj ti bo lepo in prijetno tam gori
nekje za mavrico.
Usojeno ti ni bilo živeti.
Zakaj? Zakaj?
Ne moremo razumeti.
Premlad si bil še za umreti.***ZAHVALA**

V četrtek, 23. septembra, smo se poslovili od našega ljubega

KLEMENA ŠKOFA

iz Butajnov nad Horjulom

(24. 6. 2002 – 19. 9. 2021)

Ob prerani izgubi našega ljubega sina in brata se iskreno zahvaljujemo dispečerju na 112, PGD Butajnova – Planina, NMP Ljubljana, sosedom, pogrebem, sorodnikom, prijateljem, znancem, Marjanu Žvoklju (Lavanda), pevcem, župnijski Karitas Šentjošt. Hvala učiteljem in sošolcem iz osnovne šole. Hvala tudi gospodu župniku Bogdanu Oražmu za lepo sv. mašo in pogrebni obred, srednji veterinarski šoli, sošolcem in razredničarki ter prijateljem za lepe poslovilne besede.

Hvala vsem za izrečeno sožalje, besede tolažbe, darovane sveče, cvetje, darove za svete maše in denarne darove.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi prerani zadnji poti.

**Žalujemo mami, ati
ter sestre Manca, Ajda in Gaja***A ko povrnem se k tebi,
bom v tvojem naročju ljubečem,
boš božala mehko in nežno z
rokami mi lice
in imel bom spet vse: mir, srečo in
sanje ...*

(Franci Ciuha)

**V SPOMIN IN
ZAHVALA**

V 93. letu nas je zapustil naš dragi ata, nono in pranono

FRANCI CIUHA

(1928–2021)

Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti k ljubljani Lini. Hvala vam za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi zavodu Pristan za srčno nego, zdravstvenemu osebju Dobrova za nudeno medicinsko pomoč in Pogrebni službi Lavanda.

**Žalujemo vsi njegovi
Dobrova, september 2021****ZAHVALA**

V 93. letu nas je zapustil mož, oče, dedek in pradedek

ALOJZ SEMIČ

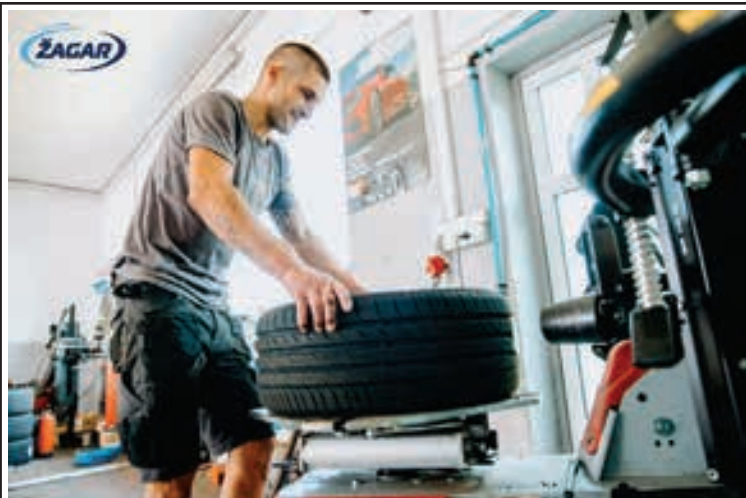
(3. 7. 1929 – 27. 9. 2021)

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Zahvala tudi nekdanjim sodelavcem Elektro Ljubljana, Društvu upokojencev Elektro Ljubljana in Društvu upokojencev Vrhnika, da ste ga z nami pospremili k počitku. Zahvaljujemo se celotnemu osebju Doma upokojencev Vrhnika za nego, skrb in zdravljenje v zadnjih mesecih. Posebej smo hvaležni dr. Nini Kafel Jere in sestri Mojci Humar ter osebju NMP ZD Vrhnika za pomoč in topel odnos ob boleznih. Hvala Pogrebni službi Vrhovce ter pevcem Okteta Raskovec za lepo opravljen obred in gospodu Albrehtu za Tišino.

Dragi ata, počivaj v miru, v naših srcih živiš naprej.

**Žalujemo: žena Nada, hči Mojca z družino in sin Bojan z družino
Vrhnika, september 2021**

Nagradna križanka

POMOČ: ADO BALATA LARGO VUELTA	NAŠA CELINA	MUSLIMAN, KI KLJICE IN POZIVA K MOLITVI, MUJEZIN	IGRALKA FURLAN, HČI MIŠE MOLK	LENNY KRAVITZ	TRDI SIR V OBLIKI HLEBČA S TANKO SKORJO	NEGATIVNO NAELEK- TREN ION	TRAČNICA	IZCEDEK TROPSKIH DREVES OSKAR ZORNIK
SNOV, KI POSPEŠUJE NASTANEK EMULZIJ								
DEJAVNOST PRODAJE IN MONTAŽE GUM NA VOZILA					2			
ANGLEŠKI ROCKER (CHRIS, THE ROAD TO HELL)				POREKLO ANGLEŠKA PLOŠČIN- SKA MERA, 4.046 m²				ČISTA TEŽA PTICA UJEDA (BRKATI ...)
OSKAR ZORNIK			NAŠ GLASBENI PEDAGOG DARIAN VTIKAČ				JAMAJŠKA GLASBA LEŠENA VPREŽNA PRIPRAVA	
OGLAŠANJE ČAPELJ	7							
NOVINAR IN ALPINIST MAHKOTA					ZAHVALA, HVALJENJE	GRŠKI LADJAR ONASSIS NOVEJŠA TOYOTA		
IRSKI FILMSKI IGRALEC NEESON (ROJ. 1952, SCHINDLERJE SEZNAM)		IZDELO- VALEC IRHOVINE ODPRITINA V STENI						SKALOVJE NEKOLIKO MOČVIRNAT TRAVNIK OB VODI
LOČJE, LOČEK				KOLESAR- SKA DIRKA V ŠPANIJI STANJE BREZ VOJN				
IVANA KOBILCA			BELA KAMNINA TOMAŽ DOMICELJ					
OTOČJE V SREDNJI AMERIKI						5	KAPUCI- NEC	
STRUPENA KAČA Z ROŽIČKOM NA GLAVI							KUŽNA BOLEZEN GOVEDA, VRANIČNI PRISAD	

Geslo:

1	2	3	2	4	5	6	7	5	8	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Nagradno geslo pretekle križanke, ki je potekala pod pokroviteljstvom **trgovine Mlečna**, se je glasilo: »Trgovina Mlečna.« Praktične nagrade so prejeli: **Marinak Malcko** z Vrhnike, **Marieta Šketako** iz Dola pri Hrastniku in **Ivanka Slabe** iz Brezij. Rešitve (nagradno geslo) za tokratno križanko pošljite najkasneje do 15. novembra preko elektronske pošte (nascasopis@zavod-cankar.si) ali preko klasične (Naš časopis, Tržaška cesta 9, 1360 Vrhnika, s pripisom »Nagradna križanka«). Trije izžrebani bodo pri sponzorju tokratne križanke – **Avtopralnica in vulkanizerstvo Žagar** – prejeli premon- tažo pnevmatik in zunanje pranje vozila.

☐ V primeru, da sem izžreban, dovoljujem da Naš časopis objavi moje osebne podatke.

PRIIMEK IN IME:

KONTAKTNI PODATKI:

Kontaktne podatke zbiramo za namene nagradne igre in bodo v 7 dneh po izidu časopisa uničeni. Vaših osebnih podatkov ne bomo posredovali, prodajali ali zamenjali z nobenim drugim podjetjem ali fizično osebo.

Uvod v poroko

Moški pripelje svojega prijatelja domov na večerjo. Nenajavljeno. Takoj po službi ob pol osmih zvečer. Žena ga prične nadirati, prijatelj pa se samo ušede pleg in posluša. Žena: »Nimam frizure, sem brez make-upa, hiša je v razsulu, posoda je umazana v koritu, še vedno sem v pižami ... in danes se mi pa res ne da še kuhati. Zakaj za vraga si pa zdaj še njega pripeljal domov?« Mož: »Ker razmišlja, da bi se poročil ... pa sem mu objubil demo verzijo.«

Slovenec v nebesih

Pride Slovenec pred nebeška vrata. Pa gleda sv. Peter, pa gleda ... in pravi: »Tukaj piše, da bi moral v pekel, ampak glede na to, da si iz Slovenije, bom smatral, da si svojo kazen že odslužil.

Se še spomnite Chucka Norrisa?

Ko je Krištof Kolumb prinesel koruzo v Evropo, je Chuck Norris na pomolu že prodajal kokice.

Ko so izumili mobilni telefon, je imel Chuck Norris že dva neodgovorjena

klica.

Chuck Norris lahko shrani podatke na
navaden ključ.
Chuck Norris je zmagal na Tour de
France z orbitrekom.
Nekoč sta Chuck Norris in superman
polagala roke. Poraženec mora še da-
nes nositi gate čez kostum.

Mafija in politika

Kakšna je razlika med mafijo in politiko?
Mafija je organizirana.

Sošolca

Srečam zadnjič bivšega sošolca, ki se mi pohvali, da ima svojo firmo s 5000 zaposlenimi ... Kasneje izvem, da je čebelar.

Skorai

Janezek vesel priteče domov iz šole:
»Očka, očka! Danes sem skoraj dobil
petico! Očka: »Kako to misliš skoraj?«
Janezek: »Hja, dobil jo je tisti, ki je sedel
zraven mene.«

lpit

Profesor studentu pri ustnem izpitu:
»Poglejte skozi okno tista drevesa! Jih vidite?«
»Ja, vidim jih!«
»Ko bodo zopet listi na njih, lahko ponovno pridete na izpit!«

Nogometna

Oči, ti si nogometaš, ti boš razumel: podaljšal sem pogodbo s tretjim razredom še za eno sezono.

S U D O K U

Navodila za igranje:

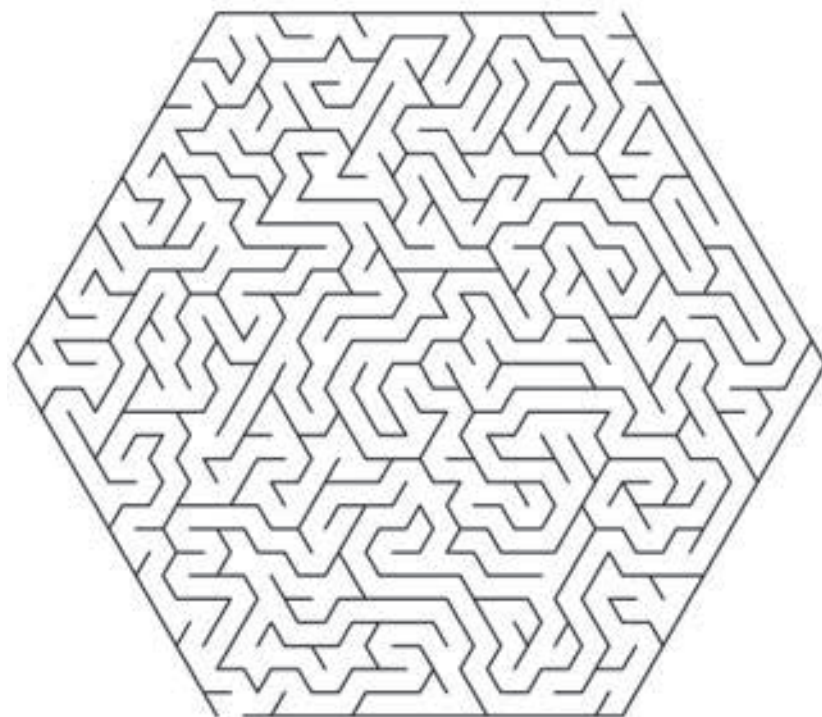
Cilj igre sudoku je izpolniti mrežo tako, da se v vsakem stolpcu, vrstici in malem kvadratu 3×3 le enkrat uporabi ena izmed danih štetev. Nobena številka ali barva se torej v vrstici, stolpcu ali malem kvadratu ne sme pojaviti dvakrat. Za pomoč pri reševanju si lahko pomagata z zaznamki, ki jih vpišete v prazna polja.

6	2	8	3	1	4	8	5	1
4	3	8	5	1	8	1	2	8
1	1	5	2	8	8	4	3	8
2	1	1	4	8	5	8	0	3
3	8	8	1	2	1	5	4	8
5	8	4	8	3	8	2	1	1
1	8	2	8	4	1	3	8	5
8	5	8	8	2	1	1	4	1
8	4	1	1	5	3	8	8	2

JUNIOR

1	0	4	3	1	8	0	5	2
3	1	8	0	5	2	0	1	4
5	2	0	4	1	0	8	1	3
4	3	0	5	0	1	2	8	1
2	0	5	1	0	4	3	0	1
0	1	1	0	8	3	4	0	5
8	4	1	0	3	5	1	2	0
1	0	2	0	4	1	5	3	0
0	5	3	1	2	0	1	4	0

REŠI ME

f MEGA PHONE VRHNIKA

Znanje in
predanost.

meg@)phone

TC MERCATOR VRHNIKA

Robova cesta 6, T: 01 755 71 61 / M: 041 342 000, mega.phone@siol.net

TOLEA d.o.o. Robova c. 6, Vrhnika. Pooblaščen prodajalec Telekom Slovenije, d.d. Možne so napake v tisku. Slike so simbolične.

Vrtni center
EURO GARDEN
V harmoniji z naravo

RAMDA

RAMDA
KVALITETA

STROJI RAMDA

IZBRANO
ZA VAS

RASTLINA MESECA
NOVEMBRA - NANDINA

-20%

SUPER
CENE

VSE ZA UREDITEV GROBOV

Vrtni center Eurogarden

PE Dobrova

Tel: 01 24 25 100

PE Krško

Tel: 07 49 88 385

eurogarden.eu